



ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

2013

Επισκόπηση
Αγορών

Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών
& Ταχυδρομικών Υπηρεσιών



EETT

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Επισκόπηση Αγορών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών & Ταχυδρομικών Υπηρεσιών για το 2013

Περιεχόμενα

Διοικητική περίληψη	6
1. Αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών	10
1.1. Πορεία της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών.....	10
1.1.1. Στον κόσμο	10
1.1.2. Στην Ευρώπη	10
1.1.3. Στην Ελλάδα	12
1.2. Εξέλιξη βασικών μεγεθών της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών	16
1.2.1. Οικονομικά στοιχεία	16
1.2.2. Ευρυζωνικότητα	22
1.2.2.1. Εξέλιξη ευρυζωνικών γραμμών	22
1.2.2.2. Ευρυζωνικές γραμμές ανά τεχνολογία	26
1.2.2.3. Ταχύτητες ευρυζωνικών γραμμών	28
1.2.2.4. Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ)	30
1.2.2.5. Γεωγραφικό ψηφιακό χάσμα στην Ελλάδα	32
1.2.2.6. Ονόματα διαδικτυακών τόπων με κατάληξη [.gr]	33
1.2.3. Υπηρεσίες τηλεφωνίας σε σταθερή θέση	36
1.2.3.1. Πρόσβαση και συνδρομές	36
1.2.3.2. Λιανική εξερχόμενη κίνηση	40
1.2.3.3. Λιανικά έσοδα από την παροχή υπηρεσιών σε σταθερές γραμμές πρόσβασης	49
1.2.3.4. Υπηρεσίες Homezone.....	51
1.2.4. Κινητές επικοινωνίες	52
1.2.4.1. Συνδρομές.....	52
1.2.4.2. Χρήση των δικτύων κινητής τηλεφωνίας	56
1.2.4.3. Σύγκριση κίνησης από σταθερό και κινητό τηλέφωνο	62
1.2.4.4. Έσοδα από κινητή υπηρεσία	63
1.2.5. Διασύνδεση	65
1.2.5.1. Σταθερή τηλεφωνία	65
1.2.5.2. Κινητή τηλεφωνία.....	67
1.2.6. Φορητότητα αριθμών.....	70



2. Αγορά ταχυδρομικών υπηρεσιών	73
2.1 Πορεία της ταχυδρομικής αγοράς: τάσεις, εξελίξεις και προοπτικές	73
2.1.1. Στον κόσμο	73
2.1.2. Στην Ευρώπη	76
2.1.3. Στην Ελλάδα	79
2.2. Εξέλιξη βασικών μεγεθών της αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα	80
2.2.1. Οικονομικά Στοιχεία.....	80
2.2.1.1. Κύκλος εργασιών	80
2.2.1.2. Κερδοφορία	81
2.2.1.3. Ανάλυση ισολογισμών.....	82
2.2.1.4. Ανάλυση αριθμοδεικτών.....	83
2.2.2. Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων	84
2.2.2.1. Συνολικά έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων της ταχυδρομικής αγοράς	84
2.2.2.2. Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων ανά τομέα της ταχυδρομικής αγοράς.....	84
2.2.2.3. Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων ανά υπηρεσία.....	85
2.2.2.4. Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων ανά υπηρεσία εσωτερικού-εξωτερικού ...	86
2.3. Μέγεθος ταχυδρομικής αγοράς	88
2.3.1. Μεριδία αγοράς	88
2.3.2. Θέση των ταχυδρομικών υπηρεσιών στην ταχυδρομική αγορά	90
2.3.3. Η αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας	92
2.3.3.1. Ο Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ)	92
2.3.3.2. Επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας	95
2.3.3.3. Ανταγωνισμός στην αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας	96
2.3.4. Η αγορά των ταχυμεταφορών	97
2.4. Ηλεκτρονικό εμπόριο: μοχλός ανάπτυξης της ταχυδρομικής αγοράς.....	102
Παράρτημα	105
A. Γλωσσάρι.....	105
B. Συνομογραφίες	108
Γ. Ευρετήριο Πινάκων, Διαγραμμάτων κ' Εικόνων	109

Διοικητική περίληψη

Η παρούσα Επισκόπηση Αγορών περιλαμβάνει αναλυτική παρουσίαση της πορείας των αγορών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα για το έτος 2013. Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν και παρουσιάζονται συγκεντρώθηκαν από την ΕΕΤΤ, βάσει επεξεργασίας οικονομικών καταστάσεων των εμποτευόμενων εταιριών, ερωτηματολογίων που αποστέλλει η Αρχή και πληροφοριών που αντλούνται από αντίστοιχες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και οργανισμών όπως το Σώμα Ευρωπαίων Ρυθμιστών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (BEREC) και η Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση (UPU).

(α) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες

Το 2013, διαπιστώνεται σε παγκόσμιο επίπεδο, σημαντική μεγέθυνση του κλάδου, με οδηγό τη ζήτηση των καταναλωτών για ευρυζωνικές υπηρεσίες πρόσβασης και έμφαση στην κινητή ευρυζωνικότητα. Εντούτοις στην Ευρώπη, οι επιπτώσεις της οικονομικής συγκυρίας φαίνεται πως ήταν σημαντικές, με τα μεγέθη του κλάδου να παραμένουν στάσιμα και την αγορά να εμφανίζει έντονες τάσεις αναδιοργάνωσης. Πιο συγκεκριμένα, σημαντικές συγχωνεύσεις πραγματοποιήθηκαν την τελευταία περίοδο τόσο σε μεγάλες ευρωπαϊκές αγορές (Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία), όσο και σε μικρότερες. Ως πηγή ανάκαμψης διαφαινονται οι υπηρεσίες μέσω Δικτύων Πρόσβασης Νέας Γενιάς και η κινητή ευρυζωνικότητα που εμφανίζει ταχείς ρυθμούς αύξησης σε όρους αποδοχής και υιοθέτησής της από τους καταναλωτές. Οι εξελίξεις αυτές εντείνουν την ανάγκη παρακολούθησης ζητημάτων ανταγωνισμού από τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές.

Στην Ελλάδα, ο τομέας τηλεπικοινωνιών παρουσίασε συρρίκνωση και το 2013, σε όρους οικονομικών μεγεθών και παικτών, με πλέον χαρακτηριστική εξέλιξη την κατά περίπου 35% μείωση της συνεισφοράς του στο ΑΕΠ, αλλά και την πτωτική τάση των βασικών οικονομικών μεγεθών των παρόχων, ήτοι του κύκλου εργασιών (κατά ~12%), του μικτού κέρδους (κατά ~22%) και του ενεργητικού (κατά ~7,5%). Η μείωση του κύκλου εργασιών συνδέεται με τη συνεχιζόμενη οικονομική κρίση και τη σημαντική μείωση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών. Εντούτοις, τάσεις αναστροφής με μικρή αύξηση των επενδύσεων, έχουν αρχίσει να διαφαινονται σύμφωνα με τα ως τώρα στοιχεία της ΕΕΤΤ. Ακολουθεί συνοπτική αναφορά στις εξελίξεις ανά αγορά.

Στην ευρυζωνική αγορά

Ο αριθμός των ευρυζωνικών γραμμών ανήλθε το Δεκέμβριο του 2013 σε 2.913.191 γραμμές έναντι 2.689.428 το Δεκέμβριο του 2012. Η ευρυζωνική διείσδυση έφθασε το 26,3% του πληθυσμού έναντι 24,3% το Δεκέμβριο του 2012. Η αύξηση αυτή (2 γραμμές ανά 100 κατοίκους) ήταν η δεύτερη υψηλότερη στην Ευρώπη και ανέβασε την Ελλάδα στη 17^η θέση μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ (19^η το Δεκέμβριο 2012). Το χάσμα με την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όρους ευρυζωνικών συνδέσεων μειώθηκε περαιτέρω, καθώς το Δεκέμβριο του 2013, η Ελλάδα υπολειπόταν του ευρωπαϊκού μέσου όρου κατά 3,5 συνδέσεις ανά 100 κατοίκους έναντι 4,4 το Δεκέμβριο 2012. Αύξηση σημειώθηκε τόσο στις ευρυζωνικές συνδέσεις xDSL μέσω Αδεσμοποίησης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο (ΑΠΤΒ) των εναλλακτικών παρόχων όσο και στις συνδέσεις xDSL λιανικής του ΟΤΕ. Ωστόσο, το ποσοστό των συνδέσεων VDSL παρέμεινε περιορισμένο (μικρότερο του 2%).

Η μέση ταχύτητα των γραμμών Ασύμμετρου Ρυθμού Σύνδεσης (ΑΡΥΣ), χονδρικής και λιανικής, έφτασε το Δεκέμβριο του 2013 τα 13,5Mbps, παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση έναντι του Δεκεμβρίου του 2012 (23%), γεγονός που αποδίδεται στην (έστω περιορισμένη) αύξηση των γραμμών VDSL.



Η ευρυζωνική διαθεσιμότητα στις υφιστάμενες τηλεφωνικές γραμμές υπήρξε ιδιαίτερα υψηλή, κάτι που όμως δεν αντανakλάται σε αντίστοιχη διαθεσιμότητα ΑΠΤΒ στα περισσότερα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας.

Αξίζει να σημειωθεί πως το μέσο μηνιαίο κόστος των γραμμών πλήρους πρόσβασης στην Ελλάδα παρέμεινε χαμηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο κατά 6,7%.

Στην αγορά σταθερής τηλεφωνίας

Ο αριθμός των τηλεφωνικών γραμμών παρουσίασε μικρή μείωση το 2013 και έφτασε τις 43,3 γραμμές ανά 100 κατοίκους (έναντι 44,4 το Δεκέμβριο του 2012). Οι γραμμές του ΟΤΕ παρουσίασαν μείωση κατά 7,1%, ενώ οι γραμμές των εναλλακτικών παρόχων, αύξηση κατά 5,5%. Ως αποτέλεσμα, το μερίδιο του ΟΤΕ επί των τηλεφωνικών γραμμών μειώθηκε σε 59,4% το Δεκέμβριο του 2013, έναντι 62,4% το Δεκέμβριο του 2012.

Η κίνηση για τους βασικούς τύπους κλήσεων (αστικά, υπεραστικά, διεθνή και προς κινητά) διαμορφώθηκε το 2013 σε 18,3 δισ. λεπτά (μείωση 3,2% έναντι του 2012), ενώ τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας έφτασαν, το 2013, τα 1,55 δισ. ευρώ (μείωση 7% έναντι του 2012). Το μερίδιο του ΟΤΕ στην κίνηση παρουσίασε σημαντική μείωση σε όλες τις κατηγορίες κλήσεων, υποχωρώντας στο 49,6% (μείωση 7,2% σε σχέση με το 2012).

Στην αγορά κινητών επικοινωνιών

Το 2013, ο αριθμός των συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας ανήλθε σε 16,5 εκατ., εκ των οποίων τα 13 εκατ. ήταν ενεργές. Συνολικά, η διείσδυση κινητής τηλεφωνίας στη χώρα μας έφτασε το 123%. Οι ενεργές συνδρομές παρουσίασαν μείωση κατά 2,7%, με τις συνδέσεις συμβολαίου να εμφανίζονται μειωμένες κατά 1,6% και τις συνδέσεις καρτοκινητής κατά 3,3%. Το μερίδιο της COSMOTE επί του συνολικού αριθμού συνδέσεων μειώθηκε το Δεκέμβριο του 2013 σε 45,3% (έναντι 48,5% το Δεκέμβριο του 2012). Αντίθετα, αυξήθηκαν τα μερίδια της VODAFONE και WIND που έφτασαν το Δεκέμβριο 2013 το 29,8% και 24,9% αντίστοιχα.

Ο όγκος φωνητικών κλήσεων παρέμεινε σταθερός στα επίπεδα του 2012 και το 72% αυτών των κλήσεων πραγματοποιήθηκε σε κινητά εντός του ίδιου δικτύου κινητής τηλεφωνίας (on-net) έναντι 75% το 2012. Ο συνολικός αριθμός των SMS και MMS μειώθηκε κατά 19% και 17% αντίστοιχα. Αντίθετα οι υπηρεσίες πακετομεταγωγής (data) παρουσίασαν σημαντική αύξηση κατά 35,8%, φθάνοντας τα 14,67 δισ. MB.

Τα έσοδα της κινητής τηλεφωνίας παρουσίασαν μείωση κατά 16,8% και διαμορφώθηκαν στα 2,5 δισ. ευρώ, με τη μεγαλύτερη μείωση να παρατηρείται στα χονδρικά έσοδα λόγω και της μείωσης των τελών τερματισμού (176 εκατ. ευρώ). Το μέσο έσοδο ανά χρήστη συμβολαίου και καρτοκινητής τηλεφωνίας ανήλθε το 2013 σε 288 ευρώ και 61 ευρώ αντίστοιχα, παρουσιάζοντας σημαντικές μειώσεις έναντι του 2012 (14,5% και 17% αντίστοιχα).

Σημειώνεται ότι η κάλυψη σε δίκτυα δεύτερης γενιάς (2G) έφτασε στο 99,8% της επικράτειας, σε δίκτυα τρίτης γενιάς (3G) ξεπέρασε το 98,3% και σε δίκτυα τέταρτης γενιάς (4G) τουλάχιστον το 55% του πληθυσμού.

Στην αγορά διασύνδεσης

Στη σταθερή τηλεφωνία, η συλλογή κλήσεων μειώθηκε κατά 47% σε σχέση με το 2012, φθάνοντας τα 404 εκατ. λεπτά, γεγονός που αποδίδεται στην περαιτέρω αύξηση των γραμμών ΑΠΤΒ πλήρους πρόσβασης. Στην κινητή τηλεφωνία μειώθηκαν περαιτέρω τα τέλη τερματισμού, με αποτέλεσμα το μέσο τέλος τερματισμού για το 2013 να διαμορφωθεί στα 1,19 ευρώλεπτά ανά λεπτό έναντι 1,27 ευρώλεπτών ανά λεπτό το 2012 (μείωση 6,3%).

Στη φορητότητα

Τέλος, σημειώνεται πως η φορητότητα παραμένει παράγοντας ενίσχυσης του ανταγωνισμού και αξιοποιείται από τους παρόχους τόσο στη σταθερή όσο και στην κινητή τηλεφωνία. Οι μεταφερθέντες αριθμοί παρουσίασαν σημαντική αύξηση το 2013 έναντι του 2012, τόσο για τη σταθερή τηλεφωνία (28,1%) όσο και για την κινητή τηλεφωνία (10,2%).

(β) Ταχυδρομικές Υπηρεσίες

Ο τομέας ταχυδρομικών υπηρεσιών διέρχεται διεθνώς μία φάση έντονων αλλαγών και μετασχηματισμών. Κάποιες από τις παραδοσιακές εργασίες του όπως το επιστολικό ταχυδρομείο, φθίνουν, ενώ άλλες όπως η αποστολή δεμάτων, εμφανίζουν σημαντική άνοδο. Οι αλλαγές αυτές οφείλονται πρωτίστως στην εξέλιξη της τεχνολογίας, που έχει οδηγήσει αφενός στην υποκατάσταση της έντυπης αλληλογραφίας από την ηλεκτρονική και αφετέρου στην ενίσχυση των πωλήσεων μέσω διαδικτύου με συνέπεια την αύξηση της ταχυδρομικής αποστολής προϊόντων. Παράλληλα, οι ταχυδρομικές επιχειρήσεις προχωρούν σε εκσυγχρονισμό και ποιοτική αναβάθμιση των διαδικασιών τους, ενώ αναπτύσσουν παράλληλα ένα εύρος συμπληρωματικών εργασιών (όπως π.χ. υβριδικό ταχυδρομείο, ασφαλείς υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, χρηματοοικονομικές συναλλαγές), σε μία προσπάθεια ενίσχυσης του ρόλου τους και βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Σε διεθνές επίπεδο

Σε διεθνές επίπεδο, η μεγαλύτερη αύξηση μεγεθών παρατηρείται στις αναδυόμενες αγορές, γεγονός που συνδέεται με τους ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης της οικονομίας τους. Αντίθετα, τόσο στη Βόρεια Αμερική, όσο και στην Ευρώπη, τα ταχυδρομικά έσοδα φθίνουν, κυρίως λόγω της μείωσης των επιστολών, αλλά και ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης που πλήττει αρκετές χώρες.

Έντονα ανοδικός παραμένει ο ρυθμός αύξησης των πωλήσεων μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce). Χαρακτηριστικά αναφέρεται πως για το 2014 αναμένεται αύξηση των εσόδων από τις πωλήσεις προς τελικούς καταναλωτές (B2C) της τάξης του 20,1%, σε παγκόσμιο επίπεδο. Εξαιρετικά σημαντική είναι και η δραστηριοποίηση της Ελλάδας στον τομέα αυτό, με ταχείς ρυθμούς ανάπτυξης άνω του 30%.

Ελληνική ταχυδρομική αγορά

Στην ελληνική ταχυδρομική αγορά, το 2013, διακινήθηκαν συνολικά 461 εκατ. ταχυδρομικά αντικείμενα, με έσοδα της τάξης των 563 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας πτώση τόσο στο πλήθος των ταχυδρομικών αντικειμένων κατά 10,8% σε σχέση με το προηγούμενο έτος όσο και στα έσοδα κατά 1,7%. Η πτώση αυτή φαίνεται πως πλήττει με μεγαλύτερη σφοδρότητα τον Φορέα Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ) που για την Ελλάδα είναι τα ΕΛΤΑ, ο οποίος συνεχίζει μεν να υπερτερεί στη διακίνηση επιστολών, αλλά τα ταχυδρομικά έσοδά του έχουν πλέον σχεδόν εξισωθεί με τα ταχυδρομικά έσοδα των επιχειρήσεων ταχυμεταφορών. Ειδικά στην αγορά των δεμάτων, οι επιχειρήσεις ταχυμεταφορών κυριαρχούν, διακινώντας το 75,9% του όγκου και αποκομίζοντας το 90% των εσόδων. Σημειώνεται ότι τα ΕΛΤΑ κατείχαν, το 2013, το 88% του συνολικού μεριδίου της αγοράς αναφορικά με το πλήθος των ταχυδρομικών αντικειμένων και το 50% αναφορικά με τα έσοδα.

Το 2013, στην αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας, πέραν των ΕΛΤΑ, δραστηριοποιούνταν οκτώ επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας, ενώ στην αγορά των ταχυμεταφορών, δραστηριοποιούνταν 389 επιχειρήσεις. Η αύξηση κατά 30% του αριθμού των νέων επιχειρήσεων σε σχέση με το 2012, φανερώνει ότι η εν λόγω αγορά παραμένει επιχειρηματικά ενδιαφέρουσα και με θετικές προοπτικές ανάπτυξης.



1

Ηλεκτρονικές
Επικοινωνίες



Αγορά Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

1.1. Πορεία της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1.1.1. Στον κόσμο

Η συνολική μακροοικονομική εικόνα του κλάδου είναι μάλλον θετική σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι αναπτυσσόμενες χώρες παρουσιάζουν γενικά ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης (άνω του 3%), ενώ σε θετικά πρόσημα κινούνται επίσης οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία. Βασική κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών παραμένει η ζήτηση των καταναλωτών για ευρυζωνικές υπηρεσίες πρόσβασης μέσω ασύρματων συσκευών. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, μεταξύ του 2013 και του 2019, ο αριθμός των συνδρομητών κινητών ευρυζωνικών υπηρεσιών θα τετραπλασιαστεί, ενώ η κίνηση δεδομένων μέσω «έξυπνων» τηλεφώνων θα δεκαπλασιαστεί.

Σύμφωνα με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες¹, η παγκόσμια αγορά παρουσίασε αύξηση στα έσοδα κατά 4,2%. Επιπρόσθετα, η έκθεση της International Telecommunication Union (ITU) «Measuring the Information Society 2013» παρουσιάζει μία σειρά δεικτών για την πορεία της παγκόσμιας αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών². Σύμφωνα με αυτήν:

- Μόλις το 40% του παγκόσμιου πληθυσμού έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο, με το ποσοστό αυτό στις αναπτυσσόμενες χώρες να υπερβαίνει το 77% και στις αναπτυσσόμενες το 31%.
- Η Ευρώπη είναι η ήπειρος με τη μεγαλύτερη ευρυζωνική διείσδυση με 77%, με την Αμερική να είναι στη δεύτερη θέση με 61%, ενώ η Αφρική βρίσκεται στην τελευταία θέση με μόλις 7%.
- Τα ευρυζωνικά δίκτυα ταχυτήτων άνω των 10Mbps, αλλά και αυτά των υπερυψηλών ταχυτήτων είναι πιο διαδεδομένα στις ασιατικές χώρες (Κορέα, Χονγκ Κονγκ, Ιαπωνία) αλλά και σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες.
- Ο αριθμός των συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας εκτιμάται στα 6,8 δισ. και συνεπάγεται διείσδυση περίπου 96% παγκοσμίως, φθάνοντας το 128% στις αναπτυσσόμενες χώρες και το 89% στις αναπτυσσόμενες.
- Διαπιστώνεται συνεχόμενη αύξηση της χρήσης ασύρματων ευρυζωνικών συνδέσεων, οι οποίες ξεπέρασαν τα 2 δισεκατομμύρια συνδρομητές παγκοσμίως, στο τέλος του 2013. Από όλες τις ηπείρους, η Ευρώπη είχε τη μεγαλύτερη διείσδυση σε ασύρματες ευρυζωνικές συνδέσεις που φτάνει στο 68%.
- Το 55% των νοικοκυριών παγκοσμίως διαθέτουν ψηφιακή τηλεόραση. Το ποσοστό αυτό φτάνει το 81% στις ανεπτυγμένες χώρες.

1.1.2. Στην Ευρώπη

Αν και η Ευρώπη των 28 παρουσιάζει (οριακά) θετική εικόνα, με ρυθμό ανάπτυξης 0,1%, οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης παραμένουν ορατές, ιδιαίτερα στις χώρες του Νότου.

Το 2013, ο κλάδος των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ευρώπη συνέχισε να επηρεάζεται από την αρνητική οικονομική συγκυρία με σημαντική επιβάρυνση στα έσοδα και τις επενδύσεις των τηλεπικοινωνιακών παρόχων, όπως φαίνεται στον Πίνακα 1.1, όπου παρουσιάζονται τα στοιχεία από χώρες συγκρίσιμες προς την Ελλάδα, σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια (πληθυσμός, εισόδημα, κ.ά.).

Σύμφωνα με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες στην Ευρώπη³, η αγορά κινήθηκε πτωτικά παρουσιάζοντας μείωση 3,3% στα έσοδα.

1. Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Digital Agenda Scoreboard 2014).

2. ITU (2014), *Measuring the Information Society*, Geneva.

3. Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Digital Agenda Scoreboard 2014).

Σύμφωνα με την Έκθεση του Σώματος Ευρωπαϊών Ρυθμιστών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (BEREC), τα έσοδα λιανικής παρουσίασαν πτωτική τάση το 2013 με εξαίρεση τις υπηρεσίες μέσω Δικτύων Πρόσβασης Νέας Γενιάς και την κινητή ευρυζωνικότητα που κινήθηκαν ανοδικά.

Οι επενδύσεις το 2013 παρουσίασαν θετικό πρόσημο (αύξηση 1,4%), αλλά με μεγάλες διακυμάνσεις από χώρα σε χώρα με μείωση πάνω από 20% σε Λιθουανία, Βουλγαρία και Ελλάδα και αύξηση πάνω από 40% σε Ιρλανδία, Μ. Βρετανία, Κύπρο, Εσθονία, Ουγγαρία.

Η αναζήτηση οικονομικότερων προσφορών από τους καταναλωτές οδήγησε σε περαιτέρω αύξηση της χρήσης συνδυαστικών υπηρεσιών (bundled services), καθώς και σε μεγαλύτερη κινητικότητα των συνδρομητών όσον αφορά την επιλογή παρόχου.

Σημειώνεται ότι ο δείκτης τιμών καταναλωτή στην ΕΕ των 28 παραμένει αρνητικός (-3,5%), σε αντίθεση με το συνολικό δείκτη τιμών (1.5%).

Πίνακας 1.1

Η κρίση έχει επηρεάσει τα έσοδα και τις επενδύσεις στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (σε δισ. ευρώ)

Χώρες	Έσοδα				Επενδύσεις			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Ελλάδα	7,77	6,90	6,39	5,94	1,35	1,07	0,94	0,73
Ιρλανδία	4,64	4,43	4,24	4,10	0,44	0,44	0,42	0,80
Πορτογαλία	5,41	5,25	5,32	4,59	1,05	1,08	0,90	0,77
Αυστρία	4,93	4,90	4,53	4,39	0,52	0,69	0,50	0,55
Σουηδία	N/A	5,48	5,88	6,06	N/A	0,87	0,99	0,97
Ολλανδία	11,27	13,45	13,48	12,20	1,68	1,88	2,23	2,71
Σύνολο ΕΕ-27/28	335,24	327,30	334,70	323,60	39,15	38,80	41,50	42,10

Πηγή: Τα συνολικά στοιχεία για την ΕΕ προέρχονται από τις εκθέσεις Digital Agenda Scoreboard 2011, 2012 και 2014. Τα στοιχεία για τις επιμέρους χώρες προέρχονται από τις αντίστοιχες Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (ΕΡΑ).

Η ευρυζωνική κάλυψη ανήλθε σε 97% στην Ευρώπη. Η κάλυψη με σταθερά δίκτυα νέας γενιάς (FTTx, VDSL, Cable DOCSIS 3.0) έφτασε το 62% ενώ η κάλυψη με κινητά δίκτυα νέας γενιάς (LTE) το 59%, σύμφωνα με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ευρώπη.

Σημειώνεται ότι η Ψηφιακή Ατζέντα 2020 θέτει ιδιαίτερα φιλόδοξους στόχους για την ευρυζωνικότητα. Συγκεκριμένα μέχρι το 2020 το ήμισυ των ευρωπαϊκών νοικοκυριών θα πρέπει να έχει ευρυζωνική πρόσβαση τουλάχιστον 100Mbps, ενώ ταχύτητες 30Mbps θα πρέπει να είναι διαθέσιμες σε όλους τους ευρωπαίους πολίτες.

Ρυθμιστικές πρωτοβουλίες

Σε ρυθμιστικό επίπεδο, το 2013 χαρακτηρίζεται από μία σειρά σημαντικών πρωτοβουλιών:

Την υιοθέτηση, στα μέσα του έτους, του Κανονισμού για θέματα κοστολόγησης και μη διακριτικής μεταχείρισης, με τον οποίο εισάγονται νέες πρακτικές που αφενός απελευθερώνουν κατά το δυνατό από δεδομένα κοστολογικά πρότυπα και αφετέρου επιβάλλουν αυστηρότερους όρους ως προς τη διασφάλιση μη διακριτικής μεταχείρισης.

Τη διαδικασία υιοθέτησης για τη Σύσταση σε σχέση με τις υπό εξέταση αγορές που μειώνει περαιτέρω τον αριθμό των επιμέρους αγορών που προτείνονται για ex ante ρύθμιση, ενώ παράλληλα εισάγει νέες πρακτικές στις διαδικασίες ορισμού και ανάλυσης αγορών.

Την υποβολή πρότασης Κανονισμού από την Επιτροπή για την ενιαία αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η οποία καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, με σημαντικότερα την αδειοδότηση παρόχων με δραστηριοποίηση σε πολλές χώρες, τις διαδικασίες διαχείρισης του ραδιοφάσματος, τη διεθνή περιαγωγή, την ουδετερότητα του διαδικτύου, θέματα προστασίας καταναλωτών, καθώς και ρυθμιστικά μέτρα για τη διασφάλιση πρόσβασης σε Δίκτυα Πρόσβασης Νέας Γενιάς. Ο προτεινόμενος Κανονισμός βρίσκεται σε στάδιο θεσμικής διαπραγμάτευσης, με το Ευρωκοινοβούλιο να έχει ήδη υποβάλει το σχολιασμό του (με αναθεώρηση πολλών από τις προτεινόμενες διατάξεις) και πλέον αναμένεται ο σχολιασμός του Συμβουλίου.

Συγχωνεύσεις και εξαγορές

Η ευρωπαϊκή αγορά παρουσιάζει έντονη κινητικότητα με σημαντικές εξαγορές και συγχωνεύσεις που αντανακλούν καίριες αλλαγές στις επιχειρηματικές στρατηγικές.

Οι σημαντικότερες κινήσεις πραγματοποιήθηκαν στη Γερμανία, με την είσοδο της VODAFONE στην αγορά καλωδιακής τηλεόρασης (εξαγορά της KABEL Deutschland, του μεγαλύτερου παρόχου της χώρας) ενώ το ίδιο έπραξε η αμερικανικών συμφερόντων LIBERTY GLOBAL (εξαγορά του δεύτερου μεγαλύτερου παρόχου της χώρας, KABEL BW). Παράλληλα η ισπανική TELEFONICA κατέθεσε πρόταση για την εξαγορά της γερμανικής E PLUS, που ολοκληρώθηκε εντός του 2014, μετά από εξέτασή της από τις αρμόδιες αρχές ανταγωνισμού.

Σημαντικές κινήσεις παρατηρούμε στη Μ. Βρετανία (εξαγορά του δεύτερου μεγαλύτερου παρόχου VIRGIN Media από τη LIBERTY Global), Αυστρία (εξαγορά της δεύτερης μεγαλύτερης εταιρίας κινητής τηλεφωνίας της χώρας, ORANGE Austria, από την HUTCHINSON WHAMPOA), Ιρλανδία (εξαγορά της O2, θυγατρικής της TELEFONICA, επίσης από την HUTCHINSON WHAMPOA), αλλά και σε αρκετές άλλες ευρωπαϊκές χώρες (Πορτογαλία, Τσεχία, Ουγγαρία).

1.1.3. Στην Ελλάδα

Η παρατεταμένη οικονομική κρίση στην Ελλάδα εξακολουθεί να επιφέρει αρνητικές συνέπειες στον κλάδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών τόσο σε ποιοτικούς όσο και σε ποσοτικούς όρους. Αναλυτικότερα, ο αριθμός των αδειοδοτημένων παρόχων που δραστηριοποιούνταν στους κυριότερους τομείς της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο τέλος του 2013 ανήλθε στους 598 έναντι 615 το 2012 (Πίνακας 1.2) και ο αριθμός των παρόχων κινητής τηλεφωνίας και των κύριων παρόχων στη σταθερή τηλεφωνία ανήλθε σε οκτώ⁴ στη σταθερή και τρεις στην κινητή (Πίνακας 1.3). Αξίζει να σημειωθεί ότι η αγορά, τα τελευταία χρόνια, εμφανίζει τάσεις συγκέντρωσης, κυρίως λόγω της οικονομικής συγκυρίας, μία τάση που αναμένεται να ενταθεί το 2014.

Επιπλέον, φθίνουσα πορεία καταγράφουν, την τελευταία πενταετία, και τα βασικά οικονομικά μεγέθη του κλάδου (κύκλος εργασιών, μικτό κέρδος και ενεργητικό), η εξέλιξη των οποίων συνοψίζεται στον Πίνακα 1.4 (βλ. αναλυτικά Ενότητα 1.2). Ομοίως, η συμβολή του κύκλου εργασιών του κλάδου στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της Ελλάδας βαίνει μειούμενη την τελευταία δεκαετία, φθάνοντας στο 2,9% το 2013 (από το ανώτατο σημείο του 4,5% το 2002), γεγονός που οφείλεται αφενός στο μεγαλύτερο ρυθμό ανάπτυξης του συνολικού ΑΕΠ από τον αντίστοιχο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ειδικότερα την περίοδο 2003-2008) και αφετέρου στο εύρος μείωσης του τζίρου των τηλεπικοινωνιών σε σχέση με το ΑΕΠ την περίοδο 2009-2013 (Διάγραμμα 1.1).

Ακόμα, η γενικότερη εξέλιξη στο κόστος των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών αντικατοπτρίζεται στη διαχρονική πορεία του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΓΔΤΚ), όπως αυτή παρουσιάζεται στα Διαγράμματα 1.2 και 1.3. Μετά από μία προσωρινή αυξητική τάση, λόγω της αύξησης της φορολογίας (ΦΠΑ και τέλος κινητής τηλεφωνίας), ο Υποδείκτης Επικοινωνιών επανέρχεται από το Δεκέμβριο 2011 σε φθίνουσα πορεία, η οποία διατηρείται για όλη τη διάρκεια του 2013.

Οι συνδυαστικές υπηρεσίες (bundled services) έχουν πλέον καθιερωθεί ως τα κυρίαρχα προϊόντα στην αγορά τηλεπικοινωνιών, με τους παρόχους να προσφέρουν υπηρεσίες 2-play (σταθερή + Internet) και 3-play (σταθερή + Internet + τηλεόραση). Οι συνδυαστικές υπηρεσίες προσφέρονται σήμερα σε σχετικά προσιτές τιμές, καθώς υπάρχει έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των τηλεπικοινωνιακών παρόχων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013 υπήρχαν 2.707.063 συνδρομητές σε 2-play υπηρεσίες σε σύγκριση με 2.189.284 ένα χρόνο πριν. Οι

4. Η WIND από το 2009 και εντεύθεν (μετά την εξαγορά της TELLAS) δραστηριοποιείται και στη σταθερή και στην κινητή τηλεφωνία και συνεπώς προσμετράται και στις δύο κατηγορίες.

υπηρεσίες 3-play (που περιλαμβάνουν υπηρεσίες IPTV και VoD) είχαν πολύ χαμηλότερη διείσδυση με μόλις 152.293 συνδρομητές σε σύγκριση με 125.214 ένα χρόνο πριν.

Ο αριθμός των σταθερών τηλεφωνικών γραμμών στη χώρα μειώθηκε μεταξύ 2010 και 2013 από 5,2 εκατ. στα 4,8 εκατ. Το μερίδιο του ΟΤΕ στην αγορά πρόσβασης της σταθερής τηλεφωνίας μειώθηκε από 72,7% στο τέλος του 2010 στο 62,4% στο τέλος του 2012 και στο 59,4% στο τέλος του 2013.

Ο αριθμός των συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας, σύμφωνα με στοιχεία του 2013 ανήλθε σε 16,5 εκατ., εκ των οποίων τα 13 εκατ. ήταν ενεργές. Συνολικά, η διείσδυση κινητής τηλεφωνίας στη χώρα μας έφθασε το 117,5%.

Η διείσδυση της ευρυζωνικότητας ανήλθε σε 25,8% έναντι 23,8% με 2.913.191 συνδέσεις το 2013 έναντι 2.689.428 στο τέλος του 2012. Σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη Δικτύων Πρόσβασης Νέας Γενιάς, στα τέλη του 2013, η δυνητική κάλυψη VDSL υπερέβη το 69% των συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας στη χώρα, μέσω των σχετικών υποδομών σε 187 αστικά κέντρα. Οι συνδέσεις VDSL ανήλθαν σε 48.878 έναντι 3.165 το 2012.

Αναφορικά με την κινητή ευρυζωνικότητα και σύμφωνα με στοιχεία Δεκεμβρίου 2013, 4.412.039 χρήστες είχαν δυνατότητα πρόσβασης μέσω κινητών τηλεφώνων και 969.763 χρήστες είχαν πρόσβαση στο Internet (μέσω καρτών σε laptops). Παράλληλα, συνεχίστηκε η ανάπτυξη και επέκταση των δικτύων μέσω των οποίων παρέχονται εμπορικά υπηρεσίες τέταρτης γενιάς (4G/LTE) από τα τέλη του 2012. Για το 2013, η κάλυψη σε δίκτυα δεύτερης γενιάς (2G) έφθασε το 99,8% της επικράτειας, σε δίκτυα τρίτης γενιάς (3G) ξεπέρασε το 98,3% και σε δίκτυα τέταρτης γενιάς (4G) τουλάχιστον το 55% του πληθυσμού.

Η φορητότητα στη σταθερή και στην κινητή τηλεφωνία αυξήθηκε κατά 18,6%. Περίπου 1 εκατ. αριθμοί σταθερής και κινητής τηλεφωνίας αλλάζουν πάροχο κάθε χρόνο.

Τα τέλη τερματισμού στη χονδρική αγορά μειώθηκαν σχεδόν κατά περίπου 250% στα 1,269 ευρώλεπτά από 4,95 ευρώλεπτά που ήταν το 2012, ενώ περαιτέρω μείωση των τελών στα 1,189 ευρώλεπτά (πτώση κατά 6,3%) ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 2014.

Επίσης, επιτεύχθηκε μείωση 12,5% στην αποστολή SMS και 55,6% στη χρήση υπηρεσιών δεδομένων, στο πλαίσιο εφαρμογής του νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού Διεθνούς Περιορισμού.

Πίνακας 1.2

Αδειοδοτημένοι πάροχοι ανά κατηγορία

Δραστηριότητα	2012	2013
Φωνητική Τηλεφωνία και ανάπτυξη Σταθερού Δικτύου	192	190
Φωνητική Τηλεφωνία	179	185
Ανάπτυξη Σταθερού Δικτύου	64	55
Δορυφορικά Δίκτυα	53	51
Κινητή Τηλεφωνία 2 ^{ης} Γενιάς (2G)	12	12
Κινητή Τηλεφωνία 3 ^{ης} Γενιάς (3G)	13	13
TETRA	7	6
W-LAN	95	86
Σύνολο	615	598

Πηγή: EETT

Σημείωση: Στον Πίνακα 1.2 αναφέρεται ο συνολικός αριθμός των αδειοδοτημένων παρόχων από την EETT στην αγορά τηλεπικοινωνιών. Στην Έκθεση Πεπραγμένων 2013 της EETT (σελ. 12) αναφέρεται ο κύκλος εργασιών για τις 89 μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κλάδου που φέρονται να έχουν έσοδα από τηλεπικοινωνιακή δραστηριότητα άνω του ποσού των 150.000 ευρώ.

Πίνακας 1.3

Ενεργοί πάροχοι σταθερής & κινητής τηλεφωνίας

Πάροχοι	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Σταθερή Τηλεφωνία	13	13	14	14	14	11	11	11	9	8
Κινητή Τηλεφωνία	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Πηγή: ΕΕΤΤ

Πίνακας 1.4

Οικονομικά μεγέθη παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (σε δισ. ευρώ)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Κύκλος Εργασιών										
ΟΤΕ	2,85	2,71	2,71	2,66	2,59	2,41	2,17	1,91	1,70	1,56
ΕΚΤ	4,08	3,96	4,53	4,59	4,50	4,27	3,58	3,23	2,99	2,51
Εναλλακτικοί Πάροχοι Σταθερής Τηλεφωνίας (**)	0,44	0,53	0,56	0,54	0,53	0,47	0,57	0,62	0,63	0,58
Λοιποί Πάροχοι (***)	0,54	0,53	0,57	0,70	0,61	0,62	0,58	0,63	0,62	0,57
Σύνολο	7,92	7,73	8,37	8,49	8,22	7,77	6,90	6,40	5,94	5,22
Μικτά Κέρδη										
ΟΤΕ	0,20	-0,82	0,31	0,31	0,31	0,35	0,14	0,20	0,06	-0,01
ΕΚΤ	2,05	1,67	1,99	2,06	1,94	1,04	0,73	0,75	0,64	0,48
Εναλλακτικοί Πάροχοι Σταθερής Τηλεφωνίας (**)	0,14	0,13	0,13	0,08	0,05	0,03	0,01	0,05	0,09	0,09
Λοιποί Πάροχοι (***)	0,17	0,12	0,13	0,15	0,17	0,14	0,14	0,15	0,14	0,12
Σύνολο	2,55	1,11	2,56	2,59	2,47	1,56	1,03	1,14	0,93	0,93
Σύνολο Ενεργητικού										
ΟΤΕ	6,79	7,16	6,80	8,36	8,87	8,24	7,95	7,76	6,61	6,33
ΕΚΤ	4,27	6,21	8,41	8,14	8,46	8,35	7,11	6,81	6,94	6,14
Εναλλακτικοί Πάροχοι Σταθερής Τηλεφωνίας (**)	0,58	0,65	0,93	1,18	1,53	1,32	1,41	1,12	0,92	0,85
Λοιποί Πάροχοι (***)	0,64	0,60	0,61	0,67	0,77	1,60	1,46	1,37	1,30	1,28
Σύνολο	12,28	14,62	16,74	18,34	19,63	19,51	17,93	17,07	15,77	14,59

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δημοσιευμένων ισολογισμών)

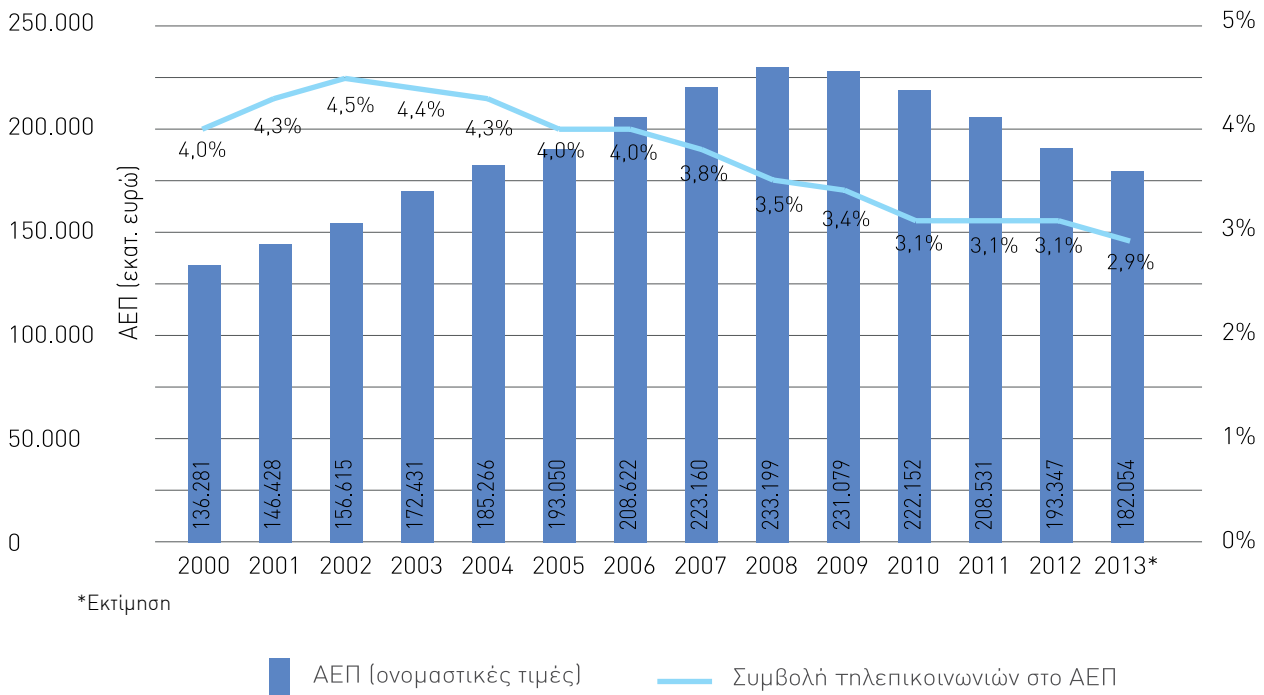
*Εκτίμηση

** Περιλαμβάνονται όλοι οι αδειοδοτημένοι πάροχοι σταθερής τηλεφωνίας.

***Περιλαμβάνονται οι υπόλοιποι αδειοδοτημένοι πάροχοι.

Διάγραμμα 1.1

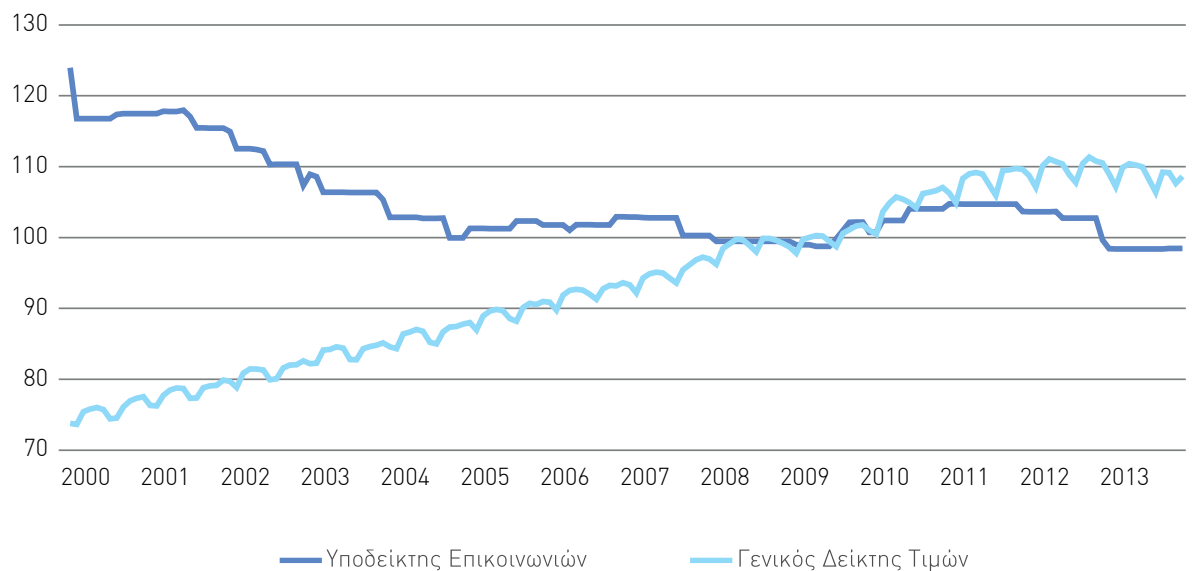
Συμβολή τηλεπικοινωνιών στο ΑΕΠ (σε εκατ. ευρώ)



Πηγή: EETT (βάσει δημοσιευμένων ισολογισμών) και EUROSTAT

Διάγραμμα 1.2

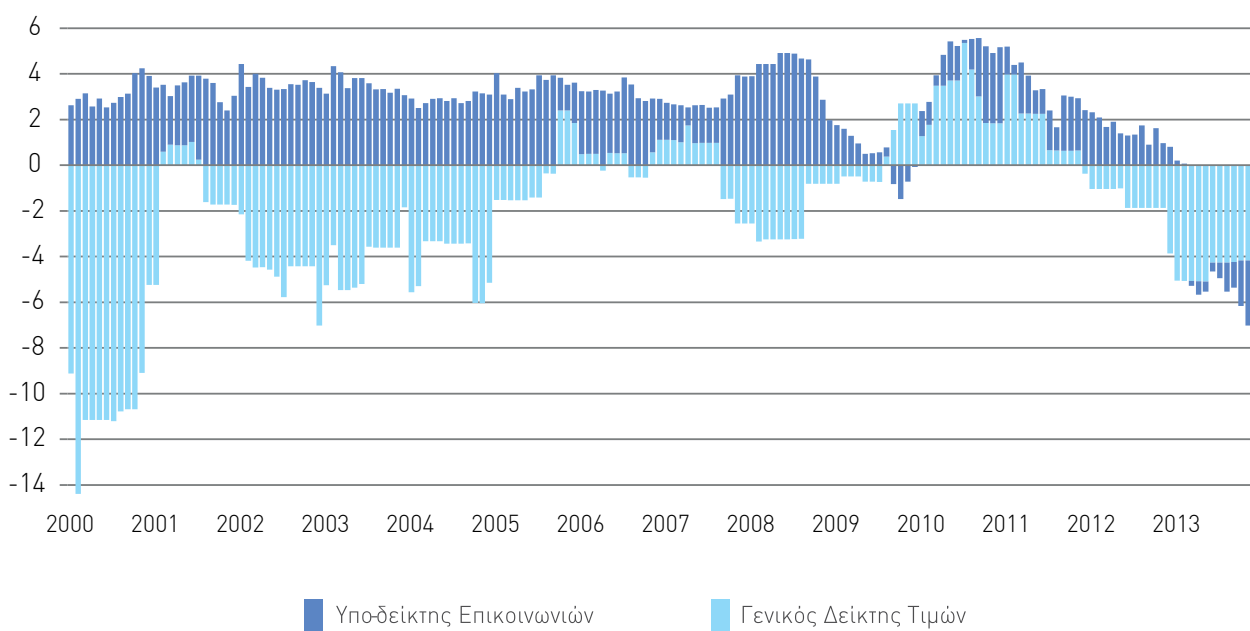
Εξέλιξη Μηνιαίου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Γενικός Δείκτης – Υποδείκτης Επικοινωνιών)



Πηγή: EETT (βάσει στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ)

Διάγραμμα 1.3

Μεταβολή μηνιαίου δείκτη τιμών καταναλωτή σε σχέση με τον αντίστοιχο δείκτη του προηγούμενου έτους



Πηγή: EETT (Βάσει στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ)

1.2. Εξέλιξη βασικών μεγεθών της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1.2.1. Οικονομικά στοιχεία

Στην παρούσα ενότητα, παρουσιάζονται τα βασικά οικονομικά στοιχεία της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών όπως αυτά προέκυψαν από τους δημοσιευμένους ισολογισμούς των αδειοδοτημένων παρόχων για το 2013. Για τους παρόχους που είναι εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ), τα μεγέθη βασίζονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ). Επιπλέον, έχουν ληφθεί υπόψη στοιχεία που συλλέγει η EETT, σε εξαμηνιαία βάση, από τους αδειοδοτημένους παρόχους, αναφορικά με τον κύκλο εργασιών, τις επενδύσεις κ.ά.

Τα μεγέθη της συνολικής αγοράς⁵ όπως παρουσιάζονται στο Διάγραμμα 1.4 σημείωσαν σημαντικές μεταβολές. Αναλυτικά:

- Ο κύκλος εργασιών των παρόχων παρουσίασε μείωση της τάξης του 12,1%, λόγω της μείωσης του τζίρου των ΕΚΤ (κατά 15,8%) και του ΟΤΕ (κατά 8,6%). Μείωση (8,6%) παρουσίασαν και οι εναλλακτικοί πάροχοι σταθερής τηλεφωνίας, η οποία οφείλεται στην πτώση των εσόδων κυρίως της COSMOLINE (39%) και της ON TELECOMS (35%) (Διαγράμματα 1.4-1.5).
- Παρόμοια εικόνα υπάρχει αναφορικά με το μικτό κέρδος, δεδομένου ότι ο ΟΤΕ παρουσιάζει μικτές ζημιές 5 εκατ. ευρώ (η μείωση των λειτουργικών εξόδων της εταιρίας κατά 4,2%, δεν ήταν αρκετή για να αντισταθμίσει την αντίστοιχη μείωση του τζίρου κατά 8,6%), για τις ΕΚΤ η πτώση διαμορφώθηκε στο 25,2%, ενώ για τους εναλλακτικούς παρόχους σημειώθηκε οριακή αρνητική πτώση (-0,02%), δεδομένου ότι η βελτιωμένη απόδοση της HELLAS ON LINE αντιστάθμισε τις απώλειες των FORTHNET, COSMOLINE και ON TELECOMS (Διάγραμμα 1.6).
- Η μείωση του ενεργητικού κατά 7,5% οφείλεται στην πτώση κατά 11,6% του ενεργητικού του ΕΚΤ και κατά 7,8% των εναλλακτικών παρόχων (Διάγραμμα 1.7).
- Το σύνολο των επενδύσεων των παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών παρουσιάζει αύξηση κατά 7%, μετά

5. Σημειώνεται ότι λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των οικονομικών στοιχείων για τους αδειοδοτημένους παρόχους.

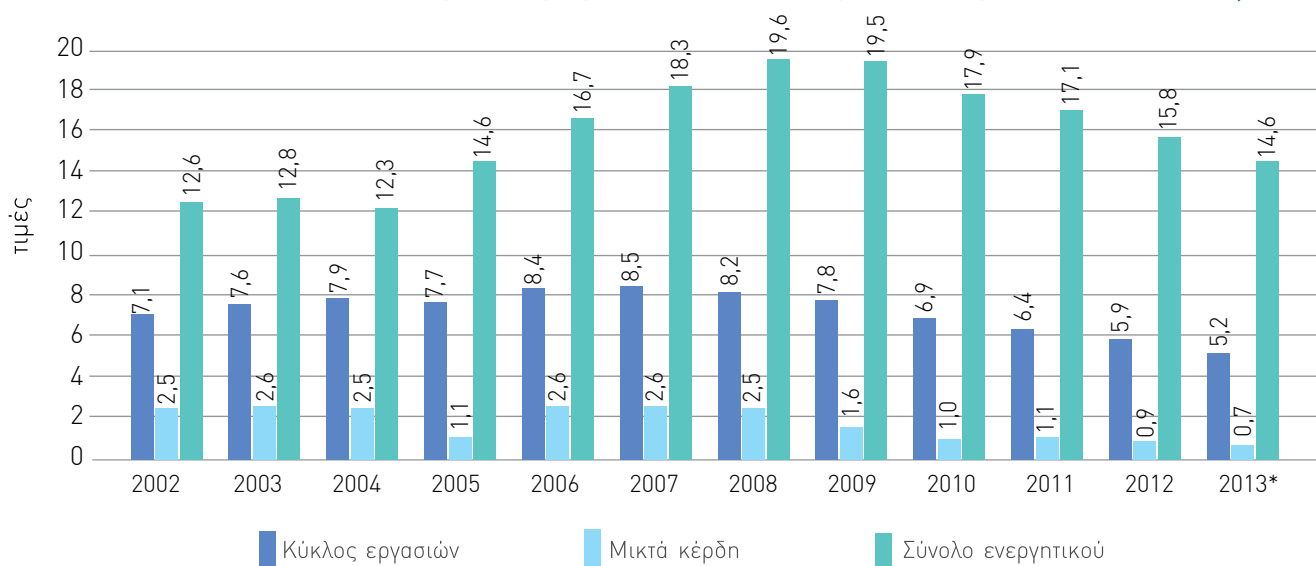
την πτωτική πορεία των τελευταίων ετών, και αντιστοιχεί στο 15% του συνολικού κύκλου εργασιών του κλάδου, γεγονός που οφείλεται κυρίως στις επενδύσεις του ομίλου ΟΤΕ (Διάγραμμα 1.8).

Στα Διαγράμματα 1.9 έως 1.12 παρουσιάζονται αριθμοδείκτες που αποτυπώνουν λεπτομερώς την οικονομική πορεία των παρόχων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, βάσει των δημοσιευμένων ισολογισμών⁶. Συγκεκριμένα:

- Ο Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας παρουσιάζει οριακή αύξηση κατά 0,5% για τους παρόχους σταθερής τηλεφωνίας και σημαντική άνοδο κατά 17,1% για τις ΕΚΤ (Διάγραμμα 1.9).
- Ο Αριθμοδείκτης Μικτού Κέρδους καταγράφει αύξηση 4,4% για τους παρόχους σταθερής τηλεφωνίας (βελτίωση των επιδόσεων των HELLAS ON LINE, CYTA HELLAS, NEWSPHONE και FORTHNET) ενώ αντίθετα μειώνεται κατά 12,4% για τις ΕΚΤ (Διάγραμμα 1.10).
- Ο Αριθμοδείκτης Ταμειακής Επιβάρυνσης παρουσιάζει μείωση, τόσο για τους παρόχους σταθερής τηλεφωνίας κατά 34,2% όσο και για τις ΕΚΤ κατά 8,8% (Διάγραμμα 1.11).
- Οι ημέρες εισπραξης απαιτήσεων μειώνονται τόσο για τους παρόχους σταθερής τηλεφωνίας όσο και για τις ΕΚΤ (Διάγραμμα 1.12).

Διάγραμμα 1.4

Εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών αδειοδοτημένων παρόχων (σε δισ. ευρώ)



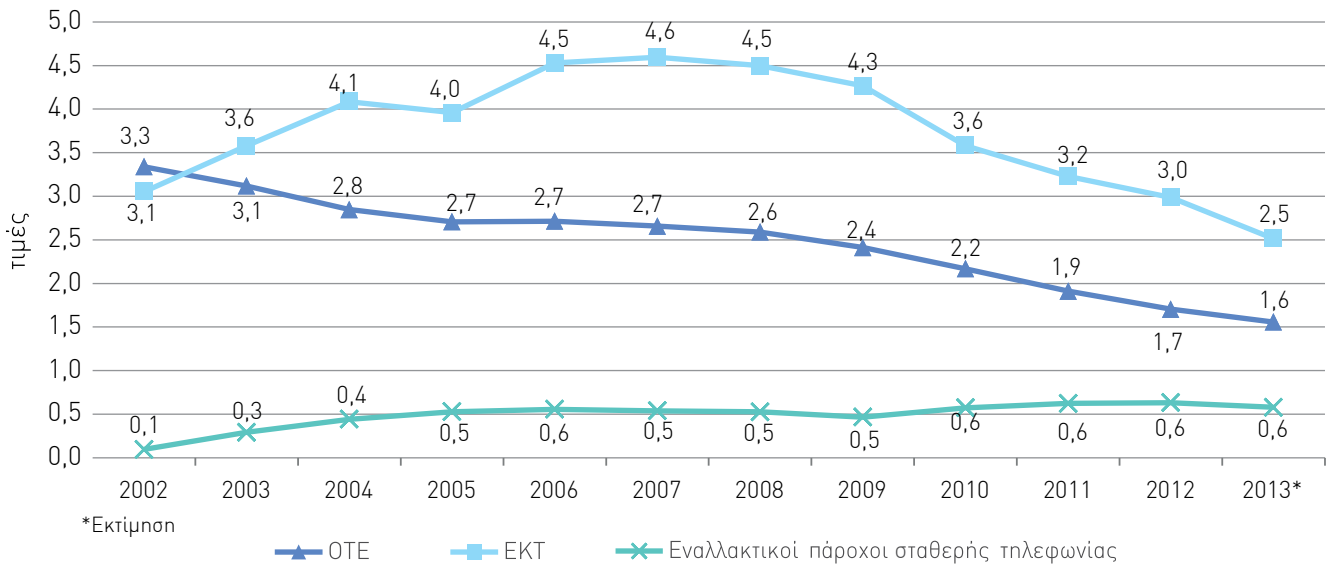
*Εκτίμηση

Πηγή: EETT (βάσει δημοσιευμένων ισολογισμών)

6. Για τον υπολογισμό των αριθμοδεικτών χρησιμοποιήθηκαν οι δημοσιευμένοι ισολογισμοί των εταιριών για το 2012, δεδομένου ότι για το 2013 δεν είχε ολοκληρωθεί η σχετική διαδικασία μέχρι τη σύνταξη της Επισκόπησης Αγορών 2013 από την EETT.

Διάγραμμα 1.5

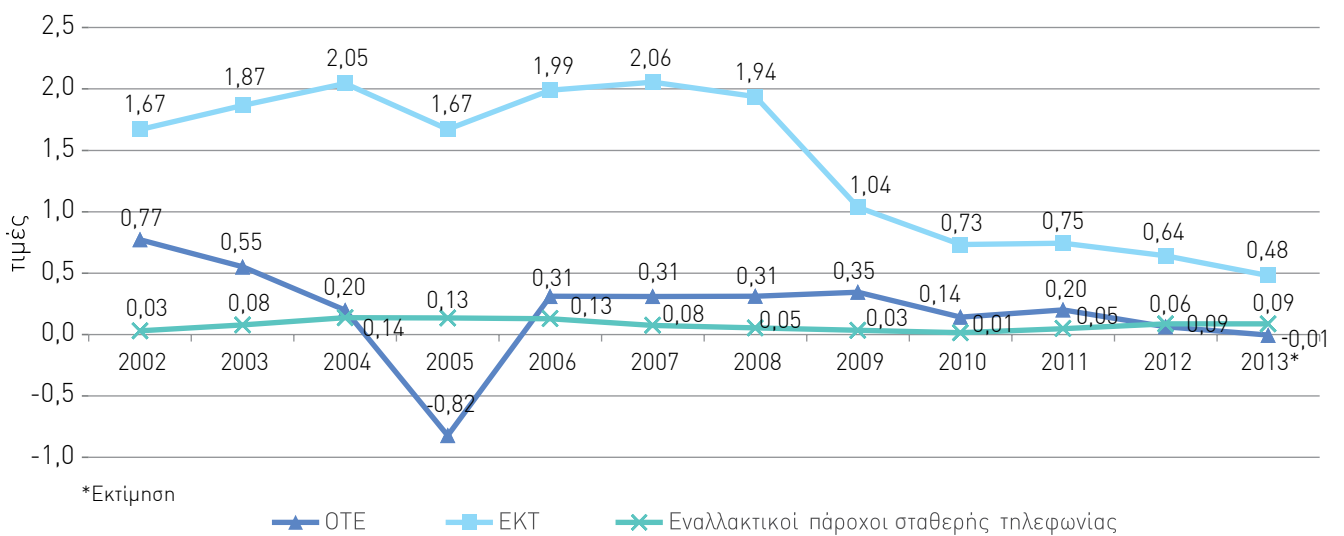
Κύκλος εργασιών παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (σε δισ. ευρώ)



Πηγή: EETT (Βάσει δημοσιευμένων ισολογισμών)

Διάγραμμα 1.6

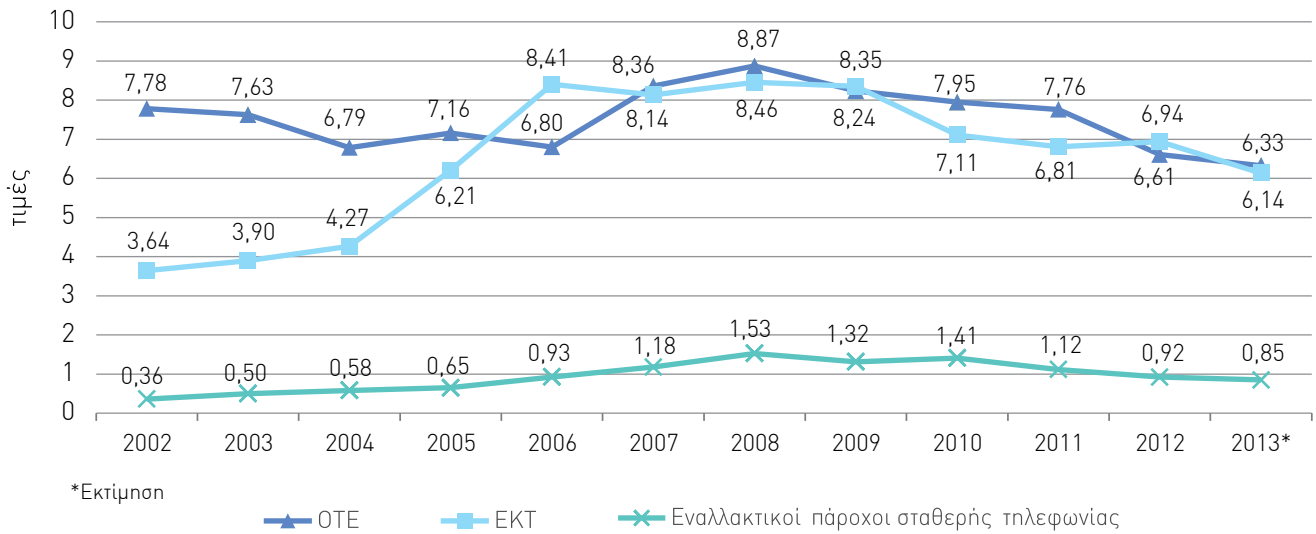
Μικτά κέρδη παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (σε δισ. ευρώ)



Πηγή: EETT (Βάσει δημοσιευμένων ισολογισμών)

Διάγραμμα 1.7

Σύνολο ενεργητικού παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (σε δισ. ευρώ)

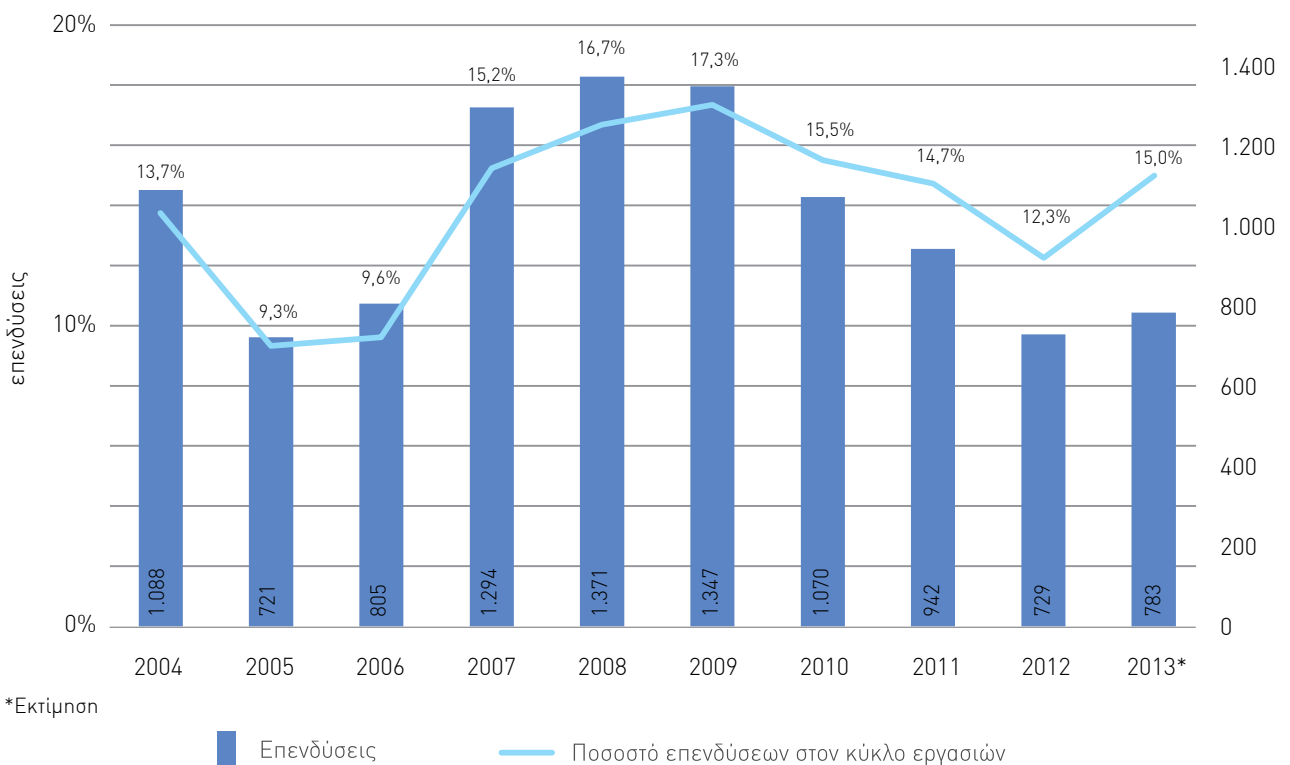


*Εκτίμηση

Πηγή: EETT (βάσει δημοσιευμένων ισολογισμών)

Διάγραμμα 1.8

Επενδύσεις παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (σε εκατ. ευρώ)

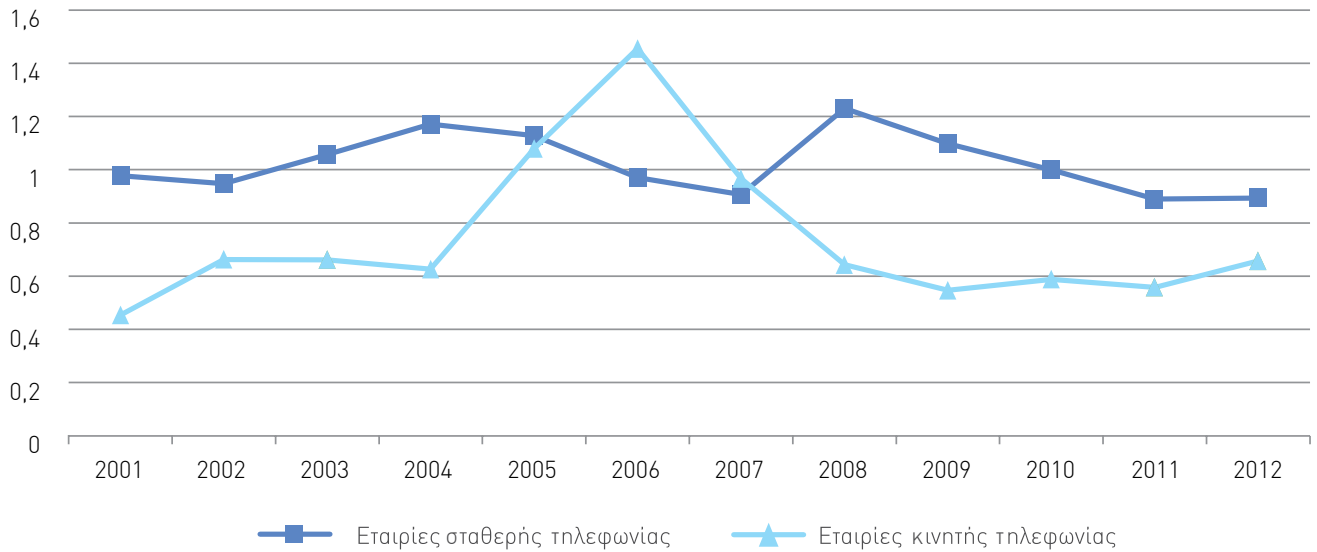


*Εκτίμηση

Πηγή: EETT (βάσει δημοσιευμένων ισολογισμών)

Διάγραμμα 1.9

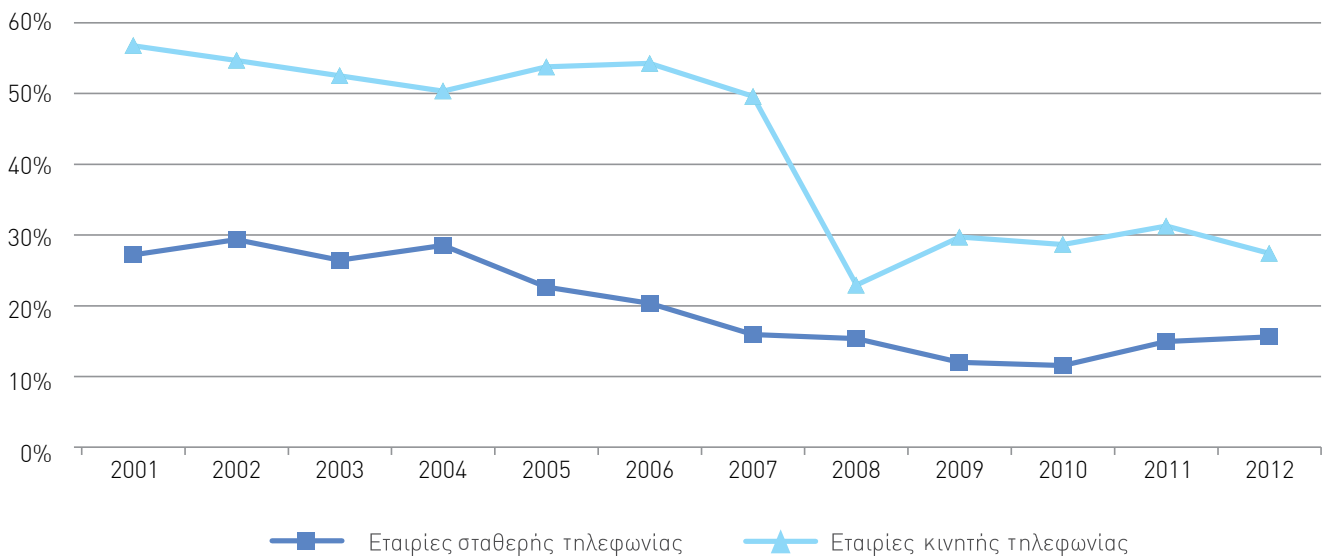
Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δημοσιευμένων ισολογισμών)

Διάγραμμα 1.10

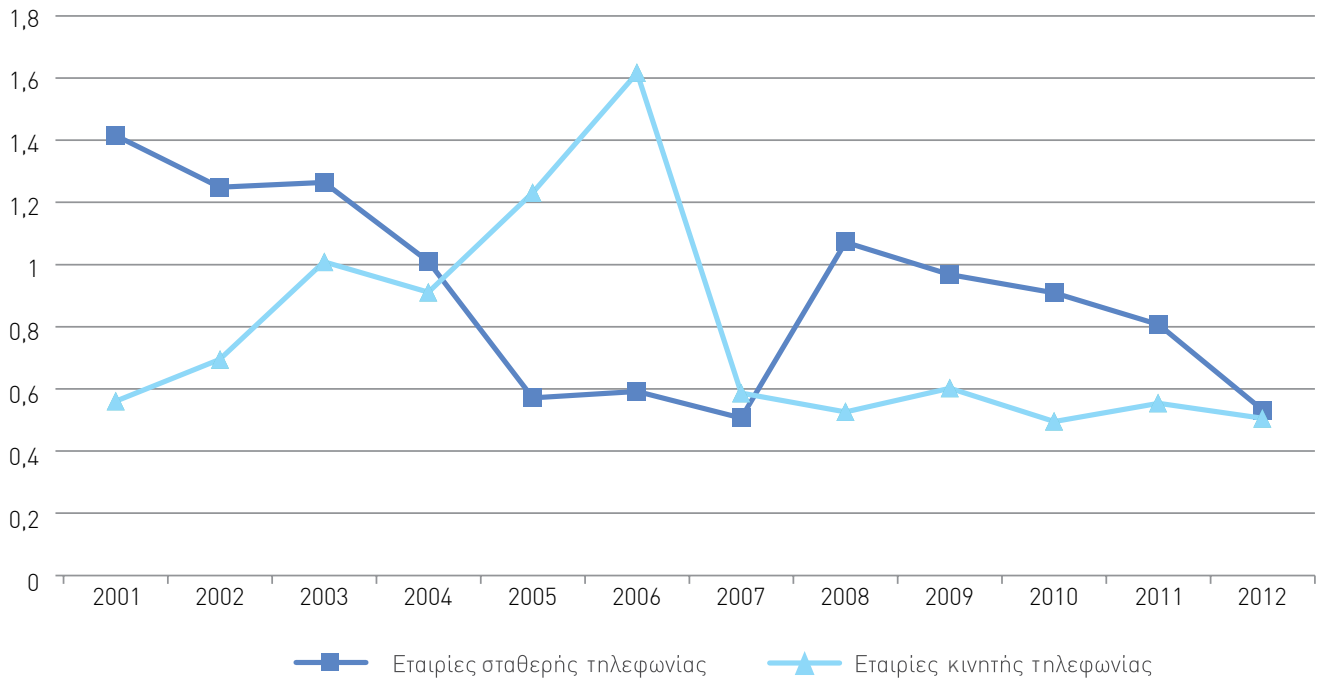
Αριθμοδείκτης Μικτού Κέρδους



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δημοσιευμένων ισολογισμών)

Διάγραμμα 1.11

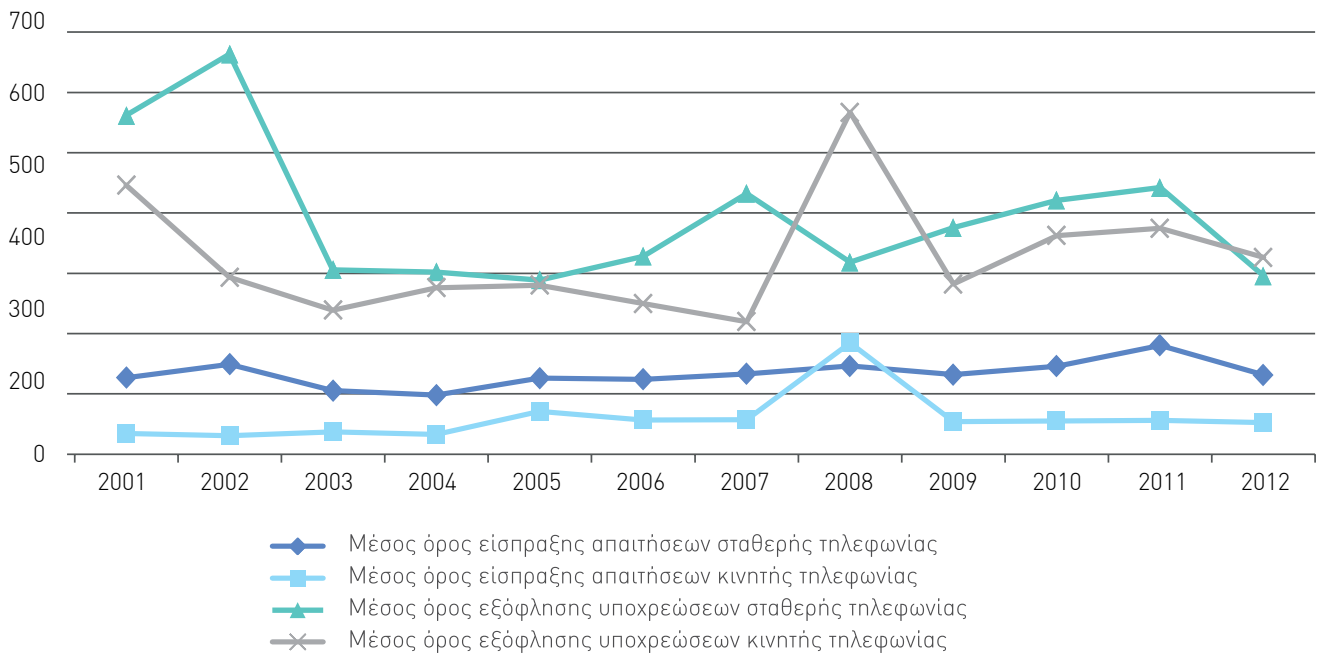
Αριθμοδείκτης Ταμειακής Επιβάρυνσης



Πηγή: EETT (βάσει δημοσιευμένων ισολογισμών)

Διάγραμμα 1.12

Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας



Πηγή: EETT (βάσει δημοσιευμένων ισολογισμών)

1.2.2. Ευρυζωνικότητα

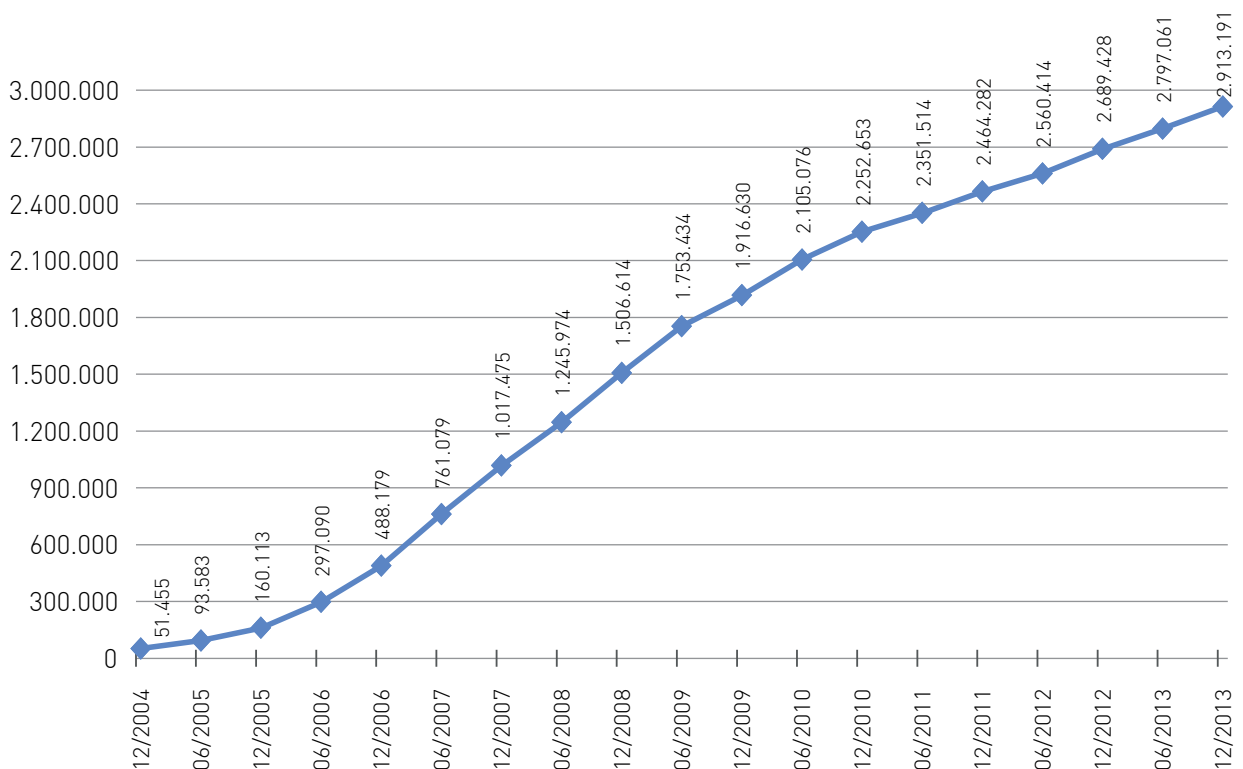
1.2.2.1. Εξέλιξη ευρυζωνικών γραμμών

Στο τέλος του 2013, οι ευρυζωνικές συνδέσεις ανήλθαν σε 2.913.191 έναντι 2.689.428 στο τέλος του 2012, σημειώνοντας αύξηση 8,3% (Διάγραμμα 1.13). Η ευρυζωνική διείσδυση⁷ έφθασε το 26,3% του πληθυσμού έναντι 24,3% το 2012, κατατάσσοντας την Ελλάδα στη 17^η θέση μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ (19^ο το Δεκέμβριο 2012) (Διάγραμμα 1.14).

- Η αύξηση της ευρυζωνικής διείσδυσης στην Ελλάδα κατά το 2013 ήταν 2 γραμμές ανά 100 κατοίκους. Η αύξηση αυτή ήταν η δεύτερη υψηλότερη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και κατά πολύ υψηλότερη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (1,1 γραμμές ανά 100 κατοίκους). Συνεχίζεται συνεπώς σταθερά η πορεία σύγκλισης της Ελλάδας με την υπόλοιπη Ευρώπη που είχε ξεκινήσει το 2007 (Διαγράμματα 1.15 & 1.16).
- Η δε διαφορά στην ευρυζωνική διείσδυση μεταξύ Ελλάδας και Ευρώπης περιορίστηκε από 11,8 γραμμές ανά 100 κατοίκους το Δεκέμβριο του 2006 – οπότε και σημειώθηκε η μεγαλύτερη απόκλιση με το μέσο όρο της ΕΕ – σε 3,5 γραμμές το Δεκέμβριο του 2013 (Διάγραμμα 1.17).

Διάγραμμα 1.13

Εξέλιξη ευρυζωνικών γραμμών

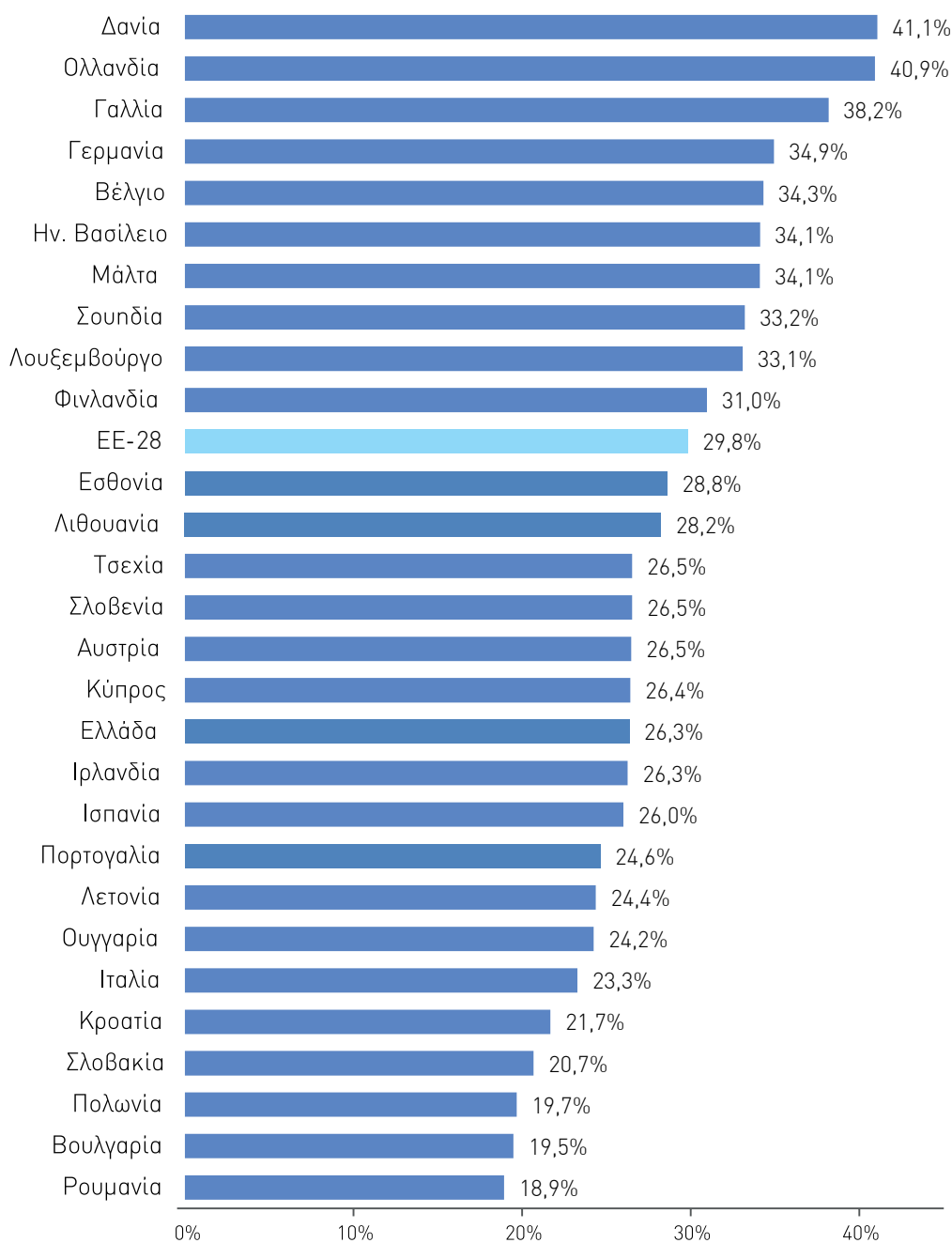


Πηγή: ΕΕΤΤ (Βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

7. Στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τα νούμερα διείσδυσης είναι διαφορετικά λόγω διαφορετικής εκτίμησης του πληθυσμού.

Διάγραμμα 1.14

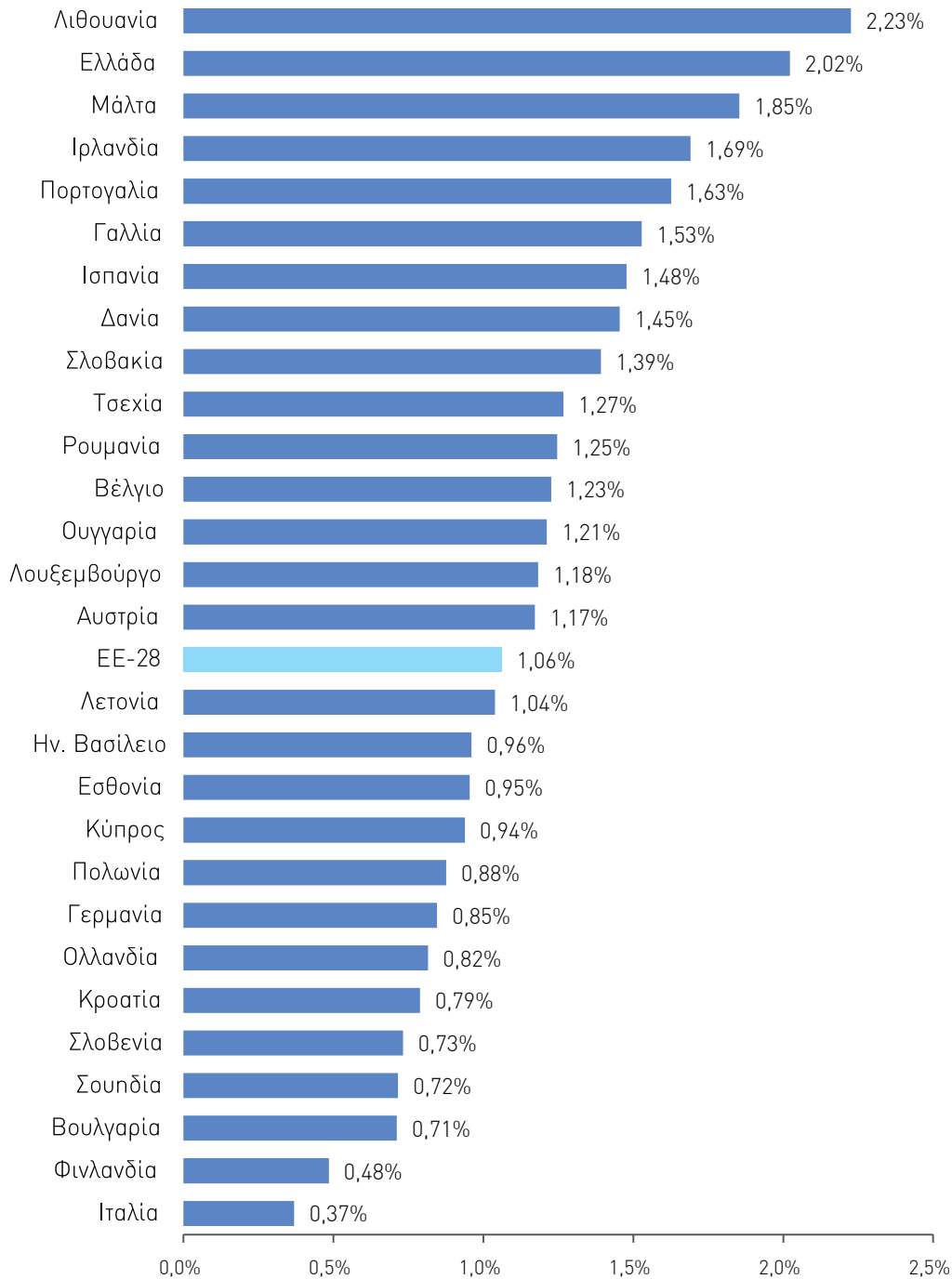
Ευρωζωνική διείσδυση στην ΕΕ (2013)



Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DAS 2014)

Διάγραμμα 1.15

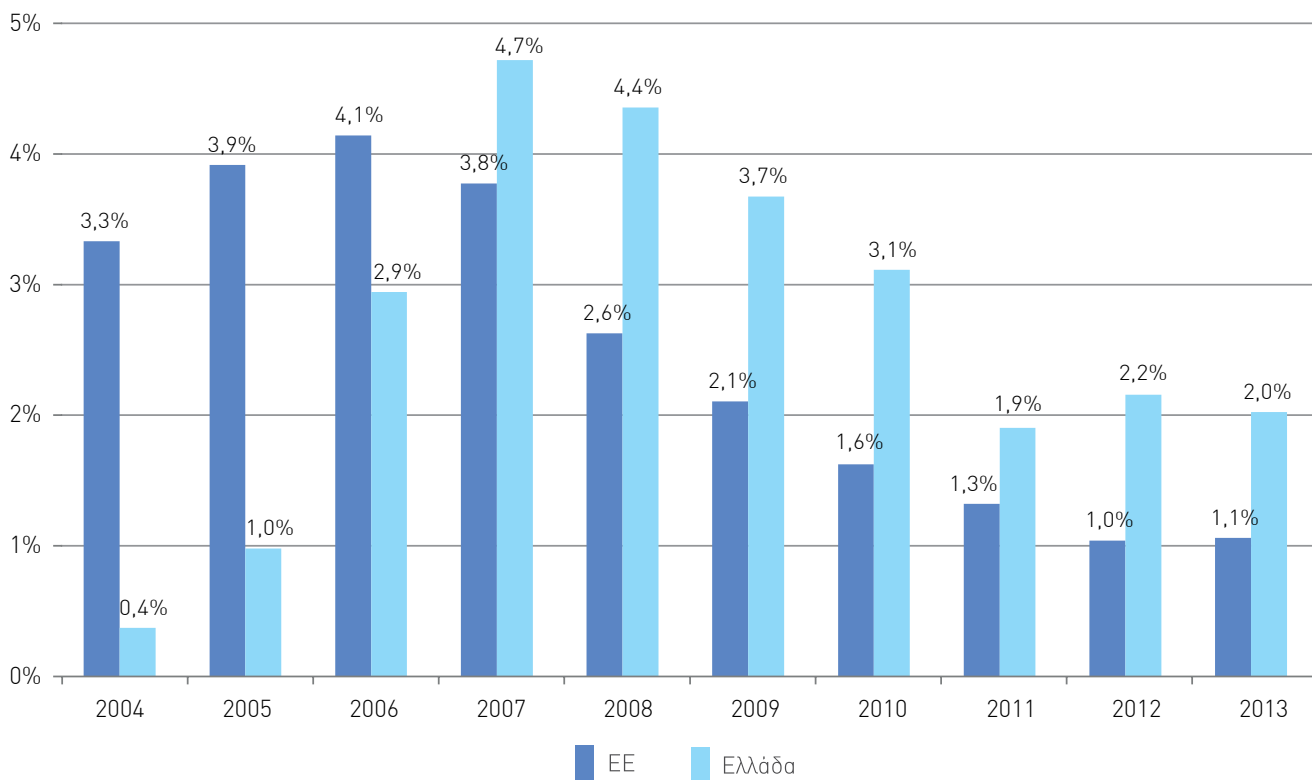
Μεταβολή ευρωζωνικής διείσδυσης στην ΕΕ (2013)



Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DAS 2014)

Διάγραμμα 1.16

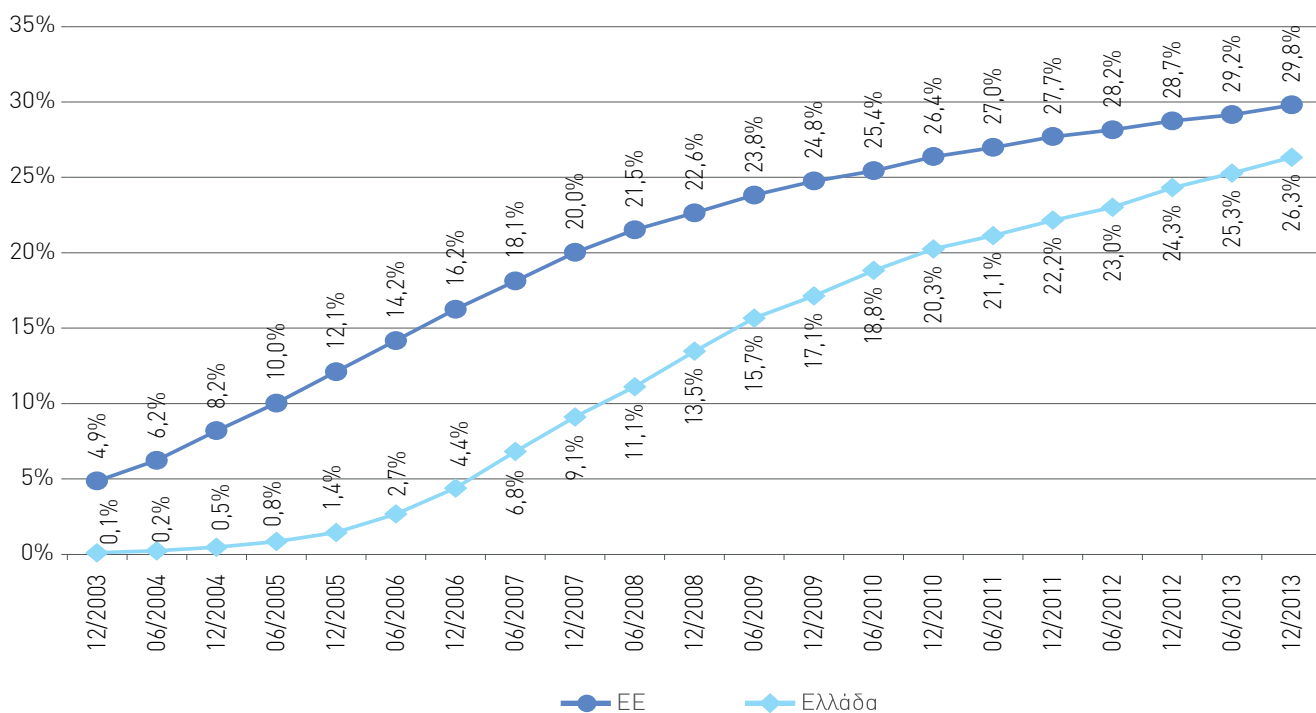
Ετήσια αύξηση της ευρυζωνικής διείσδυσης σε Ελλάδα και ΕΕ (σε ευρυζωνικές γραμμές ανά 100 κατοίκους)



Πηγή: ΕΕΤΤ (Βάσει στοιχείων Ευρωπαϊκής Επιτροπής - DAS 2014)

Διάγραμμα 1.17

Ετήσια αύξηση της ευρυζωνικής διείσδυσης σε Ελλάδα και ΕΕ



Πηγή: ΕΕΤΤ (Βάσει στοιχείων Ευρωπαϊκής Επιτροπής - DAS 2014)

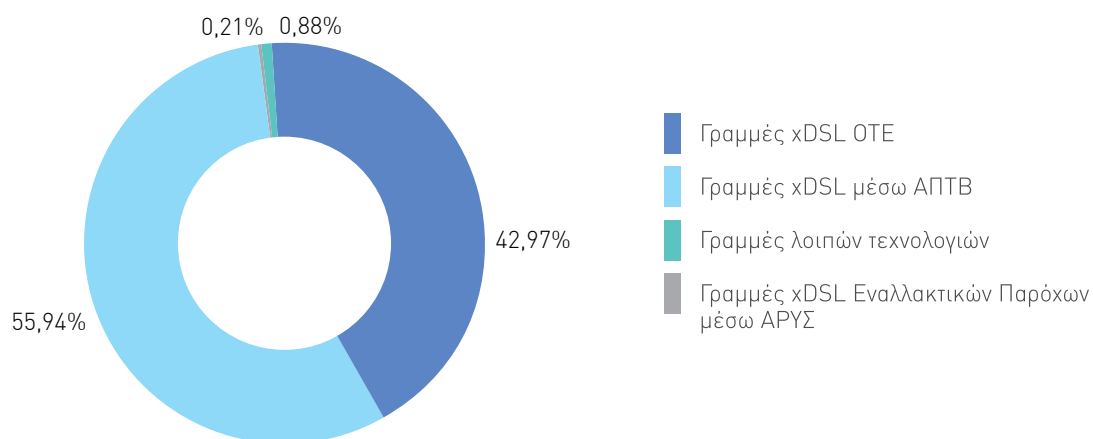
1.2.2.2. Ευρυζωνικές γραμμές ανά τεχνολογία

Η πρόσβαση xDSL μέσω ΑΠΤΒ, το Δεκέμβριο 2013, ανήλθε σε 1.629.560 γραμμές (έναντι 1.489.873 το Δεκέμβριο 2012), φθάνοντας ως μερίδιο επί των ευρυζωνικών γραμμών το 55,9%, έναντι 55,4% για το προηγούμενο έτος.

- Οι γραμμές xDSL λιανικής του ΟΤΕ παρουσίασαν, επίσης, αύξηση σε απόλυτα μεγέθη, φθάνοντας τις 1.251.880 γραμμές, το Δεκέμβριο του 2013, έναντι 1.165.763 το Δεκέμβριο του 2012. Ως μερίδιο ωστόσο επί των ευρυζωνικών γραμμών παρατηρείται μικρή μείωση από 43,35% σε 42,97%. Από τις γραμμές xDSL του ΟΤΕ, οι 4.878 (ποσοστό 1,49% επί των ευρυζωνικών γραμμών) αφορούν γραμμές VDSL.
- Οι γραμμές ΑΡΥΣ έφτασαν τις 25.741 (0,88% επί των ευρυζωνικών γραμμών) έναντι 25.806 (0,96%) το Δεκέμβριο 2012. Οι γραμμές λοιπών τεχνολογιών παραμένουν σε αμελητέα επίπεδα με ποσοστό κάτω του 0,3% (Διαγράμματα 1.18 έως 1.20).
- Στο Διάγραμμα 1.21 απεικονίζεται το ποσοστό των ευρυζωνικών γραμμών στα κράτη μέλη της ΕΕ με τεχνολογίες εκτός xDSL (δηλαδή που δεν βασίζονται στο εγκατεστημένο δίκτυο χαλκού). Η Ελλάδα βρίσκεται στο 0,2%, έναντι 27,8% του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Διάγραμμα 1.18

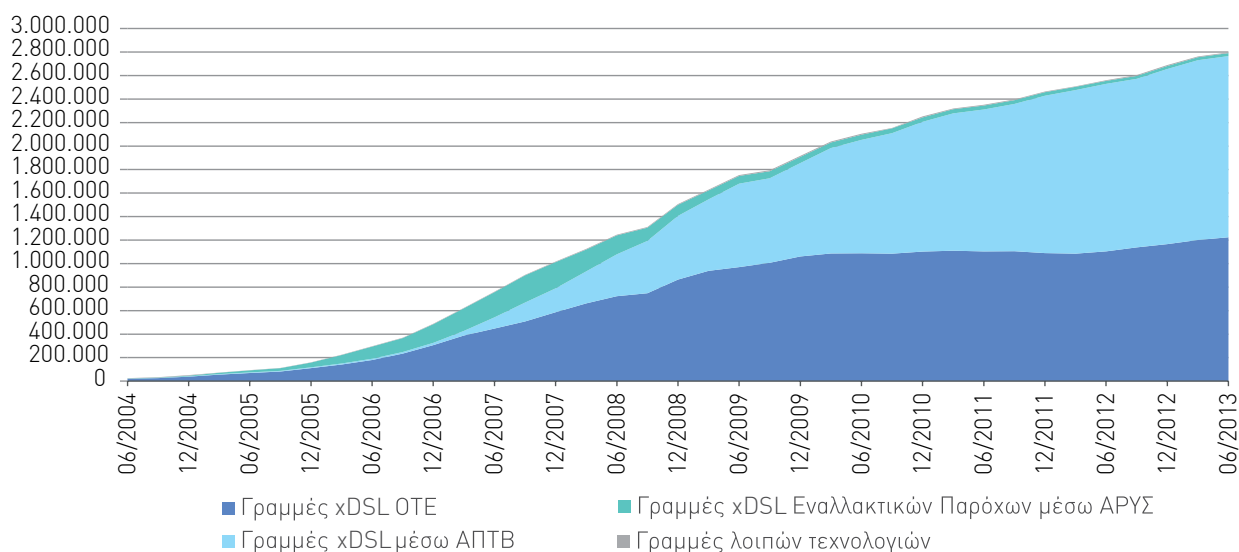
Κατανομή ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία (Δεκέμβριος 2013)



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.19

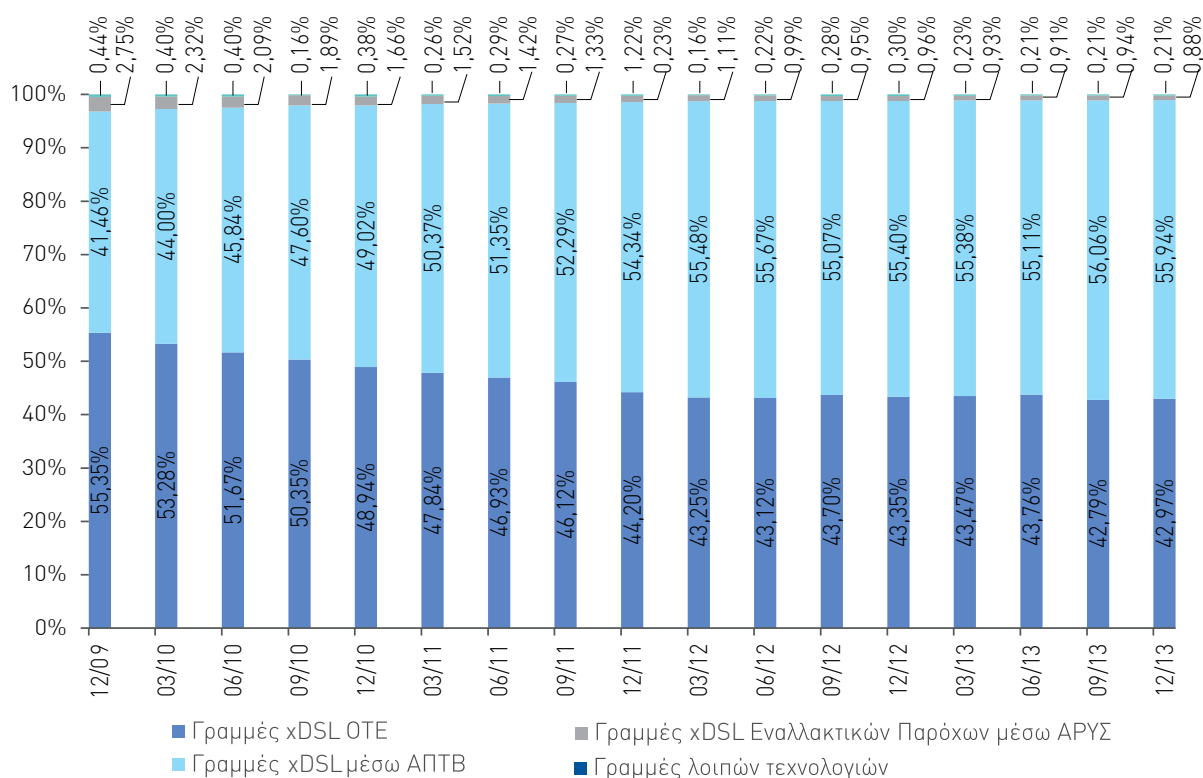
Εξέλιξη ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία (σε απόλυτα μεγέθη)



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.20

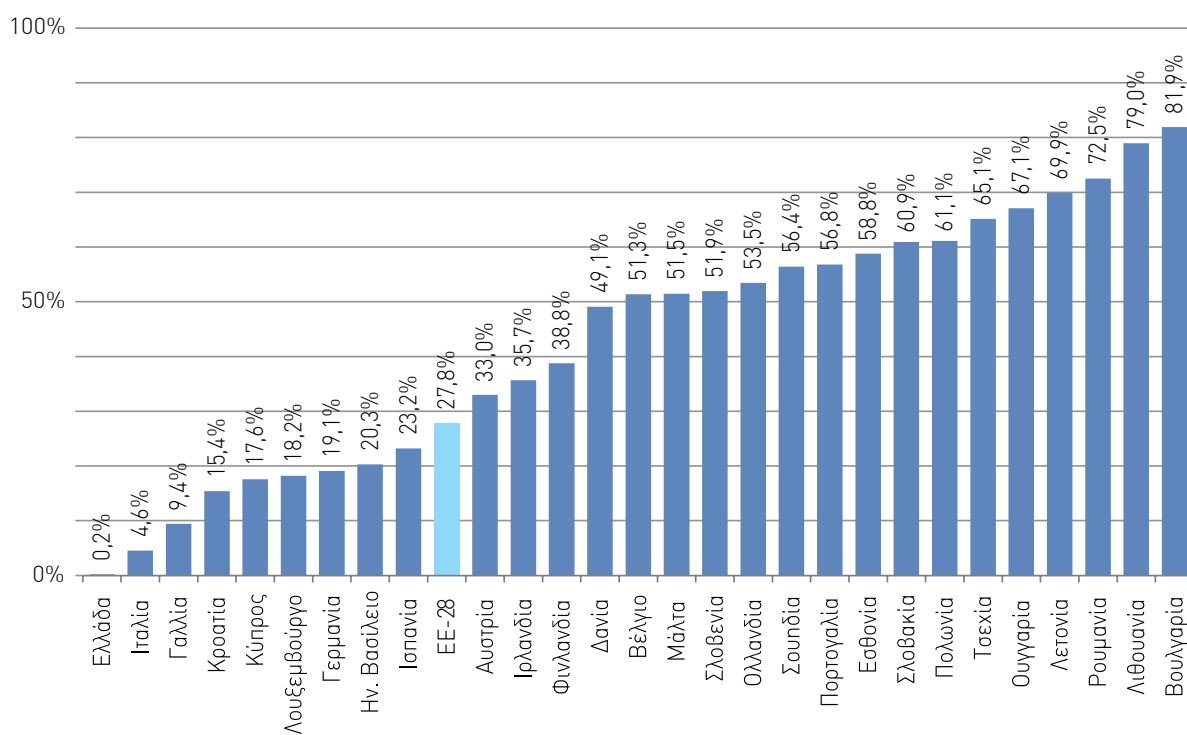
Εξέλιξη ευρωζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.21

Ευρωζωνικές γραμμές με τεχνολογίες εκτός DSL στην ΕΕ (2013)



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - DAS 2014)

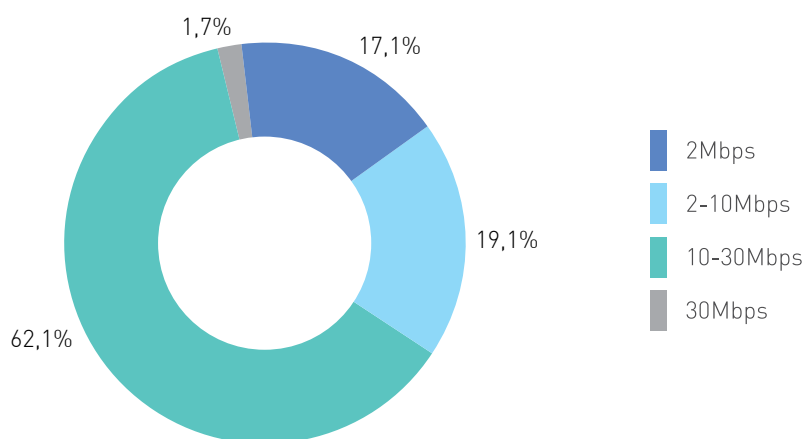
1.2.2.3. Ταχύτητες ευρυζωνικών γραμμών

Η πλειονότητα των ευρυζωνικών γραμμών (63,8%) αντιστοιχεί πλέον σε ταχύτητες (download) άνω των 10Mbps. Να σημειωθεί ότι πλέον προστίθεται μία νέα κατηγορία γραμμών υψηλών ταχυτήτων (30Mbps και άνω), που στη χώρα μας συνιστά το 1,7% των γραμμών (Διαγράμματα 1.22, 1.23, 1.25).

Η μέση ταχύτητα των γραμμών ΑΡΥΣ (χονδρικής και λιανικής) παρουσιάζει σημαντική αύξηση και ανέρχεται περίπου σε 13,5Mbps το Δεκέμβριο 2013 έναντι περίπου 11Mbps το Δεκέμβριο 2012, ως αποτέλεσμα της σημαντικής αύξησης των γραμμών VDSL (Διάγραμμα 1.24).

Διάγραμμα 1.22

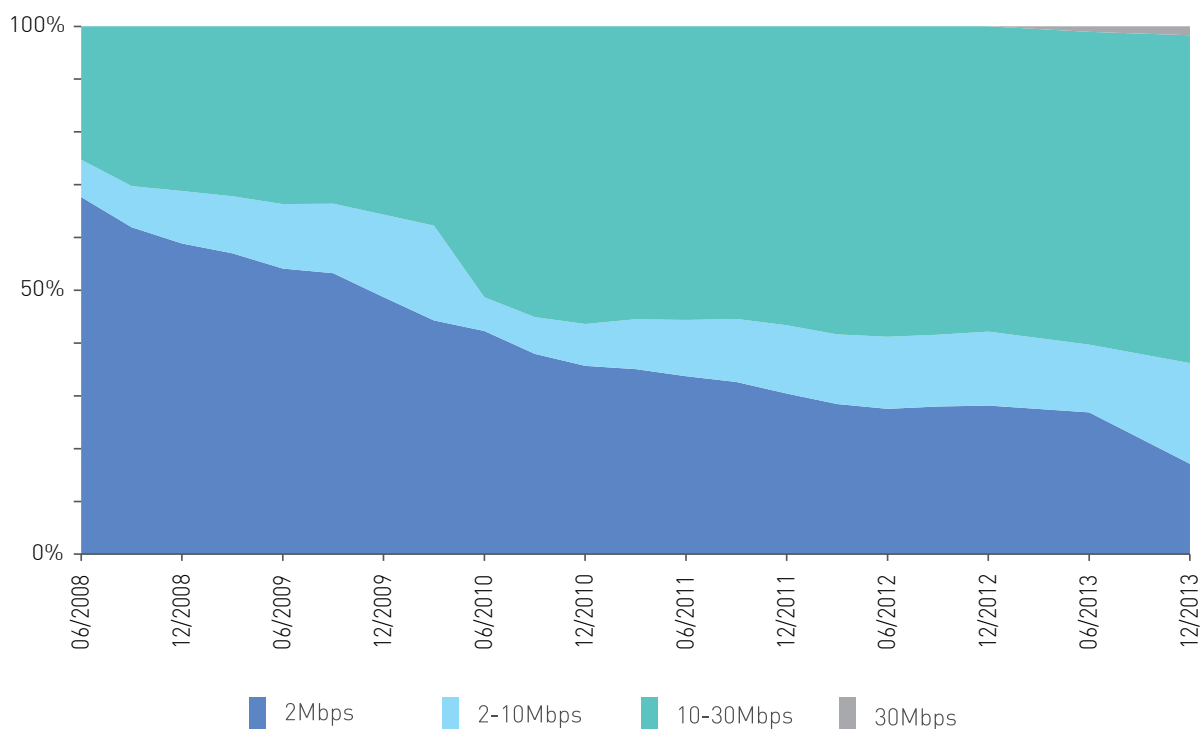
Ποσοστιαία κατανομή ταχυτήτων ευρυζωνικών γραμμών (Δεκέμβριος 2013)



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.23

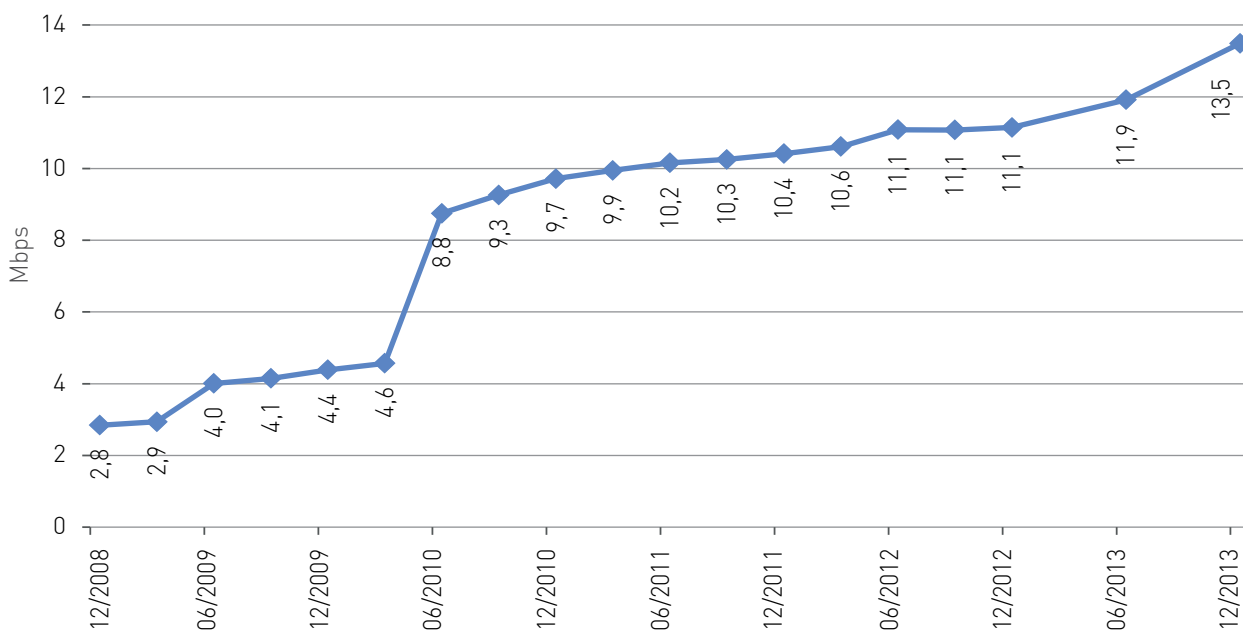
Εξέλιξη ταχυτήτων ευρυζωνικών γραμμών



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.24

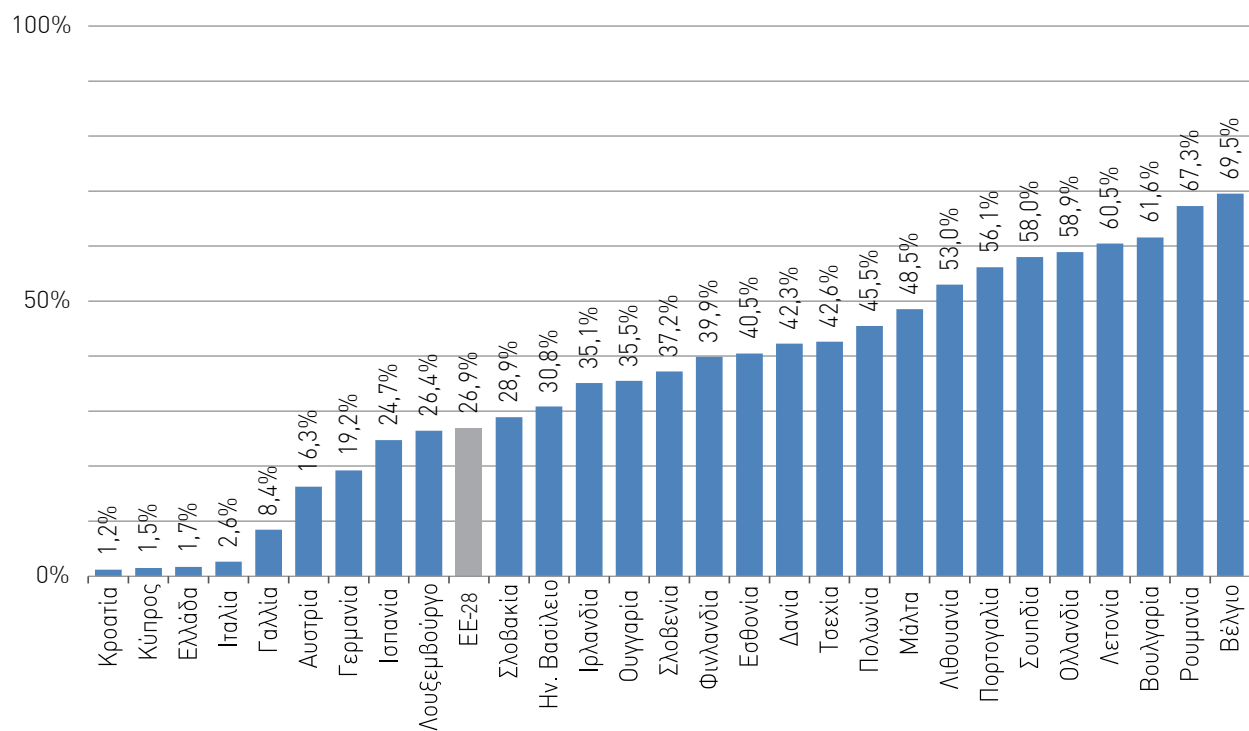
Εξέλιξη μέσης ταχύτητας πρόσβασης γραμμών ΑΡΥΣ λιανικής & χονδρικής



Πηγή: EETT (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.25

Ποσοστό γραμμών με ταχύτητες >30Mbps στα κράτη μέλη της ΕΕ (Ιανουάριος 2014)



Πηγή: EETT (βάσει στοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - DAS 2014)

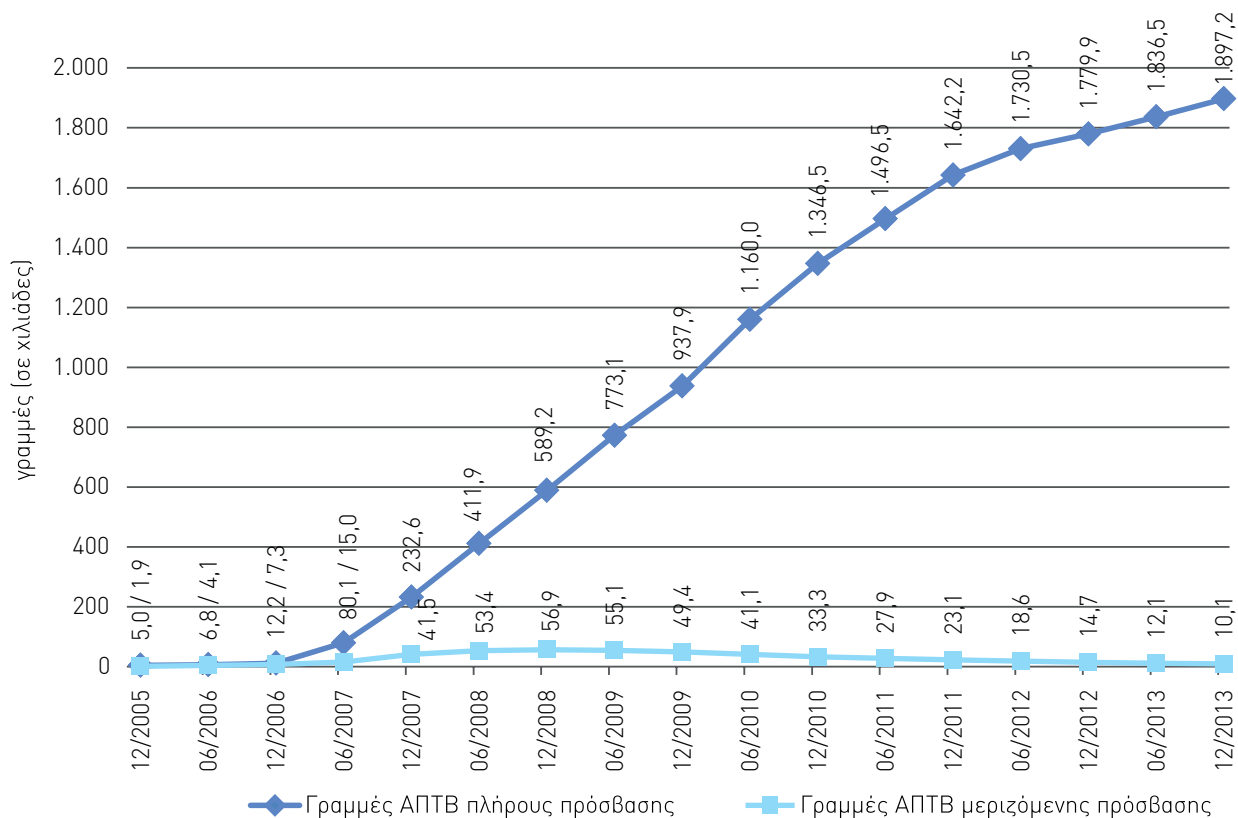
1.2.2.4. Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ)

Η πρόσβαση ADSL μέσω ΑΠΤΒ συνέχισε να αυξάνεται κατά τη διάρκεια του 2013 (Διάγραμμα 1.26), φθάνοντας στο τέλος του έτους τις 1.907.303 έναντι 1.794.558 στο τέλος του 2012 (αύξηση 6,3% έναντι 7,8% το 2012). Η αύξηση αυτή οφείλεται εξ' ολοκλήρου στις γραμμές πλήρους πρόσβασης, οι οποίες ανήλθαν σε 1.897.195 στο τέλος του έτους έναντι 1.779.852 στο τέλος του 2012 (αύξηση 6,6%), σε αντίθεση με τις γραμμές μεριζόμενης πρόσβασης, οι οποίες συνέχισαν να μειώνονται και ανήλθαν σε 10.108 γραμμές στο τέλος του έτους έναντι 14.706 γραμμών, στο τέλος του 2012 (μείωση 31,3%).

Το μέσο μηνιαίο κόστος των γραμμών πλήρους πρόσβασης στην Ελλάδα είναι λίγο χαμηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (8,78 έναντι 9,36 ευρώ/μήνα). Αντίθετα το μέσο μηνιαίο κόστος των γραμμών μεριζόμενης πρόσβασης στην Ελλάδα είναι το έκτο υψηλότερο στην ΕΕ και σημαντικά πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (5 έναντι 2,61 ευρώ/μήνα). Το μέσο κόστος προκύπτει, εάν στο μηνιαίο τέλος συνηγολιστεί το εφάπαξ τέλος σύνδεσης, απομειούμενο σε περίοδο 36 μηνών. Τα Διαγράμματα 1.27 και 1.28 απεικονίζουν το μέσο κόστος των γραμμών ΑΠΤΒ πλήρους και μεριζόμενης πρόσβασης αντίστοιχα στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Διάγραμμα 1.26

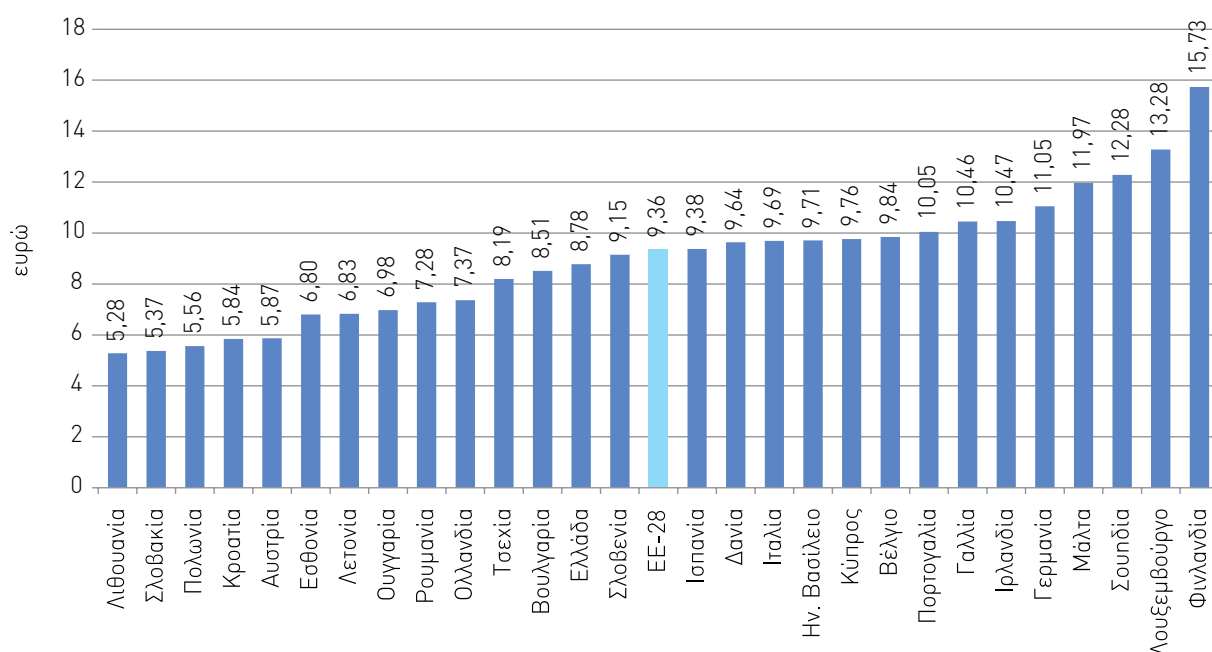
Εξέλιξη γραμμών ΑΠΤΒ



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.27

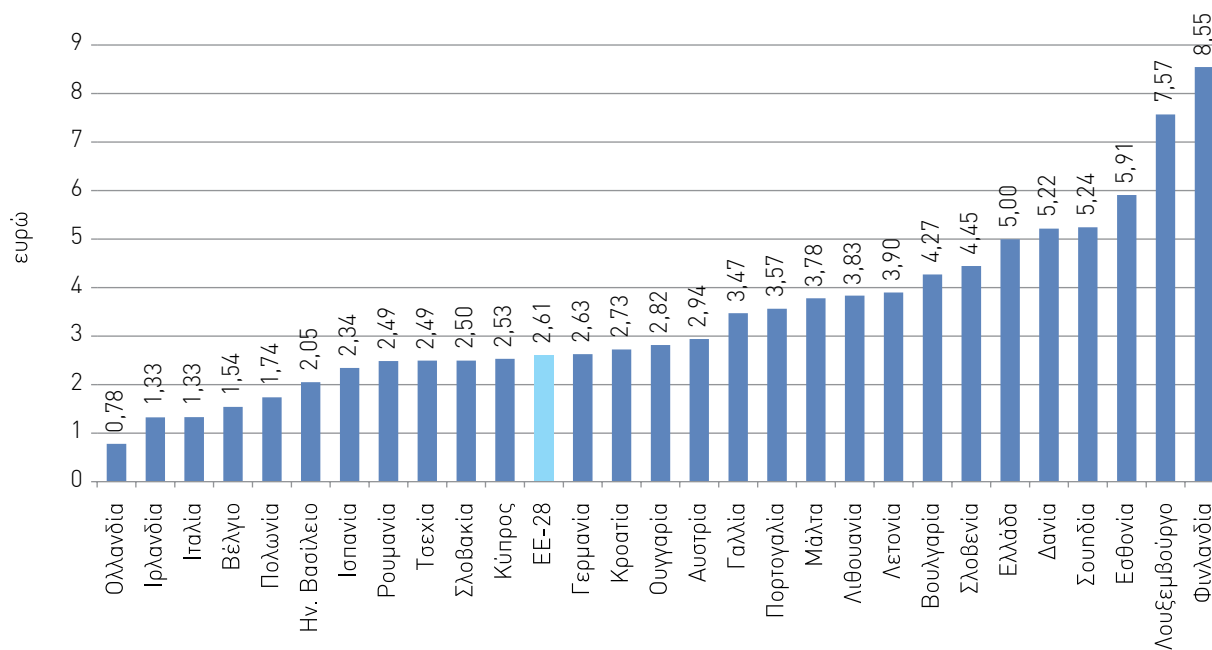
Μέσο μηνιαίο κόστος γραμμής ΑΠΤΒ πλήρους πρόσβασης στα κράτη μέλη της ΕΕ (Οκτώβριος 2013)



Πηγή: EETT (Βάσει στοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - DAS 2014)

Διάγραμμα 1.28

Μέσο μηνιαίο κόστος γραμμής ΑΠΤΒ μεριζόμενης πρόσβασης στα κράτη μέλη της ΕΕ (Οκτώβριος 2013)



Πηγή: EETT (Βάσει στοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - DAS 2014)

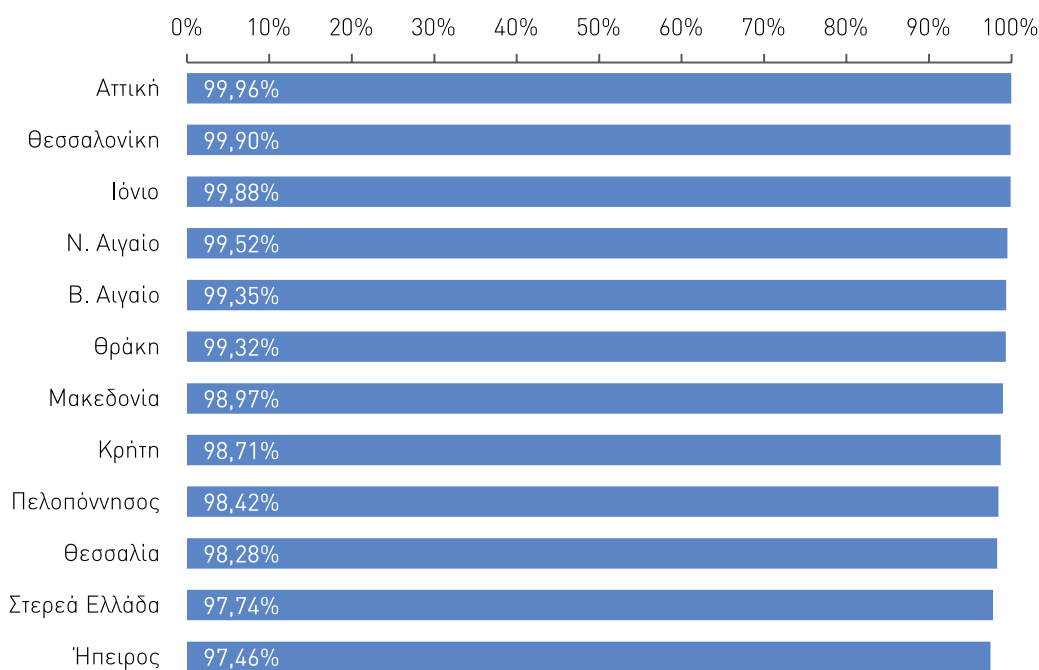
1.2.2.5. Γεωγραφικό ψηφιακό χάσμα στην Ελλάδα

Η ευρυζωνική διαθεσιμότητα υπολογίζεται ως το ποσοστό των κύριων τηλεφωνικών γραμμών, οι οποίες καταλήγουν σε αστικό κέντρο (Α/Κ), στο οποίο υπάρχει δυνατότητα ευρυζωνικής σύνδεσης. Συνολικά, κινείται σε υψηλά επίπεδα. Για τους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης υπερβαίνει το 99,9% ενώ πέφτει κάτω από το 98% μόνο στη λοιπή Στερεά Ελλάδα (97,74%) και Ήπειρο (97,46%)⁸.

Η διαθεσιμότητα ΑΠΤΒ υπολογίζεται ως το ποσοστό των κύριων τηλεφωνικών γραμμών, οι οποίες καταλήγουν σε αστικό κέντρο, στο οποίο έχουν συνεγκατασταθεί εναλλακτικοί πάροχοι και κατά συνέπεια ο καταναλωτής έχει δυνατότητα σύνδεσης μέσω ΑΠΤΒ. Παρουσιάζει σημαντικές αποκλίσεις ανά περιοχή. Συγκεκριμένα, παρουσιάζει τις υψηλότερες τιμές στους νομούς Θεσσαλονίκης (99%) και Αττικής (98%), καθώς και στη λοιπή Μακεδονία (90,4%). Τις χαμηλότερες τιμές παρουσιάζει σε Ν. Αιγαίο (63,8%), λοιπή Στερεά Ελλάδα (61,1%) και Ιόνια νησιά (53,1%). Τα Διαγράμματα 1.29 και 1.30 αντίστοιχα παρουσιάζουν το γεωγραφικό ψηφιακό χάσμα στην Ελλάδα, όπως αυτό απεικονίζεται από τη δυνατότητα χρήσης ευρυζωνικών συνδέσεων και γραμμών ΑΠΤΒ ανά περιφέρεια.

Διάγραμμα 1.29

Ευρυζωνική διαθεσιμότητα ανά γεωγραφικό διαμέρισμα (Δεκέμβριος 2013)

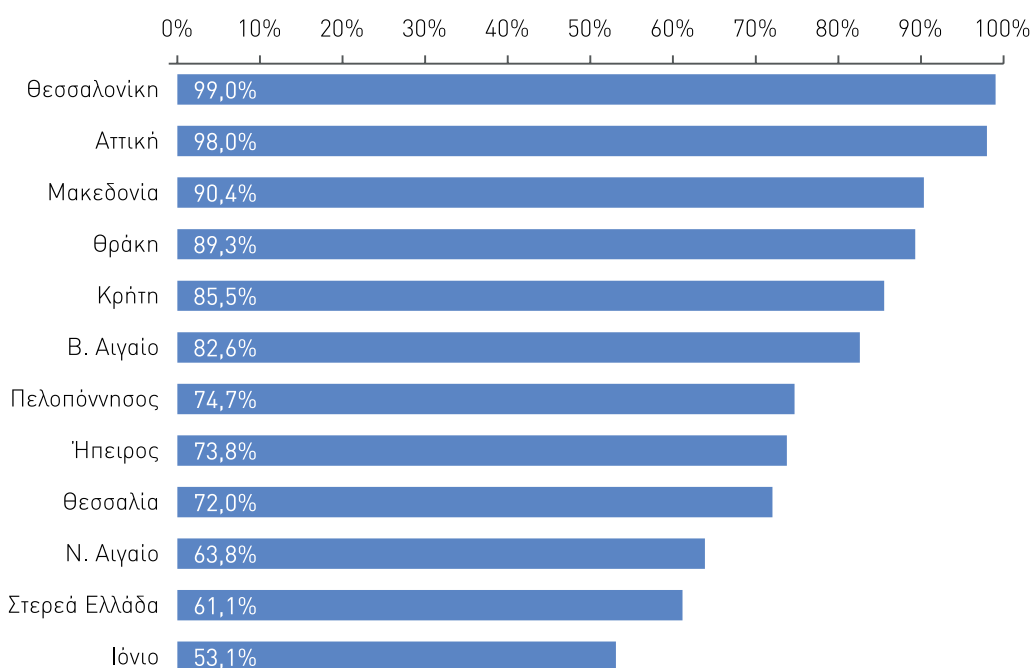


Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

8. Η ευρυζωνική διαθεσιμότητα παρουσιάζει μικρό περιθώριο σφάλματος, δεδομένου ότι ανά Α/Κ μπορεί να υπάρχει ένας μικρός αριθμός τηλεφωνικών γραμμών, στις οποίες δεν είναι δυνατόν να δοθεί ευρυζωνική πρόσβαση (λόγω τεχνολογίας, πολύ μεγάλης απόστασης από το Α/Κ κ.λπ.).

Διάγραμμα 1.30

Διαθεσιμότητα ΑΠΤΒ ανά γεωγραφικό διαμέρισμα στην Ελλάδα (Δεκέμβριος 2013)



Πηγή: ΕΕΤΤ (Βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

1.2.2.6. Ονόματα διαδικτυακών τόπων με κατάληξη [.gr]

Το 2013, συνεχίσθηκε η ανοδική πορεία τόσο του αριθμού των αιτήσεων όσο και του αριθμού των συνολικών εκχωρήσεων Ονομάτων Διαδικτυακών Τόπων με κατάληξη [.gr]. Ο συνολικός τους αριθμός, συμπεριλαμβανομένων και των υπο-τόπων (com.gr, net.gr, org.gr, edu.gr, gov.gr), πλησίασε τις 420.000⁹. Το Διάγραμμα 1.31 παρουσιάζει τη διαχρονική εξέλιξη του συνολικού αριθμού Ονομάτων Δικτυακών Τόπων, κατά την περίοδο 2000-2013.

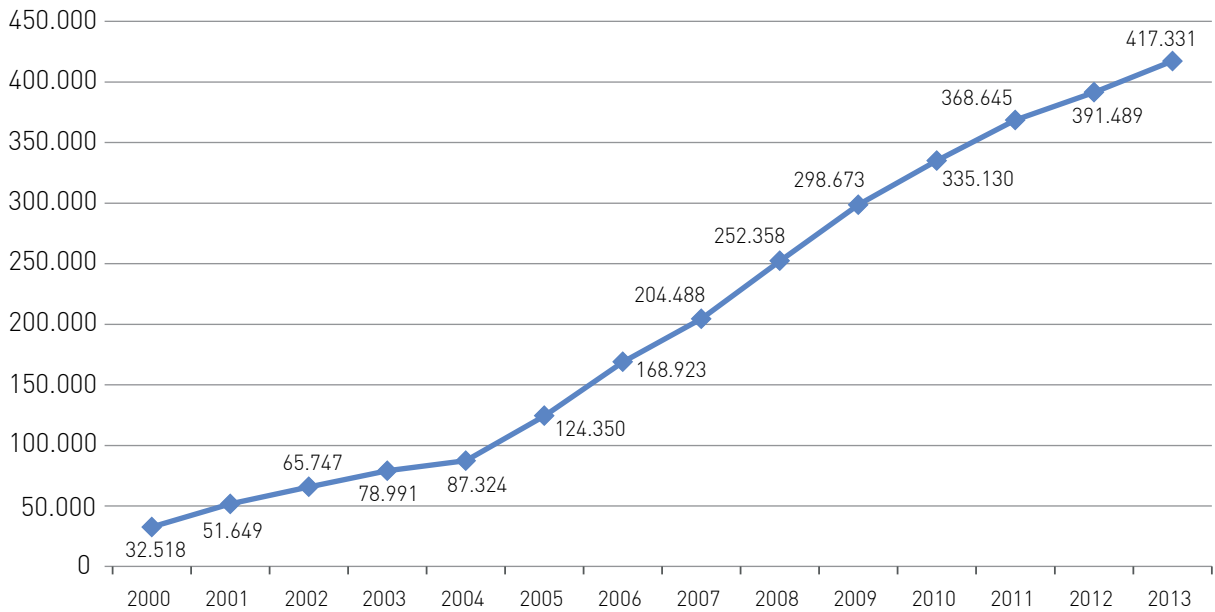
Αντίστοιχα, στο Διάγραμμα 1.32 παρουσιάζεται η εξέλιξη των αιτηθέντων και εκχωρηθέντων Ονομάτων Διαδικτυακών Τόπων και στο Διάγραμμα 1.33 η εξέλιξη του ποσοστού εκχωρήσεων επί των αιτήσεων που είχαν υποβληθεί.

Στο Διάγραμμα 1.34, παρουσιάζεται η ετήσια εξέλιξη του μέσου ποσοστού εκχωρήσεων επί του αριθμού των αιτήσεων για την περίοδο 2002-2013 που διαμορφώθηκε στο 32% το 2013 από 68% που ήταν για το 2012. Η αιτία της πτώσης αυτής είναι οι πολλαπλές αιτήσεις που γίνονται για το ίδιο Όνομα Διαδικτυακού Τόπου αυτόματα, προκειμένου οι αιτούντες να εξασφαλίσουν ότι θα κατοχυρωθεί, τη χρονική στιγμή που λήγει η προηγούμενη άδεια εκχώρησής του. Μετά την κατοχύρωση από την πρώτη αίτηση, οι υπόλοιπες απορρίπτονται υποχρεωτικά. Ήδη έχει γίνει σύσταση προς τους καταχωρητές για περιορισμό των αιτήσεων αυτών.

9. Σημειώνεται ότι τα στοιχεία για το συνολικό αριθμό των Ονομάτων Διαδικτυακών Τόπων των τελευταίων ετών έχουν διορθωθεί, ώστε να αποτυπώνουν τον «καθαρό» συνολικό αριθμό ενεργών Ονομάτων Διαδικτυακού Τύπου.

Διάγραμμα 1.31

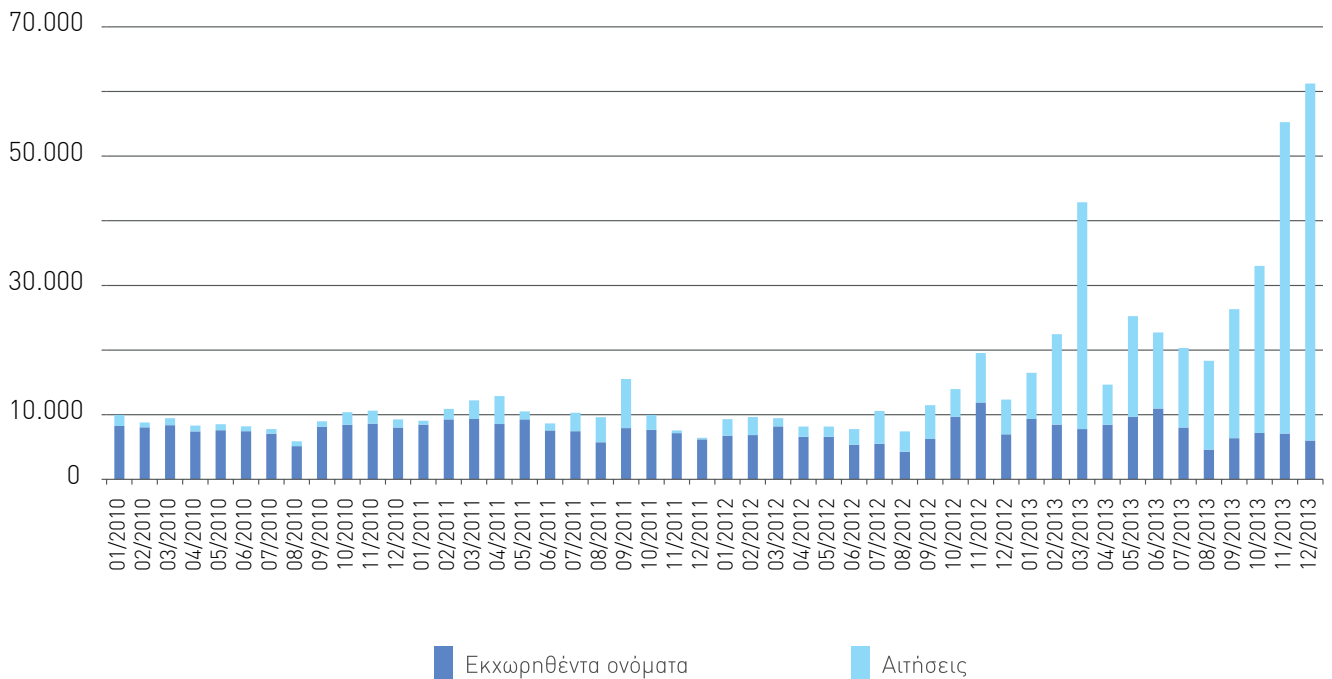
Εξέλιξη αριθμού ονομάτων διαδικτυακών τόπων



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.32

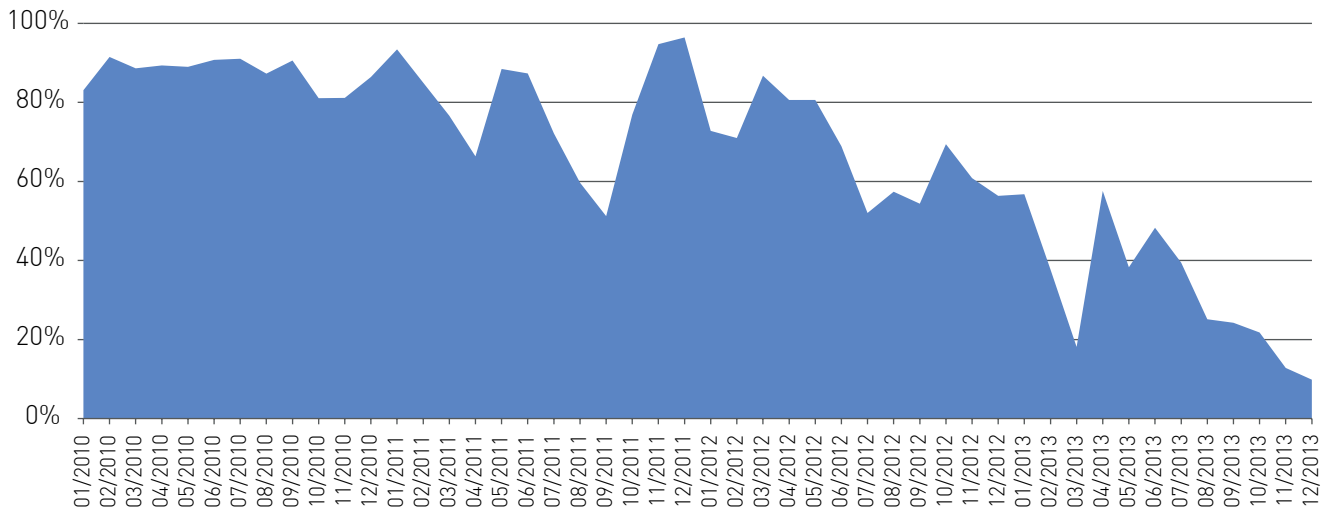
Αριθμός αιτηθέντων και εκχωρηθέντων ονομάτων διαδικτυακών τόπων



Πηγή: Ινστιτούτο Πληροφορικής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΠ-ΙΤΕ)

Διάγραμμα 1.33

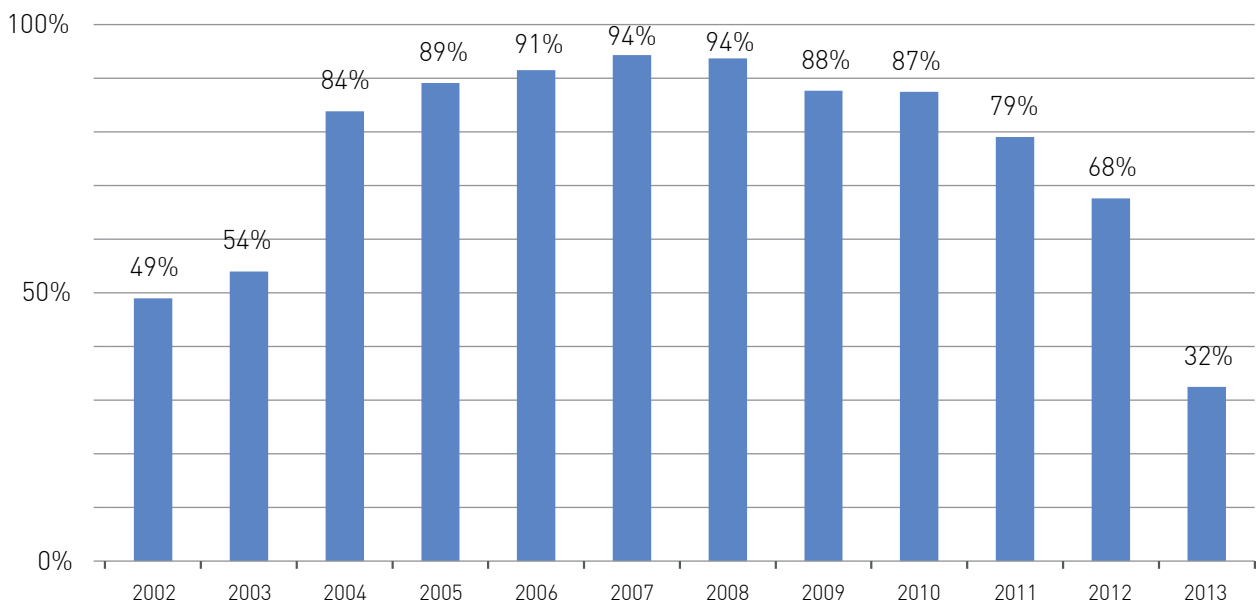
Ποσοστό εκχωρήσεων επί του αριθμού των αιτήσεων



Πηγή: Ινστιτούτο Πληροφορικής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΠ-ΙΤΕ)

Διάγραμμα 1.34

Μέσο ποσοστό εκχωρήσεων



Πηγή: ΕΕΤΤ

1.2.3. Υπηρεσίες τηλεφωνίας σε σταθερή θέση

1.2.3.1. Πρόσβαση και συνδρομές

Το Δεκέμβριο του 2013, ο αριθμός των γραμμών πρόσβασης σε σταθερή θέση για την παροχή δημοσίως διαθέσιμων τηλεφωνικών υπηρεσιών (εφεξής καλούμενων τηλεφωνικών γραμμών) ανήλθε σε 4.790.674 (ήτοι διείσδυση 43,3% στον πληθυσμό) έναντι 4.908.915 το Δεκέμβριο του 2012 (μείωση κατά 2,5%)(Πίνακας 1.5).

Η εξέλιξη της διείσδυσης των τηλεφωνικών γραμμών επί του πληθυσμού και η ετήσια μεταβολή του αριθμού τους παρουσιάζονται στα Διαγράμματα 1.35 και 1.36 αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι στις γραμμές αυτές περιλαμβάνονται οι γραμμές PSTN και ISDN του ΟΤΕ, καθώς και οι γραμμές ΑΠΤΒ πλήρους πρόσβασης, Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (ΧΕΓ)¹⁰ και οι ISDN PRA των εναλλακτικών παρόχων.

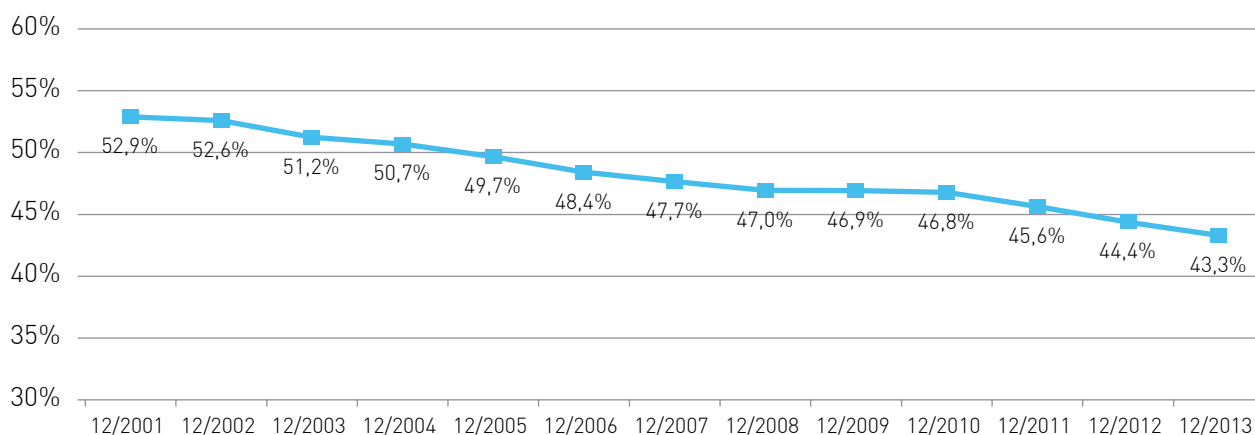
Το σχετικό μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ συνεχίζει να μειώνεται και ανέρχεται στο τέλος του 2013 σε 59,4%, έναντι 62,4% στο τέλος του 2012 (Διάγραμμα 1.37). Συγκεκριμένα, ο αριθμός των τηλεφωνικών γραμμών του ΟΤΕ, στο τέλος του 2013, σημείωσε μείωση κατά 7,1% (219.000 λιγότερες συνδέσεις) συγκριτικά με το τέλος του 2012, ενώ αντίθετα, ο αριθμός των τηλεφωνικών γραμμών των εναλλακτικών παρόχων αυξήθηκε κατά 5,5% (101.000 περισσότερες συνδέσεις).

Εξ' αυτών, οι γραμμές ΑΠΤΒ εξακολουθούν να αποτελούν το συντριπτικό ποσοστό (άνω του 97%), καταγράφοντας αύξηση κατά 6,6% σε σχέση με το τέλος του 2012 (Διάγραμμα 1.38). Η χρήση της υπηρεσίας ΧΕΓ εξακολουθεί να μειώνεται, με αποτέλεσμα στα τέλη του 2013 να ανέρχεται περίπου στις 47.000, καταγράφοντας πτώση 26,4% σε σχέση με τα τέλη του 2012 (Διάγραμμα 1.39).

Αναφορικά με τις γραμμές Προεπιλογής Φορέα, αυτές μειώθηκαν σε 87.000 περίπου στα τέλη του 2013, από 120.000 περίπου στα τέλη του 2012. Οι γραμμές Προεπιλογής Φορέα αντιπροσωπεύουν το 3% των γραμμών PSTN και ISDN του ΟΤΕ (Διάγραμμα 1.40).

Διάγραμμα 1.35

Διείσδυση τηλεφωνικών γραμμών στον πληθυσμό της χώρας

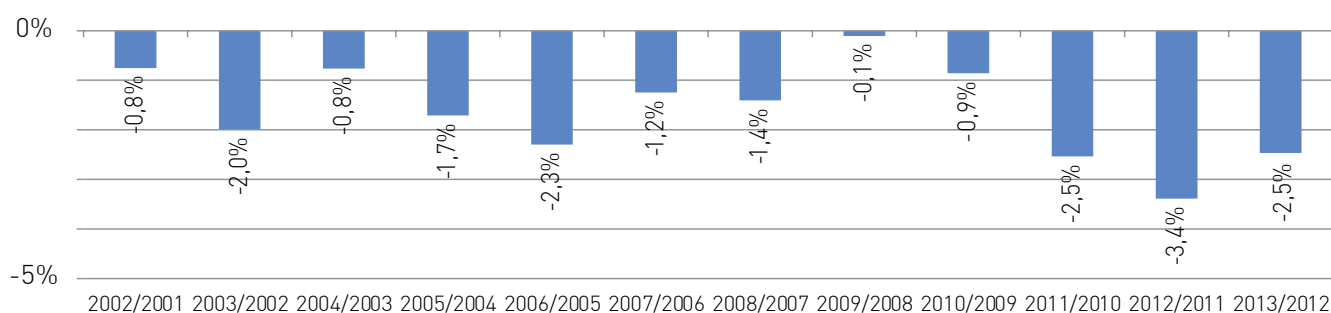


Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

10. Υπενθυμίζεται ότι η ΧΕΓ, η οποία άρχισε να διατίθεται στην ελληνική αγορά από το πρώτο εξάμηνο του 2009, επιτρέπει στους εναλλακτικούς παρόχους να μισθώνουν μία συνδρομητική γραμμή από τον ΟΤΕ υπό όρους χονδρικής και να τη μεταπωλούν, σε συνδυασμό με την υπηρεσία Προεπιλογής Φορέα, στον τελικό χρήστη. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω συνδρομητές τιμολογούνται τόσο για τις κλήσεις τους όσο και για το πάγιο της γραμμής τους μέσω ενός ενιαίου λογαριασμού που λαμβάνουν από τον εναλλακτικό πάροχο με τον οποίο έχουν ενεργοποιημένη την προεπιλογή.

Διάγραμμα 1.36

Ετήσια μεταβολή του αριθμού των τηλεφωνικών γραμμών



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.5

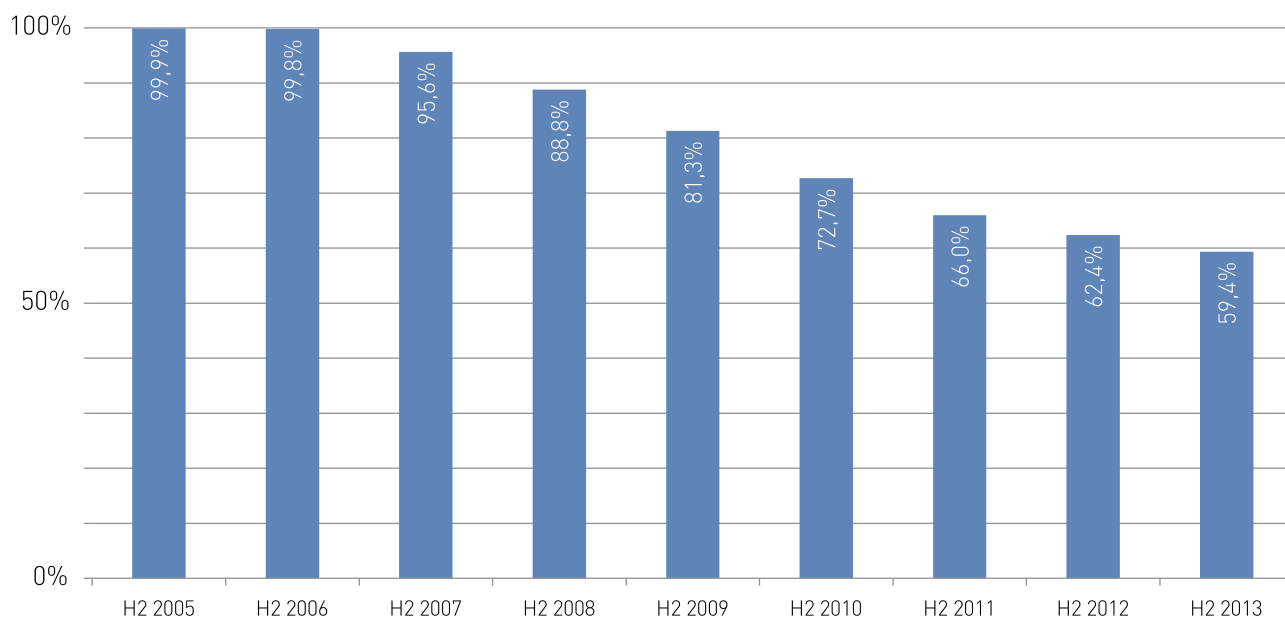
Εξέλιξη τηλεφωνικών γραμμών

	Γραμμές ΟΤΕ			Γραμμές Εναλλακτικών Παρόχων			Σύνολο Γραμμών
	PSTN	ISDN BRA	ISDN PRA	ΑΠΤΒ Πλήρους Πρόσβασης	ΧΕΓ	ISDN PRA	
Δεκ. 2000	5.659.274	96.972	3.946	-	-	-	5.760.192
Δεκ. 2001	5.607.726	199.033	5.385	-	-	-	5.812.144
Δεκ. 2002	5.412.796	349.751	6.023	93	-	-	5.768.663
Δεκ. 2003	5.200.231	448.542	6.766	650	-	-	5.656.189
Δεκ. 2004	5.078.908	525.499	7.138	1.787	-	-	5.613.332
Δεκ. 2005	4.927.622	578.505	7.094	5.018	-	444	5.518.683
Δεκ. 2006	4.778.245	597.867	6.213	12.176	-	334	5.394.835
Δεκ. 2007	4.509.564	579.533	6.185	232.582	-	480	5.328.344
Δεκ. 2008	4.110.102	548.388	5.971	589.234	-	681	5.254.376
Δεκ. 2009	3.744.759	517.337	5.677	937.878	42.405	695	5.248.751
Δεκ. 2010	3.306.469	473.183	5.259	1.346.498	71.883	747	5.204.039
Δεκ. 2011	2.917.578	426.830	4.808	1.642.183	82.091	1.820	5.075.310
Δεκ. 2012	2.670.296	387.692	4.320	1.779.852	63.964	2.791	4.908.915
Δεκ. 2013	2.484.926	355.655	3.791	1.897.195	47.082	3.025	4.790.674

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.37

Μερίδια αγοράς του ΟΤΕ βάσει του αριθμού των τηλεφωνικών γραμμών*



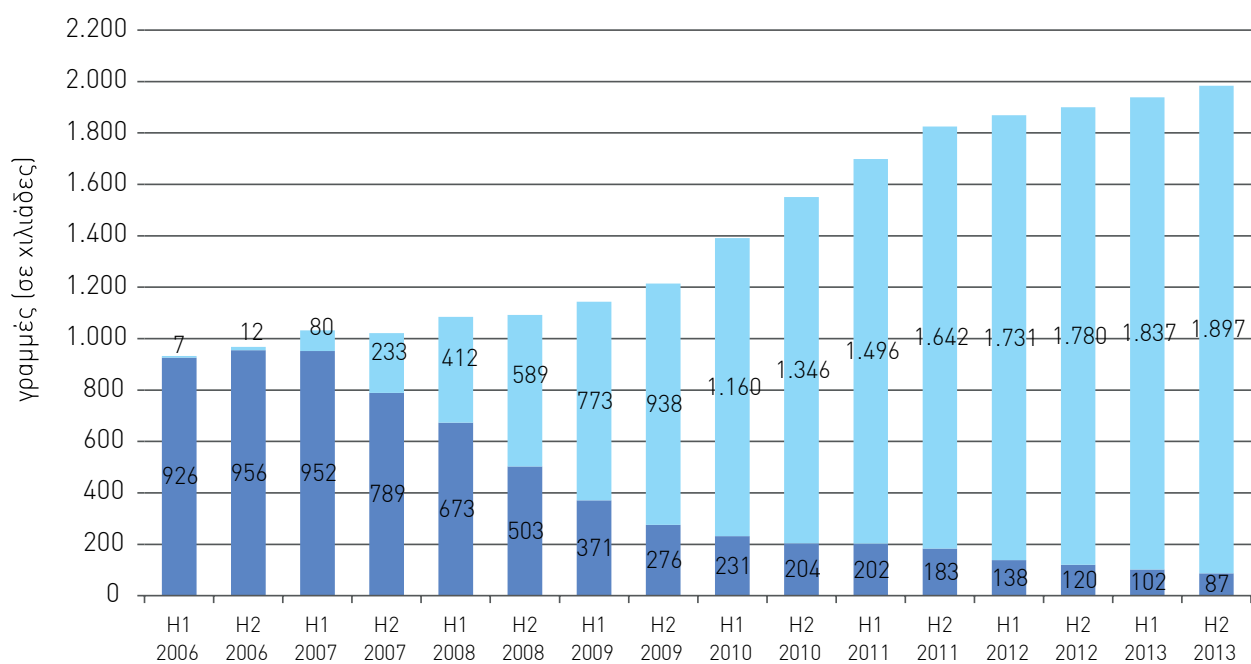
*στο τέλος εξαμήνου

όπου Η: Εξάμηνο

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.38

Αριθμός γραμμών εναλλακτικών παρόχων μέσω προεπιλογής φορέα και πλήρους ΑΠΤΒ*



*στο τέλος εξαμήνου

όπου Η: Εξάμηνο

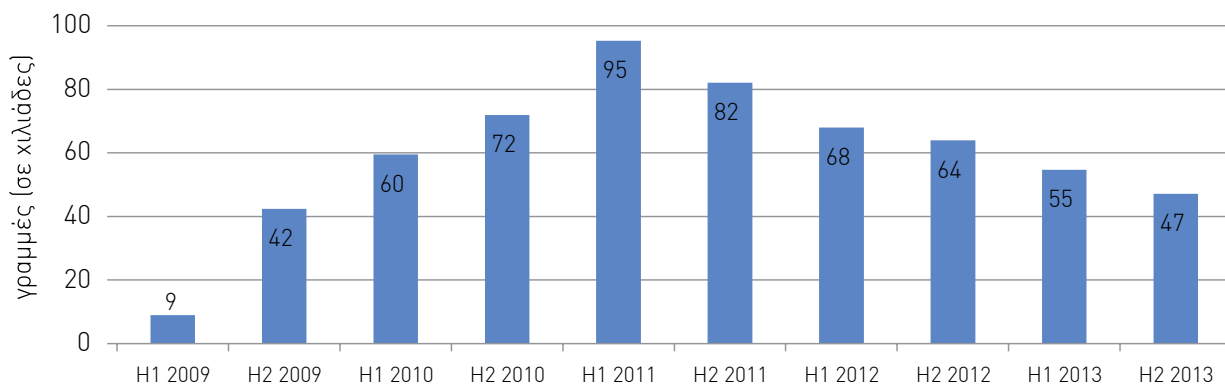
■ Γραμμές προεπιλογής φορέα ■ Γραμμές πλήρους ΑΠΤΒ

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)



Διάγραμμα 1.39

Αριθμός γραμμών ενεργοποιημένων για χονδρική εκμίσθωση γραμμών*



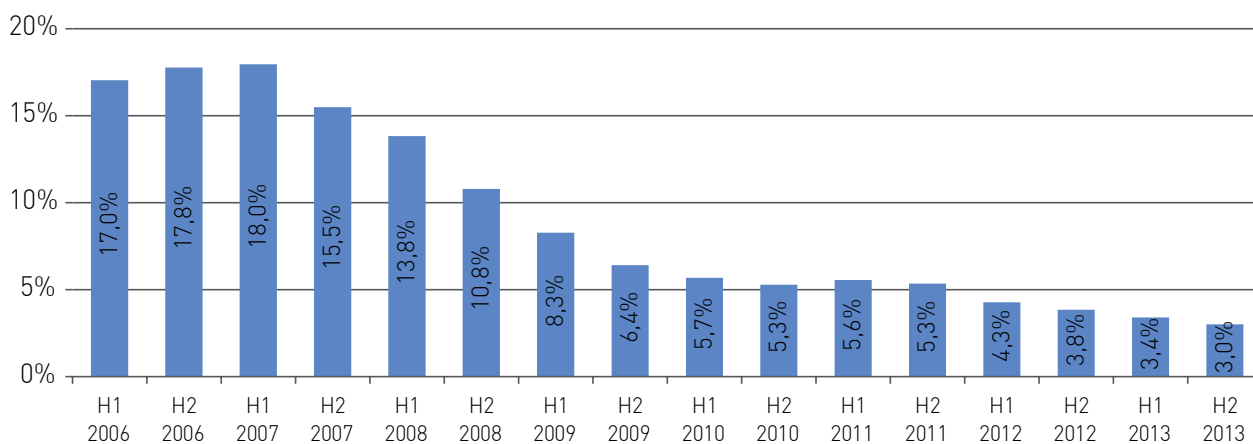
*στο τέλος εξαμήνου

όπου Η: Εξάμηνο

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.40

Γραμμές προεπιλογής ως ποσοστό των PSTN και ISDN γραμμών του ΟΤΕ*



*στο τέλος εξαμήνου

όπου Η: Εξάμηνο

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

1.2.3.2. Λιανική εξερχόμενη κίνηση

Το 2013, το σύνολο των βασικών τύπων κλήσεων (εθνικές κλήσεις προς σταθερό¹¹, προς κινητό και διεθνείς κλήσεις) που πραγματοποιούνται από σταθερό τηλέφωνο, εξαιρουμένων των κλήσεων μέσω καρτών παρουσίασε μείωση 3,2%. Η αντίστοιχη κίνηση για τον ΟΤΕ μειώθηκε κατά 7,2% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, με αποτέλεσμα το σχετικό μερίδιό του για το 2013 να ανέρχεται σε 49,6% (έναντι 51,8% το 2012) και να υπολείπεται για πρώτη φορά του μεριδίου των εναλλακτικών παρόχων¹² (Διάγραμμα 1.41). Παρόμοια είναι η εικόνα που επικρατεί εάν ληφθούν υπόψη και οι άλλες κατηγορίες κλήσεων, εξαιρουμένων των dial-up κλήσεων και των κλήσεων μέσω καρτών.¹³

Η κατανομή των μεριδίων αγοράς για το 2013, βάσει του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων μεταξύ του ΟΤΕ, των πέντε μεγαλύτερων εναλλακτικών παρόχων και των υπολοίπων παρόχων, παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 1.42, ενώ στη συνέχεια απεικονίζεται η διαχρονική τους εξέλιξη¹⁴ (Διάγραμμα 1.43 και Πίνακας 1.6). Ειδικά από το 2011 και εντεύθεν, το πεδίο στη σταθερή τηλεφωνία όσον αφορά τους κύριους ανταγωνιστές του ΟΤΕ διαμορφώνεται ως εξής (κατ' αλφαβητική σειρά): CYTA, FORTHNET, HELLAS ON LINE, ON TELECOMS και WIND.

Επιπροσθέτως, μείωση παρουσιάζουν τα μερίδια του ΟΤΕ και ανά τύπο κλήσης (Διάγραμμα 1.44). Αναλυτικότερα, το μερίδιο βάσει του όγκου των εθνικών κλήσεων προς σταθερό υπολογίζεται σε 50,3% για το 2013 έναντι 52,4% το 2012, ενώ αντίστοιχα το μερίδιο των κλήσεων προς κινητό παρουσιάζει μία σημαντική μείωση κατά 5,3 ποσοστιαίες μονάδες καθώς εκτιμάται σε 52% το 2013 έναντι 57,3% το 2012. Αντίστοιχη πτωτική πορεία παρουσιάζουν τα μερίδια του ΟΤΕ και για τις υπόλοιπες κατηγορίες κλήσεων, όπως αυτά παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.7, με εξαίρεση μόνο τις διεθνείς κλήσεις για τις οποίες το μερίδιο του ΟΤΕ από 28,2% το 2012 ανήλθε σε 29,9% το 2013.

Το Διάγραμμα 1.45 παρουσιάζει τη διαχρονική εξέλιξη του όγκου της εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο και το Διάγραμμα 1.46, την αντίστοιχη ετήσια ποσοστιαία μεταβολή. Το Διάγραμμα 1.47 απεικονίζει την καθοριστική συμμετοχή των βασικών τύπων κλήσεων στο σύνολο της κίνησης (αποτελούν το 98% αυτής) και τη μηδαμινή πλέον επίδραση της dial-up κίνησης. Η εξέλιξη του όγκου ανά βασικό τύπο κλήσης και οι αντίστοιχες ποσοστιαίες ετήσιες μεταβολές παρουσιάζονται στα Διαγράμματα 1.48 και 1.49 αντίστοιχα. Επιπλέον, στο Διάγραμμα 1.50 φαίνεται η διαχρονική κατανομή του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων ανά τύπο κλήσης. Σημειώνεται ότι η μείωση κατά 3% περίπου της κίνησης το 2013 συγκριτικά με το 2012 (βλ. και Διάγραμμα 1.46) αποδίδεται κυρίως στη μείωση των εθνικών κλήσεων προς σταθερό, που αποτελούν διαχρονικά ένα σταθερό και υψηλό ποσοστό του συνόλου της κίνησης, της τάξης του 86%. Όλα τα προαναφερθέντα στοιχεία που αφορούν την εξέλιξη του όγκου απεικονίζονται και στον Πίνακα 1.8.

Τα Διαγράμματα 1.51 και 1.52 και ο Πίνακας 1.9 παρουσιάζουν τη διαχρονική κατανομή του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων μεταξύ του ΟΤΕ και των εναλλακτικών παρόχων, καθώς και τις αντίστοιχες ποσοστιαίες ετήσιες μεταβολές τους. Για το 2013, η λιανική εξερχόμενη κίνηση των εναλλακτικών παρόχων συνέχισε να αυξάνεται με φθίνοντες όμως ρυθμούς συγκριτικά με τα προηγούμενα χρόνια, τη στιγμή που η συνολική κίνηση ακολουθεί διαχρονικά πτωτική πορεία. Επιπρόσθετα και για το 2013, μόλις το 3% της κίνησης των εναλλακτικών παρόχων προέρχεται από τους έμμεσα συνδεδεμένους συνδρομητές τους (μέσω Επιλογής/Προεπιλογής Φορέα) ενώ η υπόλοιπη κίνηση αφορά τους άμεσα συνδεδεμένους συνδρομητές (κυρίως μέσω ΑΠΤΒ). Τέλος, σημειώνεται ότι, βάσει των απαντήσεων των παρόχων, το 10,3% της εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο το 2013, ήταν κίνηση managed VoIP¹⁵ (ποσοστό που αντιστοιχεί σε 1,9 δισ. λεπτά) ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για το 2012 εκτιμάται σε 8,5% (1,6 δισ. λεπτά).

11. Ως εθνικές κλήσεις προς σταθερό, νοούνται οι αστικές και οι υπεραστικές κλήσεις.

12. Σημειώνεται ότι κατά το 2013, οι κυριότεροι πάροχοι που προσέφεραν τηλεφωνικές υπηρεσίες σε σταθερή θέση ήταν οι εξής: COSMOLINE, CYTA, FORTHNET, HELLAS ON LINE, ON TELECOMS, ΟΤΕ, VOICENET και WIND.

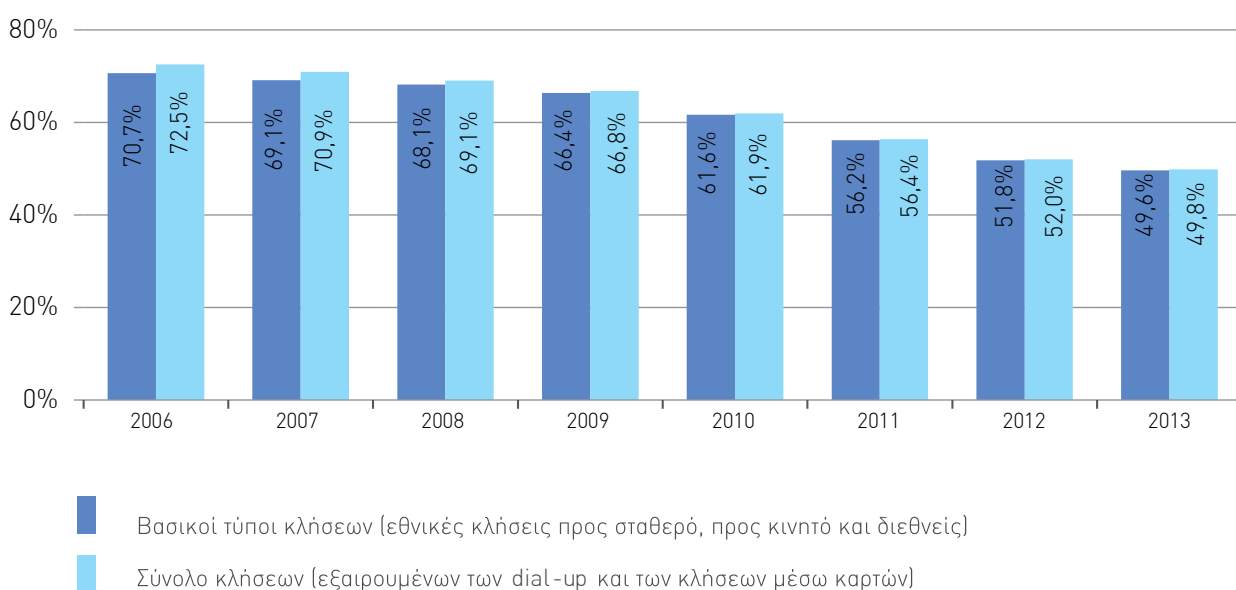
13. Σημειώνεται ότι οι κλήσεις dial-up αποτελούν από το 2010-2011 και εντεύθεν, ελάχιστο ποσοστό της συνολικής κίνησης.

14. Σε περίπτωση συγχωνεύσεων, εξαγορών, κ.λπ. παρουσιάζεται το αθροιστικό μερίδιο των αντίστοιχων παρόχων ακόμα και για τα έτη που προηγούνται του έτους συγχώνευσης, εξαγοράς, κ.λπ.

15. Με τον όρο κίνηση «managed VoIP» αναφερόμαστε στη λιανική τηλεφωνική κίνηση που παρέχεται σε σταθερή θέση με χρήση πρωτοκόλλου IP, κατά την οποία (α) η συλλογή της κίνησης γίνεται με χρήση του πρωτοκόλλου IP και (β) ο πάροχος παρέχει ή/και ελέγχει τη γραμμή πρόσβασης.

Διάγραμμα 1.41

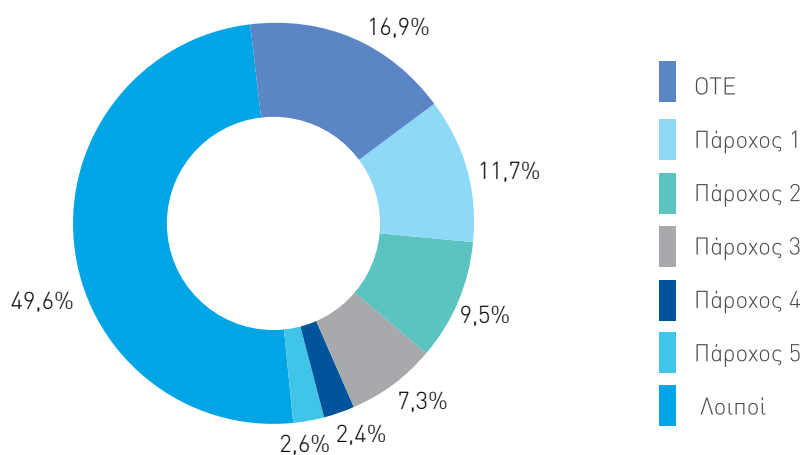
Μερίδια αγοράς ΟΤΕ (βάσει του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων και όλων των τύπων κλήσεων εξαιρουμένων των dial-up και των κλήσεων μέσω καρτών)



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.42

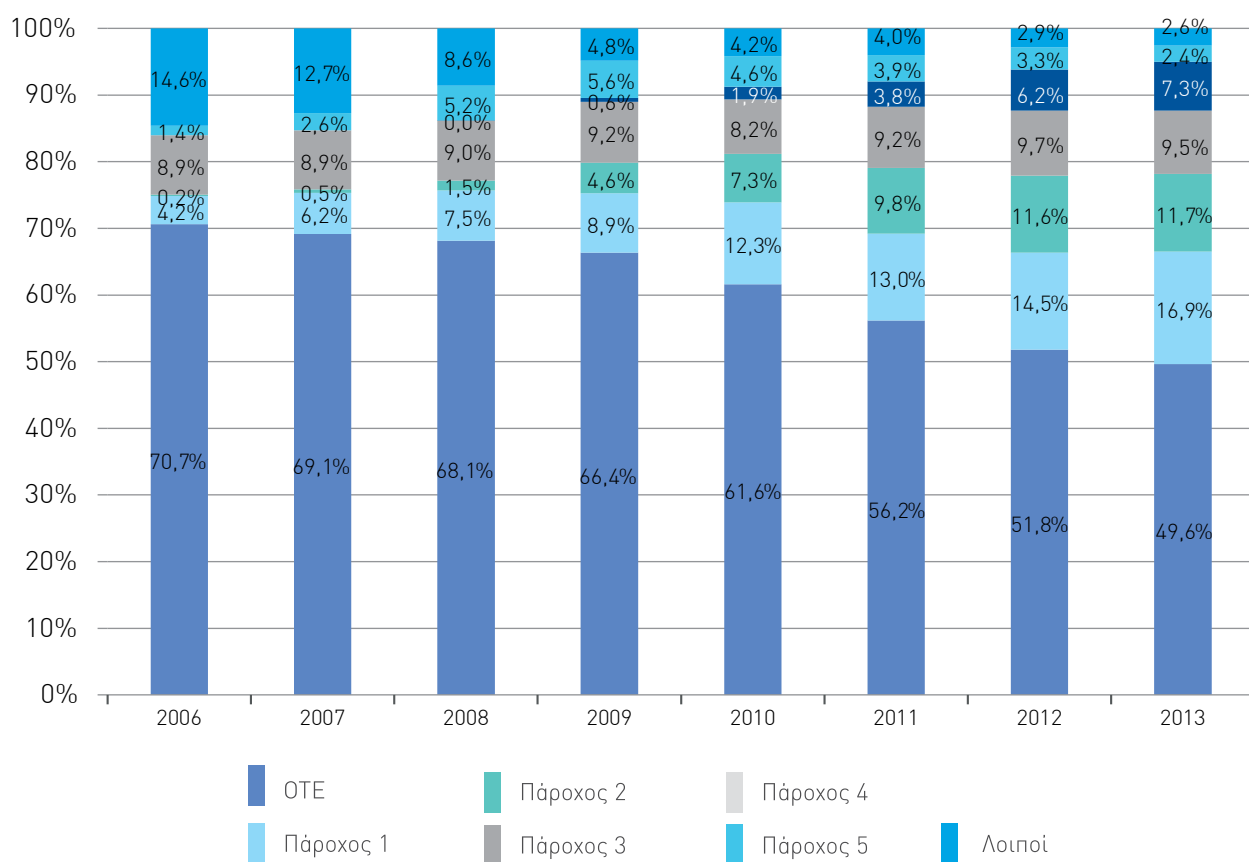
Μερίδια αγοράς ΟΤΕ και εναλλακτικών παρόχων (βάσει του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων) (2013)



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.43

Μερίδια αγοράς του ΟΤΕ, των πέντε μεγαλύτερων εναλλακτικών παρόχων και των λοιπών εναλλακτικών παρόχων (βάσει του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων)



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.6

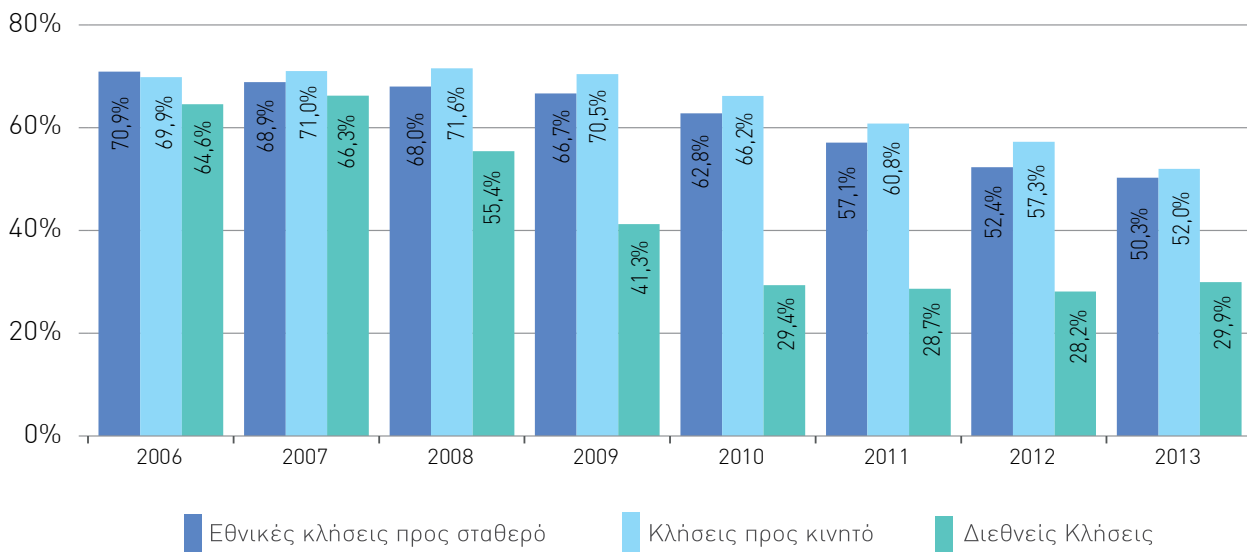
Μερίδια αγοράς ΟΤΕ, των πέντε μεγαλύτερων εναλλακτικών παρόχων και των λοιπών εναλλακτικών παρόχων (βάσει του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ΟΤΕ	70,7%	69,1%	68,1%	66,4%	61,6%	56,2%	51,8%	49,6%
Πάροχος 1	4,2%	6,2%	7,5%	8,9%	12,3%	13,0%	14,5%	16,9%
Πάροχος 2	0,2%	0,5%	1,5%	4,6%	7,3%	9,8%	11,6%	11,7%
Πάροχος 3	8,9%	8,9%	9,0%	9,2%	8,2%	9,2%	9,7%	9,5%
Πάροχος 4	-	-	0,0%	0,6%	1,9%	3,8%	6,2%	7,3%
Πάροχος 5	1,4%	2,6%	5,2%	5,6%	4,6%	3,9%	3,3%	2,4%
Λοιποί	14,6%	12,7%	8,6%	4,8%	4,2%	4,0%	2,9%	2,6%
Σύνολο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.44

Μερίδια αγοράς ΟΤΕ ανά βασικό τύπο κλήσης (βάσει όγκου)



Πηγή: EETT (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.7

Μερίδια αγοράς ΟΤΕ ανά τύπο κλήσης (βάσει όγκου)

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Βασικοί τύποι κλήσεων	Εθνικές κλήσεις προς σταθερό	70,9%	68,9%	68,0%	66,7%	62,8%	57,1%	52,4%	50,3%
	Κλήσεις προς κινητό	69,9%	71,0%	71,6%	70,5%	66,2%	60,8%	57,3%	52,0%
	Διεθνείς κλήσεις	64,6%	66,3%	55,4%	41,3%	29,4%	28,7%	28,2%	29,9%
Λοιποί τύποι κλήσεων (εξαίρ. των κλήσεων μέσω καρτών)	Dial-up κλήσεις	99,3%	99,0%	98,9%	99,2%	99,5%	99,4%	99,2%	98,9%
	Κλήσεις σε προσωπικούς αριθμούς (σειρά 70)	-	-	-	-	90,6%	83,5%	90,9%	85,9%
	Κλήσεις σε υπηρεσίες ατελούς χρέωσης (FreePhone - 800)	98,2%	95,2%	90,3%	83,3%	80,6%	76,8%	76,0%	75,0%
	Κλήσεις σε υπηρεσίες μεριζόμενου κόστους (Shared cost - 801)	99,4%	98,5%	95,9%	91,5%	85,1%	76,2%	67,1%	67,0%
	Κλήσεις σε υπηρεσίες σύντομων κωδικών (3-ψήφια, 4-ψήφια, 5-ψήφια)*	99,5%	95,0%	84,8%	81,7%	70,2%	64,4%	62,0%	59,5%
	Κλήσεις σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας **	100,0%	98,6%	95,4%	91,2%	80,0%	74,3%	59,2%	54,1%
Σύνολο κίνησης βασικών τύπων κλήσεων		70,7%	69,1%	68,1%	66,4%	61,6%	56,2%	51,8%	49,6%
Σύνολο κίνησης εξαιρουμένων των dial-up και των κλήσεων μέσω καρτών		72,5%	70,9%	69,1%	66,8%	61,9%	56,4%	52,0%	49,8%
Σύνολο κίνησης εξαιρουμένων των κλήσεων μέσω καρτών		79,9%	75,9%	72,3%	68,7%	62,8%	56,8%	52,2%	50,0%

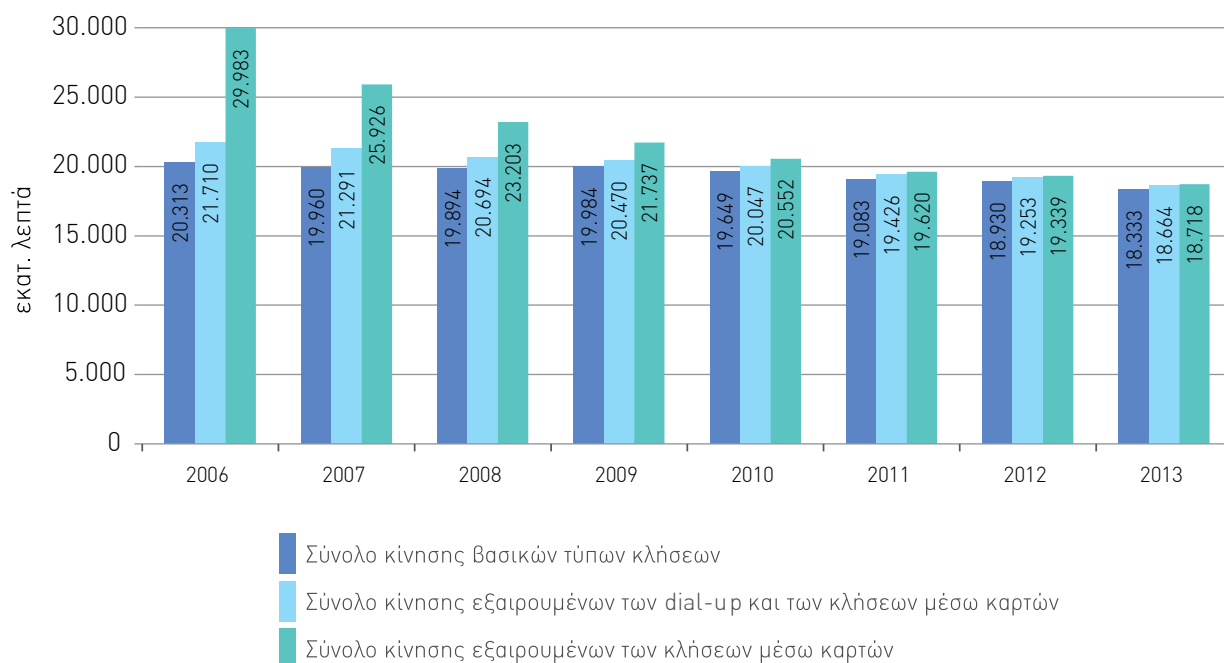
Πηγή: EETT (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

* Μέχρι και το 2009, οι κλήσεις σε υπηρεσίες σύντομων κωδικών περιελάμβαναν τους σύντομους κωδικούς για υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας.

**Μέχρι και το 2009, οι κλήσεις σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας αναφέρονται μόνο στους αριθμούς 090. Από το 2010 και μετά αφορούν όλες τις υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, συμπεριλαμβανομένων των σύντομων κωδικών για υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας.

Διάγραμμα 1.45

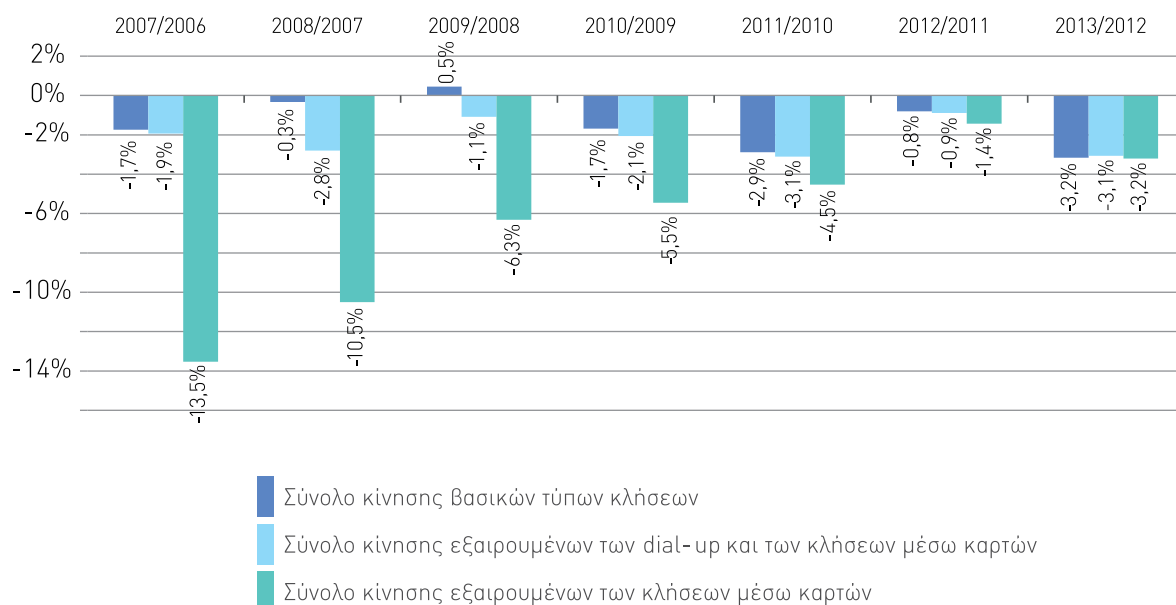
Εξέλιξη εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.46

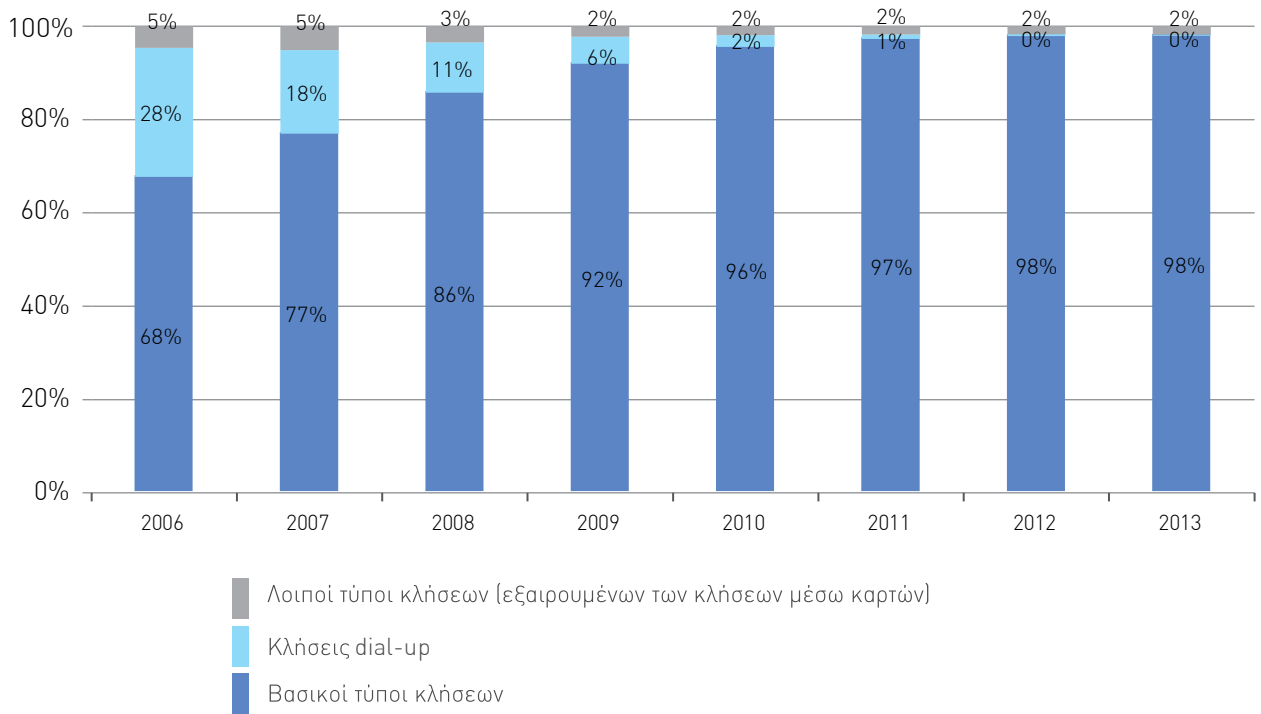
Ετήσια μεταβολή εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.47

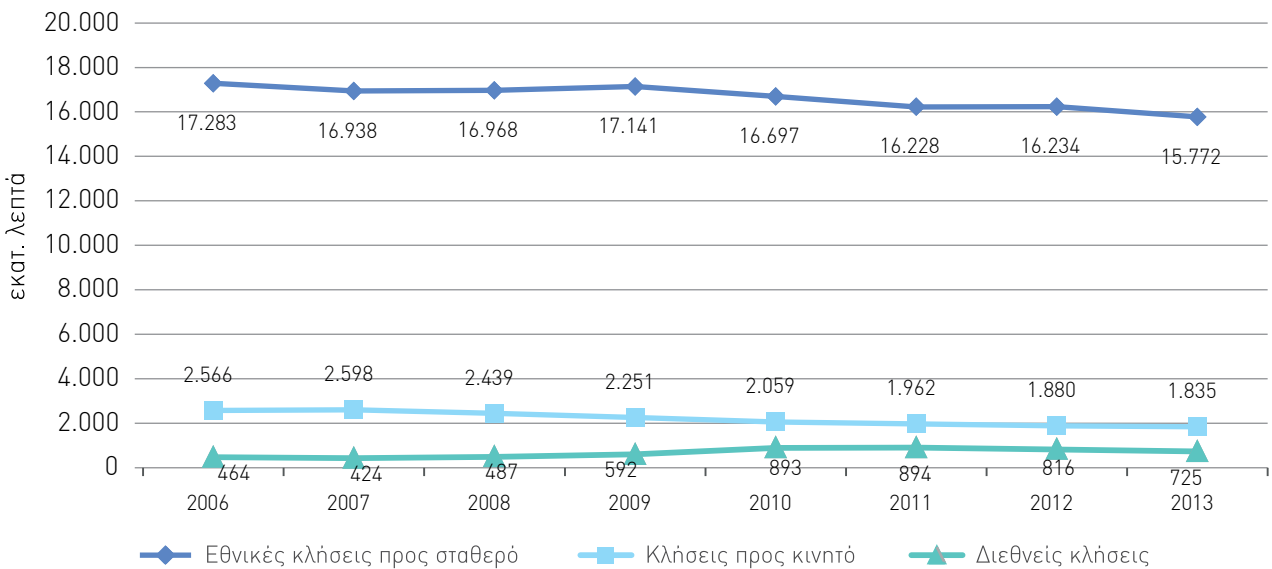
Κατανομή εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.48

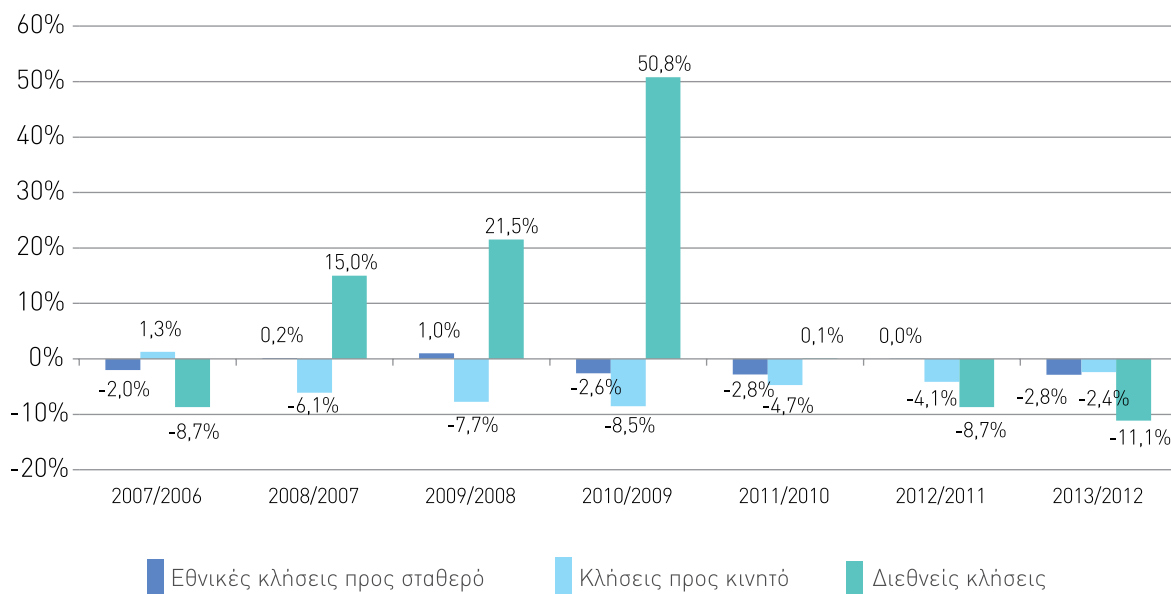
Εξερχόμενη κίνηση από σταθερό τηλέφωνο για τους βασικούς τύπους κλήσεων



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.49

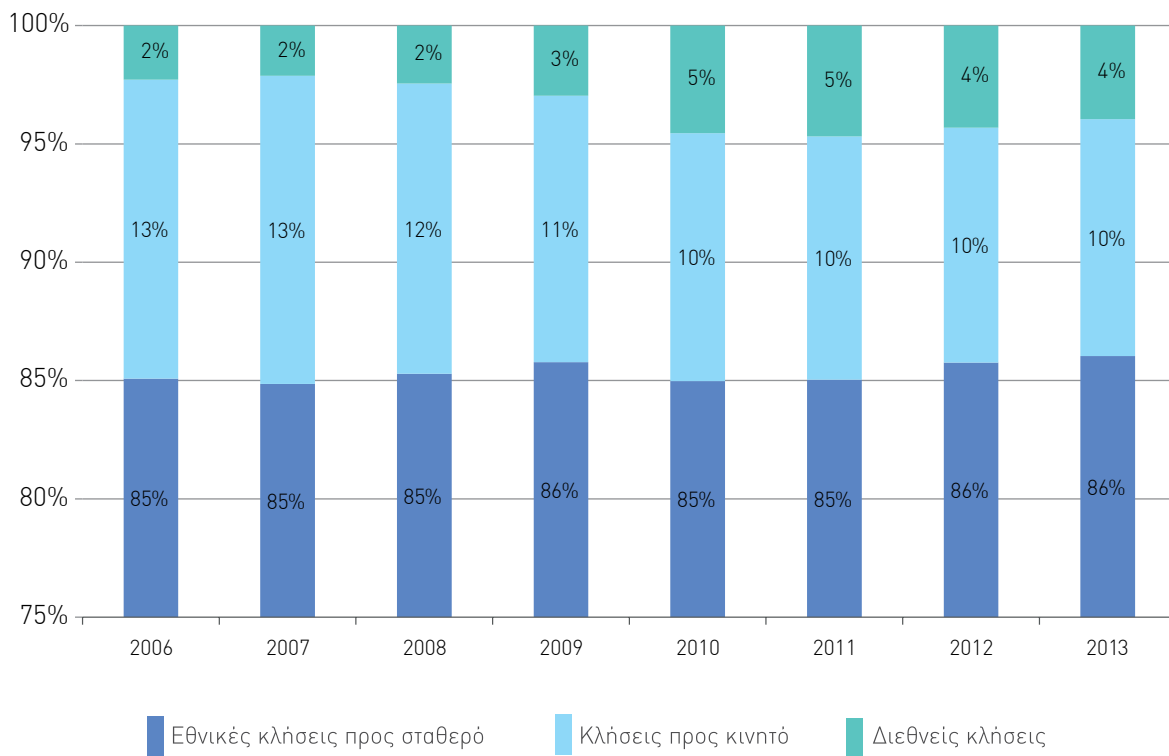
Ετήσια μεταβολή εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.50

Κατανομή βασικών τύπων κλήσεων



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.8

Όγκος ανά τύπο κλήσης (σε εκατ. λεπτά)

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Βασικοί τύποι κλήσεων	Εθνικές κλήσεις προς σταθερό	17.283	16.938	16.968	17.141	16.697	16.228	16.234	15.772
	Κλήσεις προς κινητό	2.566	2.598	2.439	2.251	2.059	1.962	1.880	1.835
	Διεθνείς κλήσεις	464	424	487	592	893	894	816	725
Λοιποί τύποι κλήσεων (εξαιρ. των κλήσεων μέσω καρτών)	Dial-up κλήσεις	8.273	4.635	2.508	1.267	505	194	86	55
	Κλήσεις σε προσωπικούς αριθμούς (σειρά 70)	-	-	-	-	0,05	0,13	0,13	0,14
	Κλήσεις σε υπηρεσίες ατελούς χρέωσης (FreePhone - 800)	56	46	37	30	24	23	23	26
	Κλήσεις σε υπηρεσίες μεριζόμενου κόστους (Shared cost - 801)	1.082	989	474	158	77	52	35	33
	Κλήσεις σε υπηρεσίες σύντομων κωδικών (3-ψήφια, 4-ψήφια, 5-ψήφια)*	240	282	277	288	236	225	220	219
	Κλήσεις σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας**	19	14	13	10	61	43	45	53
Σύνολο κίνησης βασικών τύπων κλήσεων		20.313	19.960	19.894	19.984	19.649	19.083	18.930	18.333
Σύνολο κίνησης εξαιρουμένων των dial-up και των κλήσεων μέσω καρτών		21.710	21.291	20.694	20.470	20.047	19.426	19.253	18.664
Σύνολο κίνησης εξαιρουμένων των κλήσεων μέσω καρτών		29.983	25.926	23.203	21.737	20.552	19.620	19.339	18.718

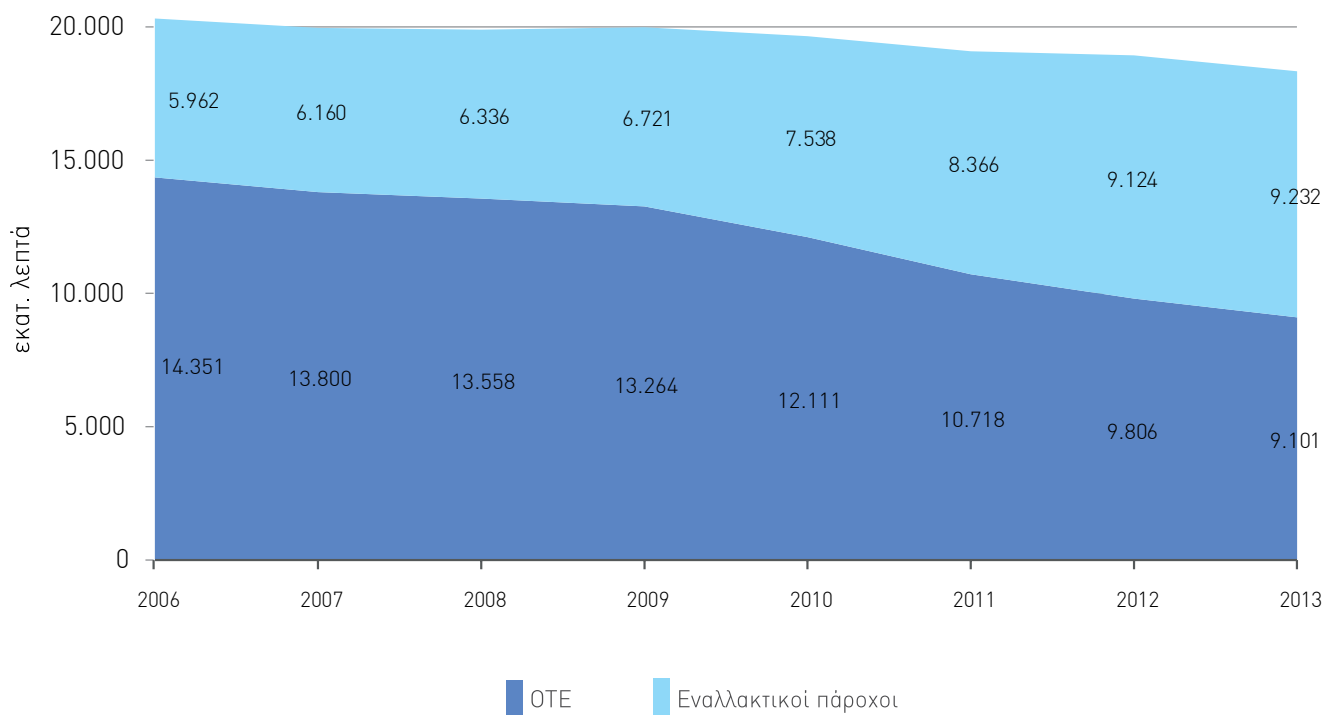
Πηγή: EETT (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

*Μέχρι και το 2009, οι κλήσεις σε υπηρεσίες σύντομων κωδικών περιελάμβαναν σύντομους κωδικούς για υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας.

**Μέχρι και το 2009, οι κλήσεις σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας αναφέρονται μόνο στους αριθμούς 090. Από το 2010 και μετά, αφορούν όλες τις υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, συμπεριλαμβανομένων των σύντομων κωδικών για υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας.

Διάγραμμα 1.51

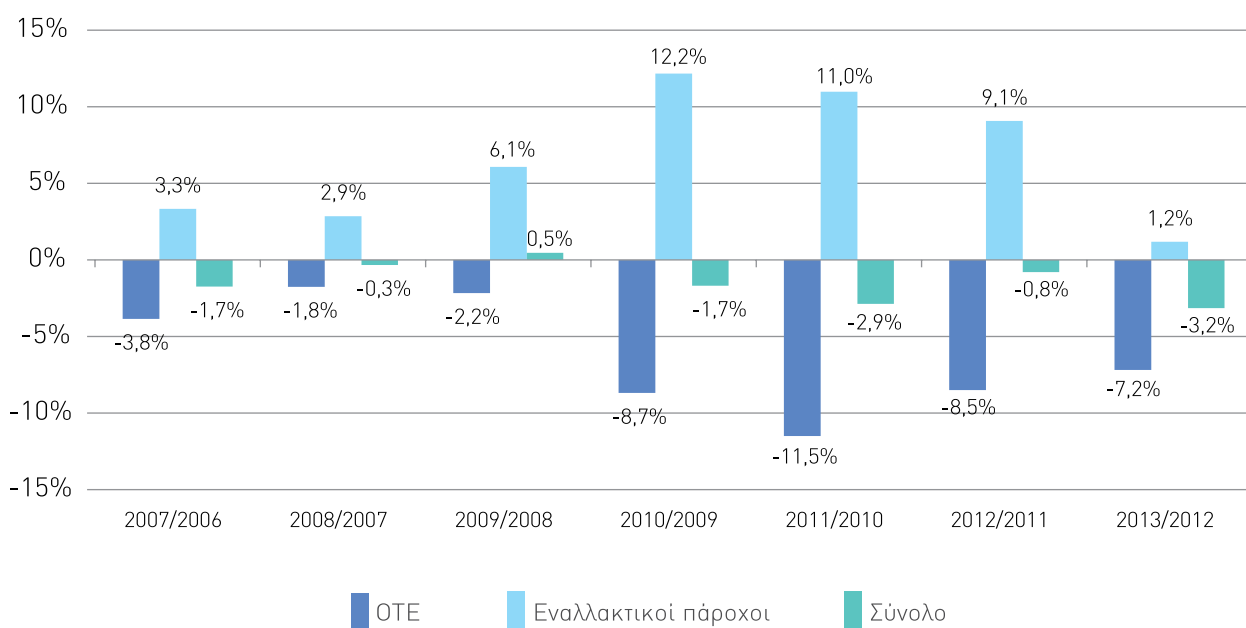
Εξερχόμενη κίνηση για ΟΤΕ και εναλλακτικούς παρόχους



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.52

Ετήσια μεταβολή εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο για τους βασικούς τύπους κλήσεων



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.9

Κατανομή βασικών τύπων κλήσεων μεταξύ του ΟΤΕ και των λοιπών παρόχων για τους άμεσα και τους έμμεσα συνδεδεμένους συνδρομητές τους (σε εκατ. λεπτά)

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ΟΤΕ		14.351	13.800	13.558	13.264	12.111	10.718	9.806	9.101
Εναλλακτικοί πάροχοι	Άμεσα συνδεδεμένοι συνδρομητές	350	1.038	3.184	4.939	6.462	7.573	8.668	8.959
	Έμμεσα συνδεδεμένοι συνδρομητές	5.611	5.122	3.153	1.782	1.076	793	457	272
	Σύνολο	5.962	6.160	6.336	6.721	7.538	8.366	9.124	9.232
Σύνολο		20.313	19.960	19.894	19.984	19.649	19.083	18.930	18.333

Πηγή: EETT (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

1.2.3.3. Λιανικά έσοδα από την παροχή υπηρεσιών σε σταθερές γραμμές πρόσβασης

Τα λιανικά έσοδα από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας, διαδικτύου και περιεχομένου¹⁶ σε σταθερή θέση εκτιμώνται για το 2013 στα 1.553 εκατ. ευρώ (Διάγραμμα 1.53) μειωμένα κατά 7% συγκριτικά με το 2012 (ή 117 εκατ. ευρώ λιγότερα). Το αντίστοιχο μερίδιο του ΟΤΕ για το 2013 εκτιμάται σε 61,3% από 61,6% το 2012. Διευκρινίζεται ότι στα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας¹⁷ περιλαμβάνονται τα έσοδα τόσο από την πρόσβαση¹⁸ όσο και από όλους τους τύπους κλήσεων, εξαιρουμένων των κλήσεων μέσω καρτών.

Για το 2013, τα λιανικά έσοδα των σταθερών υπηρεσιών από τα προσφερόμενα συνδυαστικά πακέτα (εξαιρουμένων δηλαδή των εσόδων από υπηρεσίες κινητών επικοινωνιών), καθώς και τους δημοφιλέστερους τύπους εξ' αυτών¹⁹ ανήλθαν στα 1.072 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας μικρή μείωση συγκριτικά με το 2012 (Διάγραμμα 1.54). Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων (73%) προήλθε από τα κλασικά 2-play πακέτα (πρόσβασης/κλήσεων τηλεφωνίας και ευρυζωνικής πρόσβασης). Σημειώνεται ότι τα λιανικά έσοδα των σταθερών υπηρεσιών από πακέτα αντιστοιχούν στο 71% περίπου των συνολικών εσόδων τηλεφωνίας (πρόσβασης και κλήσεων), ευρυζωνικής πρόσβασης και υπηρεσιών περιεχομένου έναντι του εκτιμώμενου 67% για το 2012.

Διευκρινίζεται ότι με τον όρο «συνδυαστικά πακέτα» αναφερόμαστε στα προϊόντα που συνδυάζουν δύο ή περισσότερες από τις ακόλουθες υπηρεσίες, οι οποίες προσφέρονται και τιμολογούνται ως ένα σύνολο σε καθορισμένες αναλογίες και τιμή:

- Τηλεφωνική πρόσβαση (δηλ. πρόσβαση σε υπηρεσίες κλήσεων τηλεφωνίας) σε σταθερή θέση.
- Τηλεφωνικές κλήσεις σε σταθερή θέση.
- Ευρυζωνική πρόσβαση σε σταθερή θέση.
- Περιεχόμενο όπως IPTV, VOD (Video On Demand) κ.λπ. σε σταθερή θέση.
- Κινητές επικοινωνίες.

Λαμβάνοντας υπόψη τον ανωτέρω ορισμό, πρωταρχικό ρόλο στα έσοδα των συνδυαστικών πακέτων έχει ο τρόπος που ο κάθε πάροχος παρέχει και τιμολογεί τις υπηρεσίες του (συνδυαστικά ή μεμονωμένα).

16. IPTV, Video On Demand, κ.λπ.

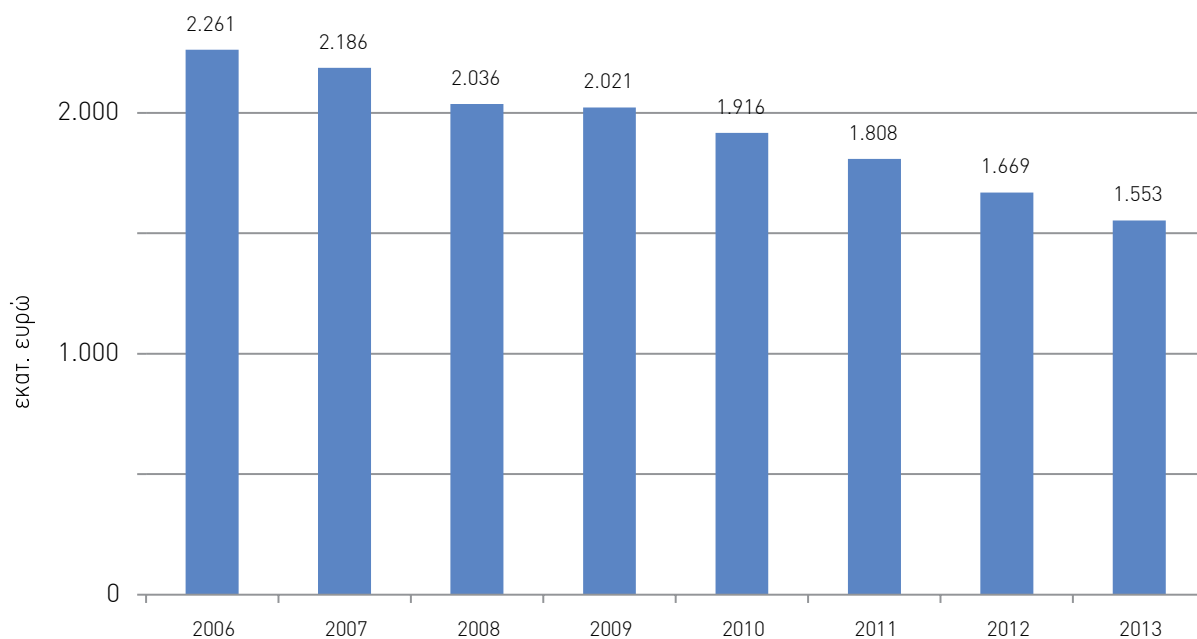
17. Τα έσοδα που παρουσιάζονται είναι προ των αποδόσεων σε τρίτους παρόχους.

18. Από αρχική σύνδεση/εγκατάσταση κ.λπ., μηνιαία πάγια για την γραμμή πρόσβασης σε τηλεφωνικές υπηρεσίες, έσοδα από πρόσθετες διευκολύνσεις.

19. Σημειώνεται ότι ο τύπος κάθε πακέτου αναφέρεται στις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο μηνιαίο πάγιο του πακέτου.

Διάγραμμα 1.53

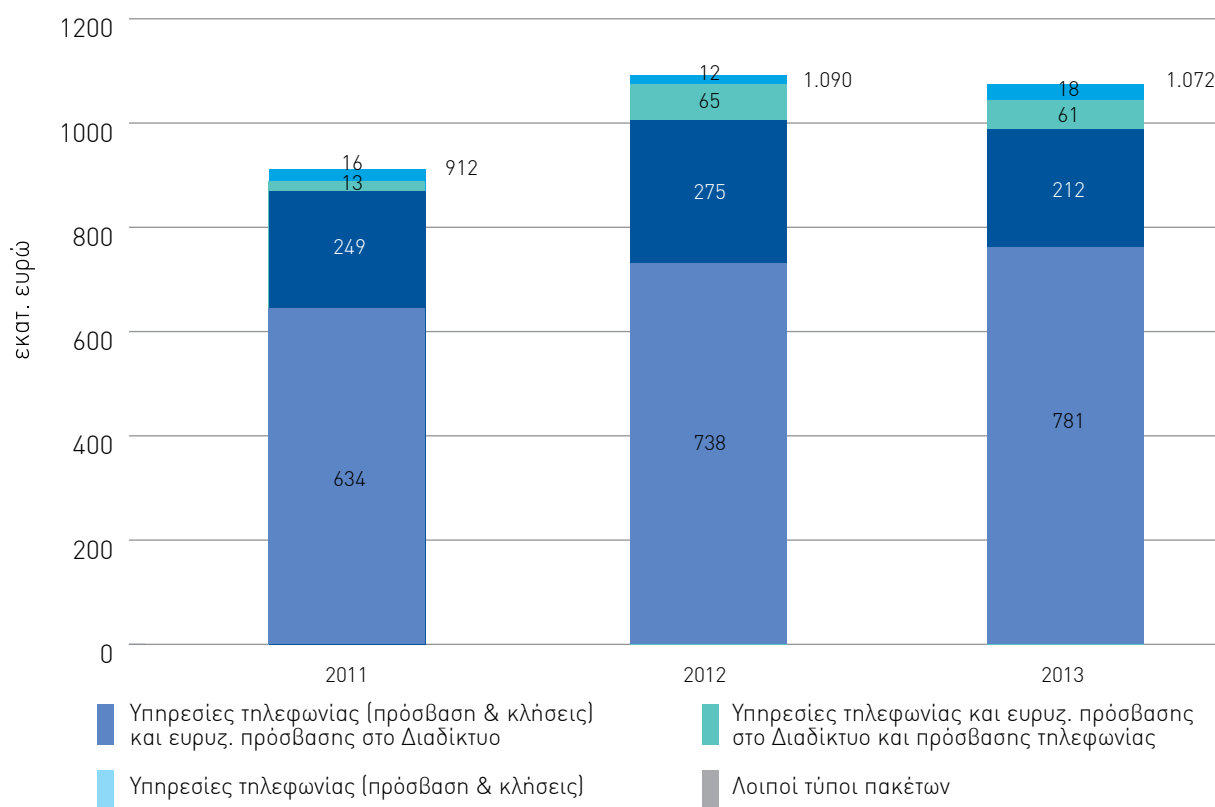
Λιανικά έσοδα από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας, διαδικτύου και περιεχομένου σε σταθερή θέση



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.54

Λιανικά έσοδα των δημοφιλέστερων τύπων συνδυαστικών πακέτων σταθερών υπηρεσιών*



* Διευκρινίζεται ότι γενικά στα έσοδα των πακέτων περιλαμβάνονται οι επιπλέον χρεώσεις για τις κλήσεις που δεν περιλαμβάνονται στο μηνιαίο πάγιο των πακέτων, ενώ δεν περιλαμβάνονται οι χρεώσεις για αρχική σύνδεση/εγκατάσταση κ.λπ.

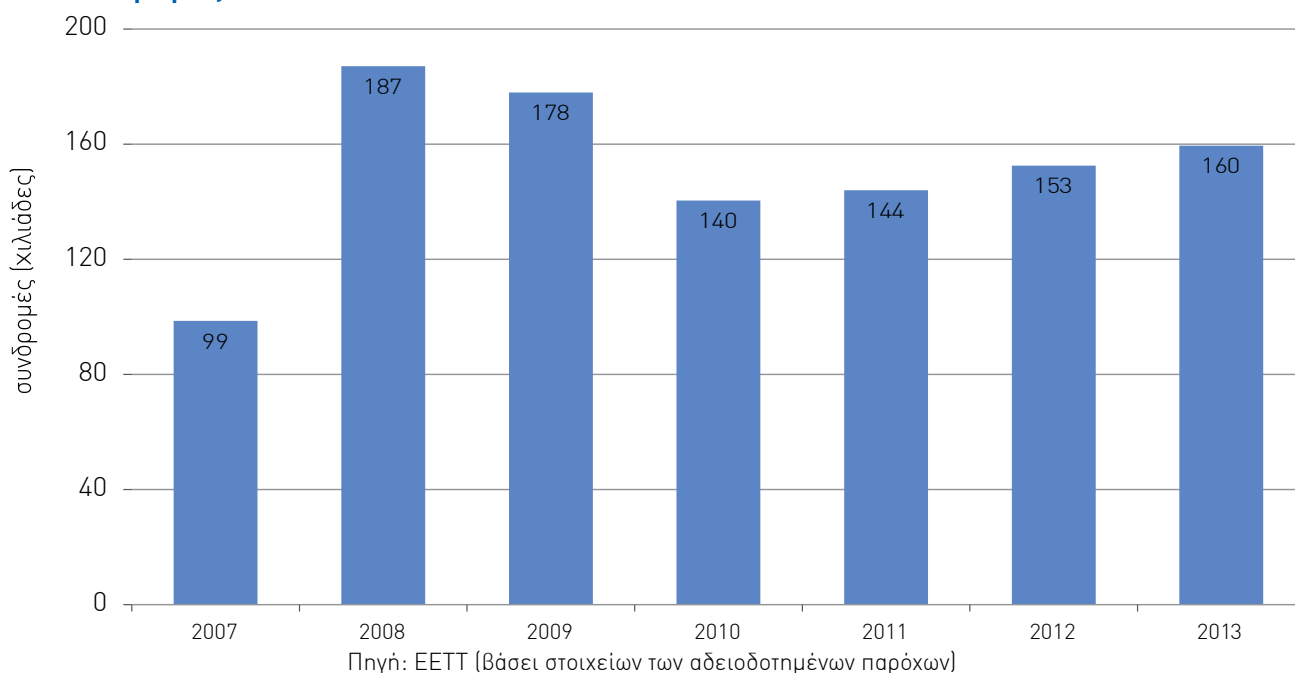
Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

1.2.3.4. Υπηρεσίες Homezone

Ο αριθμός των συνδρομητών των υπηρεσιών Homezone κινήθηκε ανοδικά για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, ανερχόμενος στο τέλος του 2013 στις 160 χιλ. έναντι 153 χιλ. στο τέλος του 2012 (αύξηση 4,6%) (βλ. Διάγραμμα 1.55). Σημειώνεται ότι οι συνδρομητές κατανέμονται σχεδόν εξίσου μεταξύ των δύο εταιριών COSMOTE και VODAFONE που παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες. Αντίθετα, η κίνηση παρουσιάζει μείωση της τάξης του 8,3% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος και το 2013, φτάνει τα 322 εκατ. λεπτά έναντι 351 εκατ. λεπτά το 2012 (Διάγραμμα 1.56). Από τα παραπάνω, συνάγεται πως η μέση πραγματοποιούμενη κίνηση ανά συνδρομητή Homezone σημείωσε μείωση της τάξης του 13% συγκριτικά με το 2012.

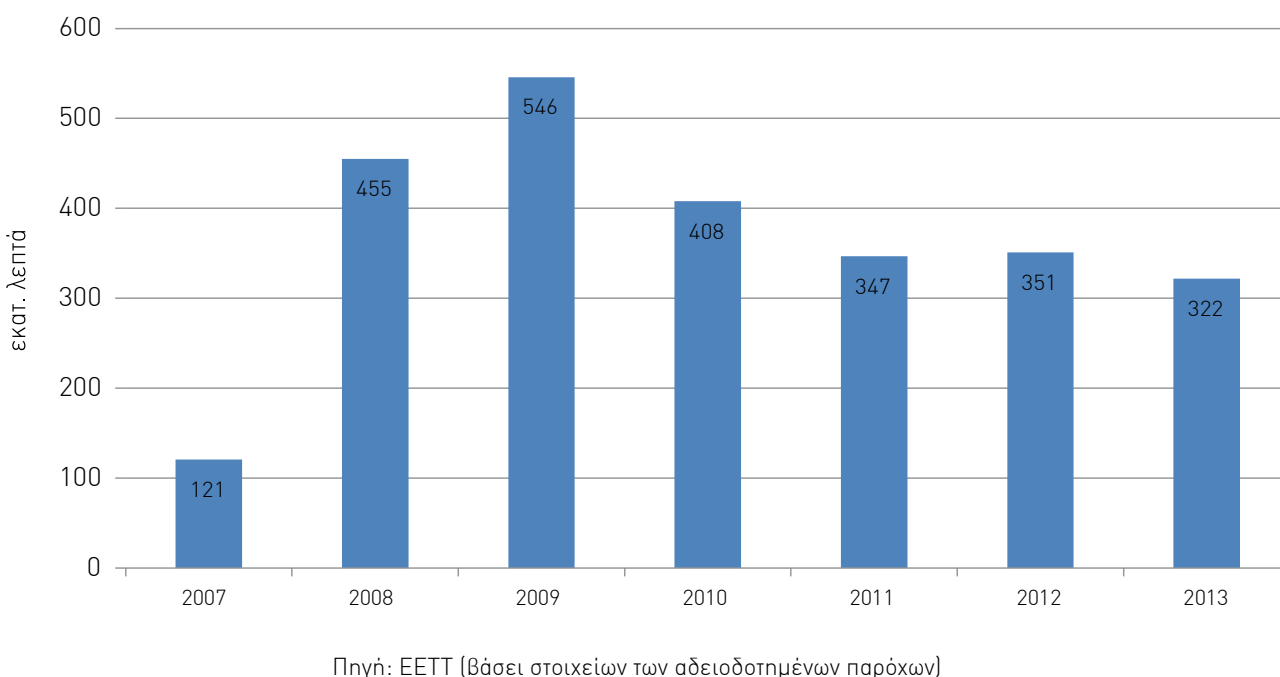
Διάγραμμα 1.55

Συνδρομές Homezone



Διάγραμμα 1.56

Εξερχόμενη κίνηση από την παροχή τηλεφωνικών υπηρεσιών εντός ζώνης από πακέτα Homezone



1.2.4. Κινητές επικοινωνίες

1.2.4.1. Συνδρομές

Κατά το 2013, οι συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας²⁰ παρουσίασαν μεν αύξηση ως προς το συνολικό αριθμό συνδέσεων, ωστόσο ο αριθμός των ενεργών συνδρομών/συνδέσεων²¹ παρουσίασε μείωση. Ο συνολικός αριθμός συνδέσεων, στο τέλος του 2013, διαμορφώθηκε στα 16,5 έναντι 15,9 εκατ. στο τέλος του 2012, σημειώνοντας αύξηση κατά 4% (Πίνακας 1.10. και Διάγραμμα 1.57).

Ο αριθμός των ενεργών συνδέσεων μειώθηκε από 13,4 σε 13 εκατ. συνδέσεις, σημειώνοντας πτώση 2,7%. Αναφορικά με τις διαφορετικές κατηγορίες συνδέσεων (Διάγραμμα 1.58), οι συνδέσεις συμβολαίου εμφανίζονται μειωμένες οριακά κατά 1,6% (από 4,8 εκατ. στο τέλος του 2012 σε 4,72 εκατ. στο τέλος του 2013), ενώ οι συνδέσεις καρτοκινητής αυξήθηκαν ως προς τον συνολικό τους αριθμό κατά 6,4% (από 11,1 εκατ. στο τέλος του 2012 σε 11,8 εκατ. στο τέλος του 2013). Ωστόσο παρουσιάζεται μείωση ως προς τον αριθμό των ενεργών συνδέσεων καρτοκινητής κατά 3,3%, ήτοι από 8,6 εκατ. στο τέλος του 2012 σε 8,3 εκατ. στο τέλος του 2013.

Σε σχέση με τα μερίδια των ΕΚΤ ως προς τον συνολικό αριθμό συνδέσεων (Διάγραμμα 1.59), το μερίδιο της COSMOTE παρουσίασε μείωση και διαμορφώθηκε από 48,5% σε 45,3% στο τέλος του 2013, ενώ αύξηση παρουσίασε το αντίστοιχο μερίδιο της VODAFONE (από 27,9% σε 29,8%) όπως και της WIND (από 23,5% σε 24,9%).

Η διείσδυση των ενεργών συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας στον πληθυσμό της Ελλάδας, τον Οκτώβριο 2013, διαμορφώθηκε από 120% σε 123%, με το μέσο όρο της Ευρώπης των 28 κρατών μελών να φτάνει το 132% (Διάγραμμα 1.60).

Πίνακας 1.10

Συνολικές και ενεργές συνδέσεις/συνδρομές

	12/2006	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	12/2012	12/2013
Συνολικές Συνδέσεις	13.874.674	16.226.675	18.918.092	20.298.102	14.815.705	14.557.672	15.861.833	16.499.630
Ενεργές Συνδέσεις	11.097.515	12.294.912	13.799.340	13.295.093	12.292.716	12.127.985	13.353.707	12.999.790

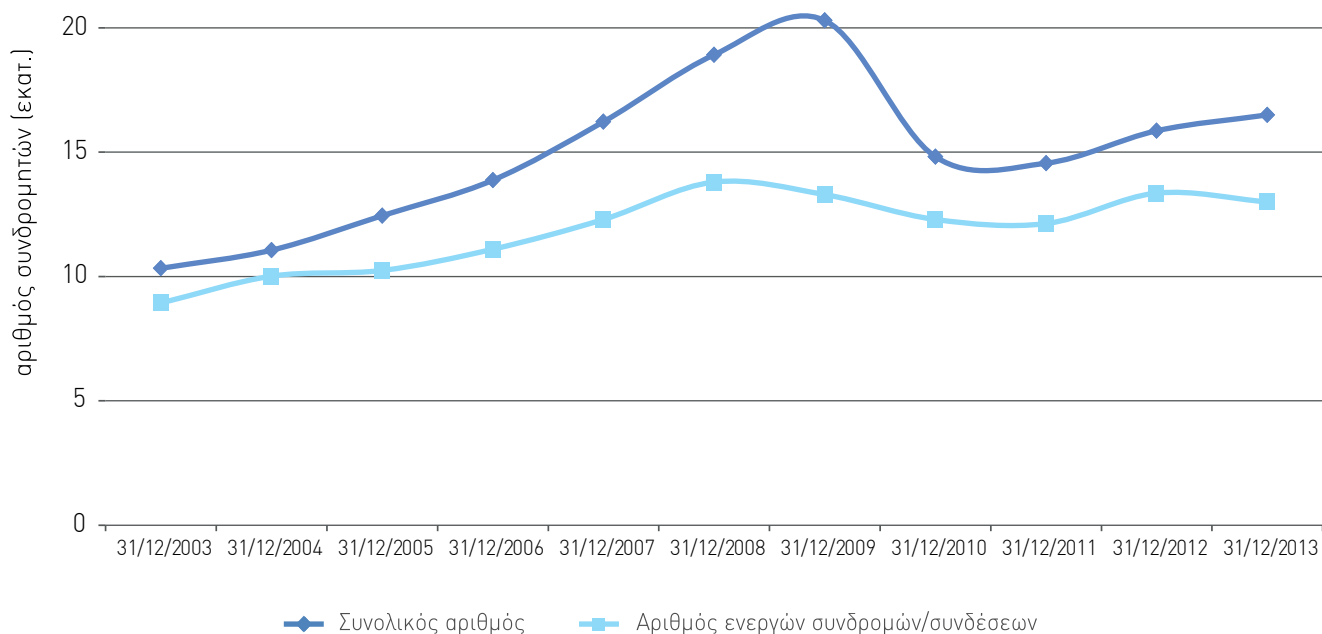
Πηγή: ΕΕΤΤ

20. Χρησιμοποιείται ο όρος «σύνδεση» ή «συνδρομή» αντί του «συνδρομητή». Δεν αποτυπώνεται ο αριθμός των συνδρομητών ως φυσικά πρόσωπα ή οντότητες, αλλά οι συνολικές συνδέσεις/συνδρομές, καθώς ένας συνδρομητής είναι δυνατό να έχει μία ή και περισσότερες συνδρομές/συνδέσεις.

21. Ως «ενεργές συνδέσεις» ή «ενεργές συνδρομές» ορίζονται οι συνδέσεις/συνδρομές που έχουν προκαλέσει τη δημιουργία λιανικού ή χονδρικού εσόδου, εντός του τελευταίου τριμήνου.

Διάγραμμα 1.57

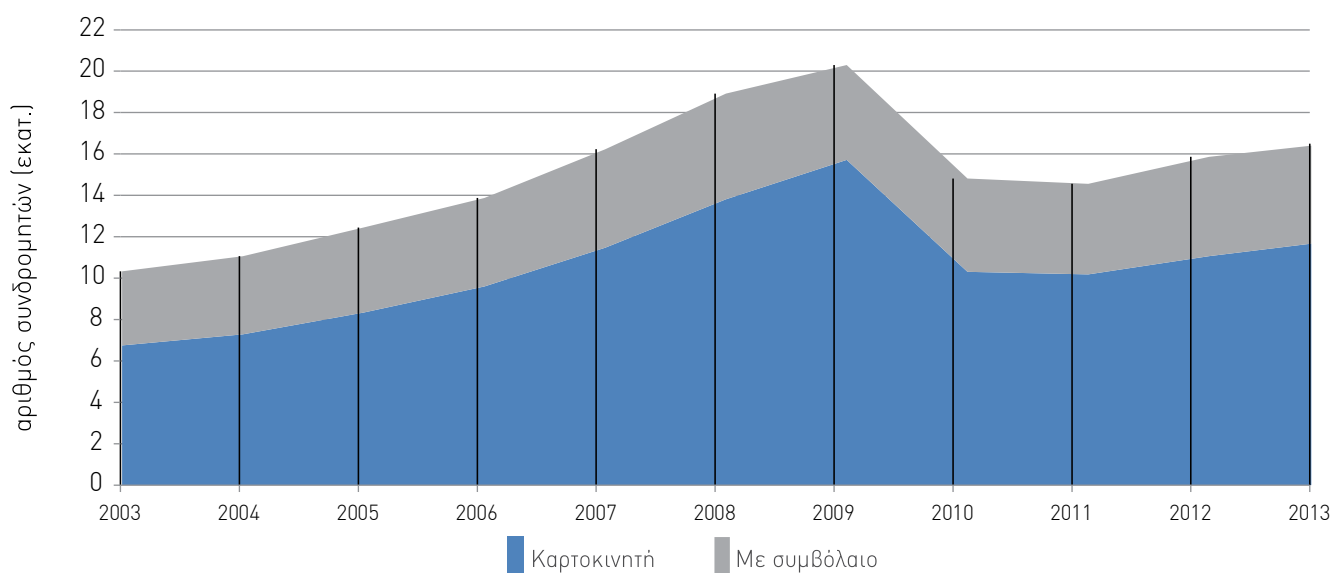
Συνδέσεις/συνδρομές κινητής τηλεφωνίας



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.58

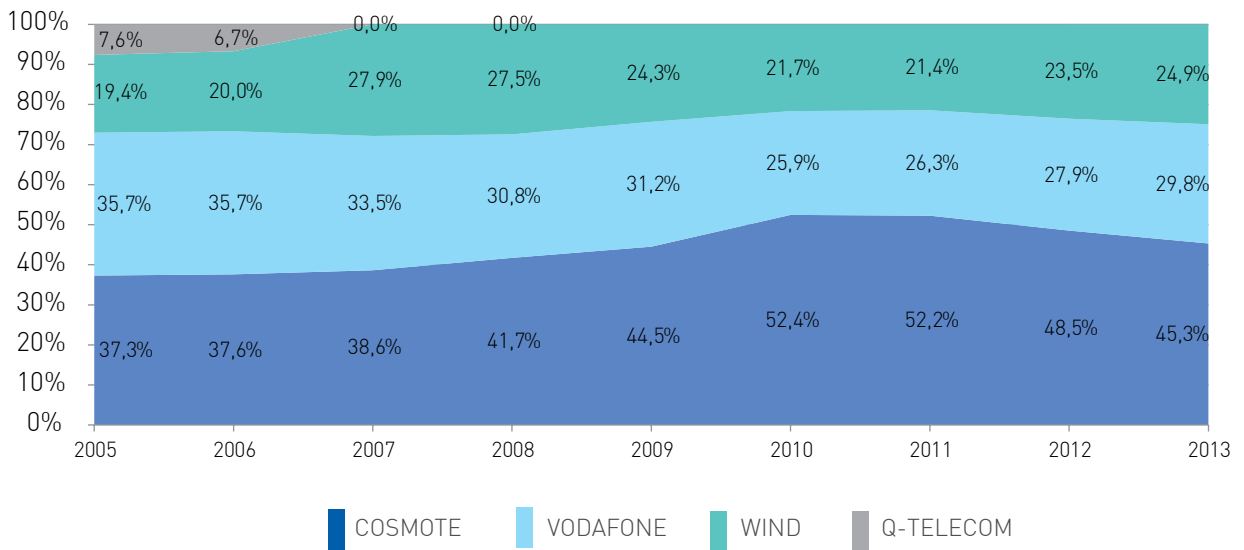
Εξέλιξη αριθμού συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας (καρτοκινητή και συμβόλαιο)



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.59

Μερίδια ΕΚΤ στον αριθμό συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας

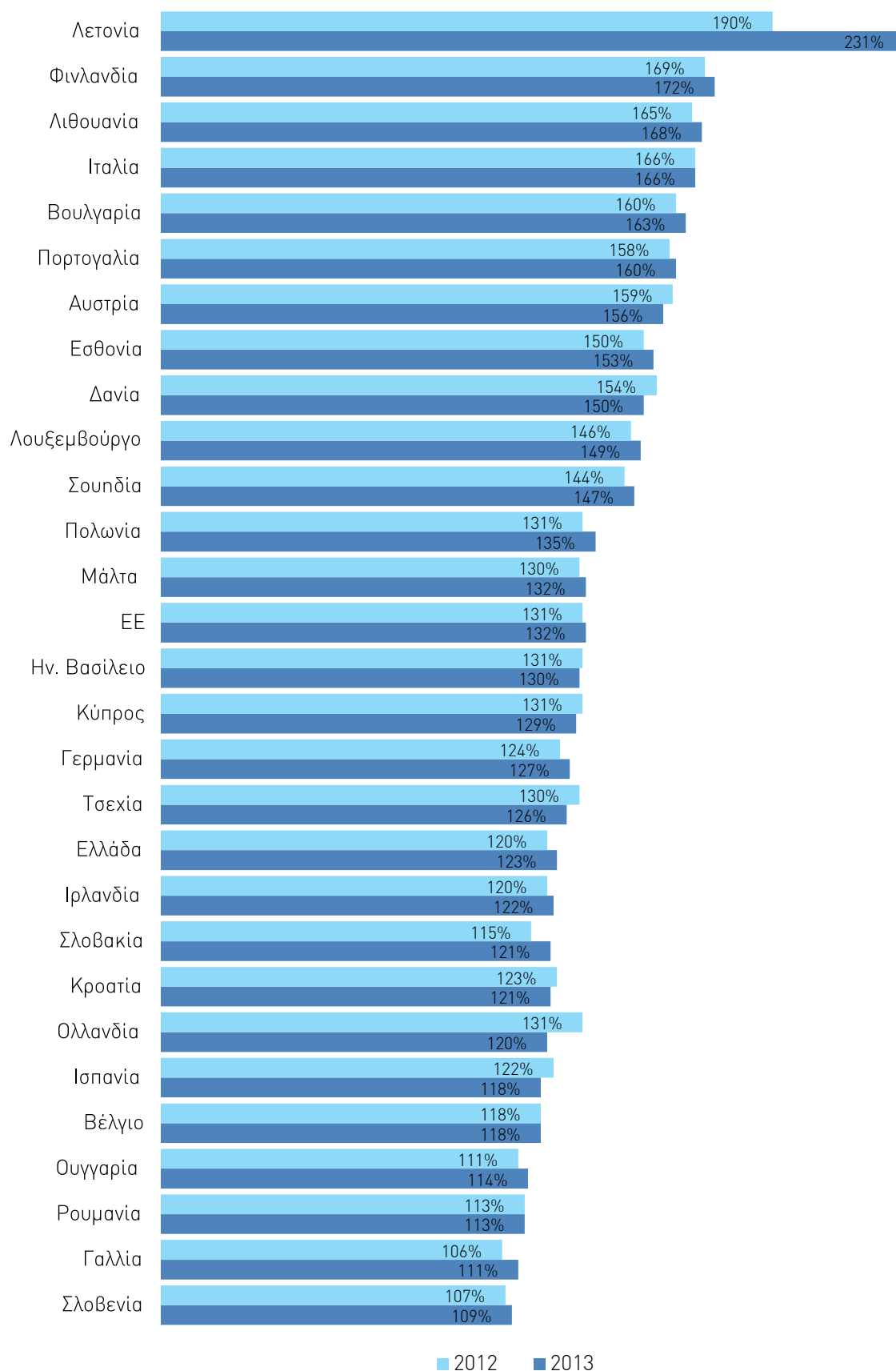


Πηγή: ΕΕΤΤ (Βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)



Διάγραμμα 1.60

Διείσδυση κινητής τηλεφωνίας στην ΕΕ



Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DAS 2014)

1.2.4.2. Χρήση των δικτύων κινητής τηλεφωνίας

Η χρήση των δικτύων κινητής τηλεφωνίας συνέχισε τη φθίνουσα πορεία, δεδομένου ότι με εξαίρεση τα δεδομένα υπηρεσιών πακετομεταγωγής (data) που σημείωσαν σημαντική αύξηση, οι λοιπές κατηγορίες (φωνητικές κλήσεις, σύντομα γραπτά μηνύματα (SMS) και εικονομηνύματα (MMS)) παρουσίασαν μειώσεις.

Φωνητικές κλήσεις

- Ο όγκος φωνητικών κλήσεων (βάσει χονδρικής διασύνδεσης) το 2013 διαμορφώθηκε στα 26,7 δισ. λεπτά, παρουσιάζοντας οριακή αύξηση κατά 0,15% σε σχέση με το 2012 (26,66 δισ. λεπτά) (Διάγραμμα 1.61).
- Ο μεγαλύτερος όγκος των κλήσεων πραγματοποιήθηκε σε κινητά εντός του ίδιου δικτύου κινητής τηλεφωνίας (on-net), αν και με μικρή μείωση, από 19,9 σε 19,3 δισ. λεπτά και αποτελεί πλέον το 72% του συνολικού όγκου φωνητικών κλήσεων έναντι 75% το 2012 (Διάγραμμα 1.62).
- Ανοδικά κινήθηκαν οι κλήσεις προς κινητά εκτός δικτύου (off-net) και προς σταθερά (21,6% και 1,9% αντίστοιχα).
- Μείωση κατά 6,7% παρουσίασαν οι διεθνείς κλήσεις (Διάγραμμα 1.63).

Το Διάγραμμα 1.64 παρουσιάζει τον όγκο φωνητικών κλήσεων ανά κατηγορία χρήστη, όπου για πρώτη φορά το ποσοστό κλήσεων από τους χρήστες καρτοκινητής σημειώνει πτώση κάτω του 50% (48,7%). Ακολουθούν οι οικιακοί χρήστες με συμβόλαιο (ποσοστό 37%) και οι εταιρικοί χρήστες με συμβόλαιο (ποσοστό 14,2%).

Σύντομα γραπτά μηνύματα (SMS)

- Ο συνολικός αριθμός των σύντομων γραπτών μηνυμάτων (SMS) παρουσιάζει -για άλλη μια χρονιά- μείωση κατά 19% (5,9 δισ. το 2013 έναντι 7,3 δισ. το 2012) (Διάγραμμα 1.65).
- Η συντριπτική πλειονότητα των SMS διακινήθηκε και το 2013 μεταξύ χρηστών του ίδιου δικτύου (on-net) σε ποσοστό 82,1% (έναντι 85,7% το 2012), ενώ αυξήθηκε ως ποσοστό το πλήθος των SMS που διακινήθηκε προς άλλα δίκτυα (off-net) (Διάγραμμα 1.66).
- Αναφορικά με την κατηγορία χρήστη, τα SMS από χρήστες καρτοκινητής (που αντιπροσωπεύουν πλέον το 65% των συνολικών SMS έναντι 73% το 2012), εμφανίζουν τη μεγαλύτερη μείωση κατά 27,7% ανερχόμενα στα 3,9 δισ. από 5,3 δισ. μηνύματα που ήταν το 2012 (Διάγραμμα 1.67).

Μηνύματα multimedia (MMS)

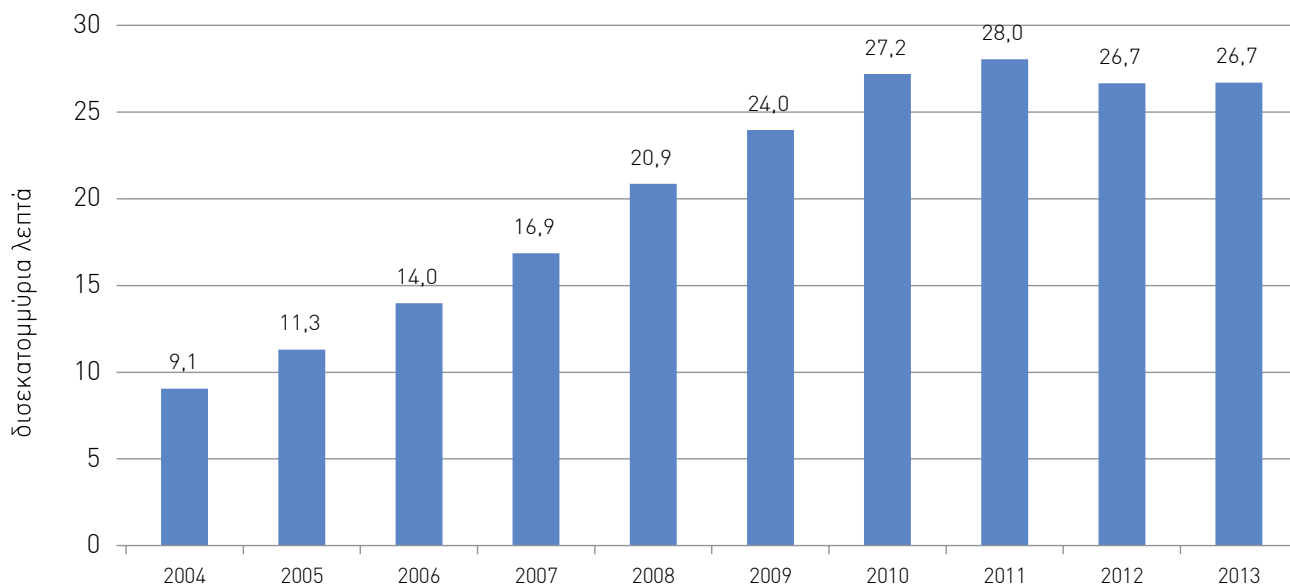
- Νέα σημαντική πτώση κατά 17% παρουσίασαν τα μηνύματα multimedia (MMS), τα οποία ανήλθαν, στο τέλος του 2013, σε 16,8 εκατ. έναντι 20,3 εκατ. το 2012 (Διάγραμμα 1.68).
- Νέα πτώση σημείωσε η αποστολή MMS από τους χρήστες καρτοκινητής, δεδομένου ότι το 2013 ανήλθαν σε 4,4 εκατ. έναντι 5,7 εκατ. MMS (μείωση 17,2%) ενώ αντίστοιχη μείωση ύψους 18,1% παρουσίασε και η αποστολή MMS από οικιακούς χρήστες συμβολαίου (8,9 εκατ. MMS το 2013 έναντι 10,8 εκατ. MMS το 2012) (Διάγραμμα 1.69).

Υπηρεσίες πακετομεταγωγής (data)

- Οι υπηρεσίες πακετομεταγωγής (data), μέσω δικτύων κινητής τηλεφωνίας, παρουσίασαν σημαντική αύξηση κατά 35,8% φθάνοντας για το 2013 τα 14,67 δισ. MB έναντι 10,8 δισ. MB το 2012 (Διάγραμμα 1.70).
- Εξ' αυτών το 58% πραγματοποιήθηκε από οικιακούς χρήστες συμβολαίου, το 27% από χρήστες καρτοκινητής και το 14% από εταιρικούς χρήστες με συμβόλαιο.

Διάγραμμα 1.61

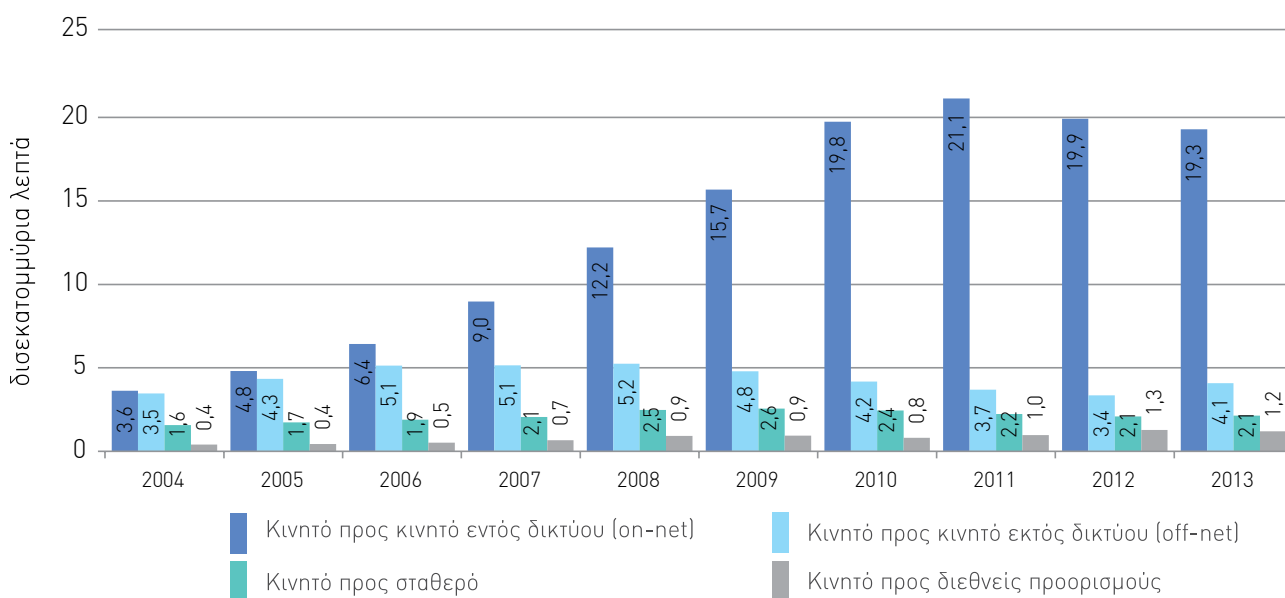
Φωνητικές κλήσεις που εκκινούν από κινητό τηλέφωνο



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.62

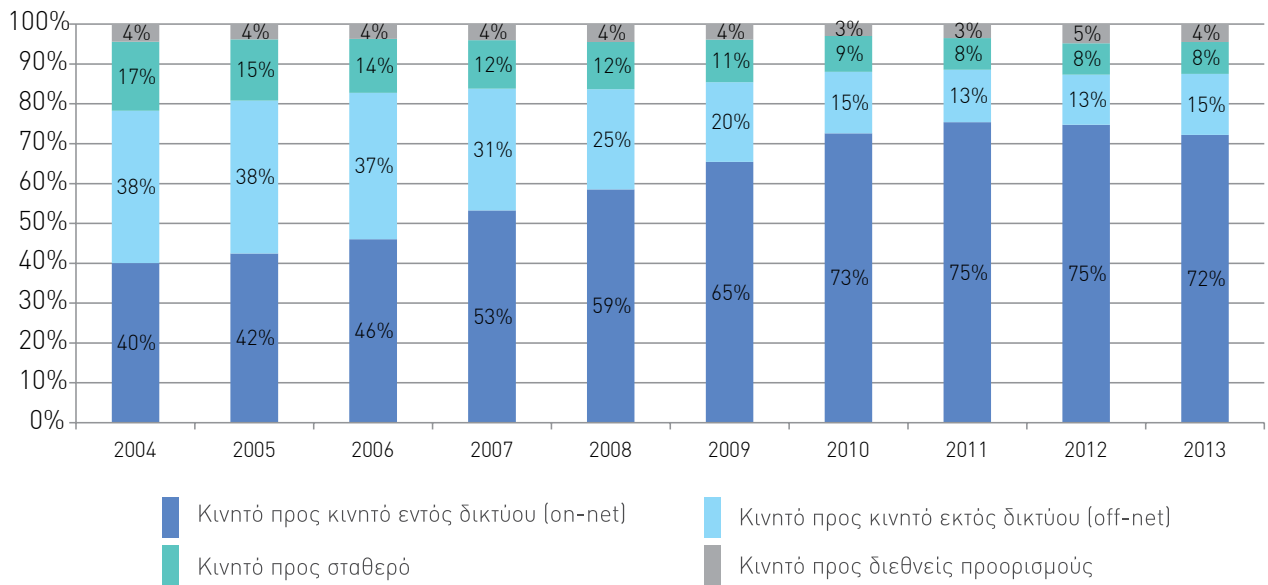
Φωνητικές κλήσεις που εκκινούν από κινητό τηλέφωνο ανά κατηγορία



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.63

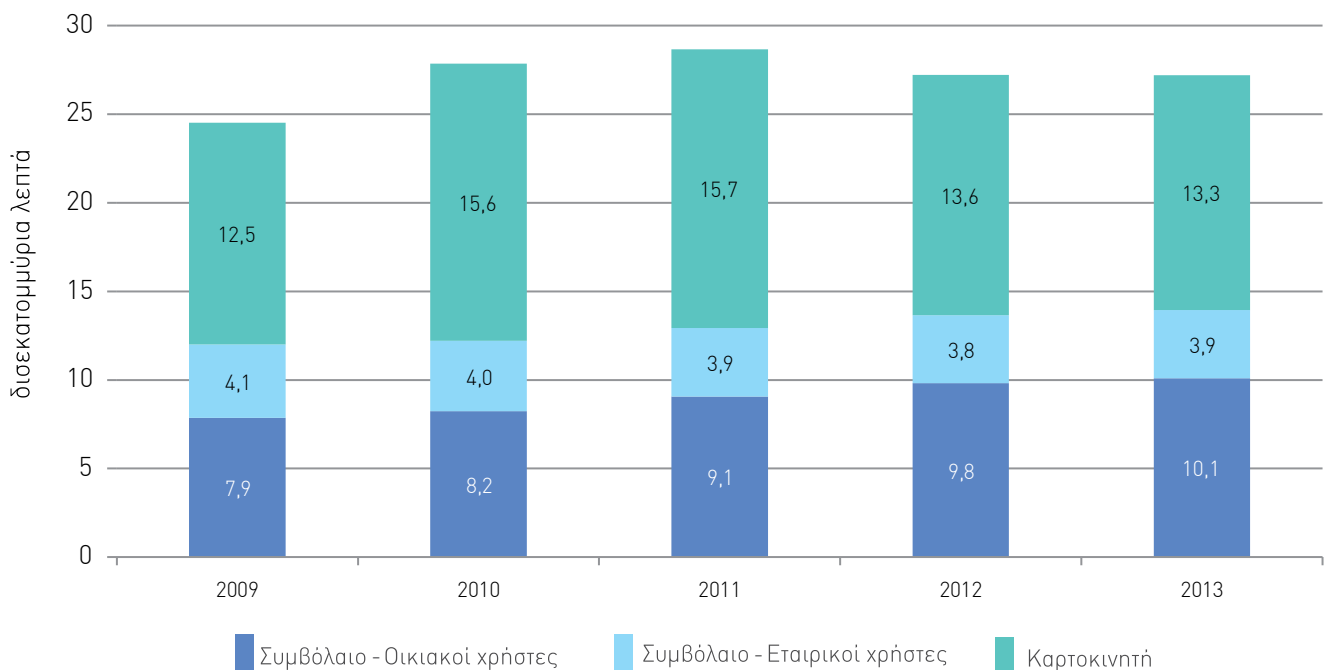
Φωνητικές κλήσεις ανά κατηγορία



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.64

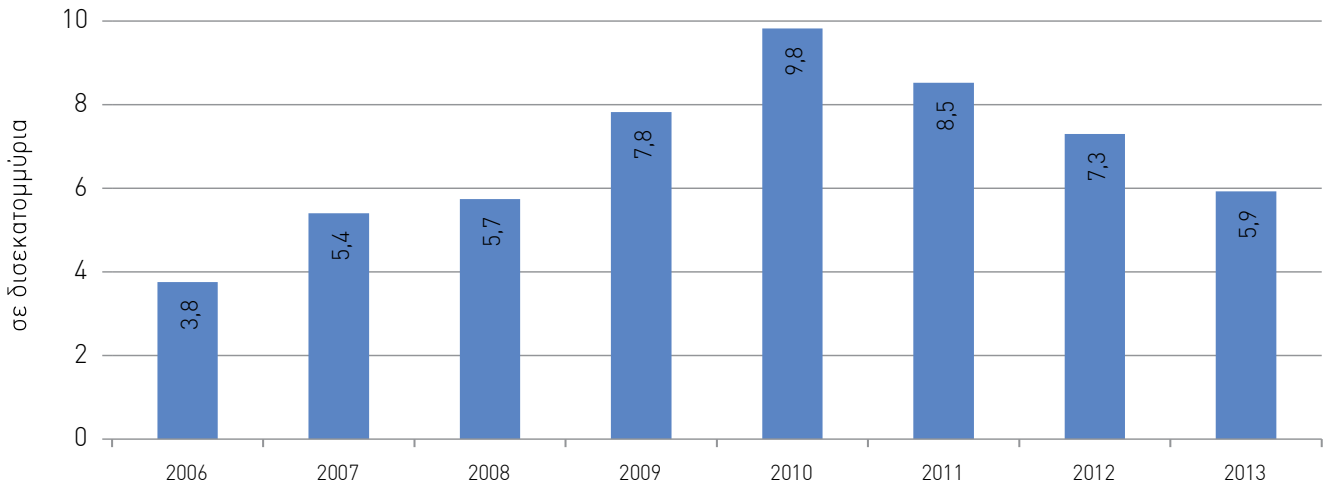
Φωνητικές κλήσεις ανά κατηγορία χρήστη



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.65

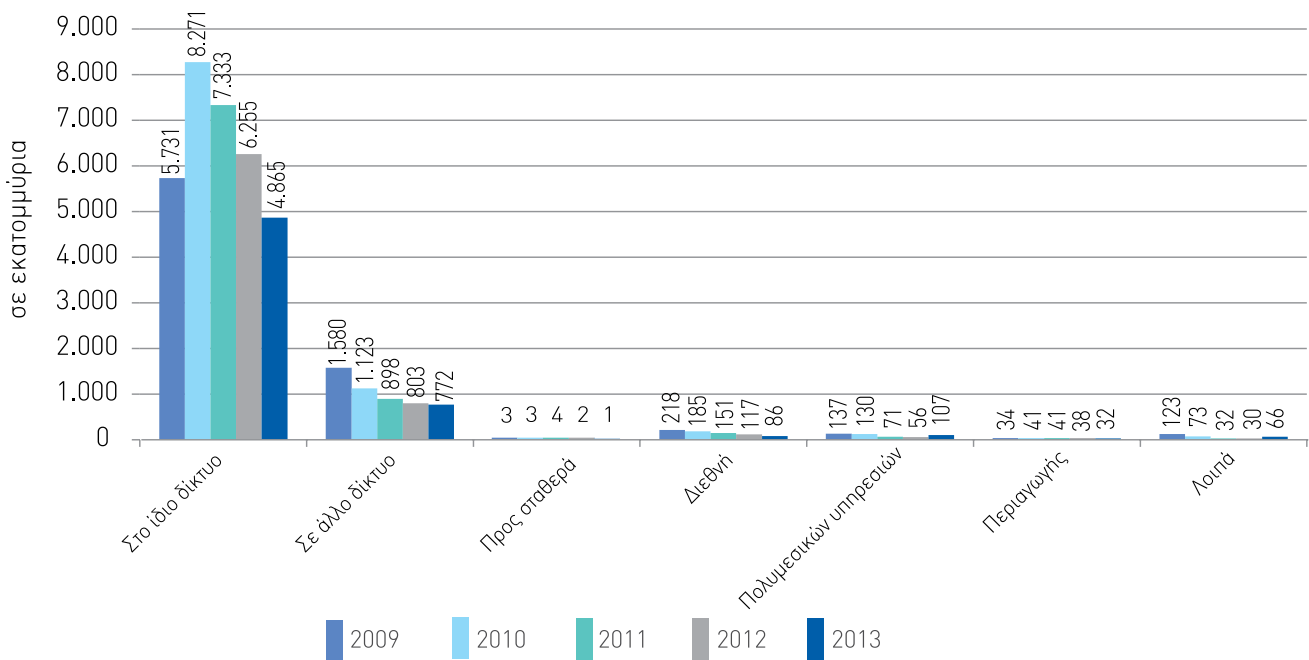
Συνολικός αριθμός SMS



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.66

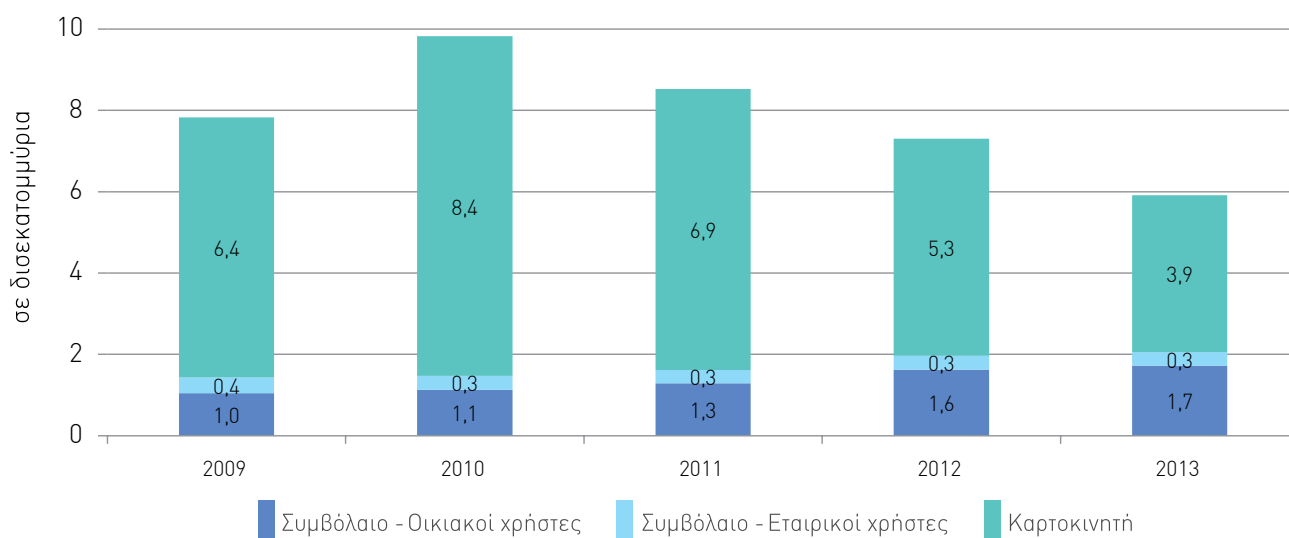
Αριθμός SMS ανά κατηγορία



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.67

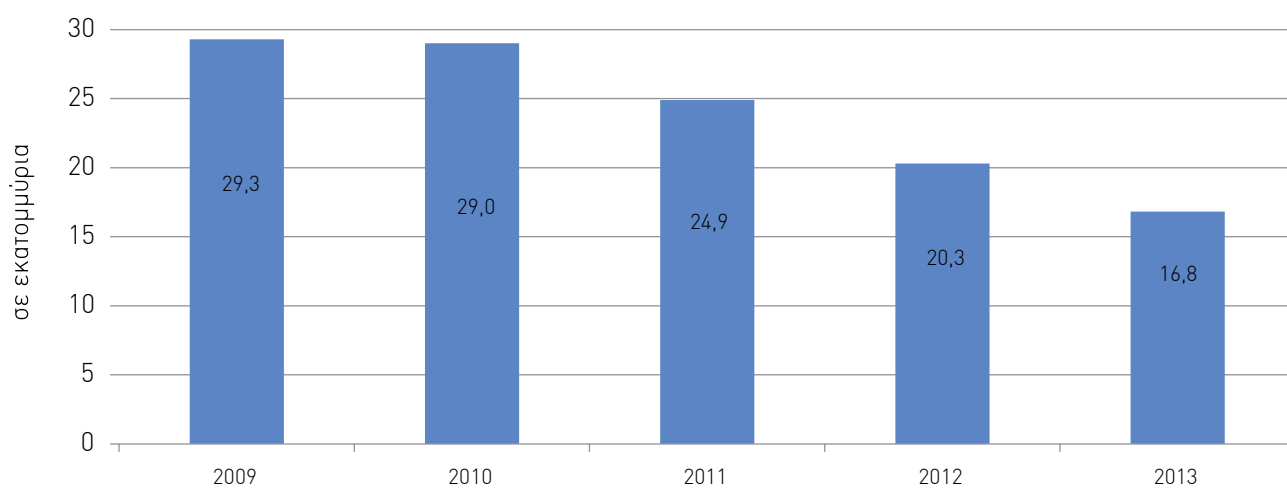
Αριθμός SMS ανά κατηγορία χρήστη



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.68

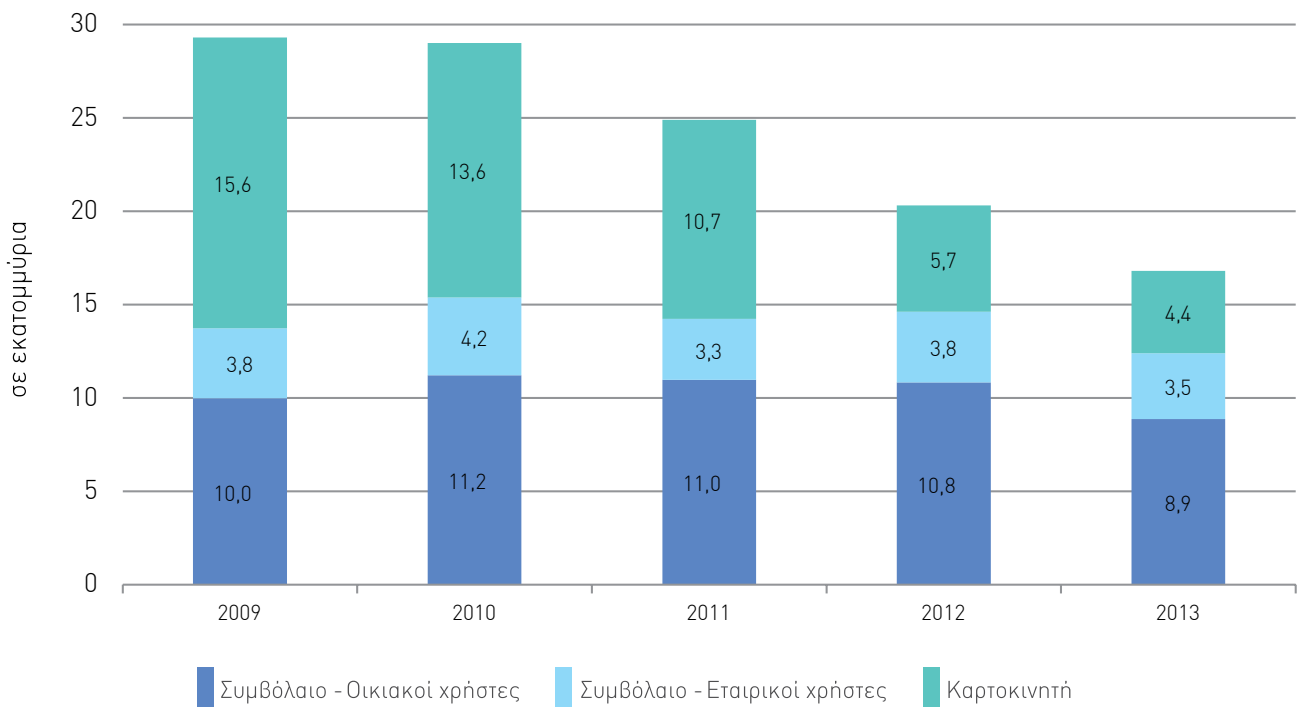
Συνολικός αριθμός MMS



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.69

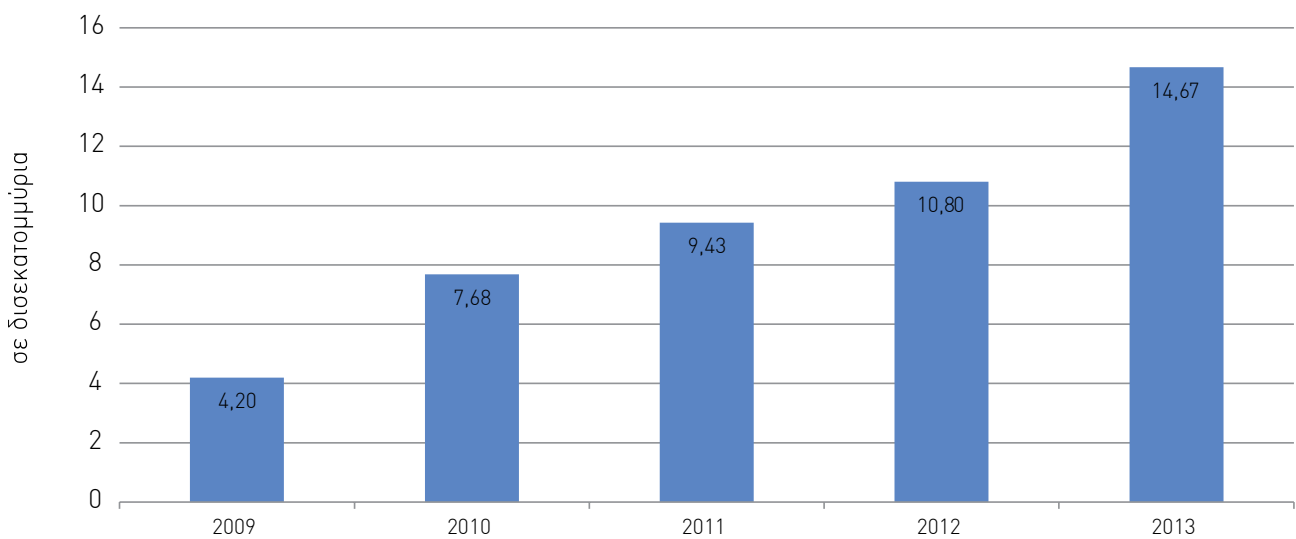
Αριθμός MMS ανά κατηγορία χρήστη



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.70

Συνολικός αριθμός (σε MB) υπηρεσιών δεδομένων πακετομεταγωγής (data) μέσω κινητού



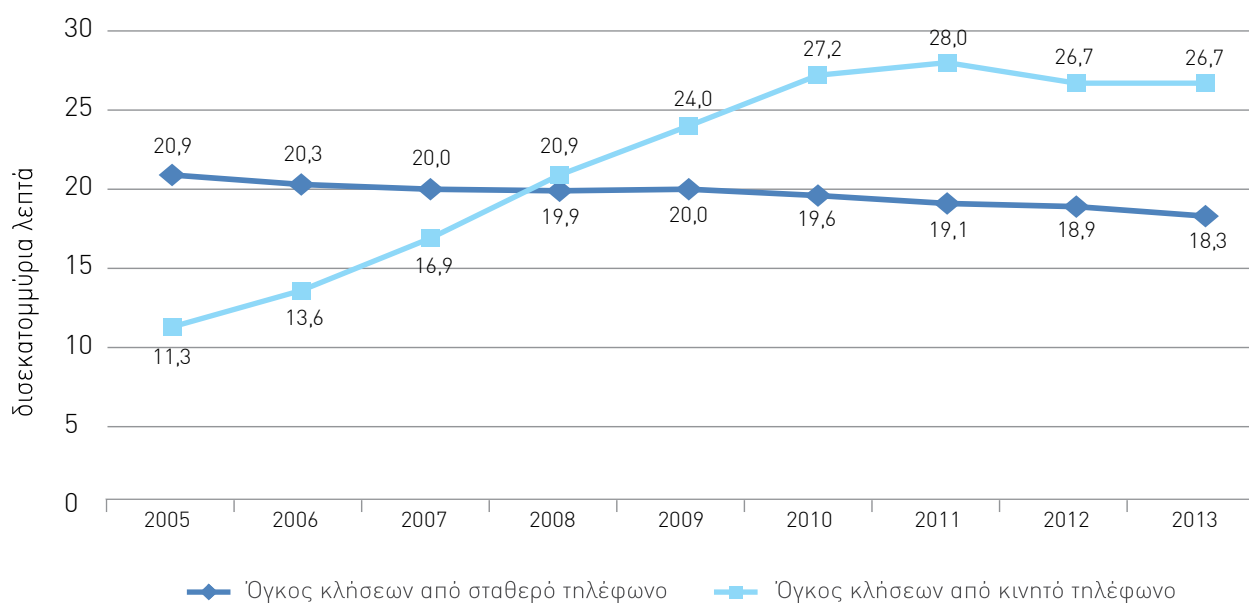
Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

1.2.4.3. Σύγκριση κίνησης από σταθερό και κινητό τηλέφωνο

Οι κλήσεις από κινητό τηλέφωνο, οι οποίες από το 2008 έχουν υπερβεί σε όγκο τις αντίστοιχες από σταθερό, δεν παρουσίασαν σημαντική μεταβολή (οριακή αύξηση 0,1% έναντι του 2012) και αντιστοιχούν στο 59% της συνολικής κίνησης (έναντι 58% το 2012). Οι κλήσεις από σταθερό τηλέφωνο συνέχισαν την πτωτική τους τάση και ανήλθαν το 2013 σε 18,3 εκατ. λεπτά, έναντι 18,9 εκατ. λεπτά το 2012 (μείωση 3,2%). Στα Διαγράμματα 1.71 και 1.72 παρουσιάζεται ο όγκος κίνησης από σταθερό και κινητό τηλέφωνο και τα αντίστοιχα μερίδια αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές κλήσεις προς σταθερό, προς κινητό, καθώς και τις διεθνείς κλήσεις.

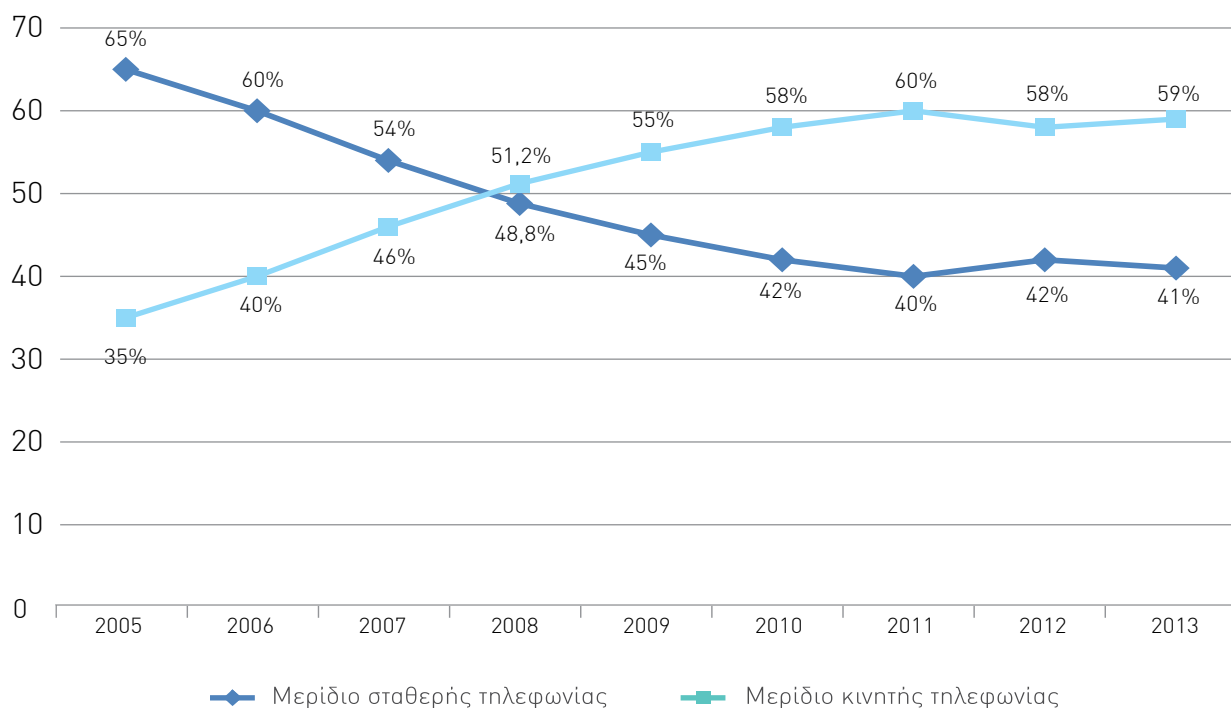
Διάγραμμα 1.71

Όγκος κλήσεων από σταθερό και κινητό τηλέφωνο



Διάγραμμα 1.72

Μερίδια αγοράς σταθερής και κινητής τηλεφωνίας



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

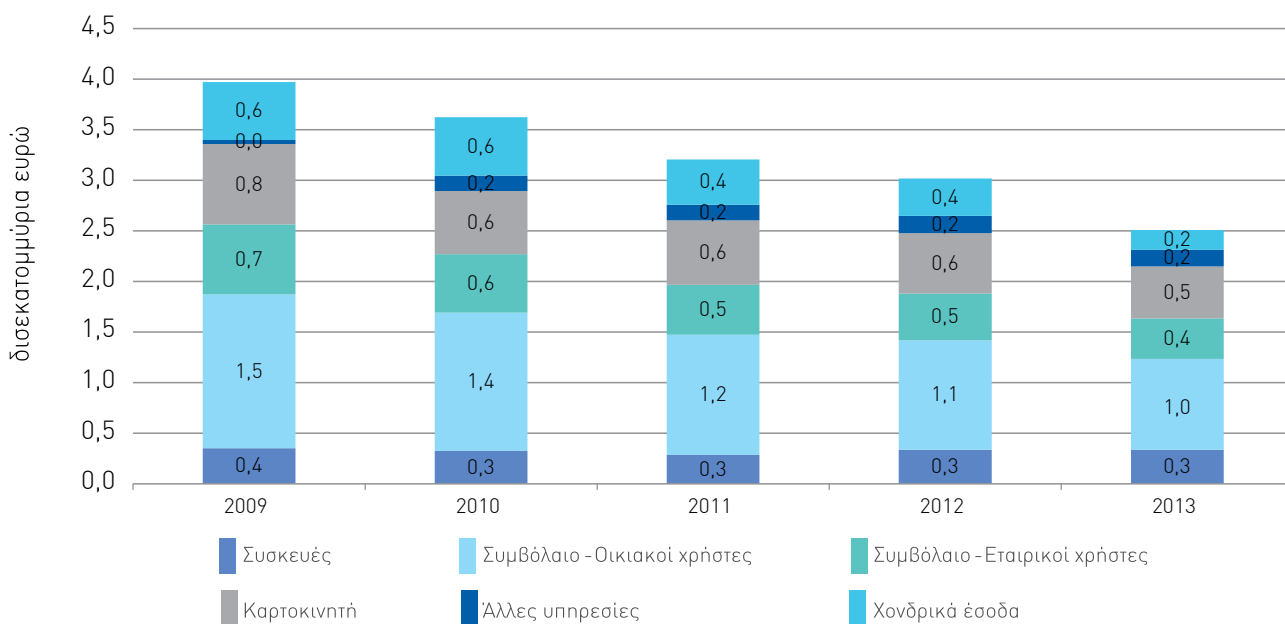
1.2.4.4. Έσοδα από κινητή υπηρεσία

Τα λιανικά έσοδα κινητής τηλεφωνίας, βάσει διαφορετικών πηγών προέλευσης (συσκευές, συμβόλαιο, καρτοκινητή κ.ο.κ.), παρουσιάζουν μείωση κατά 16,8% ανερχόμενα στα 2,5 δισ. ευρώ (έναντι 3 δισ. ευρώ το 2012) (Διάγραμμα 1.73). Συρρίκνωση παρουσιάζουν και οι επιμέρους κατηγορίες εσόδων, με τη μεγαλύτερη μείωση να επιδεικνύουν τα χονδρικά έσοδα, λόγω και της μείωσης των τελών τερματισμού (176 εκατ. ευρώ), τα έσοδα από χρήστες συμβολαίου (174 εκατ.) και καρτοκινητής (85 εκατ.).

Το μέσο έσοδο ανά χρήστη συμβολαίου και καρτοκινητής τηλεφωνίας ανέρχεται σε 288 ευρώ (μείωση κατά 14,5%) και 61 ευρώ (μείωση κατά 17%) αντίστοιχα, σε σχέση με το προηγούμενο έτος (Διάγραμμα 1.74). Αναφορικά με το μέσο έσοδο ανά χρήστη στην κινητή τηλεφωνία η Ελλάδα το 2012 με 168 ευρώ (έναντι 190 ευρώ το 2011) εξακολουθεί να βρίσκεται κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (187 ευρώ) (Διάγραμμα 1.75).

Διάγραμμα 1.73

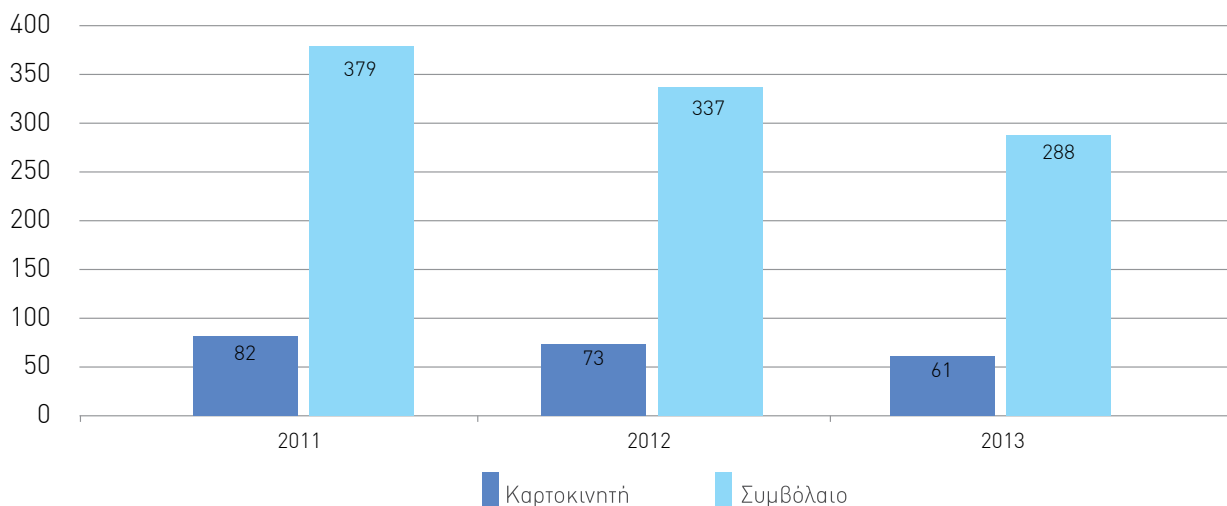
Λιανικά έσοδα κινητής τηλεφωνίας



Πηγή: EETT (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.74

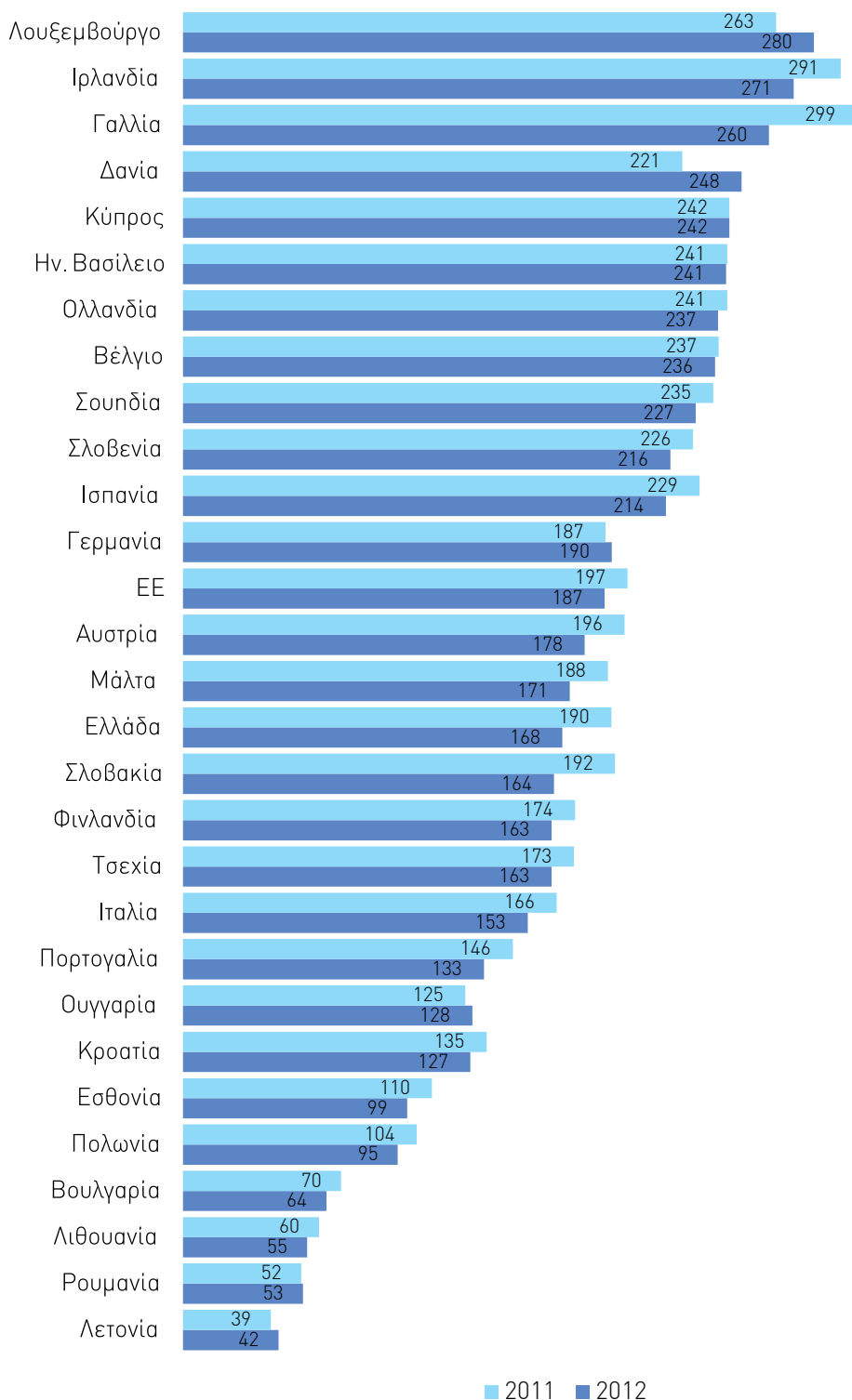
Μέσο έσοδο ανά χρήστη στην κινητή τηλεφωνία



Πηγή: EETT (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.75

Μέσο έσοδο ανά χρήστη στην κινητή τηλεφωνία στην ΕΕ



Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DAS)



1.2.5. Διασύνδεση

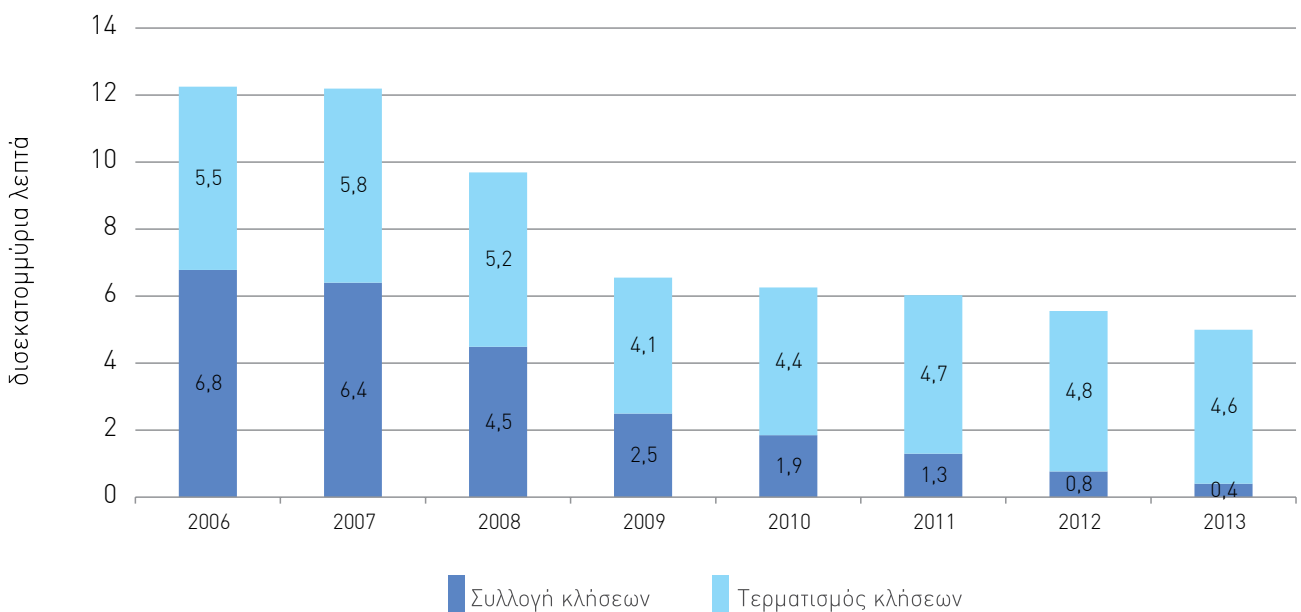
1.2.5.1. Σταθερή τηλεφωνία

Κατά το έτος 2013, η συλλογή κλήσεων μειώθηκε σχεδόν στο ήμισυ σε σχέση με το 2012 και ανήλθε στα 404 εκατ. λεπτά (μείωση 47% σε σχέση με το 2012). Ομοίως, ο τερματισμός κλήσεων μειώθηκε οριακά μεν κατά 4% σε σχέση με το 2012 (4,59 δισ. λεπτά έναντι 4,79 δισ. λεπτών αντίστοιχα). Η μείωση του όγκου συλλογής κλήσεων αποδίδεται στη σημαντική αύξηση των γραμμών πλήρους ΑΠΤΒ, καθώς στην περίπτωση αυτή ο συνδρομητής συνδέεται απ' ευθείας στο δίκτυο του εναλλακτικού παρόχου, χωρίς να παρεμβάλλεται το δίκτυο του ΟΤΕ και κατά συνέπεια, χωρίς να υφίσταται ανάγκη συλλογής κλήσεων. Στο Διάγραμμα 1.76 παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη της κίνησης Διασύνδεσης των εναλλακτικών παρόχων σταθερής τηλεφωνίας, η οποία περιλαμβάνει τη συλλογή κλήσεων από το δίκτυο του ΟΤΕ και τον τερματισμό κλήσεων στο δίκτυο του τελευταίου.

Τα Διαγράμματα 1.77-1.79 παρουσιάζουν τα τέλη διασύνδεσης στα κράτη μέλη της ΕΕ για τερματισμό τοπικό και μέσω απλής και διπλής διαβίβασης αντίστοιχα, σύμφωνα με στοιχεία του BEREC. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία, η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες με τις χαμηλότερες επιβαρύνσεις, δεδομένου ότι στο τέλος του 2013, βρίσκεται στην 11^η θέση για την Τοπική Διασύνδεση, στην 9^η θέση για την Απλή και στην 5^η θέση για τη Διπλή, βρισκόμενη και στις τρεις περιπτώσεις κάτω του μέσου σταθμισμένου ευρωπαϊκού όρου.

Διάγραμμα 1.76

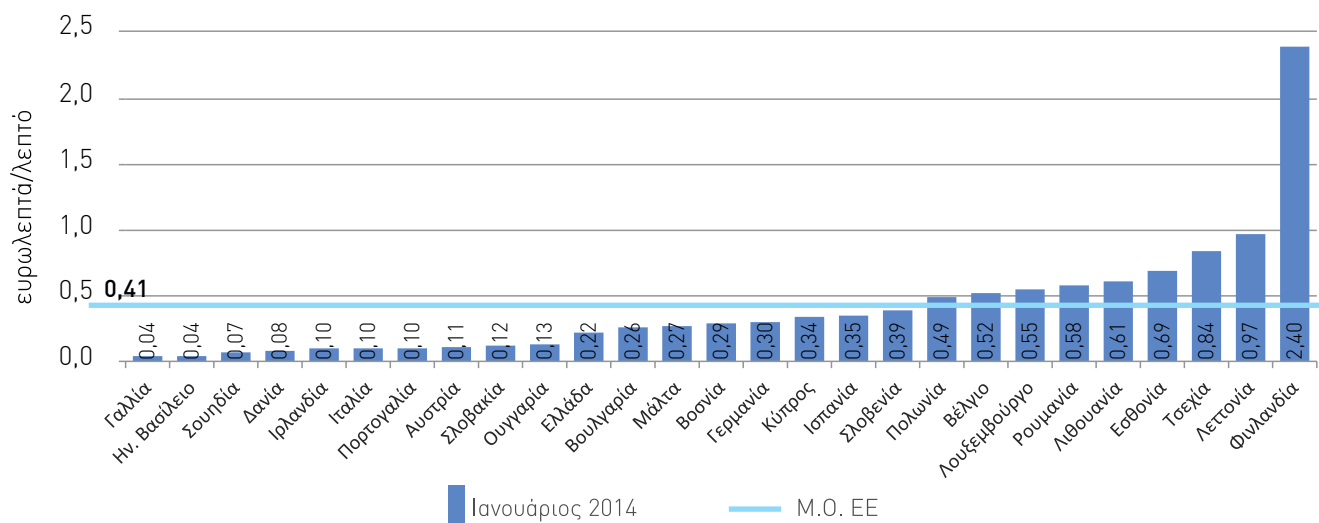
Κίνηση διασύνδεσης εναλλακτικών παρόχων μέσω ΟΤΕ



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.77

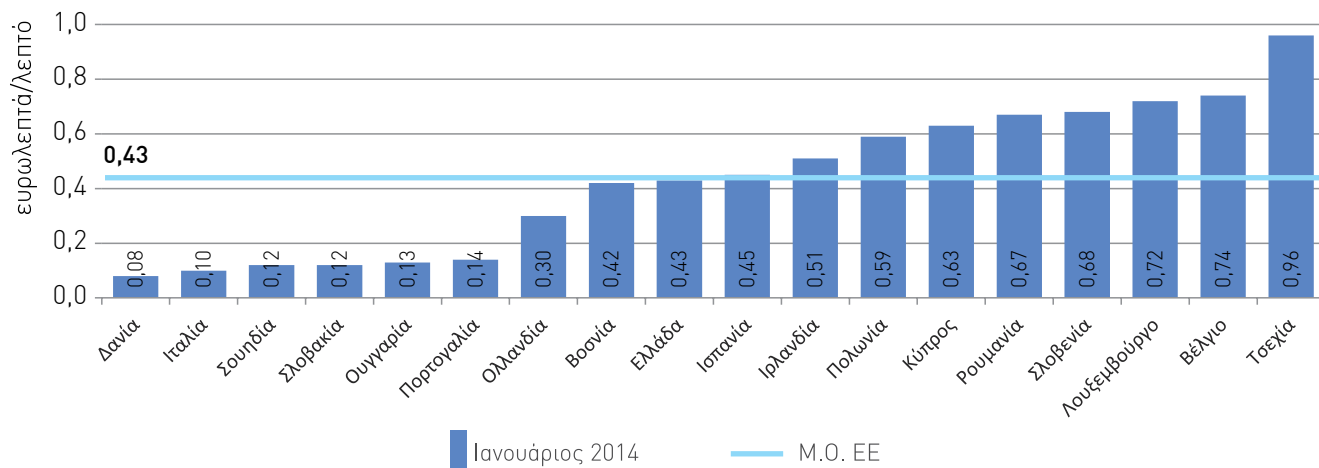
Πραγματικά τέλη τοπικής διασύνδεσης



Πηγή: BEREC

Διάγραμμα 1.78

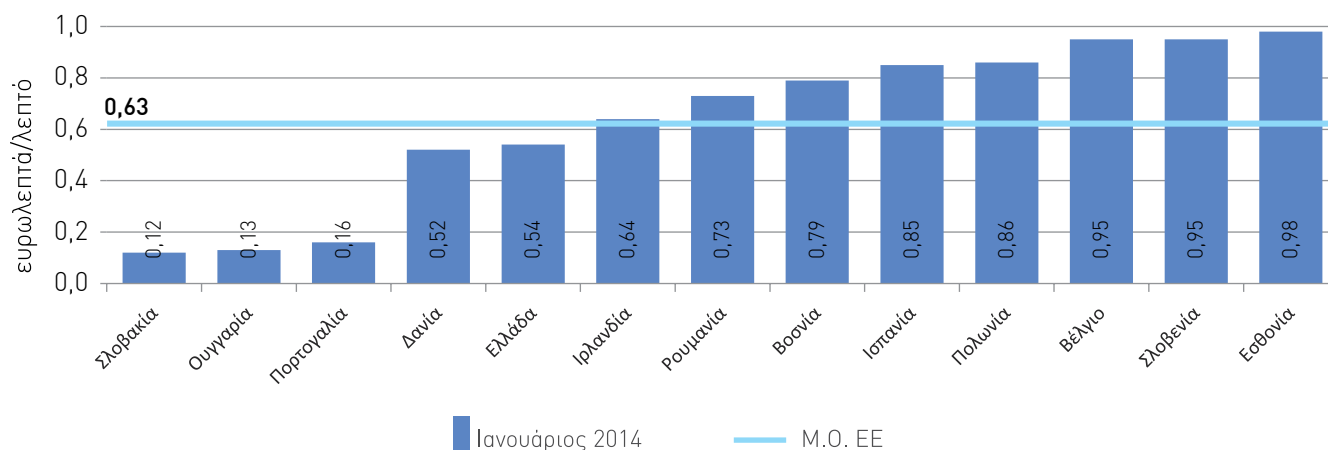
Πραγματικά τέλη απλής διασύνδεσης



Πηγή: BEREC

Διάγραμμα 1.79

Πραγματικά τέλη διπλής διασύνδεσης (Ιανουάριος 2014)



Πηγή: BEREC

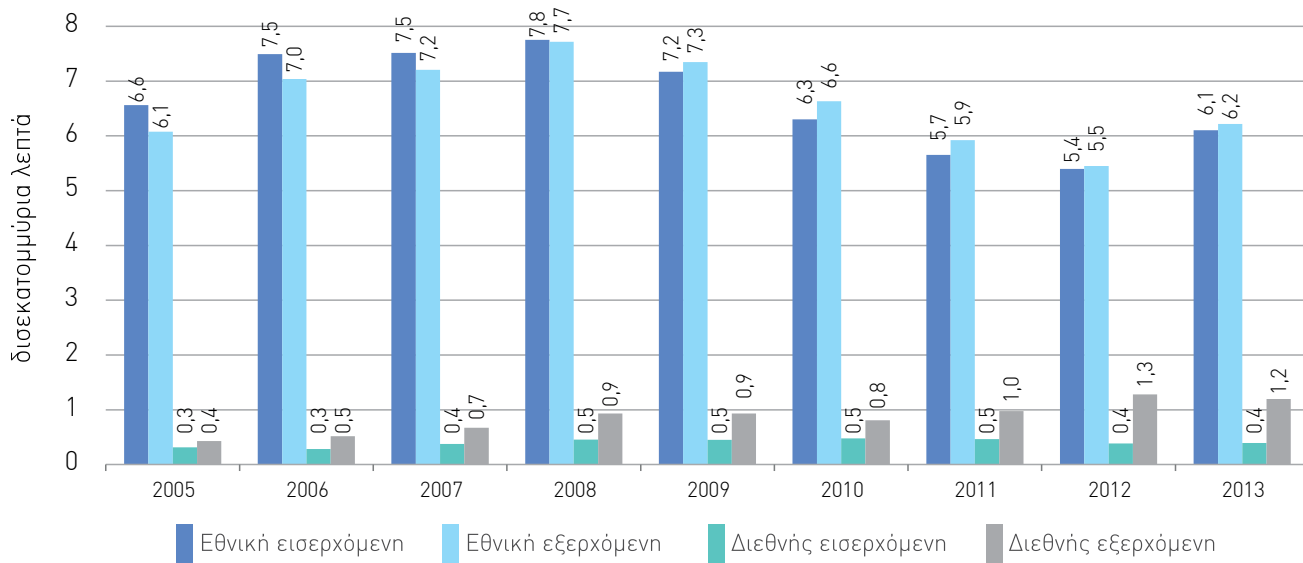
1.2.5.2. Κινητή τηλεφωνία

Η κίνηση Διασύνδεσης των ΕΚΤ το 2013 εμφάνισε σημαντική άνοδο, όπως απεικονίζεται στο Διάγραμμα 1.80, όπου παρουσιάζεται η εθνική και η διεθνής κίνηση Διασύνδεσης (εισερχόμενη και εξερχόμενη). Συνολικά, η αύξηση ανήλθε σε 11% σε σχέση με το 2012 ήτοι συνολική άνοδος 1,4 δισ. λεπτά περίπου σε ετήσια βάση. Επιπρόσθετα, η εθνική εξερχόμενη κίνηση αυξήθηκε κατά 14%, ενώ η εθνική εισερχόμενη κίνηση αυξήθηκε κατά 13%. Η εσωτερική κίνηση για τις τρεις ΕΚΤ, για το 2013, ανήλθε στα 19,3 δισ. λεπτά περίπου, σημειώνοντας μείωση κατά 3,2% σε σχέση με το 2012 (περίπου λιγότερα 640 εκατ.), αποτελώντας ως εκ τούτου το 58% της συνολικής κίνησης Διασύνδεσης (η οποία περιλαμβάνει επίσης, την εισερχόμενη και την εξερχόμενη κίνηση) (Διάγραμμα 1.81). Παράλληλα, συνεχίστηκε η σταδιακή μείωση των τελών τερματισμού στα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας, τα οποία πλέον διαμορφώνονται στα 1,27 ευρώλεπτά ανά λεπτό κίνησης (Διάγραμμα 1.82).

Στο Διάγραμμα 1.83 παρουσιάζεται το Μέσο Εθνικό Τέλος Τερματισμού σε δίκτυα κινητής τηλεφωνίας για τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ (σύγκριση ετών 2013 και 2014). Η Ελλάδα, πλέον και μετά τη νέα μείωση των τελών τερματισμού (glide path), που έλαβε χώρα την 01-01-2014, κατέχει τη 13^η θέση, με μέσο τέλος τερματισμού 1,19 ευρώλεπτά ανά λεπτό έναντι 1,80 του ευρωπαϊκού μέσου όρου (Διάγραμμα 1.84).

Διάγραμμα 1.80

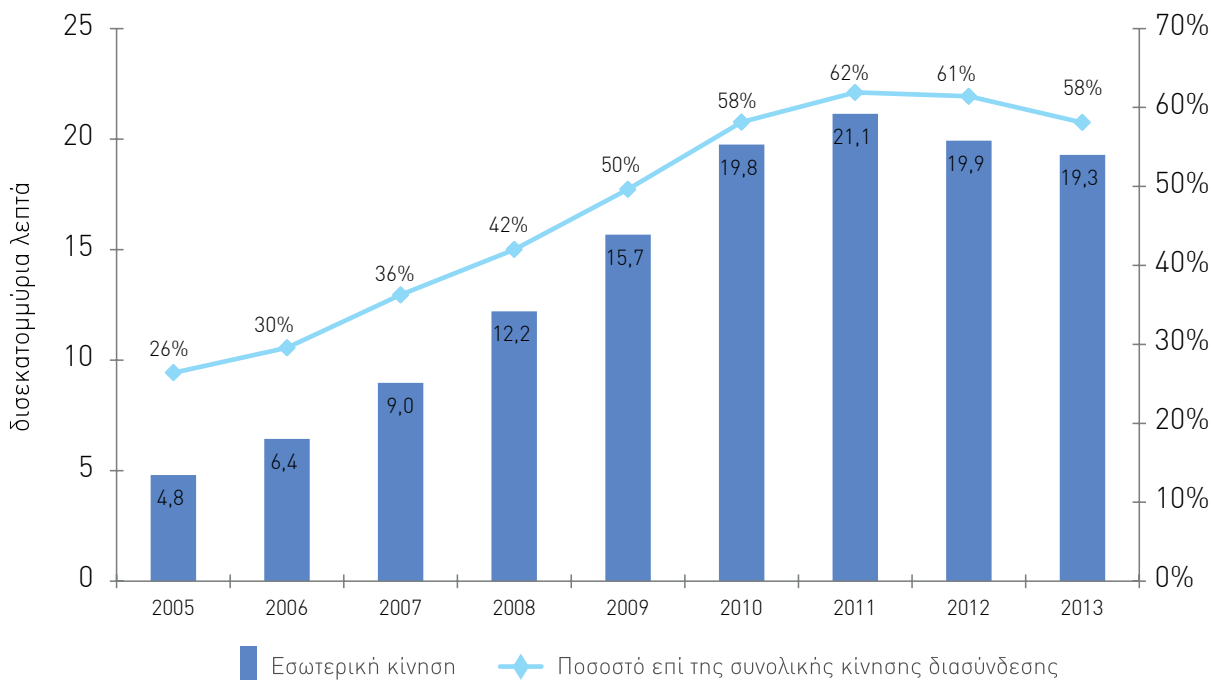
Κίνηση διασύνδεσης παρόχων κινητής τηλεφωνίας



Πηγή: EETT (Βάσει στοιχείων των ΕΚΤ)

Διάγραμμα 1.81

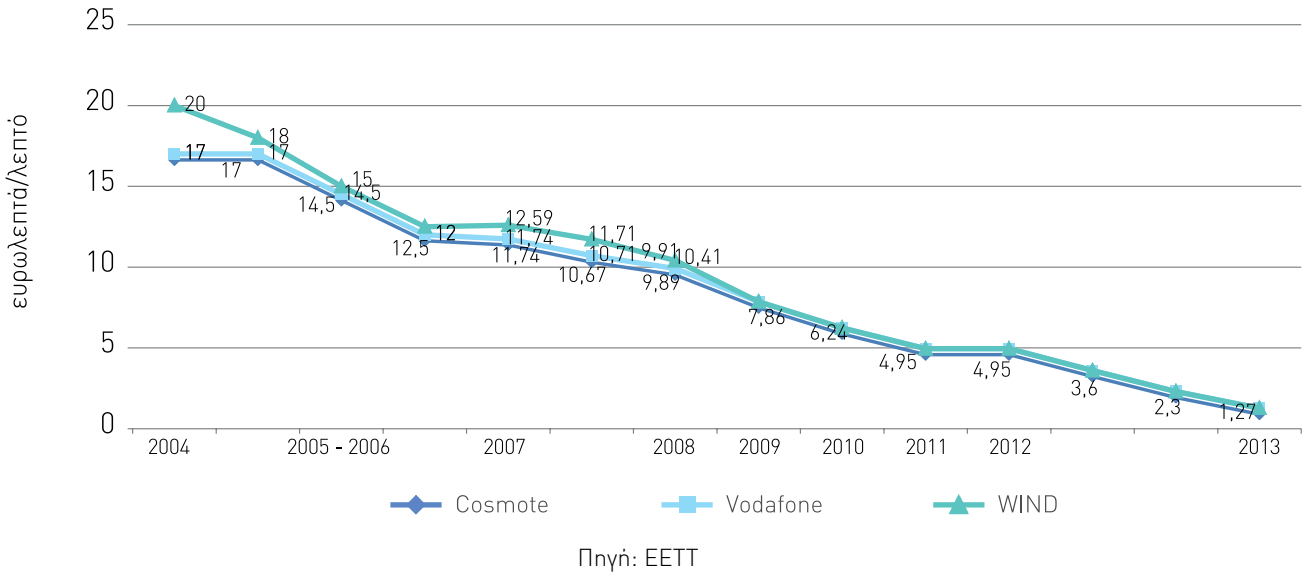
Εσωτερική κίνηση παρόχων κινητής τηλεφωνίας



Πηγή: EETT (Βάσει στοιχείων των ΕΚΤ)

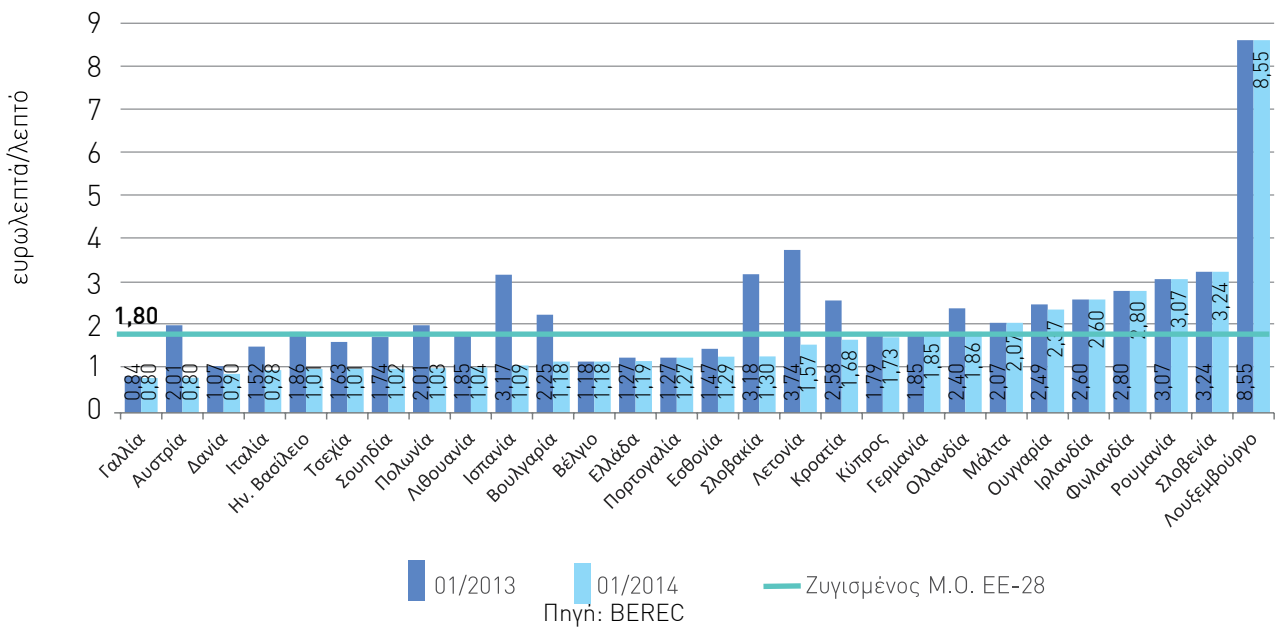
Διάγραμμα 1.82

Μείωση τελών τερματισμού



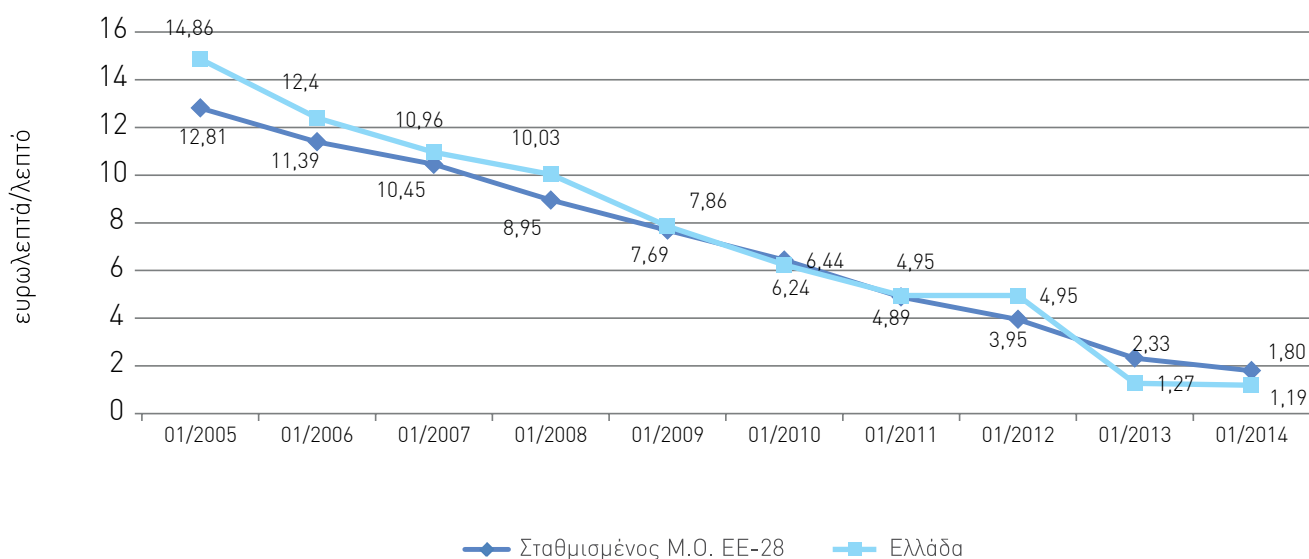
Διάγραμμα 1.83

Μέσο εθνικό τέλος τερματισμού κλήσεων από σταθερό προς κινητό (2013-2014)



Διάγραμμα 1.84

Μέσο εθνικό τέλος τερματισμού κλήσεων από σταθερό σε κινητό



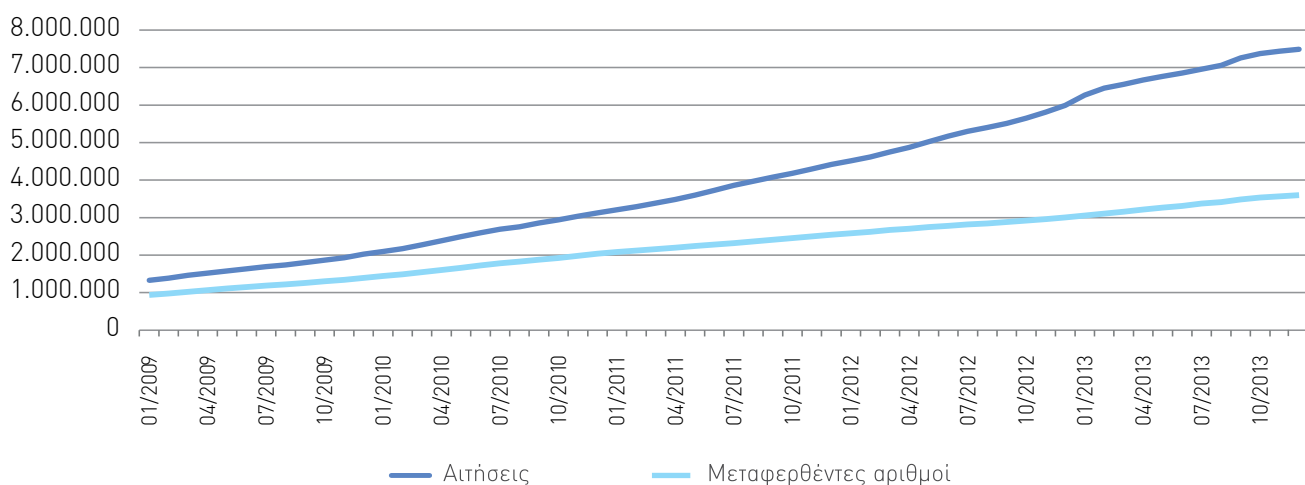
Πηγή: BEREC

1.2.6. Φορητότητα αριθμών

Η δυνατότητα για φορητότητα τηλεφωνικών αριθμών συνεχίζει να διευκολύνει καταναλωτές που επιθυμούν να αλλάξουν πάροχο, τόσο στην κινητή όσο και στη σταθερή τηλεφωνία. Στη διάρκεια του 2013, υποβλήθηκαν 1.497.198 αιτήσεις για μεταφορά αριθμών κινητής τηλεφωνίας (έναντι 1.572.095 αιτήσεων το 2012, ήτοι μείωση 4,8%) και μεταφέρθηκαν 589.368 αριθμοί (αύξηση 28,1% σε σχέση με το 2012). Στην περίπτωση της σταθερής τηλεφωνίας, υποβλήθηκαν 1.214.209 αιτήσεις (έναντι 1.032.994 αιτήσεων το 2012, ήτοι αύξηση 17,5%) και μεταφέρθηκαν 580.077 αριθμοί (αύξηση 10,2% σε σχέση με το 2012). Η εξέλιξη του αριθμού των αιτήσεων και των μεταφερθέντων αριθμών για την κινητή και τη σταθερή τηλεφωνία παρουσιάζεται αντίστοιχα στα Διαγράμματα 1.85 και 1.86, ενώ το Διάγραμμα 1.87 παρουσιάζει τον αριθμό των μεταφερθέντων αριθμών ανά μήνα.

Διάγραμμα 1.85

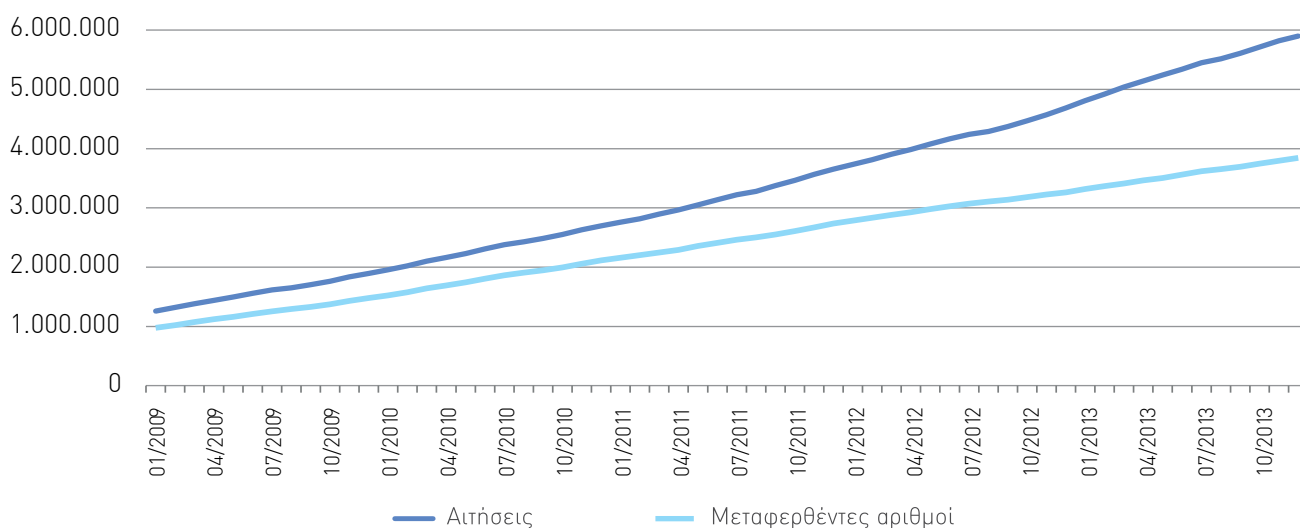
Φορητότητα αριθμών στην κινητή τηλεφωνία



Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.86

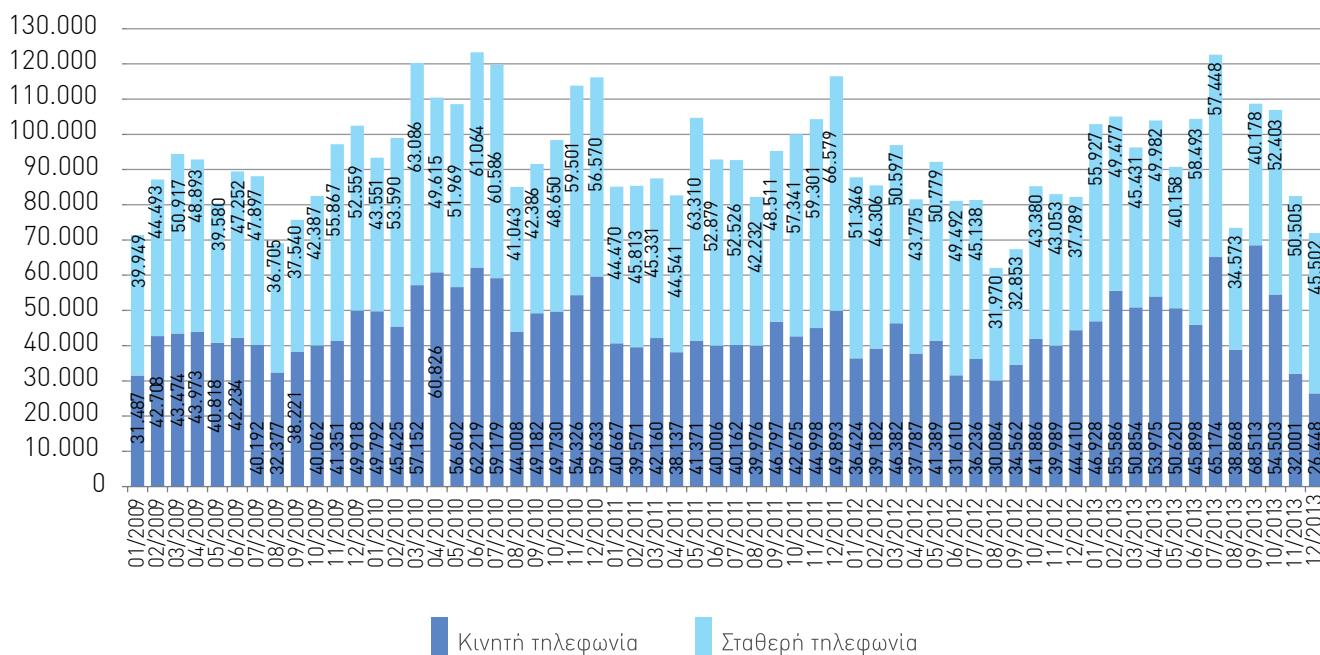
Φορητότητα αριθμών στη σταθερή τηλεφωνία



Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.87

Φορητότητα αριθμών: Μεταφερθέντες αριθμοί ανά μήνα



Πηγή: ΕΕΤΤ

Ταχυδρομικές
Υπηρεσίες | 2



Αγορά Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

2.1. Η πορεία της ταχυδρομικής αγοράς: τάσεις, εξελίξεις και προοπτικές

2.1.1. Στον κόσμο

Ο συνολικός κύκλος εργασιών της παγκόσμιας ταχυδρομικής αγοράς, το 2012, έφτασε τα 422,6 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 2% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Αξίζει να σημειωθεί ότι παρά την αύξηση αυτή, τα έσοδα από τις επιστολές παρουσίασαν μείωση κατά 1,6 δισ. ευρώ.

Τα μεγέθη της ταχυδρομικής αγοράς παρουσιάζουν σημαντικές αποκλίσεις ανάμεσα στις αναδυόμενες και τις αναπτυγμένες αγορές. Πιο συγκεκριμένα, η μεγαλύτερη αύξηση εσόδων παρατηρείται στις χώρες BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Νότια Αφρική), γεγονός που συνδέεται προφανώς με τους υψηλότερους ρυθμούς οικονομικής τους ανάπτυξης σε σχέση με την Ευρώπη και την Αμερική (καθώς επίσης και στην Ωκεανία). Αντιθέτως, τόσο στη Β. Αμερική όσο και στην Ευρώπη, το 2012, τα ταχυδρομικά έσοδα, σημείωσαν οριακή μείωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Κοινό χαρακτηριστικό σε όλες τις αγορές είναι η αύξηση των διεισδυόμενων δεμάτων και η μείωση των επιστολών. Εντούτοις και παρά τη συνεχιζόμενη πτώση του συνολικού τους όγκου, οι επιστολές αποφέρουν περίπου τα μισά έσοδα της παγκόσμιας ταχυδρομικής αγοράς (47,1%).

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης (Universal Postal Union-UPU) για το 2012, σε παγκόσμιο επίπεδο:

- επιδόθηκαν 350 δισ. επιστολές και 6 δισ. δέματα,
- 83,5% του παγκόσμιου πληθυσμού απολάμβανε υπηρεσίες κατ' οίκον επίδοσης των ταχυδρομικών αντικειμένων, ενώ 350 εκατ. άνθρωποι δεν διέθεταν πρόσβαση σε ταχυδρομικές υπηρεσίες,
- 142 χώρες χρησιμοποιούσαν ταχυδρομικούς κώδικες και 5,5 εκατ. εργαζόμενοι απασχολούνταν σε δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες,
- 55 διαφορετικά είδη ηλεκτρονικών υπηρεσιών προσφέρονταν από ταχυδρομικές επιχειρήσεις (όπως ενδεικτικά ενημέρωση μέσω γραπτού μηνύματος για την παράδοση της αποστολής, ηλεκτρονική εκτύπωση, παρακολούθηση μέσω διαδικτύου για το στάδιο μεταφοράς του αντικειμένου, αγορά ταχυδρομικής υπηρεσίας online, έκδοση και αποστολή λογαριασμών και τιμολογίων αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή κ.ά.).

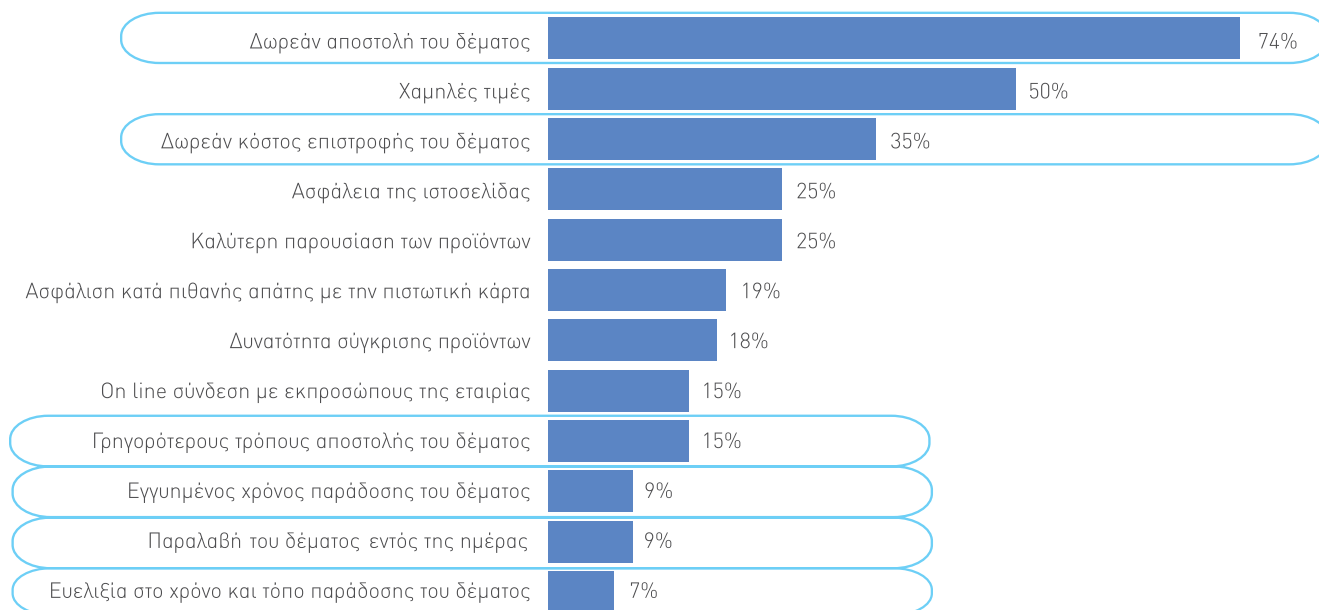
Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι οι προτεραιότητες για την επόμενη περίοδο, όπως αποτυπώνονται στη διεθνή στρατηγική της UPU είναι:

- η βελτίωση της διαλειτουργικότητας των διεθνών ταχυδρομικών δικτύων,
- η ανταλλαγή γνώσης και εμπειρίας σε τεχνικά θέματα του ταχυδρομικού κλάδου,
- η παρότρυνση για τη δημιουργία καινοτόμων υπηρεσιών και
- η υποστήριξη μιας βιώσιμης ταχυδρομικής αγοράς.

Ακόμα, πρέπει να επισημανθεί ότι μία κρίσιμη παράμετρος με σημαντική επίπτωση στις ταχυδρομικές υπηρεσίες είναι η συνεχής ανάπτυξη της τεχνολογίας και η υποκατάσταση των παραδοσιακών τρόπων επικοινωνίας με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και τις νέες διαδικτυακές εφαρμογές. Το ηλεκτρονικό εμπόριο αναμένεται να αυξηθεί κατά 20% το 2014, ξεπερνώντας τα 2 τρισ. ευρώ. Κατά προέκταση, οι προοπτικές για τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις που αξιοποιούν τη νέα αυτή δυναμική τάση είναι εξαιρετικά θετικές, καθώς η παράμετρος της ταχυδρομικής αποστολής των προϊόντων αποτελεί κρίσιμο βήμα της διαδικασίας και σημαντικό κριτήριο επιτυχίας για τις ηλεκτρονικές πωλήσεις. Όπως φαίνεται και στο Διάγραμμα 2.1 άλλωστε, ο καταναλωτής τείνει να αποδίδει υψηλή βαρύτητα σε ζητήματα που άπτονται της αποστολής του προϊόντος.

Διάγραμμα 2.1

Κριτήρια αύξησης των αγορών μέσω διαδικτύου



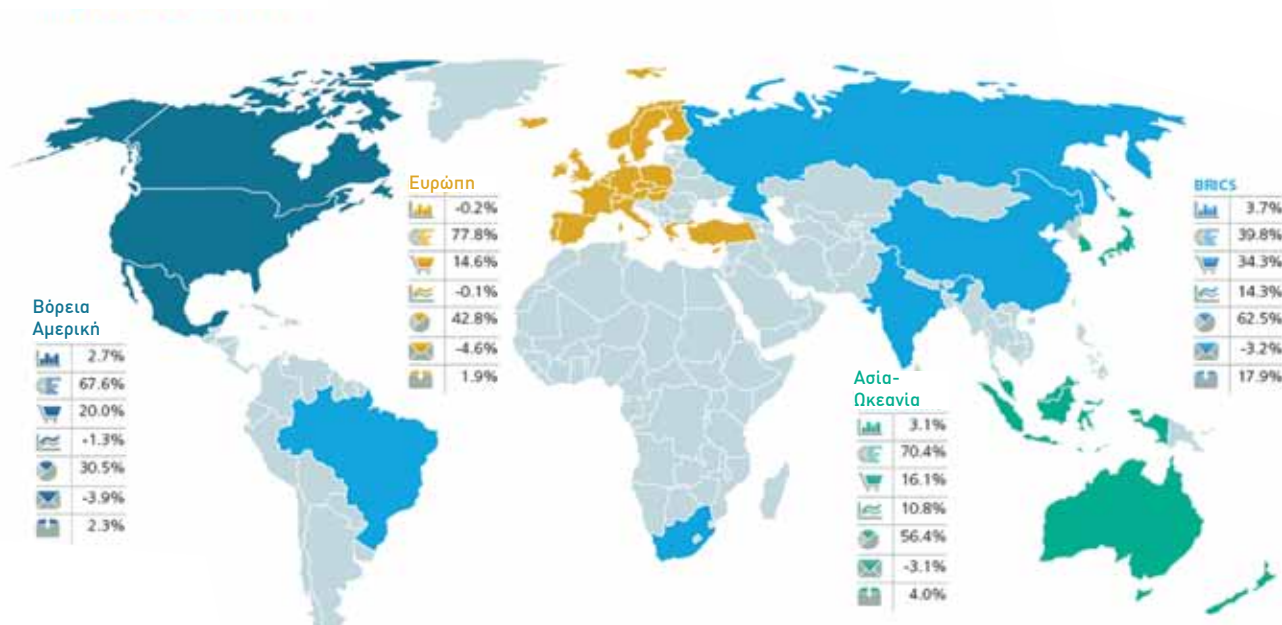
Πηγή: «Same Day Delivery Consumer Survey», The Boston Consulting Group, Μάιος 2013

Ως αποτέλεσμα, οι τάσεις που αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις ταχυδρομικές υπηρεσίες είναι:

- αύξηση της χρήσης κινητών συσκευών (έξυπνα κινητά, ταμπλέτες) και της ηλεκτρονικής πώλησης προϊόντων μέσω αυτών: το 2014 το ποσοστό ηλεκτρονικών πωλήσεων μέσω κινητών συσκευών εμφανίζει αυξητικές τάσεις σε όλες τις κατηγορίες προϊόντων,
- αύξηση των διασυνοριακών ηλεκτρονικών πωλήσεων με ταυτόχρονη αύξηση των ταχυδρομικών υπηρεσιών και αποστολών προς το εξωτερικό,
- ανάπτυξη πολυεθνικής εμπορικής κουλτούρας με στόχο την εκμετάλλευση τοπικών συνηθειών, παραδόσεων και ιδιαιτεροτήτων των επιμέρους εθνικών αγορών (π.χ. εορτασμός συγκεκριμένων ημερών σε κάθε χώρα) με στόχο την αύξηση των πωλήσεων και επομένως της διακίνησης προϊόντων, και τέλος,
- αύξηση των επωνυμιών που αναπτύσσονται εμπορικά μέσω διαδικτύου σε διεθνές επίπεδο, αλλά και δυσκολία επιβίωσης και καθιέρωσης σε μία ολοένα πιο σύνθετη και ανταγωνιστική αγορά.

Εικόνα 2.1

Παγκόσμια στατιστικά & ταχυδρομικά δεδομένα



Συνολική Αγορά			Ταχυδρομική Αγορά		Ταχυδρομικός Όγκος	
[Bar Chart]	[Pie Chart]	[Shopping Cart]	[Line Graph]	[Pie Chart]	[Envelope]	[Truck]
Οικονομία	Ψηφιακή χρήση	Ηλεκτρονικό εμπόριο	Έσοδα	Διαφοροποίηση	Επιστολές	Δέματα
ΑΕΠ Δ 2011-12	Χρήστες Internet 2012	Λιανική στο διαδίκτυο	Έσοδα Δ 2011-12	Έσοδα από υπηρεσίες εκτός των επιστολών (%)	Τεμάχια Δ 2011-12	Τεμάχια Δ 2011-12

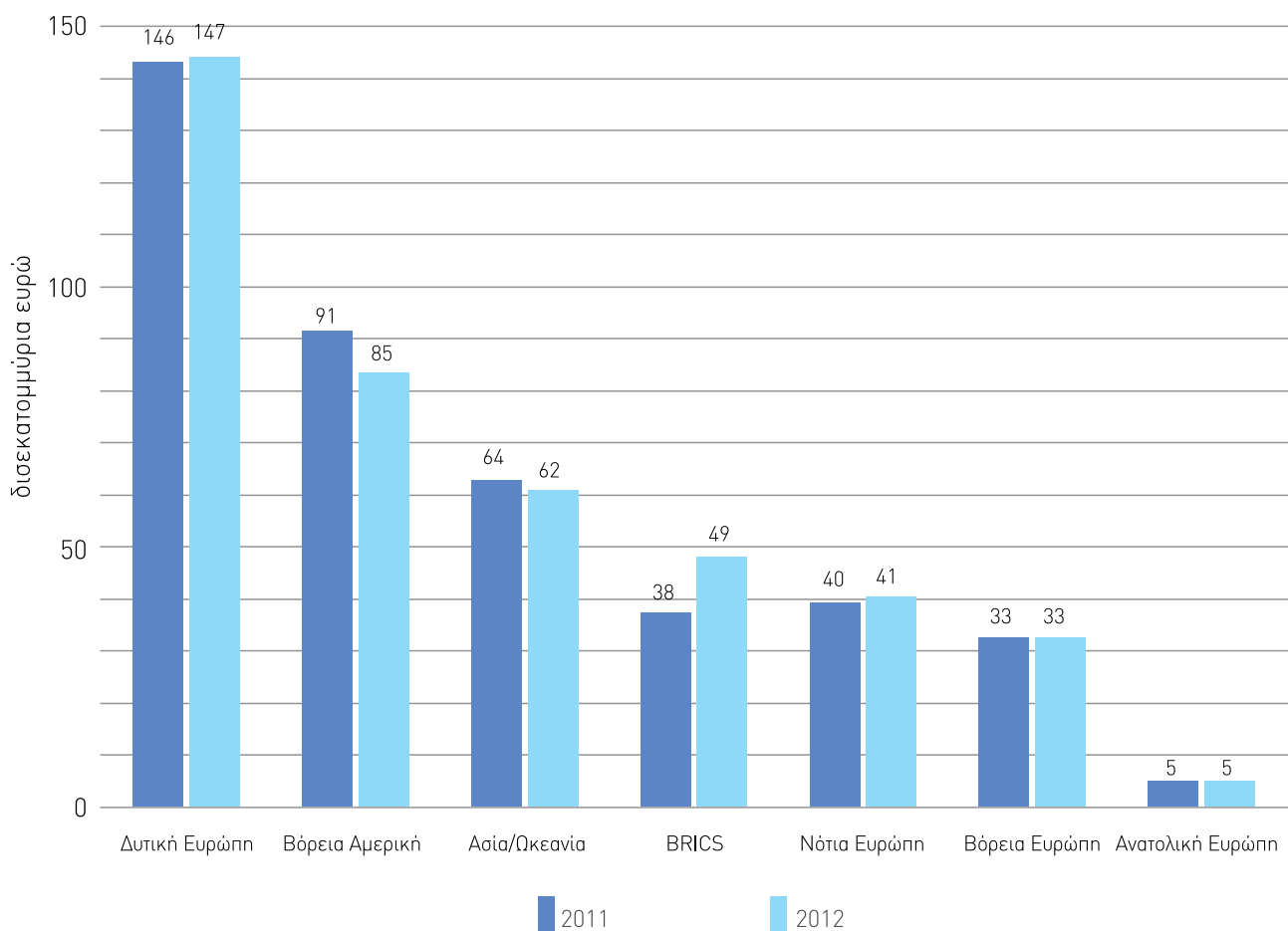
Πηγή: IPC Global Postal Industry Report Key Findings December 2013 - © International Post Corporation, 2013, all rights reserved (επεξεργασία ΕΕΤΤ για την ελληνική απόδοση)

2.1.2. Στην Ευρώπη

Το 2012, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, η Ευρώπη κατελάμβανε την πρώτη θέση διεθνώς, τόσο σε όρους ταχυδρομικών εσόδων, όσο και σε όρους εσόδων από το ηλεκτρονικό εμπόριο, που έφτασαν τα 301 δισ. ευρώ, με δεύτερη μεγαλύτερη αγορά τη Βόρεια Αμερική, με 284 δισ. ευρώ. Στο Διάγραμμα 2.2. αποτυπώνονται τα έσοδα της διεθνούς ταχυδρομικής αγοράς ανά γεωγραφική περιφέρεια.

Διάγραμμα 2.2

Έσοδα ταχυδρομικής αγοράς ανά γεωγραφική περιφέρεια



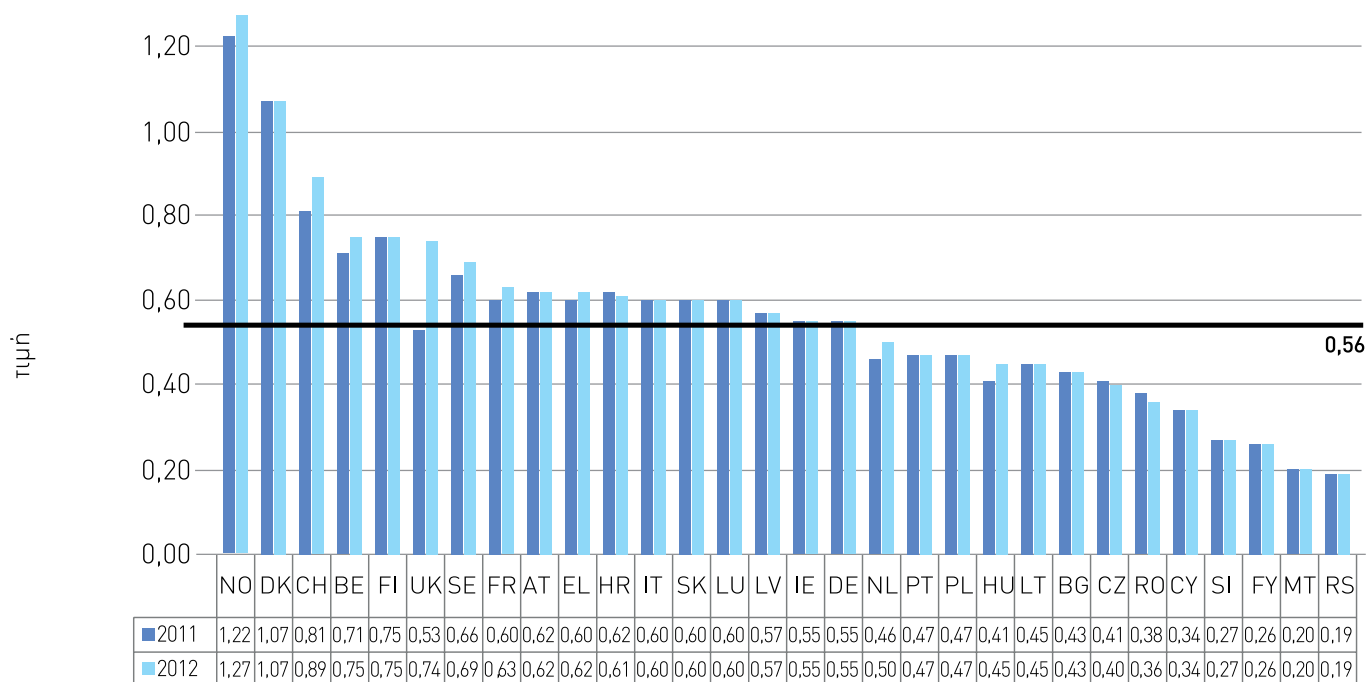
*Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Νότιος Αφρική

Πηγή: IPC Global Postal Industry Report Key Findings December 2013 - © International Post Corporation, 2013, all rights reserved (επεξεργασία ΕΕΤΤ)

Εντούτοις, πρέπει να σημειωθεί ότι στην Ευρώπη παρατηρούνται σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των χωρών σε ένα πλήθος ζητημάτων που άπτονται των ταχυδρομικών υπηρεσιών, με ίσως το σημαντικότερο εκείνο της τιμής/χρέωσης της αποστολής της ταχυδρομικής επιστολής με το απλό ταχυδρομείο. Το 2012, η μέση τιμή για την αποστολή απλής επιστολής εσωτερικού α' προτεραιότητας ήταν 0,56 ευρώ. Ακριβότερη χώρα στην Ευρώπη παρέμεινε η Νορβηγία με 1,27 ευρώ, ενώ φθηνότερη η Σερβία με 0,19 ευρώ. Η αντίστοιχη χρέωση στην Ελλάδα ήταν 0,62 ευρώ, βρισκόταν δηλαδή άνω του μέσου όρου της Ευρώπης, ενώ από τα μέσα του 2013 αυτή η χρέωση στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στα 0,72 ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί ότι η υπηρεσία της αποστολής ταχυδρομικού αντικειμένου από τον Φορέα Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ) δεν επιβαρύνεται με ΦΠΑ σε καμία από τις ευρωπαϊκές χώρες που παρατίθενται στο Διάγραμμα 2.3, εκτός από τη Σουηδία.

Διάγραμμα 2.3

Τιμή επιστολής α' προτεραιότητας εσωτερικού έως 20 γρ. (σε ευρώ)

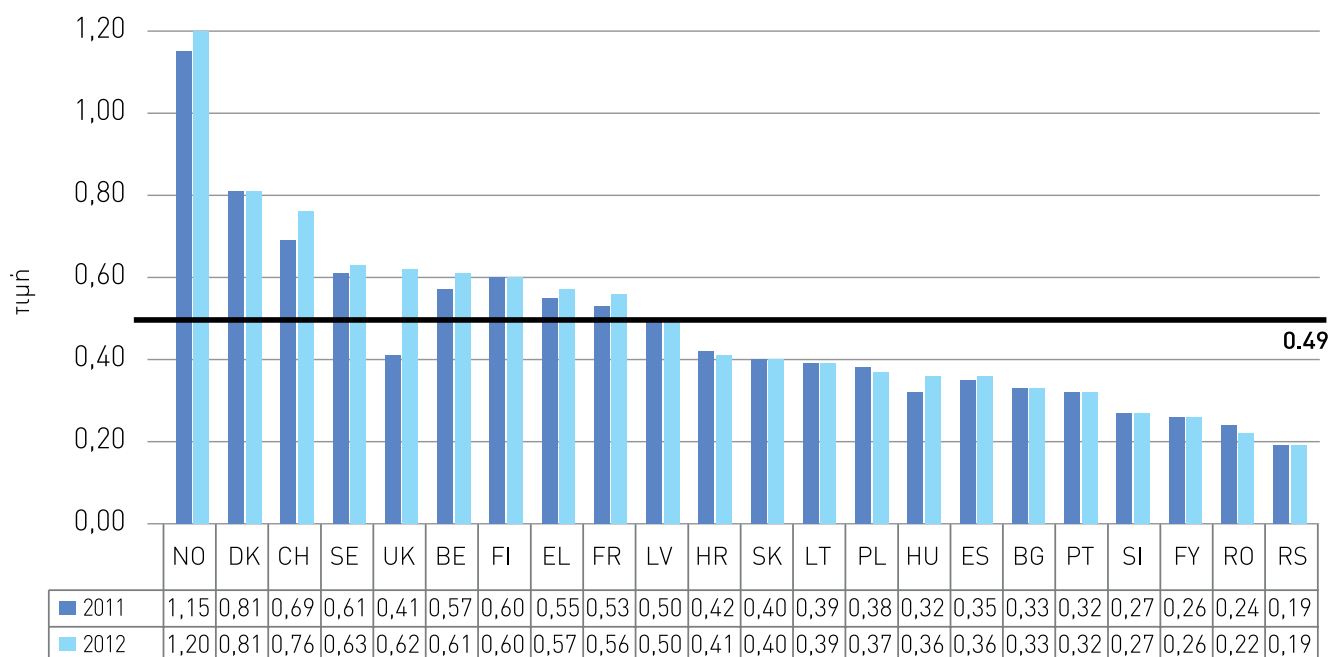


Πηγή: ERGP Report on indicators on the postal market, May 2014

Ομοίως και στις χρεώσεις της απλής επιστολής εσωτερικού, η Νορβηγία κατείχε την υψηλότερη τιμή με 1,20 ευρώ, ενώ τη χαμηλότερη η Σερβία με 0,19 ευρώ. Στην Ελλάδα η χρέωση ήταν 0,57 ευρώ και βρισκόταν άνω του μέσου όρου της Ευρώπης (0,49 ευρώ).

Διάγραμμα 2.4

Τιμή απλής επιστολής εσωτερικού έως 20 γρ. (σε ευρώ)

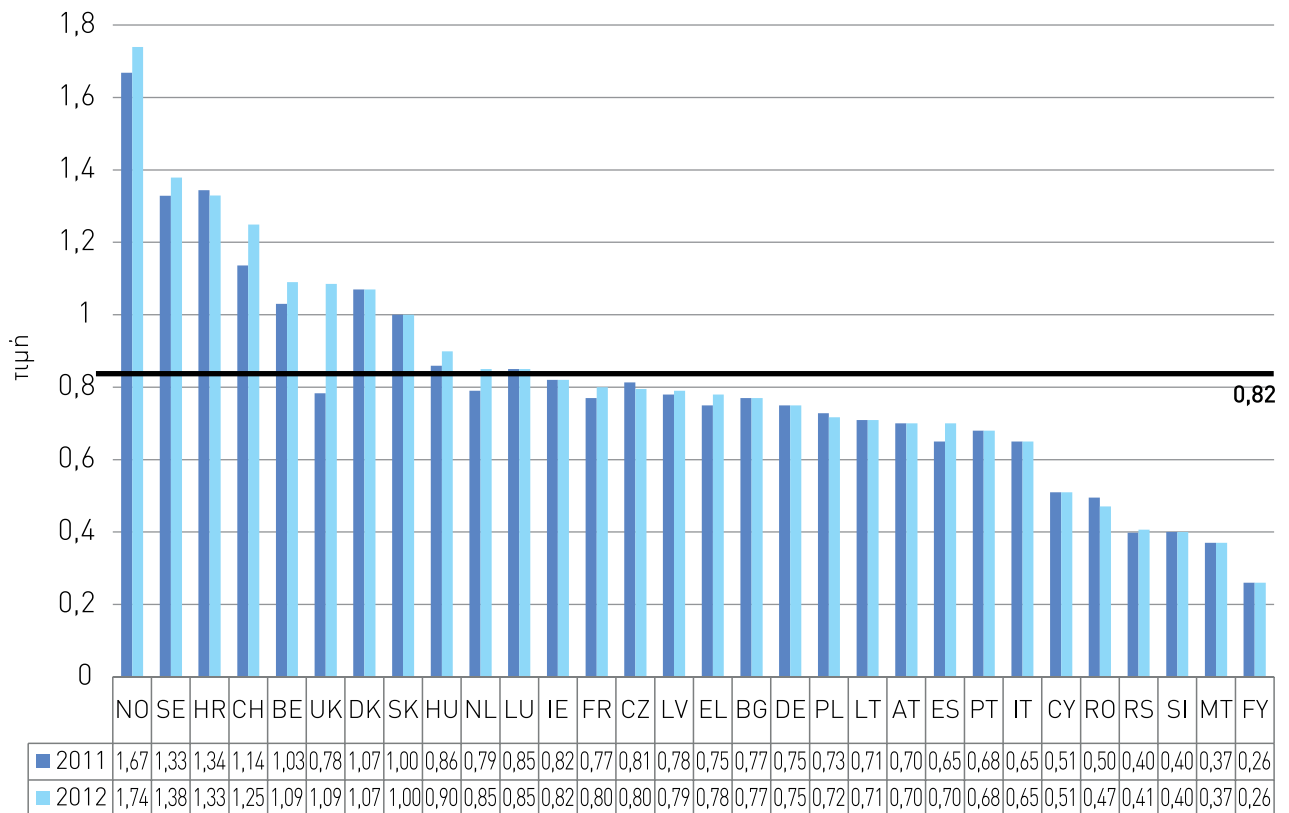


Πηγή: ERGP Report on indicators on the postal market, May 2014

Αντίστοιχη εικόνα εμφάνιζαν οι χρεώσεις της επιστολής εξωτερικού (Διάγραμμα 2.5), όπου και εδώ η Νορβηγία κατείχε την υψηλότερη τιμή (1,74 ευρώ), ενώ η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ) τη χαμηλότερη (0,26 ευρώ). Ο μέσος όρος της επιστολής εξωτερικού ήταν 0,82 ευρώ, με την Ελλάδα να έχει χρέωση κάτω του μέσου όρου της Ευρώπης με 0,78 ευρώ.

Διάγραμμα 2.5

Τιμή επιστολής εξωτερικού έως 20 γρ. (με προορισμό χώρα της Ευρώπης)

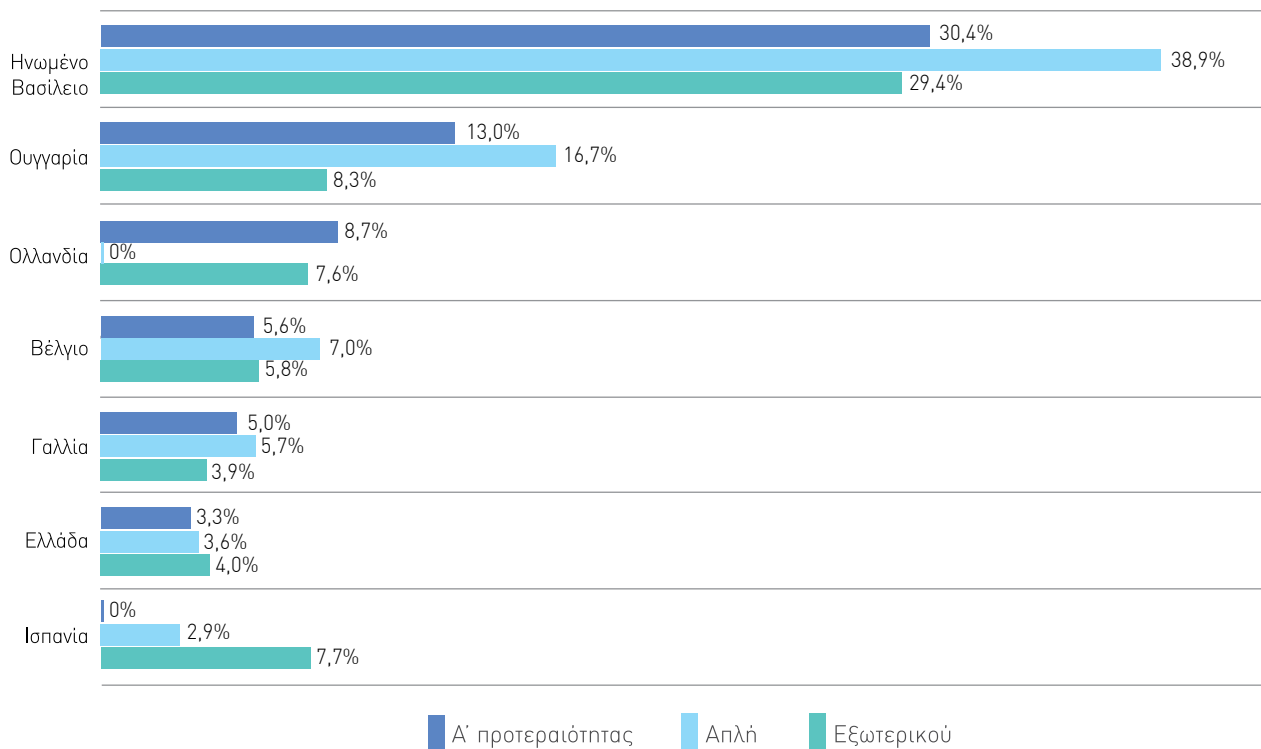


Πηγή: ERGP Report on indicators on the postal market, May 2014

Οι τιμές του επιστολικού ταχυδρομείου στην Ευρώπη παρέμειναν γενικά σταθερές το 2012 σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Μόνο σε επτά επί συνόλου 30 χωρών σημειώθηκε αύξηση στις χρεώσεις των επιστολών, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα (Διάγραμμα 2.6).

Διάγραμμα 2.6

Ετήσια αύξηση στις χρεώσεις των επιστολών ανά χώρα (2012)



Πηγή: ERGP Report on indicators on the postal market, May 2014

2.1.3. Στην Ελλάδα

Η ταχυδρομική αγορά στην Ελλάδα αποτελείται από δύο τομείς:

- τον τομέα καθολικών υπηρεσιών, όπου δραστηριοποιείται ο Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ) και ιδιωτικές επιχειρήσεις, που είναι κάτοχοι Ειδικής Άδειας παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, και
- τον τομέα ταχυμεταφορών, όπου δραστηριοποιούνται επιχειρήσεις που κατέχουν Γενική Άδεια παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Ο Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας που έχει οριστεί από το ελληνικό κράτος, βάσει νόμου, είναι τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ).

Η Ελλάδα ακολούθησε την παγκόσμια τάση αύξησης των δεμάτων και μείωσης των επιστολών. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2013, για πρώτη φορά μετά από το 2008, η μείωση των μεγεθών της ελληνικής ταχυδρομικής αγοράς παρουσίασε κάποια επιβράδυνση, ενώ ειδικά η αποστολή δεμάτων τόσο εντός της Ελλάδας, όσο και από το εξωτερικό σημείωσε αύξηση. Εντούτοις, οι επιστολές εξακολούθησαν να καταλαμβάνουν, τόσο σε όγκο, όσο και σε έσοδο, το μεγαλύτερο κομμάτι της αγοράς, οπότε η επιρροή που ασκούν στη διαμόρφωση των μεγεθών της παρέμεινε μεγάλη. Συνολικά, παρά την προαναφερθείσα επιβράδυνση της αρνητικής πορείας των μεγεθών της, η ταχυδρομική αγορά μειώθηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος, τόσο σε όγκο, όσο και σε αξία.

Οι επιχειρήσεις ταχυμεταφορών σημείωσαν για πρώτη φορά από το 2008, αύξηση των πωλήσεών τους, επιτυγχάνοντας σχεδόν το ίδιο μέγεθος εσόδων με τον ΦΠΚΥ. Μάλιστα διαφαίνεται ότι το 2013 θα είναι η τελευταία χρονιά όπου τα έσοδα του ΦΠΚΥ είναι μεγαλύτερα από τα αντίστοιχα έσοδα των επιχειρήσεων ταχυμεταφορών με Γενική Άδεια.

Αναφορικά με τις επιμέρους κατηγορίες υπηρεσιών, η μεγαλύτερη βελτίωση μεγεθών σημειώθηκε στα δέματα εσωτερικού, δηλαδή αυτά που διακινήθηκαν εντός της Ελλάδας, τα οποία σημείωσαν αύξηση τόσο σε όγκο όσο και σε έσοδα. Αναλυτικά τα αριθμητικά δεδομένα για όλη την ταχυδρομική αγορά παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 2.2.

2.2. Εξέλιξη βασικών μεγεθών της αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα

2.2.1. Οικονομικά στοιχεία

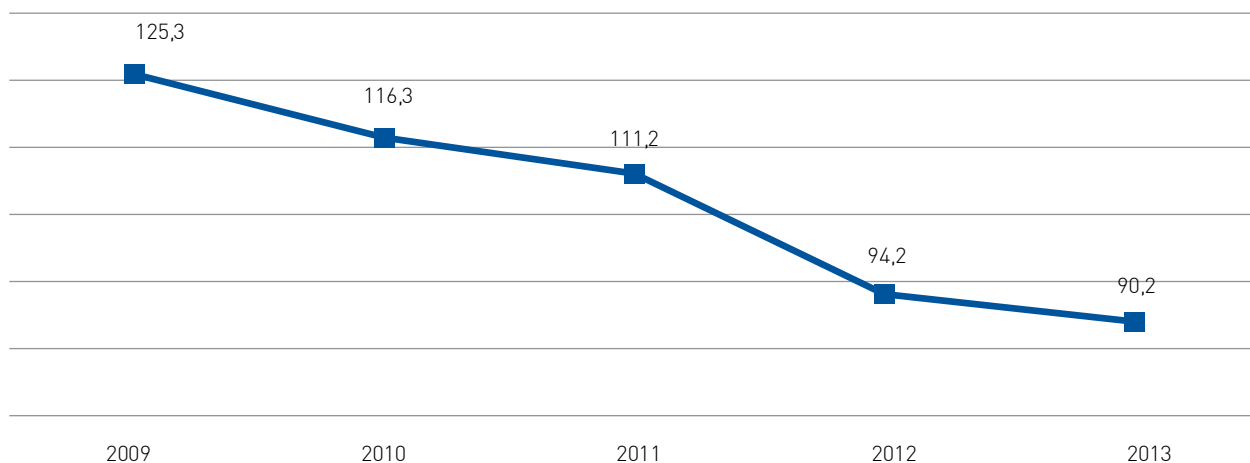
Στην ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζονται τα βασικά οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων της ταχυδρομικής αγοράς, όπως προέκυψαν από τις οικονομικές καταστάσεις των αδειοδοτημένων παρόχων, για το έτος 2013. Σε ό,τι αφορά τον τομέα των ταχυμεταφορών, τα αναφερόμενα μεγέθη έχουν βασιστεί στις οκτώ μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κλάδου, καθώς η πλειονότητα αυτών δεν υποχρεούται να δημοσιεύει οικονομικές καταστάσεις, εφόσον πρόκειται για ατομικές επιχειρήσεις.

2.2.1.1. Κύκλος εργασιών

Ο κλάδος των ταχυδρομικών υπηρεσιών ακολουθεί την αρνητική τάση που επικρατεί σε όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομίας, σημειώνοντας όμως, χαμηλότερο ρυθμό μείωσης για το 2013 σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, όπως αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 2.7.

Διάγραμμα 2.7

Εξέλιξη δείκτη κύκλου εργασιών για την ταχυδρομική αγορά (έτος βάσης 2005)

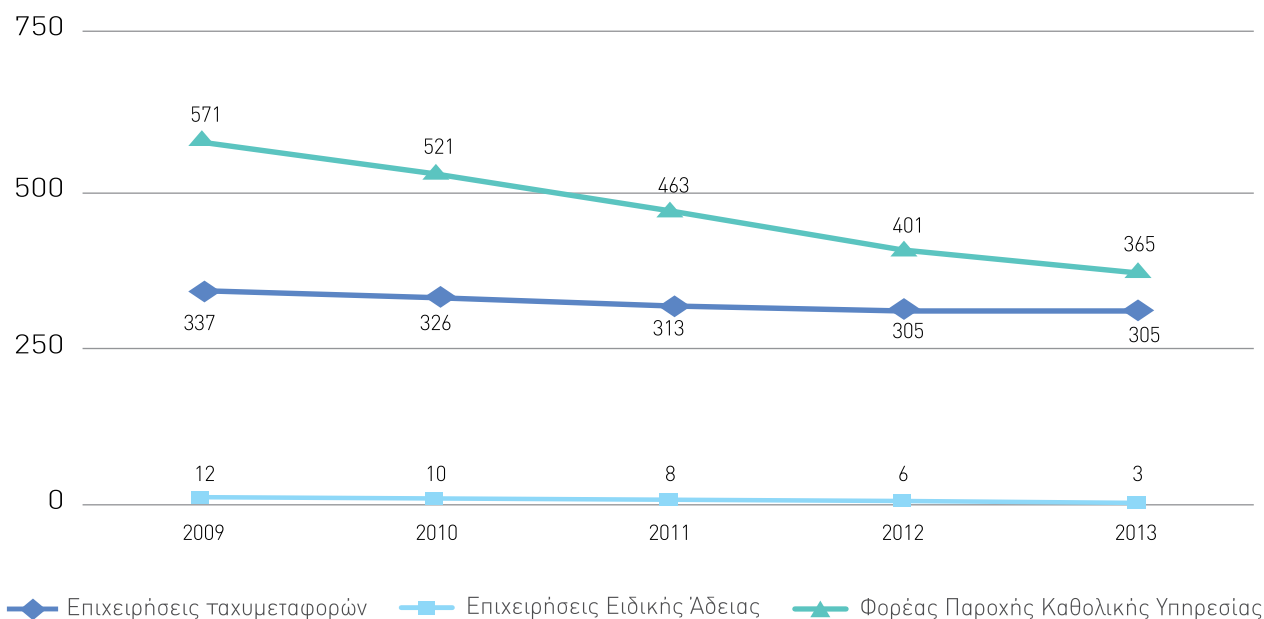


Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Εξέλιξη δεικτών κύκλου εργασιών στον τομέα των υπηρεσιών (Μάρτιος 2014)

Ειδικότερα, ο κύκλος εργασιών ανά τομέα της ταχυδρομικής αγοράς παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2.8. Είναι χαρακτηριστική η συρρίκνωση των ΕΛΤΑ στην πενταετία, όπου ο κύκλος εργασιών μειώνεται με ρυθμό 27%. Οι επιχειρήσεις ταχυμεταφορών και Ειδικής Άδειας, από την άλλη, παρουσιάζουν σταθερότερη πορεία.

Διάγραμμα 2.8

Κύκλος εργασιών ανά τομέα της ταχυδρομικής αγοράς (σε εκατ. ευρώ)



Πηγή: Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Σημειώνεται ότι ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων ενδέχεται να περιλαμβάνει στοιχεία από μη ταχυδρομικές δραστηριότητες, ως εκ τούτου υπάρχει απόκλιση σε σχέση με τον αριθμό των εσόδων, που αναλύονται στη συνέχεια και που αφορούν αποκλειστικά την ταχυδρομική αγορά.

2.2.1.2. Κερδοφορία

Στον Πίνακα 2.1 παρατίθενται τα βασικά οικονομικά στοιχεία σχετικά με την κερδοφορία των ταχυδρομικών επιχειρήσεων.

Πίνακας 2.1

Βασικά οικονομικά στοιχεία ανά τομέα της ταχυδρομικής αγοράς σε εκατ. ευρώ (2013)

	Κύκλος εργασιών	Μικτά κέρδη	Μικτό περιθώριο κέρδους	Καθαρά κέρδη	Καθαρό περιθώριο κέρδους
Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας	365,0	27,5	7,5%	-5,4	-1,5%
Επιχειρήσεις ταχυμεταφορών	304,9	52,2	17,1%	7,2	2,4%
Επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια	3,4	0,9	27,3%	0,1	1,8%

Πηγή: Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

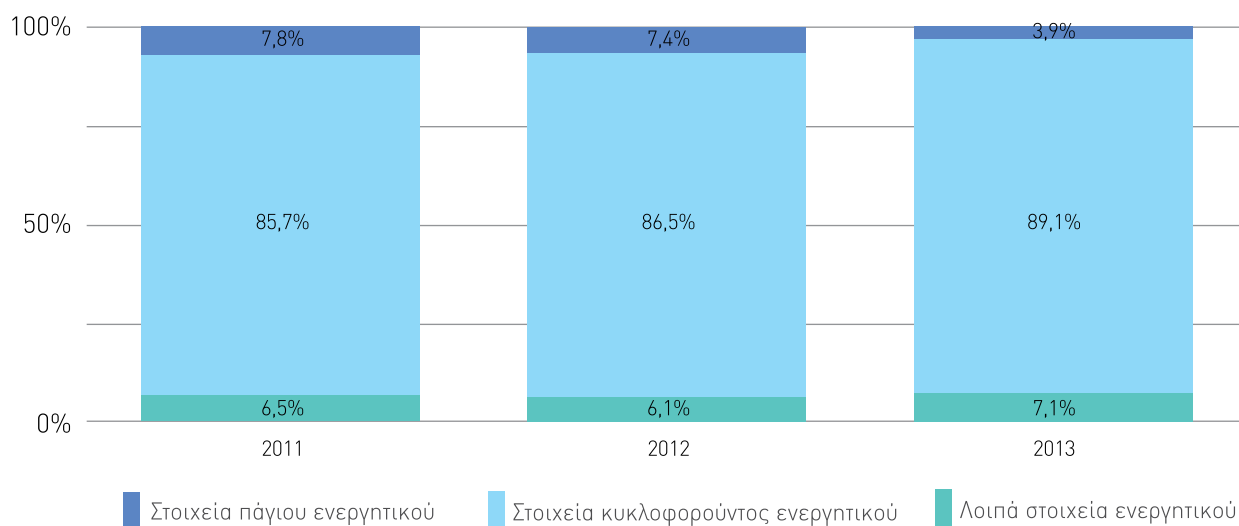
Είναι εμφανές ότι παρά τον υψηλό κύκλο εργασιών, το μικτό περιθώριο κέρδους είναι αρκετά χαμηλό για τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις, κυρίως, όμως, για τα ΕΛΤΑ.

2.2.1.3. Ανάλυση ισολογισμών

Στο Διάγραμμα 2.9 παρουσιάζεται η κατανομή του ενεργητικού για τους τρεις τομείς του κλάδου. Οι επιχειρήσεις ταχυμεταφορών και Ειδικής Άδειας διατηρούν την πλειονότητα των κεφαλαίων τους (89% και 72% αντίστοιχα) σε άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία (κυκλοφορούν ενεργητικό), ενώ τα ΕΛΤΑ έχουν το 53% των κεφαλαίων τους, επενδεδυμένα σε πάγιο εξοπλισμό.

Διάγραμμα 2.9

Κατανομή ενεργητικού ταχυδρομικής αγοράς

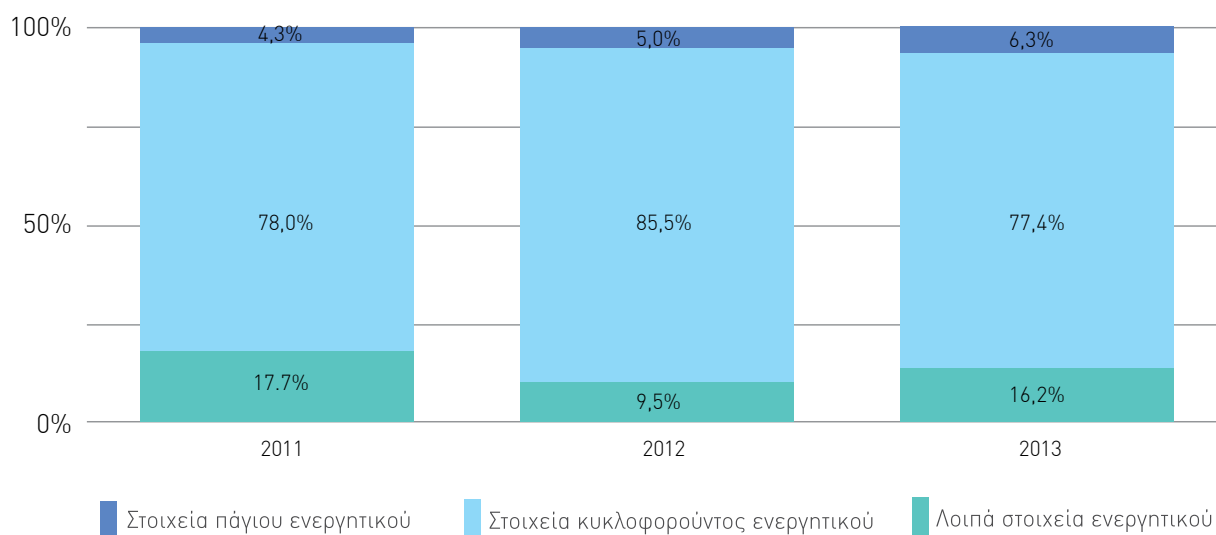


Πηγή: Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Αναφορικά με τη διάρθρωση του παθητικού, οι υποχρεώσεις των ΕΛΤΑ φθάνουν το 92% του παθητικού, ποσοστό σημαντικά χαμηλότερο για τις επιχειρήσεις ταχυμεταφορών και Ειδικής Άδειας (Διάγραμμα 2.10).

Διάγραμμα 2.10

Κατανομή παθητικού ταχυδρομικής αγοράς



Πηγή: Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

2.2.1.4. Ανάλυση Αριθμοδεικτών

Στον Πίνακα 2.2 παρουσιάζονται οι βασικοί αριθμοδείκτες, που προέκυψαν από την ανάλυση των ισολογισμών των υπό εξέταση ταχυδρομικών επιχειρήσεων.

Πίνακας 2.2

Χρηματοοικονομικοί δείκτες ταχυδρομικής αγοράς

	2009	2010	2011	2012	2013
Δείκτης ρευστότητας					
ΦΠΚΥ	0,89	0,92	0,94	0,93	0,86
Επιχειρήσεις ταχυμεταφορών	2,27	2,16	2,16	2,16	2,11
Επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας	1,75	1,67	1,59	1,31	0,96
Κυκλοφοριακή ταχύτητα					
ΦΠΚΥ	0,62	0,70	0,61	0,61	0,84
Επιχειρήσεις ταχυμεταφορών	2,27	2,16	2,16	2,16	2,11
Επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας	1,75	1,67	1,59	1,31	0,96
Ταχύτητα εισπραξης					
ΦΠΚΥ	61,42	65,74	60,85	58,62	74,14
Επιχειρήσεις ταχυμεταφορών	120,45	129,97	129,67	120,51	108,19
Επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας	138,78	139,15	153,90	176,01	235,29
Αποδοτικότητα					
ΦΠΚΥ	-0,19	0,02	0,03	0,03	-0,15
Επιχειρήσεις ταχυμεταφορών	0,13	0,17	0,17	-0,45	0,31
Επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας	0,56	0,49	0,18	0,18	0,04

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Ο δείκτης Γενικής Ρευστότητας για τις επιχειρήσεις ταχυμεταφορών, παρόλο που είναι πτωτικός στην πενταετία, παραμένει μεγαλύτερος από τη μονάδα, γεγονός που υποδηλώνει τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού τους. Ο δείκτης είναι κοντά στη μονάδα για τις επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας και χαμηλότερος για τα ΕΛΤΑ, με πτωτική τάση μετά το 2011.

Ο δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας, αν και πτωτικός διαχρονικά, είναι μεγαλύτερος από τη μονάδα για τις επιχειρήσεις ταχυμεταφορών και κοντά στη μονάδα για τις επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις αυτές είναι εντάσεως κυκλοφορούντων μέσων (κυρίως απαιτήσεων), ως επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών. Από την άλλη, ο αντίστοιχος δείκτης του ΦΠΚΥ είναι μικρότερος από τη μονάδα, καθώς έχει αφενός επενδύσει σε πάγιο εξοπλισμό, από την άλλη ο κύκλος εργασιών του είναι διαχρονικά μειούμενος.

Ο δείκτης Ταχύτητας Εισπραξης των Απαιτήσεων για τις επιχειρήσεις ταχυμεταφορών και Ειδικής Άδειας είναι μεγάλος, ενδεικτικός του προβλήματος ρευστότητας της αγοράς λόγω της οικονομικής κρίσης. Είναι αξιοσημείωτο ότι ο δείκτης είναι πτωτικός στην πενταετία για τις επιχειρήσεις ταχυμεταφορών. Ο ΦΚΠΚΥ έχει το μικρότερο αριθμό ημερών εισπραξης.

Ο δείκτης αποδοτικότητας ειδικά για τον ΦΠΚΥ είναι ιδιαίτερα μικρός, γεγονός που οφείλεται στη συμπίεση των κερδών των ταχυδρομικών επιχειρήσεων. Είναι χαρακτηριστικό το αρνητικό πρόσημο του ΦΠΚΥ για το 2013, καθώς και η αύξηση του δείκτη των ταχυμεταφορών.

2.2.2. Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων

2.2.2.1. Συνολικά έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων της ταχυδρομικής αγοράς

Το 2013 στην ταχυδρομική αγορά διακινήθηκαν 460 εκατ. αντικείμενα, αποφέροντας έσοδα της τάξης των 563 εκατ. ευρώ. Σε σχέση με το 2012, σημειώθηκε πτώση 10,9% του πλήθους των ταχυδρομικών αντικειμένων και 1,7% των εσόδων της ταχυδρομικής αγοράς.

Η πορεία της ταχυδρομικής αγοράς από το 2001 και μετά αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 2.11. Όπως φαίνεται, η τάση τα τελευταία χρόνια είναι έντονα πτωτική, λόγω της επίδρασης της οικονομικής ύφεσης. Εντούτοις, το 2013 παρατηρείται αλλαγή της τάσης, ειδικά για τα έσοδα του κλάδου.

Διάγραμμα 2.11

Ετήσιος ρυθμός μεταβολής πλήθους ταχυδρομικών αντικειμένων και εσόδων



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

2.2.2.2. Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων ανά τομέα της ταχυδρομικής αγοράς

Στους Πίνακες 2.3 και 2.4, παρουσιάζεται η πορεία των επιμέρους τομέων της ταχυδρομικής αγοράς στην κρίσιμη πενταετία της οικονομικής ύφεσης.

Πίνακας 2.3

Πλήθος αντικειμένων ταχυδρομικής αγοράς (σε χιλιάδες τεμάχια)

	2009	2010	2011	2012	2013	2013/12	Ρυθμός ανάπτυξης 2009-13
Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας	671.669	622.526	531.343	461.361	402.818	-12,7%	-12,0%
Επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια	6.711	6.765	10.933	8.065	5.326	-34,0%	-5,6%
Επιχειρήσεις ταχυμεταφορών	49.987	49.187	48.286	47.162	52.278	10,8%	1,1%
Σύνολο	728.367	678.478	590.562	516.588	460.422	-10,9%	-10,8%
Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (%)	-6,2%	-6,8%	-13,0%	-12,5%	-10,9%	-	-

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Πίνακας 2.4

Έσοδα ταχυδρομικής αγοράς (σε χιλ. ευρώ)

	2009	2010	2011	2012	2013	2013/12	Ρυθμός ανάπτυξης 2009-13
Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας	448.631	417.134	370.864	317.486	282.919	-10,9%	-10,9%
Επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια	2.549	2.498	4.066	3.486	2.471	-29,1%	-0,8%
Επιχειρήσεις Ταχυμεταφορών	291.907	286.149	266.612	251.814	277.628	10,3%	-1,2%
Σύνολο	743.087	705.781	641.542	572.786	563.018	-1,7%	-6,7%
Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (%)	-1,3%	-5,0%	-9,1%	-10,7%	-1,7%	-	-

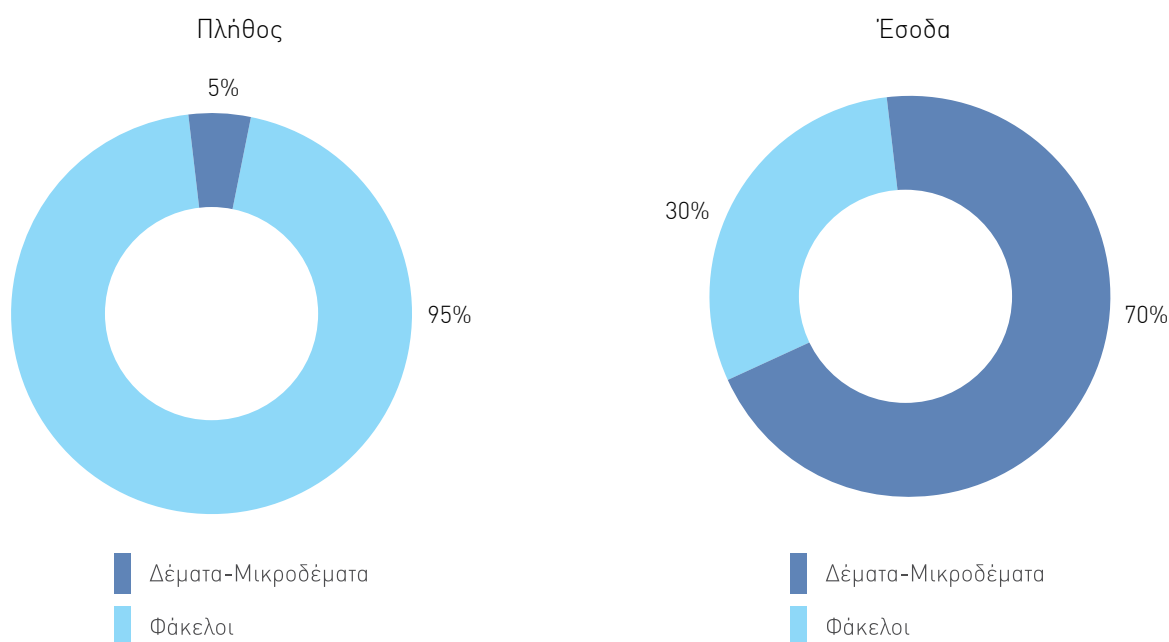
Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Είναι φανερό ότι η οικονομική κρίση έχει πλήξει σημαντικά τον ΦΠΚΥ, χωρίς να υπάρχουν σημάδια εμφανούς ανάκαμψης για το 2013. Ο τομέας ταχυμεταφορών, από την άλλη, δεν έχει πληγεί με την ίδια σφοδρότητα και επιπλέον παρουσίασε σημαντική άνοδο το 2013.

2.2.2.3. Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων ανά υπηρεσία

Τα ταχυδρομικά αντικείμενα διακρίνονται σε φακέλους και δέματα (συμπεριλαμβανομένων των μικροδεμάτων). Στο Διάγραμμα 2.12, αποτυπώνεται η κατανομή των ταχυδρομικών αντικειμένων στο σύνολο της ταχυδρομικής αγοράς.

Διάγραμμα 2.12

Κατανομή ταχυδρομικών αντικειμένων ως προς το πλήθος και τα έσοδα (2013)

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Ενώ η διακίνηση των φακέλων αποτελεί παραδοσιακά την κύρια δραστηριότητα των ταχυδρομικών επιχειρήσεων, η αγορά των δεμάτων, που διακινεί μόλις το 5% του συνόλου των ταχυδρομικών αντικειμένων, αποφέρει το 30% των συνολικών εσόδων.

Στον Πίνακα 2.5 παρουσιάζεται η εξελικτική πορεία της αγοράς σε φακέλους και δέματα-μικροδέματα, κατά την πενταετία 2009-2013.

Πίνακας 2.5

Πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων (σε χιλιάδες τεμάχια) και έσοδα (σε χιλιάδες ευρώ) ανά υπηρεσία της ταχυδρομικής αγοράς

	2009	2010	2011	2012	2013	2013/12	Ρυθμός ανάπτυξης 2009-13
Πλήθος							
Φάκελοι	706.603	656.266	568.239	494.601	437.211	-11,6%	-11,3%
Δέματα - Μικροδέματα	21.764	22.212	22.324	21.987	23.211	5,6%	1,6%
Σύνολο	728.367	678.478	590.562	516.588	460.422	-10,9%	-10,8%
Έσοδα							
Φάκελοι	579.944	547.053	495.189	427.611	393.508	-8,0%	-9,2%
Δέματα - Μικροδέματα	163.143	158.728	146.353	145.175	169.510	16,8%	1,0%
Σύνολο	743.087	705.781	641.542	572.786	563.018	-1,7%	-6,7%

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Η συνεχής υποκατάσταση της επιστολικής αλληλογραφίας με την ηλεκτρονική από ιδιώτες και από τις επιχειρήσεις λόγω της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης έχει πλήξει την αγορά των φακέλων. Αντίθετα, η άνθιση του ηλεκτρονικού εμπορίου έχει ενισχύσει σημαντικά την αγορά των δεμάτων, η οποία ειδικά για το 2013, καταγράφει αυξημένα έσοδα, γεγονός που κυρίως οφείλεται στην ενεργή συνεισφορά των ταχυμεταφορών στη διακίνηση των εν λόγω αντικειμένων.

2.2.2.4. Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων ανά υπηρεσία εσωτερικού-εξωτερικού

Αναφορικά με τη διακίνηση των ταχυδρομικών αντικειμένων σε εσωτερικό-εξωτερικό, η τάση από το 2009 και μετά αποτυπώνεται στον Πίνακα 2.6

Πίνακας 2.6

Πλήθος (σε χιλ. τεμάχια) και έσοδα (σε χιλ. ευρώ) ταχυδρομικών αντικειμένων ανά υπηρεσία εσωτερικού-εξωτερικού

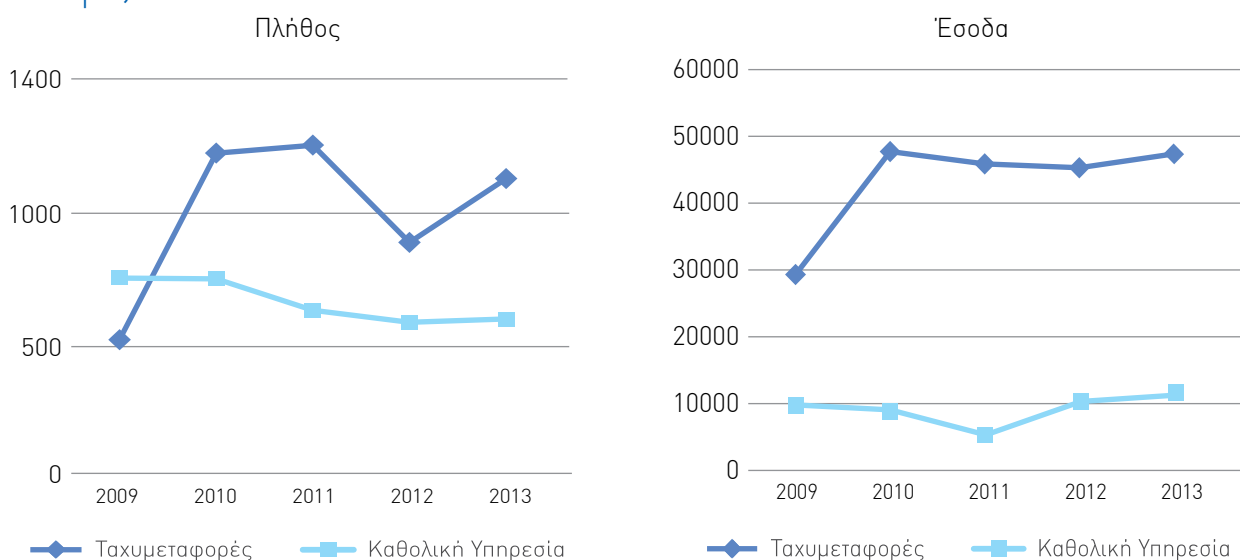
	2009	2010	2011	2012	2013	2013/12	Ρυθμός ανάπτυξης 2009-13
Πλήθος							
Εσωτερικού	648.915	607.049	524.936	457.198	406.642	-11,1%	-11,0%
Εξωτερικού	79.452	71.429	65.626	59.390	53.780	-9,4%	-9,3%
Σύνολο	728.367	678.478	590.562	516.588	460.422	-10,9%	-10,8%
Έσοδα							
Εσωτερικού	617.964	571.055	512.799	445.121	436.329	-2,0%	-8,3%
Εξωτερικού	125.123	134.726	128.743	127.665	126.689	-0,8%	0,3%
Σύνολο	743.087	705.781	641.542	572.786	563.018	-1,7%	-6,7%

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Όπως φαίνεται από τα στοιχεία, οι υπηρεσίες εξωτερικού δεν έχουν πληγεί όσο του εσωτερικού, γεγονός που οφείλεται στην αυξημένη διακίνηση δεμάτων από τις επιχειρήσεις ταχυμεταφορών (Διάγραμμα 2.13).

Διάγραμμα 2.13

Κατανομή δεμάτων εξωτερικού ως προς το πλήθος (σε χιλιάδες) και τα έσοδα (σε χιλιάδες ευρώ)



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

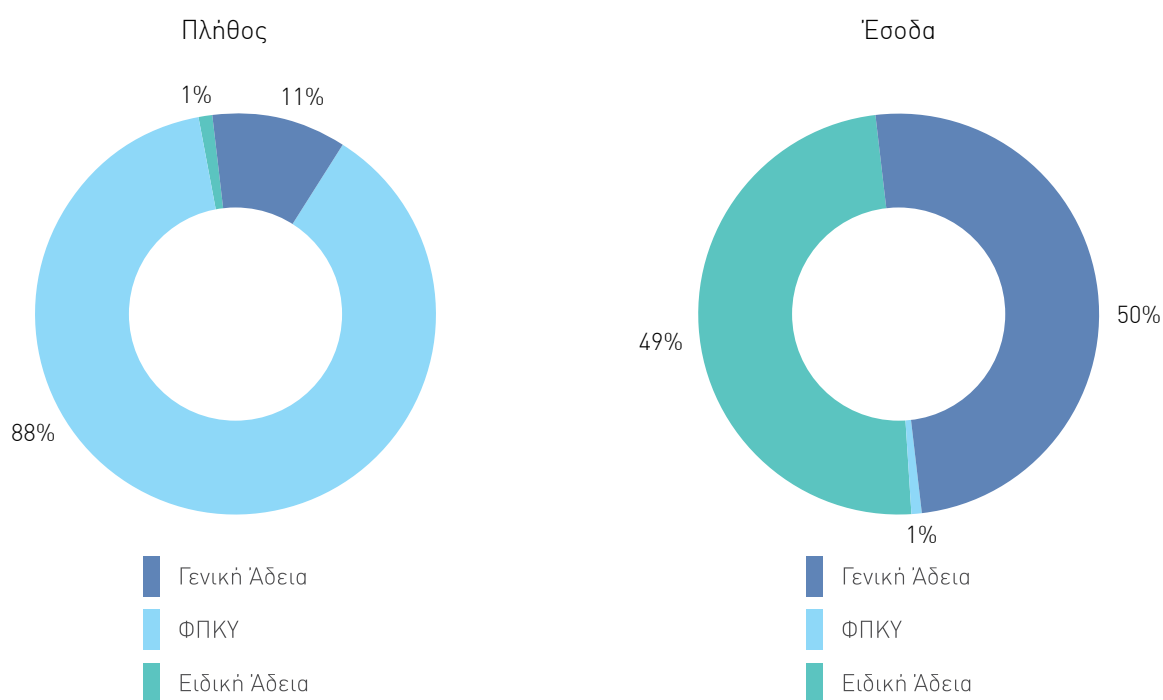
2.3. Μέγεθος Ταχυδρομικής Αγοράς

2.3.1. Μεριδία αγοράς

Το 2013 ο ΦΠΚΥ κατείχε το 88% του συνολικού μεριδίου της αγοράς όσον αφορά το πλήθος των ταχυδρομικών αντικειμένων και το 50% όσον αφορά το σύνολο των εσόδων της ταχυδρομικής αγοράς (Διάγραμμα 2.14).

Διάγραμμα 2.14

Μεριδία τομέων ταχυδρομικής αγοράς ως προς το πλήθος και τα έσοδα (2013)

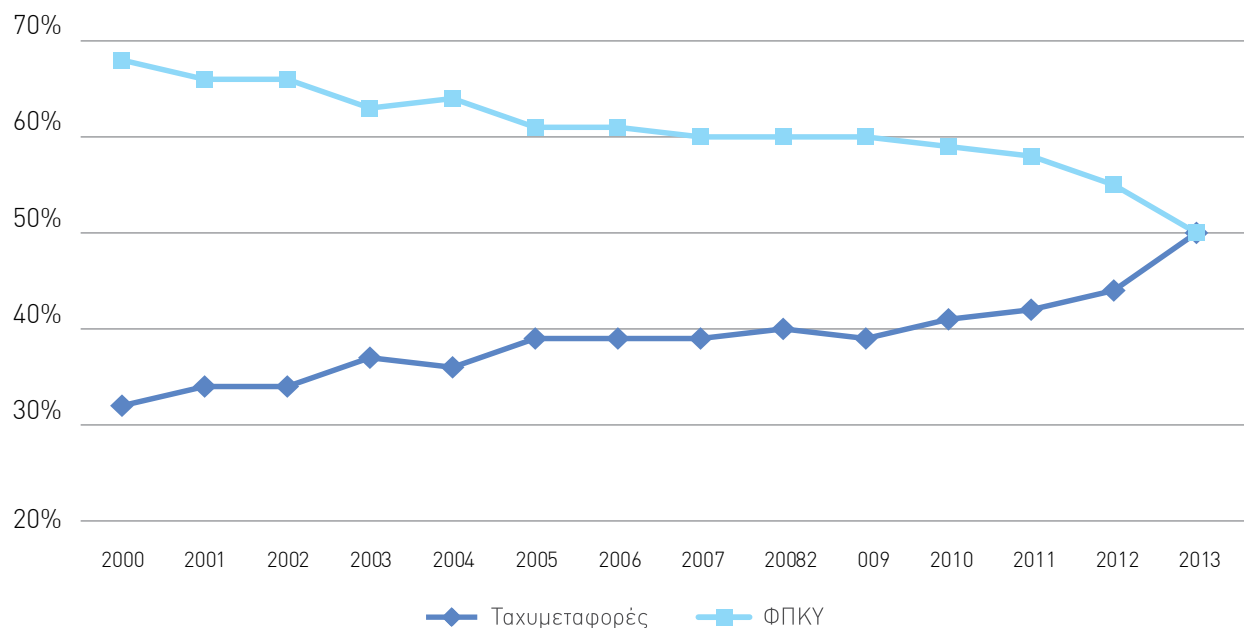


Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Είναι γεγονός ότι τα μερίδια του ΦΠΚΥ μειώνονται, τόσο σε όγκο όσο και σε έσοδα, καθώς ο τομέας των ταχυμεταφορών κερδίζει έδαφος χρόνο με το χρόνο. Είναι αξιοσημείωτο ότι το 2013, ο ΦΠΚΥ και οι ταχυμεταφορές κατέχουν σχεδόν το ίδιο μερίδιο αγοράς στα έσοδα (Διάγραμμα 2.15).

Διάγραμμα 2.15

Μερίδια αγοράς ΦΠΚΥ και ταχυμεταφορών ως προς τα ταχυδρομικά έσοδα

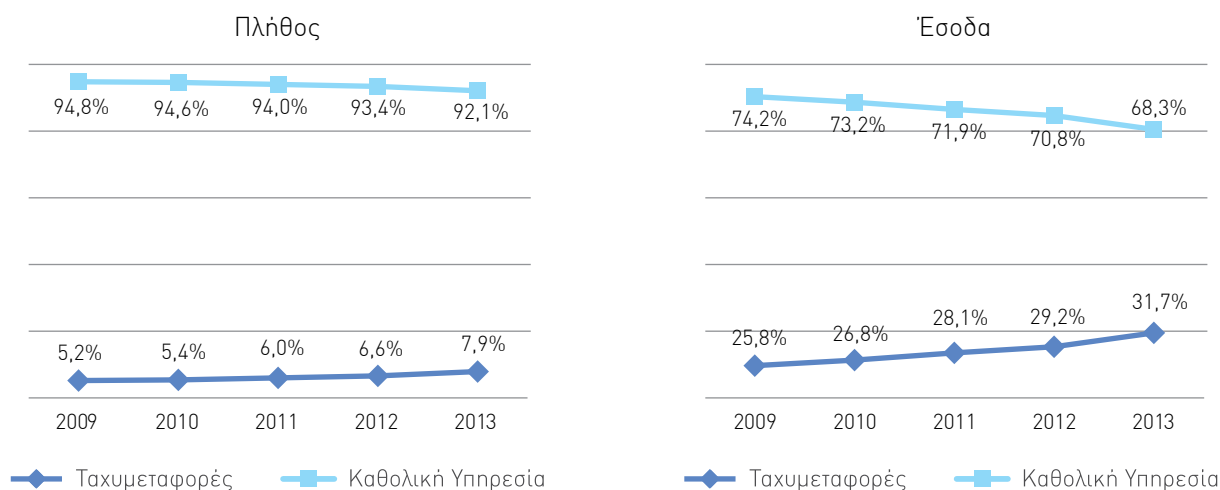


Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Ός προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες, η Καθολική Υπηρεσία (ΦΠΚΥ και επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας) υπερτερεί σταθερά στη διακίνηση των φακέλων. Παρά το γεγονός ότι τα μερίδια αγοράς ως προς το πλήθος δεν μεταβάλλονται σημαντικά, το μερίδιο των επιχειρήσεων ταχυμεταφορών ως προς τα έσοδα έχει ανοδική πορεία, καθώς η αυξανόμενη ανάγκη για ταχεία διακίνηση είναι ιδιαίτερα προσοδοφόρα για τις επιχειρήσεις αυτές (Διάγραμμα 2.16).

Διάγραμμα 2.16

Μερίδια αγοράς φακέλων Καθολικής Υπηρεσίας και ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα

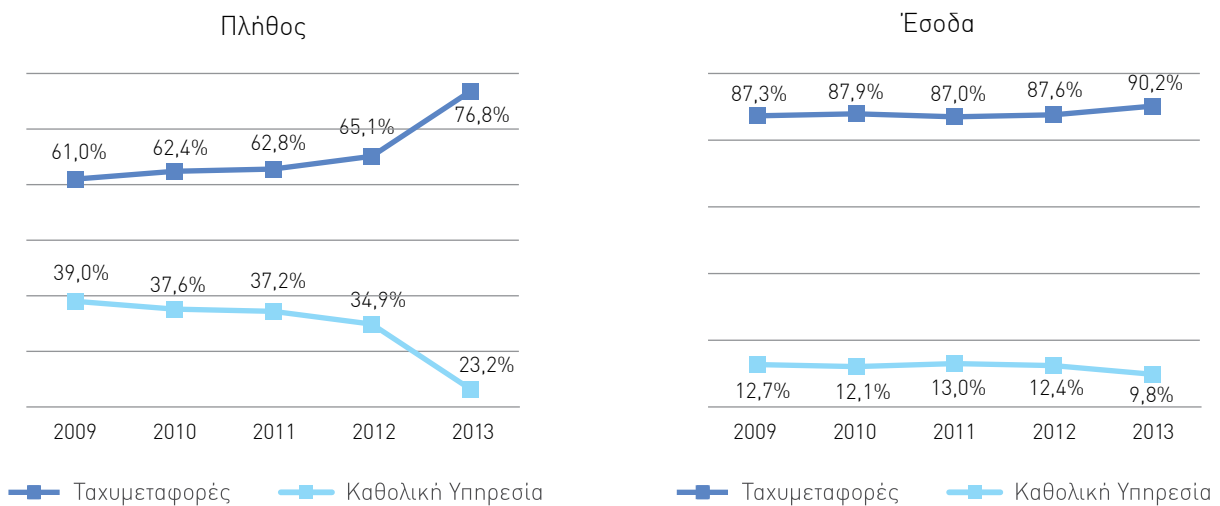


Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Η εικόνα των μεριδίων στην αγορά δεμάτων αλλάζει ριζικά, με τις επιχειρήσεις ταχυμεταφορών να κυριαρχούν. Η απόκλιση του πλήθους των διακινούμενων δεμάτων, ειδικά για το 2013, παρουσιάζεται σημαντικά αυξημένη. Με πιο αργό ρυθμό ανοίγει η «ψαλίδα» των εσόδων, με τις επιχειρήσεις ταχυμεταφορών να κατέχουν πλέον το 90% των εσόδων της αγοράς (Διάγραμμα 2.17).

Διάγραμμα 2.17

Μερίδια αγοράς δεμάτων-μικροδεμάτων Καθολικής Υπηρεσίας και ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα



Πηγή: EETT (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Στην κατηγορία των δεμάτων το μερίδιο του ΦΠΚΥ από το 2009 μειώθηκε κατά 40% ως προς το πλήθος και κατά 23% ως προς τα έσοδα.

2.3.2. Θέση των ταχυδρομικών υπηρεσιών στην ταχυδρομική αγορά

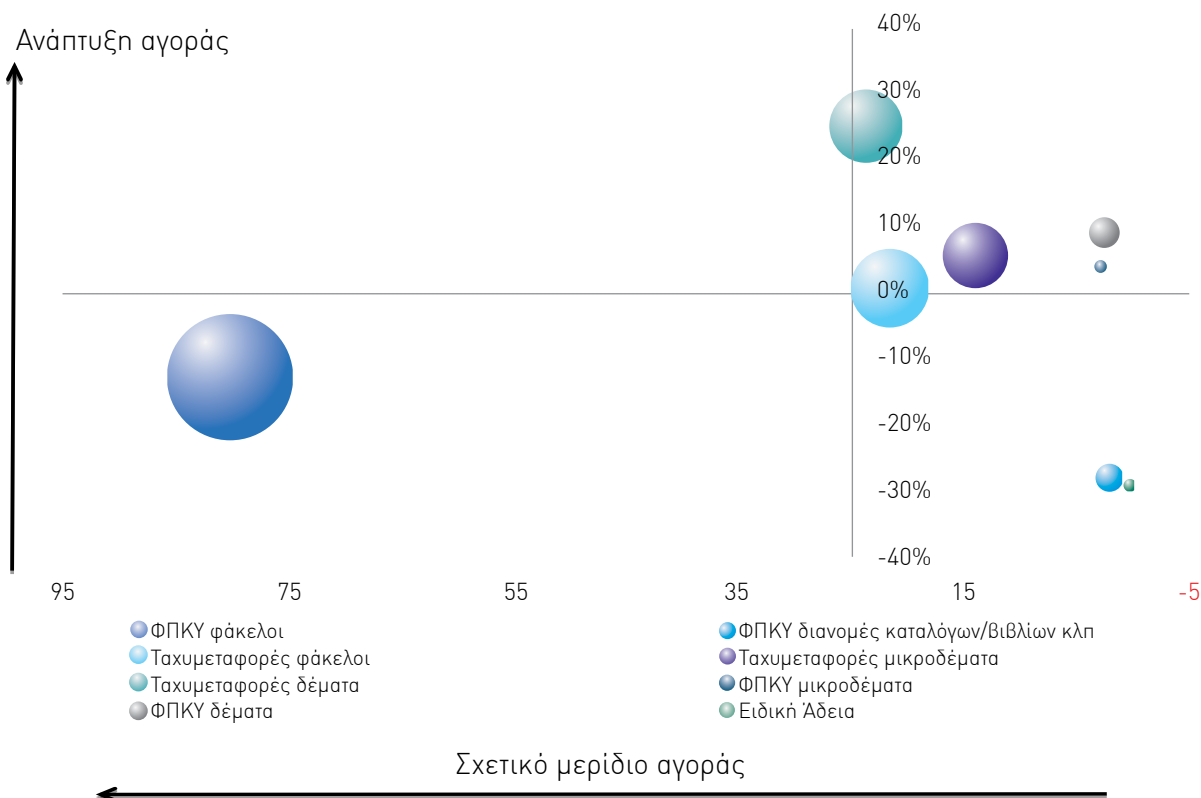
Η ανταγωνιστικότητα και η θέση των ταχυδρομικών υπηρεσιών στην ταχυδρομική αγορά παρουσιάζεται στον πίνακα του Boston Consulting Group (BCG Matrix)²². Το διάγραμμα συσχετίζει το σχετικό μερίδιο αγοράς των προϊόντων (οριζόντιος άξονας) με την ανάπτυξη της αντίστοιχης αγοράς (κάθετος άξονας). Το μέγεθος των «σφαιρών», όπως παρουσιάζεται, είναι ενδεικτικό των εσόδων που η κάθε υπηρεσία αποφέρει. Η θέση στο διάγραμμα υποδεικνύει τη δυναμική της εκάστοτε υπηρεσίας στην ταχυδρομική αγορά.

Οι υπό εξέταση υπηρεσίες για την κατάρτιση του BCG Matrix είναι από την πλευρά του ΦΠΚΥ φάκελοι, δέματα, μικροδέματα και διαφημιστικά/βιβλία-κατάλογοι-περιοδικά/εφημερίδες. Από την πλευρά των ταχυμεταφορών, παρουσιάζονται οι υπηρεσίες φακέλων, δεμάτων και μικροδεμάτων, ενώ οι υπηρεσίες των επιχειρήσεων Ειδικής Άδειας παρουσιάζονται συνολικά, λόγω του πολύ μικρού μεγέθους τους.

22. Boston Consulting Group, 1970.

Διάγραμμα 2.18

BCG Matrix ταχυδρομικής αγοράς



Η «σφαίρα», που αντιπροσωπεύει την κατηγορία των φακέλων του ΦΠΚΥ, καταλαμβάνει κυρίαρχη θέση στο Διάγραμμα 2.18, τοποθετημένη στο κάτω αριστερά τεταρτημόριο. Η εν λόγω υπηρεσία αποφέρει το 47% των εσόδων της υπό εξέταση αγοράς και ειδικότερα το 89% των συνολικών εσόδων της Καθολικής Υπηρεσίας στον ΦΠΚΥ. Παρόλα αυτά, η σταδιακή είσοδος νέων παικτών στην απελευθερωμένη πλέον αγορά, σε συνδυασμό με την ηλεκτρονική υποκατάσταση της αλληλογραφίας, ασκούν, τα τελευταία χρόνια, πιέσεις στα έσοδα της συγκεκριμένης δραστηριότητας. Ήδη, με το άνοιγμα της αγοράς σύντομα αναμένεται ανοδική μετατόπιση της θέσης της «σφαίρας» των υπηρεσιών της Ειδικής Άδειας, καθώς επιχειρήσεις του τομέα έχουν ήδη αρχίσει να δραστηριοποιούνται στη διανομή φακέλων. Στο διάγραμμα η συγκεκριμένη «σφαίρα», παρά το μέγεθός της, είναι τοποθετημένη στον πίνακα δίπλα στη θέση της «σφαίρας» των υπηρεσιών διανομής καταλόγων/περιοδικών/βιβλίων του ΦΠΚΥ. Πρόκειται για τη λιγότερο σημαντική αγορά του ΦΠΚΥ, η οποία έχει ήδη μειωθεί κατά 28% σε σχέση με το 2012 και κατέχει μόλις το 2% του συνόλου της υπό εξέταση αγοράς. Σημειώνεται, τέλος, ότι οι φακέλοι των ταχυμεταφορών κατέχουν το 19% του συνόλου της αγοράς, με μικρή άνοδο σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της αγοράς των δεμάτων και μικροδεμάτων, όπου όλες οι αντιπροσωπευτικές «σφαίρες» βρίσκονται τοποθετημένες στο άνω δεξιό τεταρτημόριο, καθώς ανήκουν σε μία υπό ανάπτυξη αγορά, με μικρό ακόμα μερίδιο. Ειδικότερα, η «σφαίρα» των υπηρεσιών της αγοράς των δεμάτων των ταχυμεταφορών είναι υψηλότερα τοποθετημένη σε σχέση με τις υπόλοιπες, λόγω των ιδιαίτερα αυξημένων εσόδων που έφερε η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, κατέχοντας το 19% της υπό εξέταση αγοράς.

Ομοίως, οι υπηρεσίες των μικροδεμάτων των ταχυμεταφορών βρίσκονται σε πλεονεκτική θέση έναντι των αντιστοίχων του ΦΠΚΥ. Οι εν λόγω υπηρεσίες του ΦΠΚΥ παρά το μικρό τους μερίδιο, βρίσκονται επίσης σε ανοδική τροχιά σε σχέση με το 2012. Τόσο ο ΦΠΚΥ όσο και οι εταιρίες ταχυμεταφορών θα πρέπει να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρει το ηλεκτρονικό εμπόριο για τις υπηρεσίες τους, βελτιώνοντας έτσι, τη θέση τους στο BCG Matrix.

Τέλος, δεδομένης της ύφεσης που παρουσιάζει η ταχυδρομική αγορά, είναι αναμενόμενο ότι στην κορυφαία κατηγορία, στο άνω αριστερά τεταρτημόριο, που προϋποθέτει υψηλά μερίδια και ανάπτυξη αγοράς, δεν περιλαμβάνεται καμία ταχυδρομική υπηρεσία.

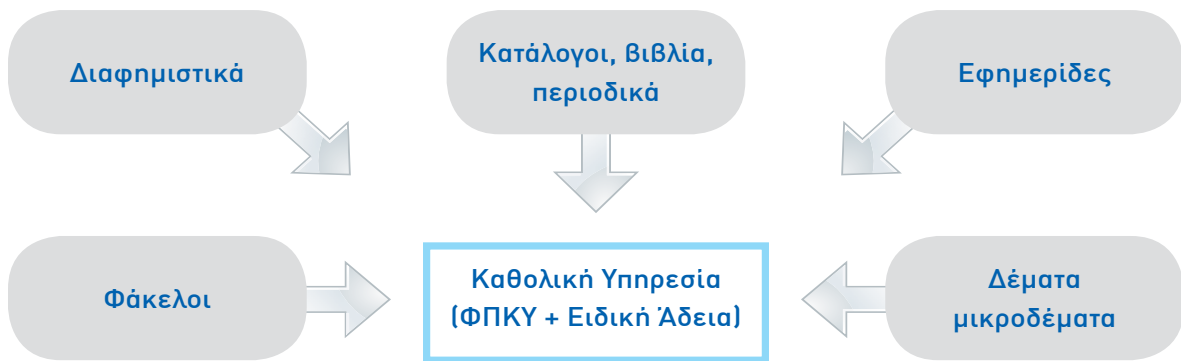
2.3.3. Η αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας

Στην αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας δραστηριοποιούνται ο ΦΠΚΥ και οι επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας. Ο ΦΠΚΥ είναι ο κυρίαρχος παίκτης στην εν λόγω αγορά, καθώς κατέχει το 99% του πλήθους και των εσόδων των ταχυδρομικών αντικειμένων.

Οι δραστηριότητες του τομέα της Καθολικής Υπηρεσίας απεικονίζονται στο Διάγραμμα 2.19.

Διάγραμμα 2.19

Δραστηριότητες τομέα Καθολικής Υπηρεσίας



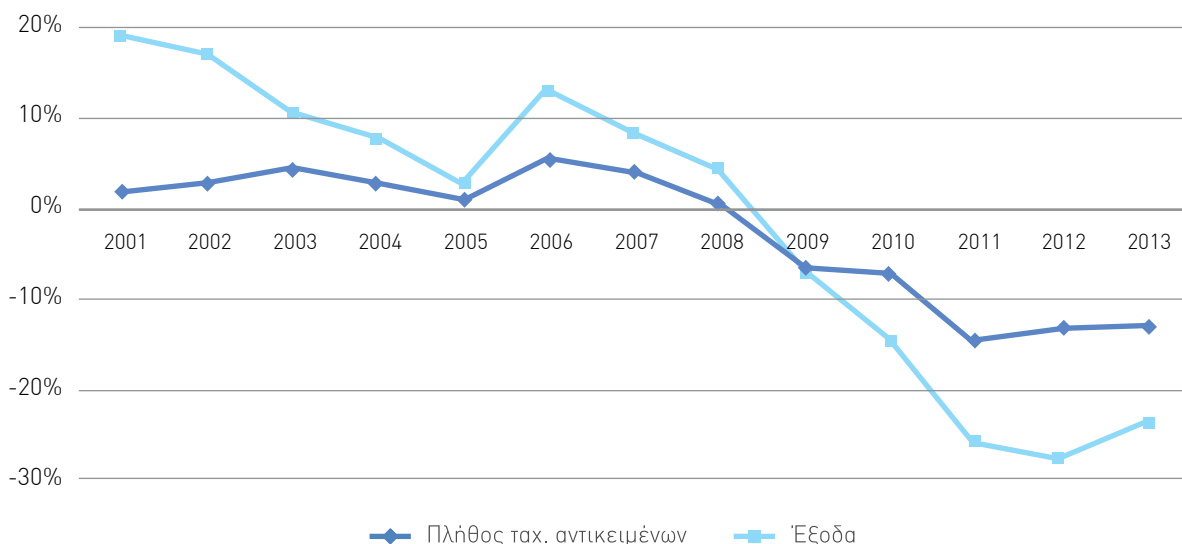
2.3.3.1. Ο Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ)

Για το 2013, ο ΦΠΚΥ παραμένει ο κυρίαρχος παίκτης του συνόλου της ταχυδρομικής αγοράς, έχοντας διακινήσει το 88% των ταχυδρομικών αντικειμένων και έχοντας αποκομίσει το 50% των εσόδων αυτής.

Όμως, παράγοντες όπως η απελευθέρωση της ταχυδρομικής αγοράς και ο αυξανόμενος ανταγωνισμός, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση και η υποκατάσταση της επιστολικής αλληλογραφίας από την ηλεκτρονική έχουν πλήξει τις υπηρεσίες του ΦΠΚΥ, του οποίου το μερίδιο σημειώνει, τα τελευταία χρόνια, σημαντική πτώση σε όρους πλήθους ταχυδρομικών αντικειμένων και εσόδων.

Διάγραμμα 2.20

Ετήσια μεταβολή πλήθους ταχυδρομικών αντικειμένων και εσόδων ΦΠΚΥ



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Ήδη, μέσα σε μια χρονιά, ο ΦΠΚΥ απώλεσε το 13% του πλήθους των φακέλων και το 11% των αντίστοιχων εσόδων, καθώς επίσης το 15% του πλήθους των δεμάτων και το 2% των εσόδων τους.

Αναφορικά με τις υπηρεσίες της Καθολικής Υπηρεσίας, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα, η διανομή των φακέλων αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του ΦΠΚΥ, με αρκετά υψηλό μέσο έσοδο. Τα δέματα και μικροδέματα, παρά το υψηλό μέσο έσοδο που αποφέρουν, αποτελούν πολύ μικρό μέρος της δραστηριότητάς του.

Πίνακας 2.7

Κατανομή πλήθους ταχυδρομικών αντικειμένων και εσόδων και μέσο έσοδο ΦΠΚΥ ανά υπηρεσία (σε ευρώ)

	Συνόλο αντικειμένων (%)	Συνόλο εσόδων (%)	Μέσο έσοδο
Φάκελοι	92,9%	90,0%	0,68
Διαφημιστικά	3,4%	1,8%	0,36
Εφημερίδες	1,8%	1,9%	0,76
Βιβλία - Κατάλογοι - Περιοδικά	1,6%	0,9%	0,38
Μικροδέματα	0,1%	0,7%	4,08
Δέματα έως 20 κιλά	0,3%	4,8%	12,94
Σύνολο	100%	100%	0,70

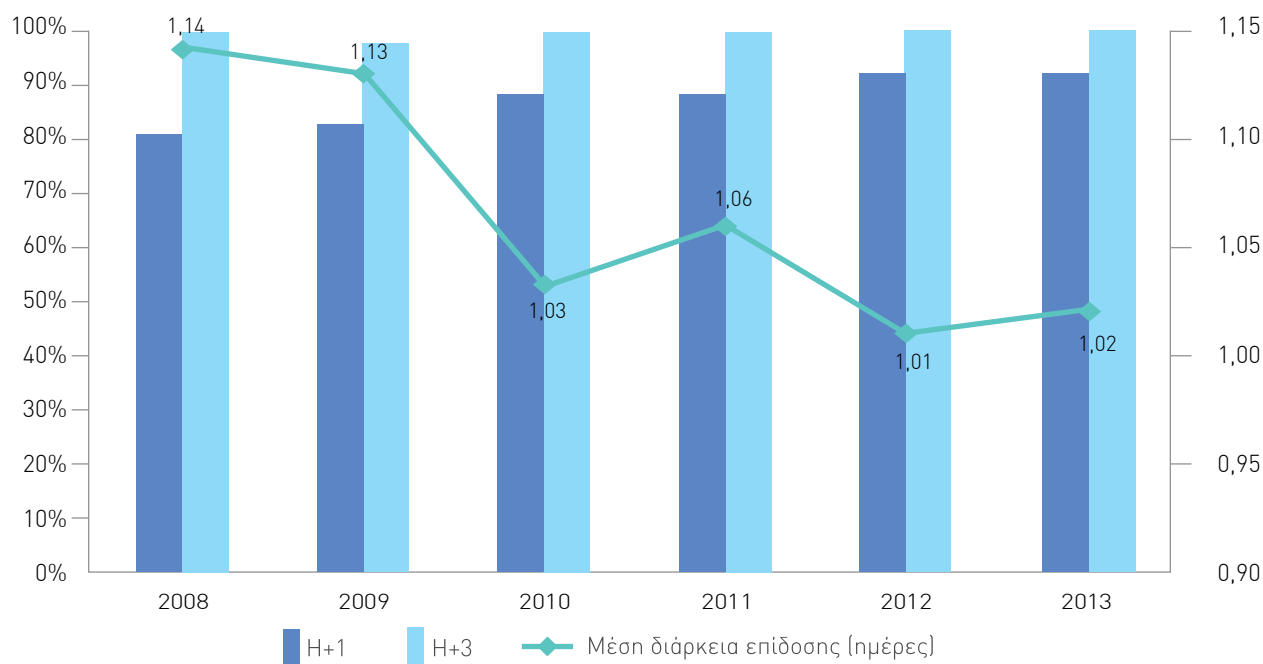
Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Ο ΦΠΚΥ υποχρεούται, σύμφωνα με το Ν.4053/2012²³, να παρέχει στους χρήστες ταχυδρομικών υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το σημείο της ελληνικής επικράτειας στο οποίο βρίσκονται, μονίμως και σε προσιτές τιμές, υπηρεσίες ορισμένης ποιότητας. Στο Διάγραμμα 2.21 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των μετρήσεων της ποιότητας παροχής της Καθολικής Ταχυδρομικής Υπηρεσίας όσον αφορά την αλληλογραφία εσωτερικού Α' προτεραιότητας.

23. ΦΕΚ 44/Α/07-03-2012, «Ρύθμιση λειτουργίας της ταχυδρομικής αγοράς, θεμάτων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και άλλες διατάξεις».

Διάγραμμα 2.21

Αποτελέσματα μέτρησης ποιότητας αλληλογραφίας εσωτερικού Α' προτεραιότητας ΦΠΚΥ



Πηγή: «Αποτελέσματα των μετρήσεων του χρόνου διακίνησης της αλληλογραφίας εσωτερικού Α' προτεραιότητας», ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΕ

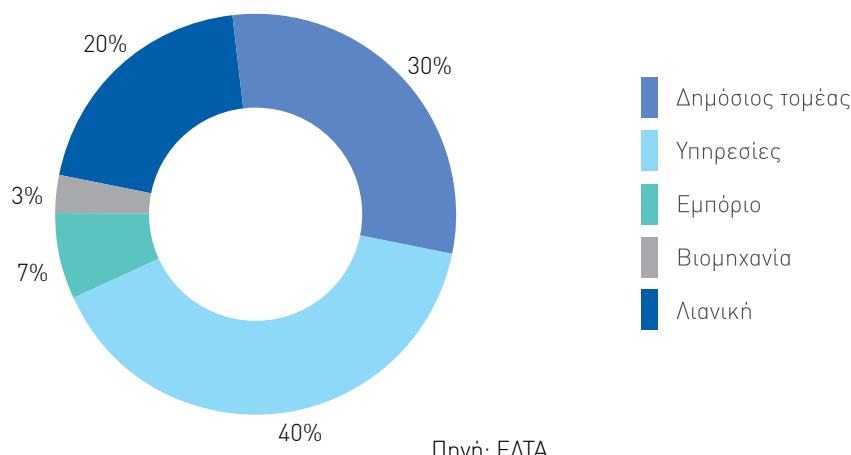
Σημειώνεται, ότι υποχρέωση των ΕΛΤΑ βάσει της ΥΑ 58134/2275/2010 είναι η επίτευξη εντός 1 ημέρας, ποσοστού 87% και εντός 3 ημερών, ποσοστού 98%. Χαρακτηριστική είναι η βελτίωση της μέσης ημέρας επίδοσης μέσα στην πενταετία.

Όσον αφορά θέματα υποδομής²⁴, τα ΕΛΤΑ διατηρούν 727 καταστήματα και 726 καταστήματα δικτύου, μειωμένα κατά 7% και 1% αντίστοιχα σε σχέση με το 2012. Επίσης, διαθέτουν²⁵ 887 αυτοκίνητα και 2.010 δίκυκλα. Ο αριθμός των εργαζομένων²⁶ για το 2013 μειώθηκε κατά 11% σε σχέση με το 2012, στους 7.977 υπαλλήλους.

Τέλος, αναφέρεται ότι το 83% του πελατολογίου του ΦΠΚΥ²⁷ είναι πελάτες με σύμβαση, με κυριότερους το δημόσιο τομέα και τις υπηρεσίες (τραπεζασφαλιστικοί οργανισμοί, ΔΕΚΟ, τηλεπικοινωνίες κ.λπ.) (Διάγραμμα 2.22).

Διάγραμμα 2.22

Πελατολόγιο ΦΠΚΥ (2013)



24. Πηγή: ΕΛΤΑ, Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις χρήσης 2013.

25. Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις).

26. Πηγή: ΕΛΤΑ, Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις χρήσης 2013.

27. Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις).

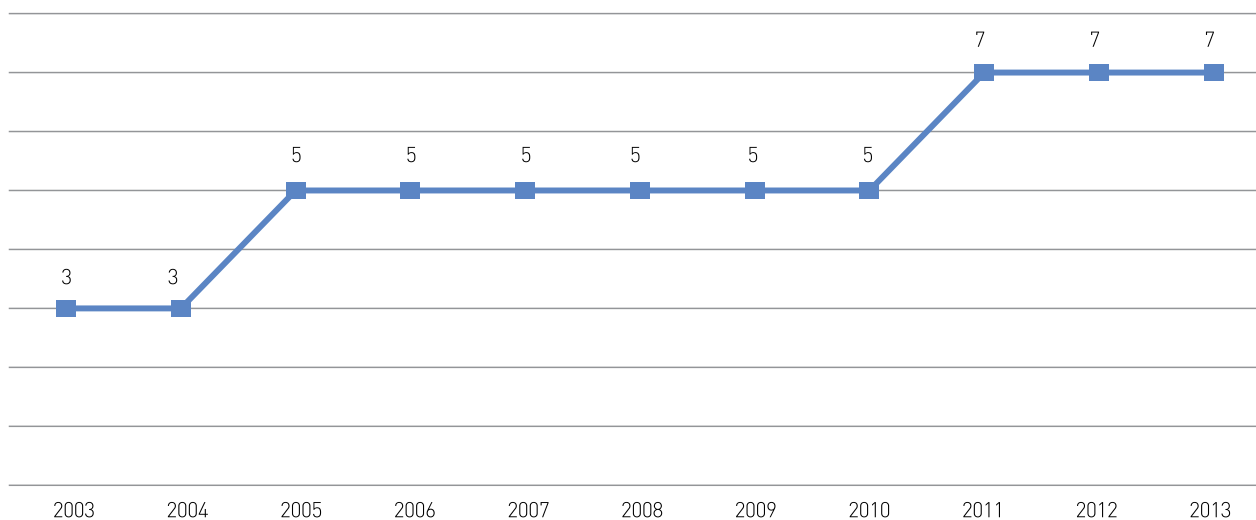
Ο ΦΠΚΥ, προκειμένου να ανταπεξέλθει στις συνθήκες του έντονου ανταγωνισμού και να διατηρήσει το πελατολόγιό του, έχει επενδύσει²⁸ σε συστήματα νέας τεχνολογίας για την αυτοματοποίηση των διαδικασιών του και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας για πελάτες, χονδρικής και λιανικής, όπως εφαρμογές για «έξυπνα» κινητά τηλέφωνα, συστήματα παρακολούθησης του ταχυδρομικού αντικειμένου, δυνατότητα πραγματοποίησης ηλεκτρονικής παραγγελίας και τιμολόγησης, διαδικτυακή εφαρμογή για τον υπολογισμό των ταχυδρομικών τελών, δυνατότητα πραγματοποίησης χρηματοοικονομικών συναλλαγών με το δημόσιο, ειδικά συστήματα διαχείρισης μεγάλων εταιριών, υβριδικό ταχυδρομείο κ.λπ.

2.3.3.2. Επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας

Στον τομέα της Καθολικής Υπηρεσίας, δηλαδή του απλού ταχυδρομείου, εκτός από τον ΦΠΚΥ, δραστηριοποιούνται, επιπλέον, επτά επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας. Όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2.23, ο αριθμός των επιχειρήσεων αυτών έχει αυξηθεί, τα τρία τελευταία χρόνια, λόγω της επικείμενης απελευθέρωσης της αγοράς.

Διάγραμμα 2.23

Αριθμός επιχειρήσεων Ειδικής Άδειας



Πηγή: Μητρώο ταχυδρομικών επιχειρήσεων ΕΕΤΤ

Έχοντας επιλέξει τη στρατηγική του «niche in the market», οι επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας δραστηριοποιούνται επιλεκτικά σε μεμονωμένες ταχυδρομικές υπηρεσίες, τις οποίες προσφέρουν σε λίγους πελάτες, κυρίως χονδρικής, διακινώντας μόλις το 1,2% των αντικειμένων της ταχυδρομικής αγοράς, μερίδιο που αντιστοιχεί στο 0,4% των συνολικών εσόδων.

Ειδικότερα, δύο επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στη διακίνηση φακέλων, πέντε στα διαφημιστικά, μία στις εφημερίδες, δύο σε βιβλία/καταλόγους/περιοδικά και μία στη διακίνηση δεμάτων. Είναι αξιοσημείωτο ότι πέντε από τις επτά επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται μόνο σε μία υπηρεσία. Είναι γεγονός, ότι με το άνοιγμα της ταχυδρομικής αγοράς από 01-01-2013, έχει αρχίσει να εκδηλώνεται ενδιαφέρον από επιχειρήσεις με ισχυρό μερίδιο στις ταχυμεταφορές για υπηρεσίες απλού ταχυδρομείου, τις οποίες έχουν ήδη αρχίσει να παρέχουν.

Συνεπώς, ενώ η βασική δραστηριότητα των επιχειρήσεων Ειδικής Άδειας (Πίνακας 2.8) είναι η διανομή διαφημιστικών, η οποία αποφέρει τα υψηλότερα έσοδα στις εν λόγω επιχειρήσεις, η διανομή φακέλων ήδη αποτελεί για το 2013 το 24% της δραστηριότητάς τους, με υψηλό μέσο έσοδο.

28. Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις).

Πίνακας 2.8

Κατανομή πλήθους ταχυδρομικών αντικειμένων και εσόδων και μέσο έσοδο των υπηρεσιών Ειδικής Άδειας (2013)

	Συνόλο αντικειμένων (%)	Συνόλο εσόδων (%)	Μέσο Έσοδο
Φάκελοι < 2 κιλά	24,5%	38,2%	1,38
Διαφημιστικά με δ/νοη	74,4%	58,0%	2,77
Εφημερίδες < 2 κιλά	0,8%	2,8%	0,60
Βιβλία - Κατάλογοι - Περιοδικά	0,3%	1,0%	0,63
Δέματα < 20 κιλά	0,0%	0,0%	0,35
Σύνολο	100%	100%	2,16

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

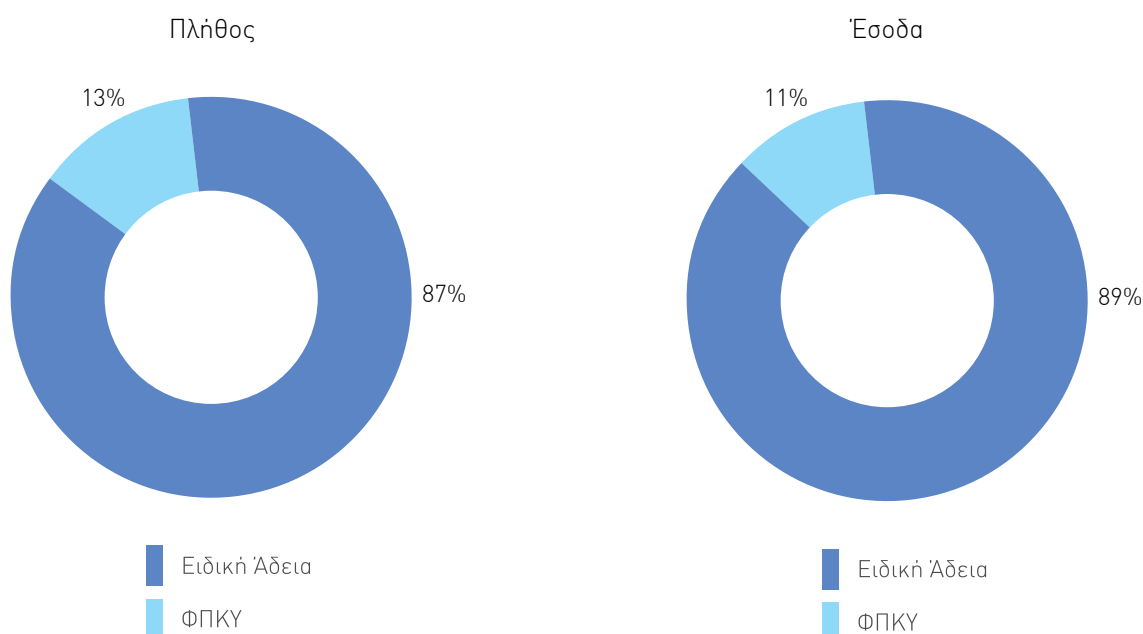
Όσον αφορά την υποδομή²⁹ των επιχειρήσεων με Ειδική Άδεια, αυτές διαθέτουν 17 σημεία εξυπηρέτησης και 96 καταστήματα δικτύου. Το 2013 απασχόλησαν συνολικά 2.410 υπαλλήλους.

2.3.3.3. Ανταγωνισμός στην αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας

Στην αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας ο ΦΠΚΥ κατέχει το 99% σε πλήθος και έσοδα. Εν τούτοις, στη μικρή αγορά της διακίνησης διαφημιστικών, καταλόγων/βιβλίων/περιοδικών και εφημερίδων, οι επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας κατέχουν σχετικά σημαντικό μερίδιο, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2.24.

Διάγραμμα 2.24

Μερίδια υπηρεσιών (διαφημιστικά, εφημερίδες, βιβλία/κατάλογοι/περιοδικά) του ΦΠΚΥ ως προς το πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων και τα έσοδα (2013)



29. Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις). Έχει εξαιρεθεί επιχείρηση, που διαθέτει επιπλέον Γενική Άδεια, όπου και έχουν προσμετρηθεί τα σημεία εξυπηρέτησης, δικτύου και ο αριθμός υπαλλήλων.

Ο Πίνακας 2.9 παρουσιάζει τα μερίδια αγοράς του ΦΠΚΥ έναντι των επιχειρήσεων Ειδικής Άδειας, όπου όπως παρατηρείται, η διανομή των φακέλων έχει εισαχθεί δυναμικά στην αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας. Σημειώνεται ότι δύο επιχειρήσεις Ειδικής Άδειας διανέμουν φακέλους, εκ των οποίων η μία διανέμει το 82% αυτών.

Πίνακας 2.9

Μερίδια ΦΠΚΥ ως προς το πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων και τα έσοδα (2013)

	Πλήθος		Έσοδα	
	ΦΠΚΥ	Ειδική Άδεια	ΦΠΚΥ	Ειδική Άδεια
Φάκελοι	99,6%	0,4%	99,5%	0,5%
Εφημερίδες έως 2 κιλά	99,4%	0,6%	98,7%	1,3%
Διαφημιστικά με δ/ση	77,2%	22,8%	77,3%	22,7%
Βιβλία - Κατάλογοι - Περιοδικά	99,7%	0,3%	98,9%	1,1%
Δέματα - Μικροδέματα	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

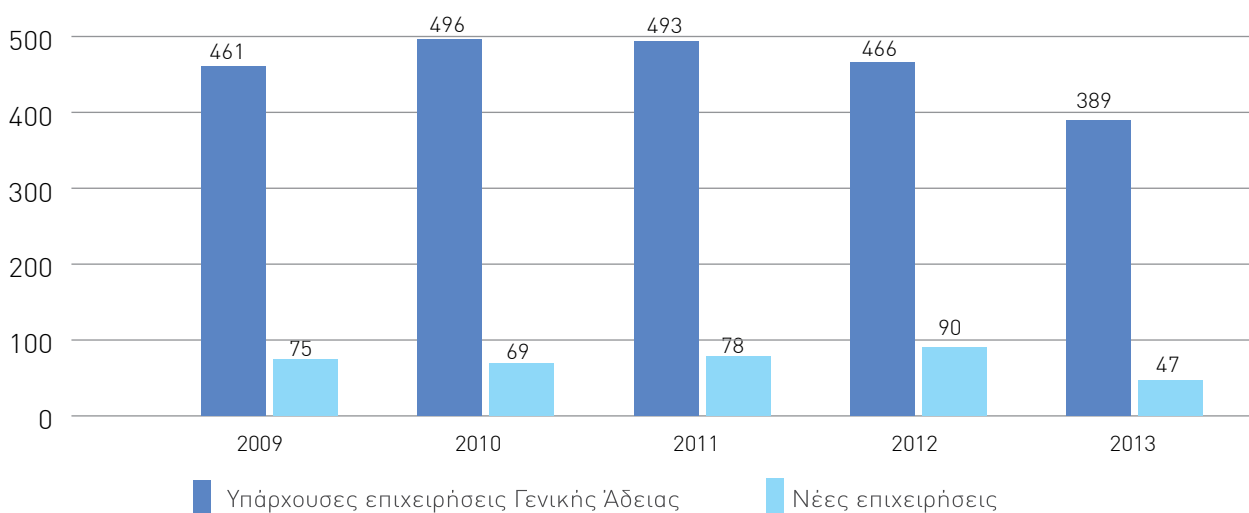
2.3.4. Η Αγορά των ταχυμεταφορών

Ο τομέας των ταχυμεταφορών αποτελεί μία αναπτυσσόμενη και ανταγωνιστική αγορά, με σημαντική δραστηριότητα στην κατηγορία των δεμάτων και μικροδεμάτων. Οι επιχειρήσεις του τομέα είναι κάτοχοι Γενικής Άδειας και παρέχουν υπηρεσίες "courier", δηλαδή επείγουσα διαβίβαση ταχυδρομικών αντικειμένων με δυνατότητα παρακολούθησης και εντοπισμού.

Όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2.25, το 2013, στην ταχυδρομική αγορά δραστηριοποιήθηκαν 389 επιχειρήσεις Γενικής Άδειας. Η μείωση του πλήθους των επιχειρήσεων κατά 16% σε σχέση με το 2012, οφείλεται στο γεγονός ότι μέσα στο 2013, 130 επιχειρήσεις διαγράφησαν από την ΕΕΤΤ για θέματα μη συμμόρφωσης με το κανονιστικό πλαίσιο. Από την άλλη, ο αριθμός των νέων επιχειρήσεων είναι αυξημένος σε σχέση με το 2012 κατά 30%, γεγονός που ενδεχομένως υποδεικνύει τάσεις ανάκαμψης της αγοράς.

Διάγραμμα 2.25

Αριθμός υπαρχόντων και νέων επιχειρήσεων ταχυμεταφορών στην ταχυδρομική αγορά



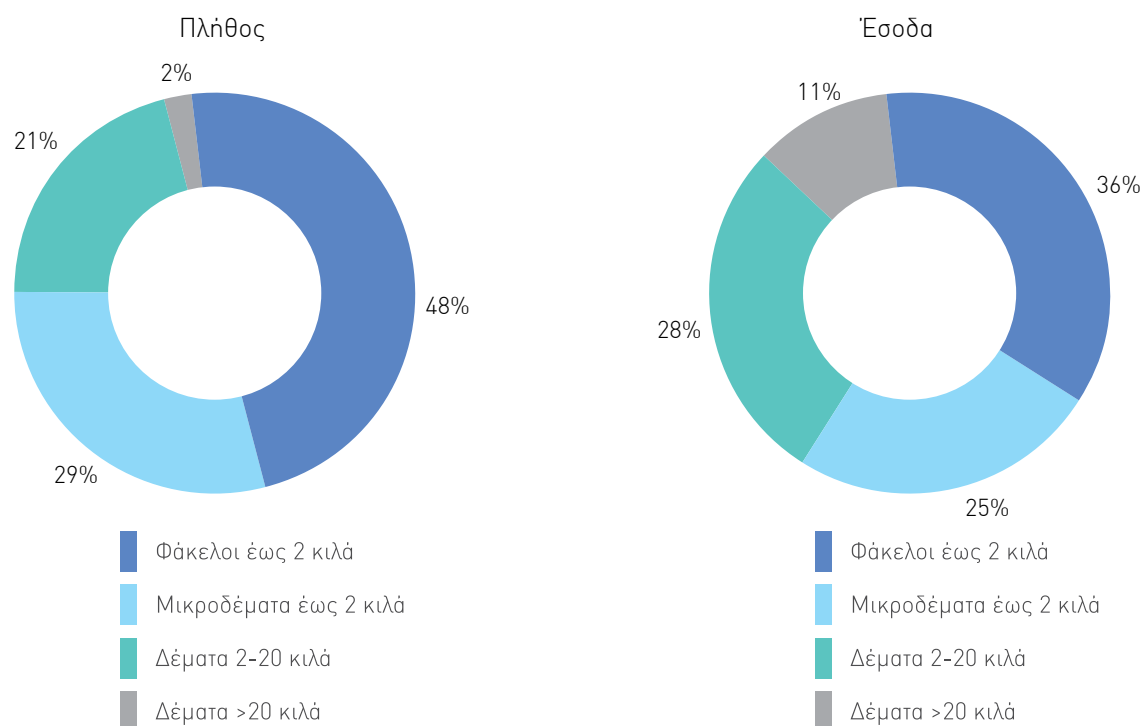
Πηγή: Μητρώο ταχυδρομικών επιχειρήσεων ΕΕΤΤ

Η δραστηριότητα των επιχειρήσεων ταχυμεταφορών περιλαμβάνει τη διακίνηση:

- φακέλων έως 2 κιλά,
- μικροδεμάτων έως 2 κιλά,
- δεμάτων 2 έως 20 κιλά και
- δεμάτων βαρύτερων των 20 κιλών.

Διάγραμμα 2.26

Κατανομή ταχυδρομικών αντικειμένων ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα (2013)



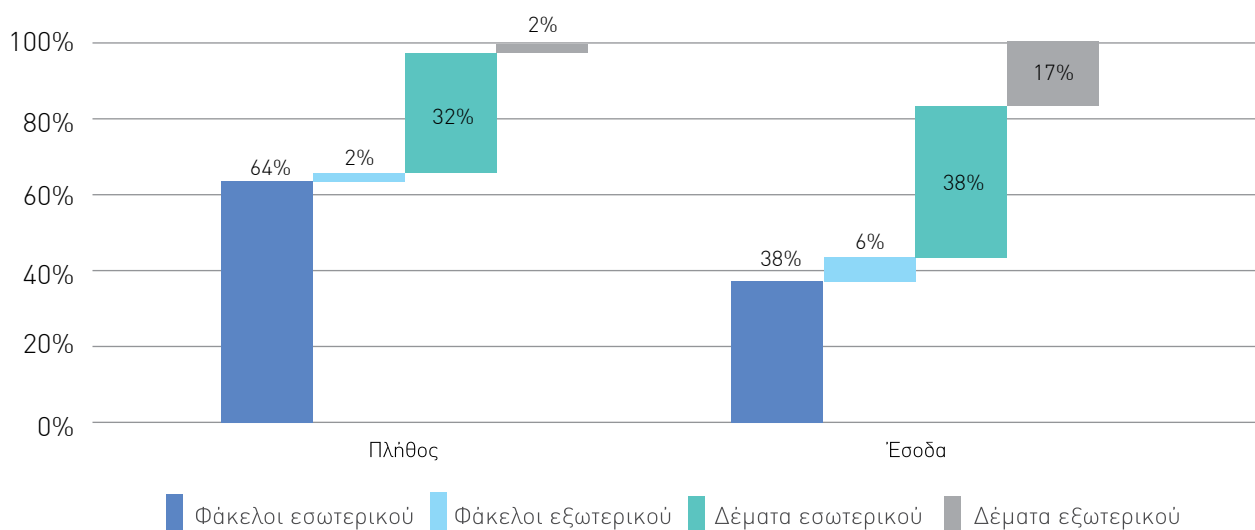
Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Ενώ παρατηρείται μία ισοκατανομή του πλήθους των διακινούμενων φακέλων και του συνόλου δεμάτων-μικροδεμάτων, οι φάκελοι αποφέρουν εμφανώς λιγότερα έσοδα. Αξιοσημείωτη, επίσης, είναι η αυξημένη δραστηριότητα στην αγορά των μικροδεμάτων, καθώς και η πολύ μικρή δραστηριότητα στις υπηρεσίες των μεγάλων δεμάτων (Διάγραμμα 2.26).

Σχετικά με τη διακίνηση των ταχυδρομικών αντικειμένων σε εσωτερικό και εξωτερικό, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2.27, παρότι η διακίνηση στο εξωτερικό είναι εξαιρετικά περιορισμένη, τόσο σε φακέλους όσο και σε δέματα, αποφέρει αναλογικά περισσότερα έσοδα στις επιχειρήσεις.

Διάγραμμα 2.27

Κατανομή ταχυδρομικών αντικειμένων ταχυμεταφορών εσωτερικού - εξωτερικού ως προς το πλήθος και τα έσοδα (2013)



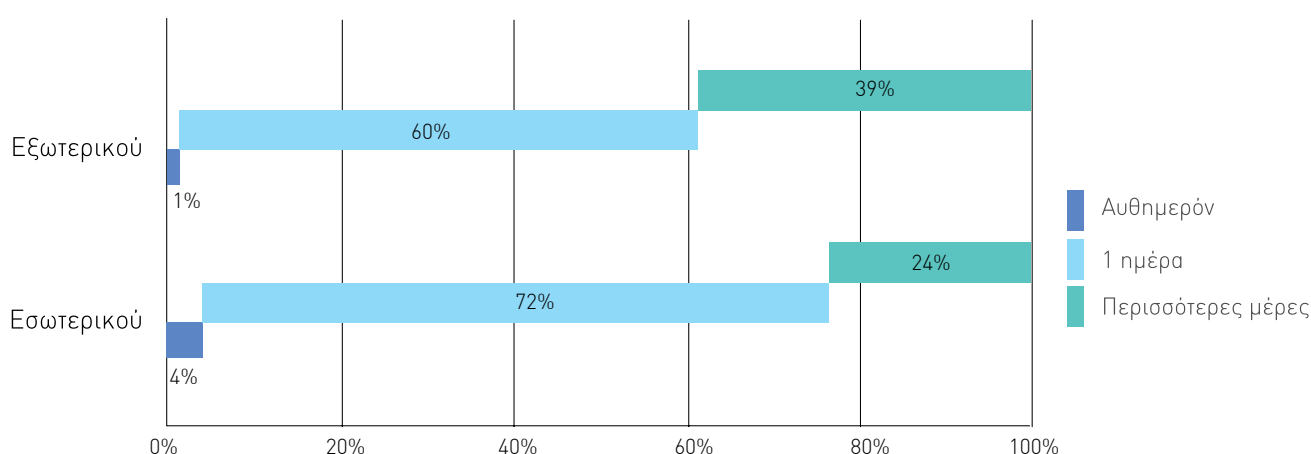
Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Σχετικά με τον τρόπο διακίνησης των ταχυδρομικών αντικειμένων, το 94% αυτών διακινείται αυτόνομα από την επιχείρηση και το δίκτυό της και μόνο το 6% διακινείται συνδυασμένα, με την έννοια της παραλαβής από τη μία επιχείρηση και την επίδοσή της από άλλη εταιρία ταχυμεταφορών.

Αναφορικά με το χρόνο διακίνησης, η πλειονότητα των ταχυδρομικών αντικειμένων εσωτερικού και εξωτερικού, πραγματοποιείται σε μία ημέρα (Διάγραμμα 2.28).

Διάγραμμα 2.28

Χρόνος διακίνησης ταχυδρομικών αντικειμένων ταχυμεταφορών (2013)



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Σε ό,τι αφορά το μέσο έσοδο των υπηρεσιών εσωτερικού και εξωτερικού, όπως φαίνεται στον Πίνακα 2.10, όλες οι υπηρεσίες εμφανίζουν πτωτική τάση την τελευταία πενταετία, ενώ σε σχέση με το 2012 μόνο το μέσο έσοδο από την υπηρεσία δεμάτων και μικροδεμάτων εσωτερικού έχει αυξηθεί. Το μέσο έσοδο από την υπηρεσία δεμάτων και μικροδεμάτων εξωτερικού έχει, επίσης, μειωθεί σημαντικά.

Πίνακας 2.10

Μέσο έσοδο ανά υπηρεσία ταχυμεταφορών (σε εκατ. ευρώ)

	2009	2010	2011	2012	2013	2013/12	Ρυθμός ανάπτυξης 2009-13
Φάκελοι εσωτερικού	3,57	3,60	3,47	3,25	3,20	-1,6%	-2,7%
Φάκελοι εξωτερικού	23,09	23,29	24,47	17,46	16,71	-4,3%	-7,8%
Δέματα-μικροδέματα εσωτερικού	8,87	7,28	6,40	6,10	6,33	3,8%	-8,1%
Δέματα-μικροδέματα εξωτερικού	56,50	38,37	35,99	50,50	41,36	-18,1%	-7,5%
Σύνολο	5,84	5,82	5,52	5,34	5,31	-0,5%	-2,3%

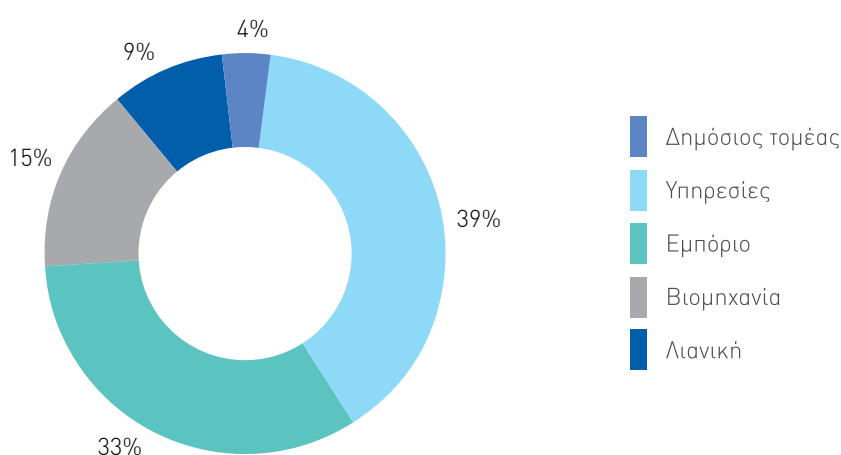
Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Σχετικά με την υποδομή³⁰ των επιχειρήσεων του τομέα, οι επιχειρήσεις αυτές διαθέτουν 198 καταστήματα και 1.156 καταστήματα δικτύου, καθώς επίσης, 2.605 αυτοκίνητα και 2.344 δίκυκλα. Το 2013 απασχόλησαν 7.041 υπαλλήλους, 4,4% περισσότερους σε σχέση με το 2012, το 92% των οποίων ήταν πλήρους απασχόλησης.

Το πελατολόγιο των επιχειρήσεων ταχυμεταφορών³¹ αποτελείται ως επί το πλείστον από επιχειρήσεις και λιγότερο από καταναλωτές, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2.29. Κυριότεροι επιχειρηματικοί πελάτες είναι ο κλάδος των υπηρεσιών και το εμπόριο. Σημειώνεται ότι το 89% ήταν πελάτες με σύμβαση, οι οποίοι απέφεραν το 87% των εσόδων.

Διάγραμμα 2.29

Πελατολόγιο εταιριών ταχυμεταφορών



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

30. Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις).

31. Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις).

Ένδειξη του βαθμού ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων του τομέα ταχυμεταφορών δίνει ο δείκτης Herfindahl-Hirschman³² (HHI). Πρόκειται για ένα δείκτη συγκέντρωσης της αγοράς, του βαθμού, δηλαδή, στον οποίο ένας μικρός αριθμός επιχειρήσεων αντιπροσωπεύει μεγάλο τμήμα της αγοράς. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης HHI, τόσο πιο συγκεντρωμένη σε μικρό αριθμό επιχειρήσεων είναι η αγορά. Συγκεκριμένα, ένας HHI δείκτης μεταξύ 1.000 και 1.800 υποδηλώνει μία μέτριας συγκέντρωσης αγορά. Αναφέρεται ότι στην ακραία περίπτωση αγοράς, όπου δραστηριοποιείται μονοπωλιακά μία μόνο επιχείρηση, ο HHI δείκτης παίρνει την τιμή 10.000.

Πίνακας 2.11

Δείκτης Herfindahl-Hirschman ταχυμεταφορών

	Φάκελοι	Δ (προηγ. χρονιά)	Δέματα- μικροδέματα	Δ (προηγ. χρονιά)	Σύνολο	Δ (προηγ. χρονιά)
2009	1.984	-	1.404	-	1.771	-
2010	2.077	4,7%	1.380	-1,7%	1.795	1,4%
2011	2.116	1,8%	1.370	-0,7%	1.796	0,1%
2012	2.166	2,4%	1.343	-2,0%	1.812	0,9%
2013	2.202	1,7%	1.439	7,2%	1.793	-1,1%

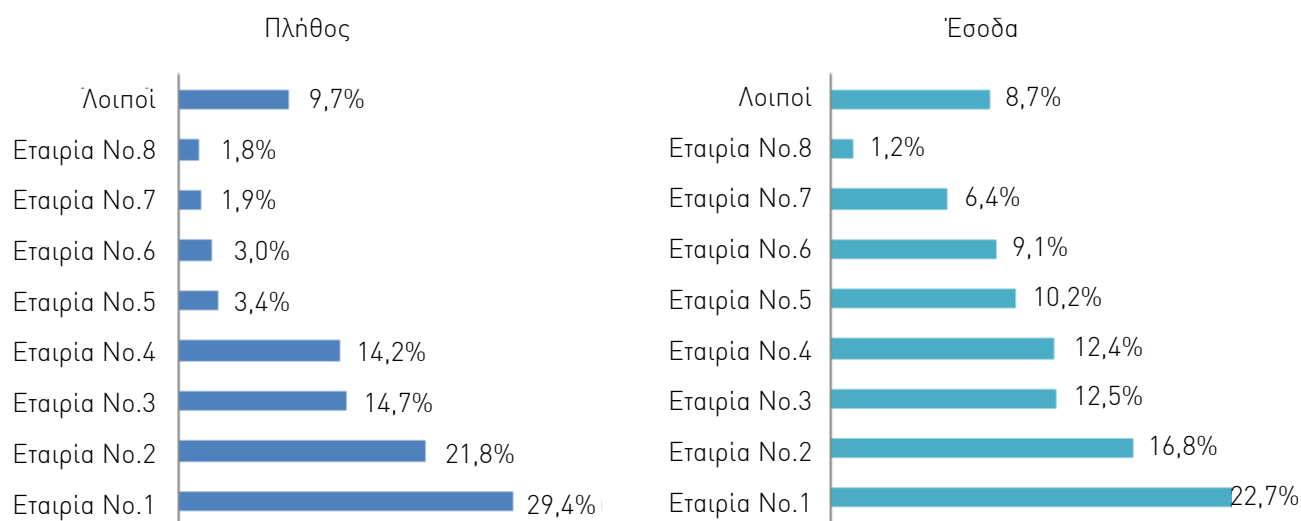
Για το 2013, ο βαθμός HHI της αγοράς των δεμάτων-μικροδεμάτων των ταχυμεταφορών είναι 1.439, που σημαίνει ότι στην παρούσα φάση υπάρχει μέτριο επίπεδο ανταγωνισμού στη συγκεκριμένη αγορά. Η αύξηση κατά 7,2% σε σχέση με το 2012 είναι ενδεικτική της αυξανόμενης έντασης του ανταγωνισμού. Η αγορά των φακέλων διακατέχεται από μεγαλύτερο βαθμό συγκέντρωσης, με αργή και σταθερή αύξηση τα τελευταία χρόνια. Στο σύνολό της, η αγορά ταχυμεταφορών παραμένει διαχρονικά συγκεντρωτική.

Ειδικότερα, το 80% των ταχυδρομικών αντικειμένων διακινείται από μόλις τέσσερις επιχειρήσεις, οι οποίες φέρουν το 59% των εσόδων της αγοράς. Στα επόμενα διαγράμματα, παρουσιάζονται τα μερίδια των οκτώ μεγαλύτερων επιχειρήσεων του κλάδου, σε πλήθος και έσοδα ταχυδρομικών αντικειμένων.

32. Πηγή: Hirschman A. (1945), *National Power and the Structure of Foreign Trade*, Berkley & Los Angeles: Publications of the Bureau of Business and Economic Research, University of California και Herfindahl, O.C. (1950), *Concentration in the U.S. Steel Industry*, Columbia University, unpublished Ph.D. thesis $HHI = \sum_{i=1}^n s_i^2$, όπου s είναι το μερίδιο αγοράς της εταιρίας "i" και n το πλήθος των εταιριών.

Διάγραμμα 2.30

Μερίδιο επιχειρήσεων ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα (2013)



Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

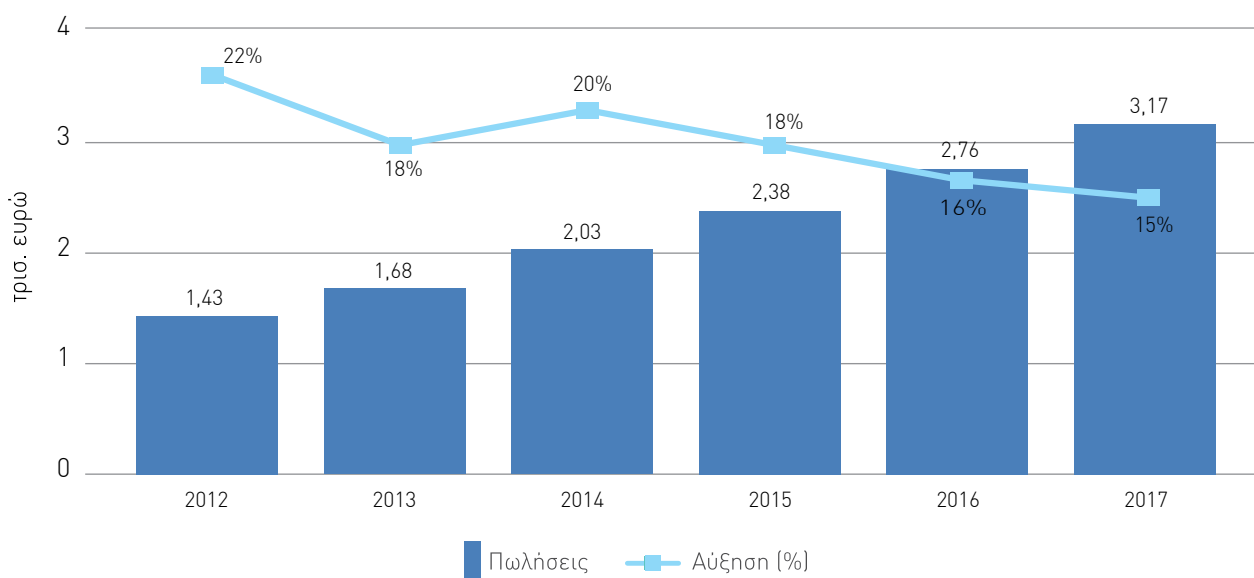
Προσφέροντας υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας προς τον πελάτη, όπως η ταχύτερη εξυπηρέτηση, η δυνατότητα εντοπισμού του ταχυδρομικού αντικειμένου σε όλα τα στάδια διακίνησής του, το υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης πελατών, αλλά και διαδικασίες όπως η δυνατότητα παράδοσης σε προκαθορισμένο χρόνο και χώρο και η εύκολη διαδικασία επιστροφής του ταχυδρομικού αντικειμένου, οι επιχειρήσεις ταχυμεταφορών βελτιώνουν συνεχώς τα μερίδια αγοράς τους, ειδικότερα στη διακίνηση δεμάτων και μικροδεμάτων, αποκτώντας όλο και μεγαλύτερο πλεονέκτημα έναντι του ΦΠΚΥ.

2.4. Ηλεκτρονικό Εμπόριο: μοχλός ανάπτυξης της ταχυδρομικής αγοράς

Το ηλεκτρονικό εμπόριο αποτελεί πλέον το ταχύτερα αναπτυσσόμενο μέσο πωλήσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα έσοδα από τις πωλήσεις των επιχειρήσεων προς τον τελικό καταναλωτή (B2C) μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου αναμένεται να αυξηθούν παγκοσμίως το 2014 κατά 20,1% και να ξεπεράσουν τα 2 τρις. ευρώ ενώ ήδη το 2012, καταγράφηκε σε παγκόσμιο επίπεδο, αύξηση 22% των εσόδων (Διαγράμματα 2.31 και 2.32). Οι κατηγορίες προϊόντων που συγκεντρώνουν τον μεγαλύτερο όγκο πωλήσεων και κατά συνέπεια συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση της ταχυδρομικής κίνησης σε παγκόσμιο επίπεδο, παρουσιάζονται στο Διάγραμμα 2.33.

Διάγραμμα 2.31

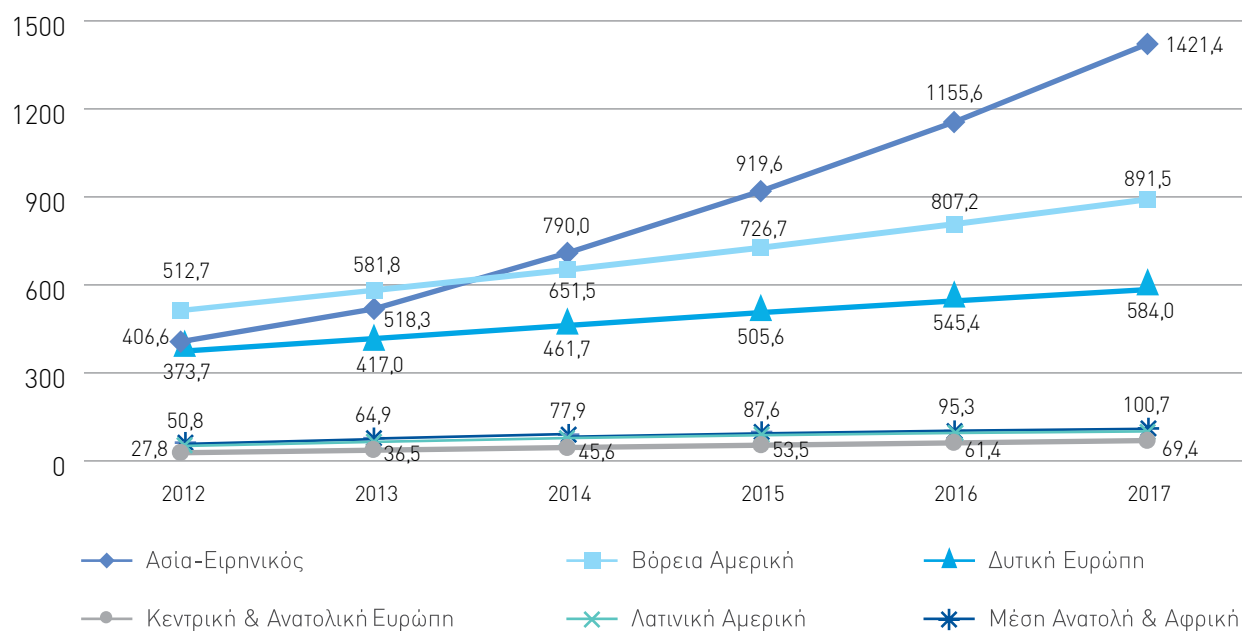
Παγκόσμιες πωλήσεις μέσω διαδικτύου από επιχειρήσεις προς καταναλωτές (B2C)



Πηγή: eMarketer, Ιανουάριος 2014

Διάγραμμα 2.32

Έσοδα από το ηλεκτρονικό εμπόριο ανά γεωγραφική περιοχή (σε δισ. ευρώ)

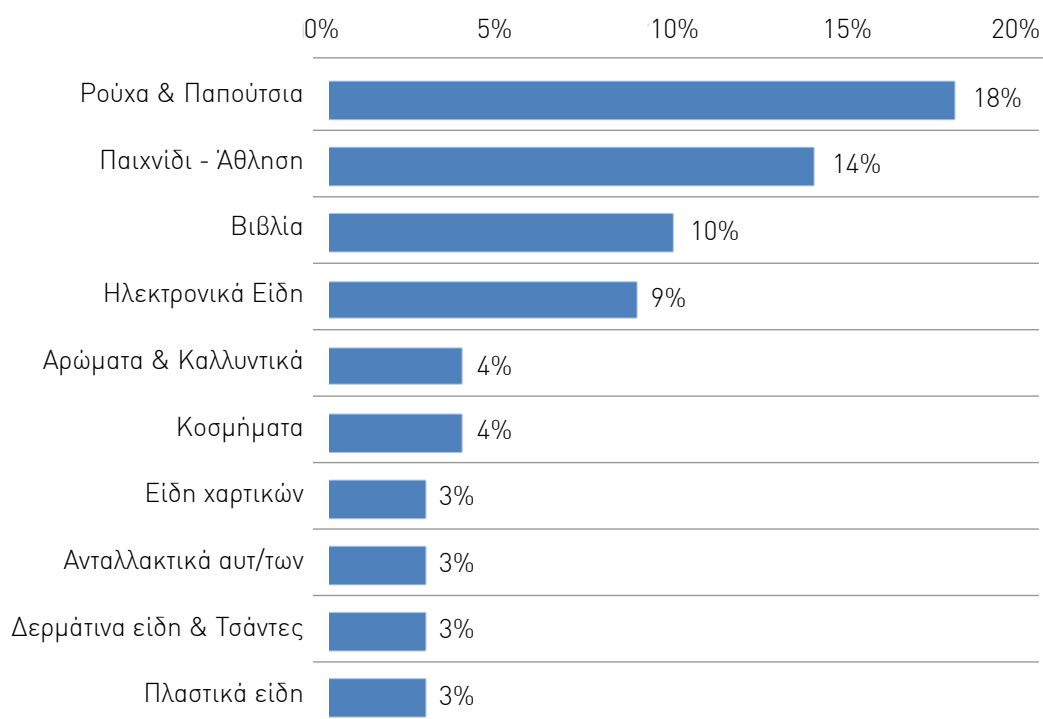


Σημείωση: Αφορά προϊόντα και υπηρεσίες που αγοράστηκαν μέσω διαδικτύου με χρήση οποιασδήποτε συσκευής (σταθερής ή κινητής) και ανεξαρτήτως τρόπου πληρωμής (με κάρτα, κατάθεση σε λογαριασμό, αντικαταβολή ή άλλο).

Πηγή: eMarketer, Ιανουάριος 2014

Διάγραμμα 2.33

Κατηγορίες προϊόντων με τον μεγαλύτερο όγκο πωλήσεων μέσω διαδικτύου (εκτός των υπηρεσιών)



Πηγή: UPU, 2013

Στην Ευρώπη το συνολικό ΑΕΠ το 2012 έφτασε τα 16 τρισ. ευρώ ενώ ο ευρωπαϊκός τζίρος από το ηλεκτρονικό εμπόριο αντιστοιχεί στο 3,5% του ΑΕΠ, ποσοστό το οποίο αναμένεται να διπλασιαστεί μέχρι το 2016 και να τριπλασιαστεί μέχρι το 2020.

Η ραγδαία ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου υπολογίζεται ότι δημιούργησε άμεσα ή έμμεσα περί τα 2 εκατ. νέες θέσεις εργασίας μόνο για την Ευρώπη. Οι ηλεκτρονικές σελίδες επιχειρήσεων που πωλούν αγαθά μέσω του διαδικτύου έφτασαν τις 550.000 στα τέλη του 2012. Οι μεγαλύτερες ηλεκτρονικές αγορές το 2012 στην Ευρώπη ήταν: το Ηνωμένο Βασίλειο (96 δισ. ευρώ), η Γερμανία (50 δισ. ευρώ) και η Γαλλία (45 δισ. ευρώ). Εντούτοις, οι χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης εμφανίζουν πλέον τους ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου, άνω του 30%, με κορυφαίες την Ελλάδα, την Τουρκία, την Ουκρανία, την Ουγγαρία και τη Ρωσία.

Η σημασία των ταχυδρομικών υπηρεσιών ως κρίσιμης παραμέτρου του ηλεκτρονικού εμπορίου είναι μεγάλη, καθώς η ικανοποίηση του τελικού πελάτη συναρτάται της συνεπούς, γρήγορης και ασφαλούς αποστολής των προϊόντων. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα³³, οι πελάτες ηλεκτρονικών πωλήσεων (e-shoppers) αξιολογούν ως εξαιρετικά σημαντικές παραμέτρους, τη χαμηλή τιμή αποστολής του προϊόντος, την κατ'οίκον αποστολή του, την ικνηλασιμότητα της αποστολής και τη δυνατότητα εύκολης επιστροφής του.

33. "e-commerce and delivery", Copenhagen Economics, Ιούλιος 2013.

Παράρτημα

A. Γλωσσάρι

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ
Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας	Απεικονίζει την ποσοτική σχέση των άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων του ενεργητικού προς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του παρόχου. Αποτελεί μια πιο αυστηρή μέτρηση της ικανότητας του παρόχου να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις του, ενώ ικανοποιητικές τιμές για το συγκεκριμένο δείκτη είναι εκείνες που υπερβαίνουν τη μονάδα.
Αριθμοδείκτης Μικτού Κέρδους	Παρουσιάζει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα της εταιρίας, καθώς και την τιμολογιακή πολιτική της. Όσο μεγαλύτερος είναι ο Αριθμοδείκτης τόσο καλύτερη, από άποψη κερδών, είναι η θέση της εταιρίας, δεδομένου ότι μπορεί να αντιμετωπίσει χωρίς δυσκολία αύξηση του κόστους του προϊόντος του. Σημειώνεται ότι παρότι μια εταιρία μπορεί να έχει χαμηλό περιθώριο κέρδους μπορεί, ωστόσο, να αυξάνει τον κύκλο εργασιών της, μέσω μιας δυναμικής πολιτικής πωλήσεων, αντισταθμίζοντας το χαμηλό περιθώριο κέρδους.
Αριθμοδείκτης Ταμειακής Επibάρυνσης ή Αριθμοδείκτης Ιδίων προς Δανειακά Κεφάλαια	Χρησιμοποιείται για να διαπιστωθεί εάν σε μια εταιρία υπάρχει υπερδανεισμός. Αποτελεί δηλαδή μια ένδειξη της ασφάλειας που παρέχει η εταιρία στους δανειστές της. Στην περίπτωση που οι τιμές υπερβαίνουν τη μονάδα, οι φορείς/μέτοχοι της εταιρίας συμμετέχουν με περισσότερα κεφάλαια συγκριτικά με τους πιστωτές.
Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας	Απεικονίζουν την αποτελεσματική αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων ενός παρόχου. Ειδικότερα, ο μέσος όρος είσπραξης των απαιτήσεων αποτελεί το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί για να εισπράξει ο πάροχος τις απαιτήσεις του. Αντίστοιχα, ο μέσος όρος εξόφλησης των υποχρεώσεων απεικονίζει τον αριθμό των ημερών που οι υποχρεώσεις του παρόχου παραμένουν απλήρωτες. Σε περίπτωση που ο πρώτος αριθμοδείκτης είναι μικρότερος από το δεύτερο, οι υποχρεώσεις του παρόχου εξοφλούνται με βραδύτερο ρυθμό από εκείνον που εισπράττονται οι απαιτήσεις. Συνεπώς, ο πάροχος δε χρειάζεται να διατηρεί μεγάλα χρηματικά διαθέσιμα, γεγονός το οποίο ισχύει για τους παρόχους σταθερής και κινητής τηλεφωνίας

Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΓΔΤΚ)	<p>Υπολογίζεται σε μηνιαία βάση από την Ελληνική Εθνική Στατιστική Αρχή. Χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του γενικού επιπέδου τιμών των αγαθών και των υπηρεσιών που προμηθεύεται ένα μέσο νοικοκυριό και αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την τελευταία αναθεώρηση, ο Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή έχει ως έτος βάσης το 2005. Ο Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή αποτελείται από επιμέρους δείκτες (Υποδείκτες), οι οποίοι απεικονίζουν το επίπεδο τιμών για αγαθά και υπηρεσίες συγκεκριμένων κατηγοριών. Ο Υποδείκτης Επικοινωνιών αφορά σε ποσοστό 99% δαπάνες για τηλεφωνικές υπηρεσίες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας. Το υπόλοιπο 1% καλύπτει ταχυδρομικές υπηρεσίες (0,5%) και τηλεφωνικό εξοπλισμό (0,5%).</p>
Εθνική Εισερχόμενη Κίνηση	<p>Αποτελεί το σύνολο της κίνησης που εισέρχεται στο δίκτυο κάθε εταιρίας κινητής τηλεφωνίας προερχόμενη από τα δίκτυα των υπόλοιπων εγχώριων εταιριών και των εγχώριων παρόχων σταθερής τηλεφωνίας (ΟΤΕ και εναλλακτικών).</p>
Εθνική Εξερχόμενη Κίνηση	<p>Αποτελεί το σύνολο της κίνησης που δρομολογείται από το δίκτυο κάθε εταιρίας κινητής τηλεφωνίας προς τις υπόλοιπες εγχώριες εταιρίες και τους εγχώριους παρόχους σταθερής τηλεφωνίας (ΟΤΕ και εναλλακτικούς).</p>
Εσωτερική Κίνηση	<p>Αποτελεί την κίνηση ανάμεσα στους συνδρομητές του ίδιου δικτύου κινητής τηλεφωνίας και αποτελεί σημαντικό τμήμα της κίνησης κάθε εταιρίας κινητής τηλεφωνίας. Παράλληλα, αποτελεί μια ουσιαστική πηγή εσόδων, η οποία δεν επηρεάζεται από τις συμφωνίες Διασύνδεσης με άλλους παρόχους.</p>
Καθολική Υπηρεσία (ΚΥ) (στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών)	<p>Η Καθολική Υπηρεσία αναφέρεται στη συμβατική ταχυδρομική υπηρεσία. Διασφαλίζει ταχυδρομικές υπηρεσίες, σε μόνιμη βάση, σταθερή ποιότητα και προσιτές τιμές, για όλους τους χρήστες ή κατοίκους, ανεξαρτήτως του σημείου της ελληνικής επικράτειας στο οποίο βρίσκονται. Σύμφωνα με το Νόμο 4053/2012, η Καθολική Υπηρεσία περιλαμβάνει τουλάχιστον τις εξής επιμέρους υπηρεσίες, εσωτερικού και διασυνοριακού ταχυδρομείου: α) την περισυλλογή, μεταφορά, διαλογή και διανομή ταχυδρομικών αντικειμένων βάρους έως δύο χιλιόγραμμων, β) την περισυλλογή, μεταφορά, διαλογή και διανομή ταχυδρομικών δεμάτων βάρους το πολύ 20 χιλιόγραμμων, και γ) τις υπηρεσίες των συστημένων και των αποστολών με δηλωμένη αξία.</p>
Κύκλος Εργασιών	<p>Το σύνολο των εσόδων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Περιλαμβάνονται στοιχεία για τους αδειοδοτημένους παρόχους για τους οποίους είναι διαθέσιμοι οι ισολογισμοί.</p>
Μέσο Έσοδο ανά Χρήστη (Average Revenue per User-ARPU)	<p>Υπολογίζεται βάσει των λιανικών εσόδων που δηλώνουν οι εταιρίες κινητής τηλεφωνίας ανά κατηγορία (εξαιρουμένων των εσόδων από συσκευές και του ΦΠΑ), τα οποία διαιρούνται με τον αριθμό των ενεργών συνδρομητών στην αρχή και το τέλος του έτους διά του δύο.</p>

Μέσο Έσοδο ανά Λεπτό (Average Revenue per Minute-ARPM)	<p>Υπολογίζεται βάσει των σχετιζόμενων με τη φωνή λιανικών εσόδων που δηλώνουν οι εταιρίες κινητής τηλεφωνίας (εξαιρούνται τα χονδρικά έσοδα καθώς και τα έσοδα από SMS, MMS, δεδομένα, περιεχόμενο και συσκευές), τα οποία διαιρούνται με τον αριθμό των πραγματικών λεπτών λιανικής κίνησης.</p>
Μικτό Κέρδος	<p>Αποτελεί τη διαφορά μεταξύ του κύκλου εργασιών και του κόστους πωληθέντων. Η απεικόνισή του είναι πιο περίπλοκη, δεδομένου ότι στην πλειονότητα των οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων παρόχων, τα λειτουργικά έξοδα (διοίκησης, διάθεσης, ερευνών και ανάπτυξης) δεν περιλαμβάνονται στο κόστος πωληθέντων, σε αντίθεση με τον ΟΤΕ και την COSMOTE.</p>
Συνδυαστικά Πακέτα Υπηρεσιών	<p>Πρόκειται για προϊόντα που συνδυάζουν δύο ή περισσότερες από τις ακόλουθες σταθερές υπηρεσίες οι οποίες προσφέρονται και τιμολογούνται ως ένα σύνολο σε καθορισμένες αναλογίες και σε καθορισμένη τιμή (επιπρόσθετα μπορεί να περιλαμβάνονται και υπηρεσίες κινητών επικοινωνιών):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόσβαση τηλεφωνίας (δηλ. πρόσβαση σε τηλεφωνικές υπηρεσίες) σε σταθερή θέση. • Υπηρεσίες κλήσεων σταθερής τηλεφωνίας. • Υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο σε σταθερή θέση. • Υπηρεσίες περιεχομένου όπως IPTV, Video On Demand κ.λπ. σε σταθερή θέση. <p>Επισημαίνεται ότι βάσει του ανωτέρω ορισμού, ως συνδυαστικά πακέτα εκλαμβάνονται και εκείνα που συνδυάζουν (δηλ. περιλαμβάνουν στο μηνιαίο πάγιο τους) τόσο την πρόσβαση τηλεφωνίας σε σταθερή θέση όσο και τις υπηρεσίες κλήσεων σταθερής τηλεφωνίας. Αντίθετα δεν θεωρούνται συνδυαστικά πακέτα που παρέχουν αποκλειστικά και μόνο την ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο (single play).</p>
Σύνολο Ενεργητικού	<p>Είναι το σύνολο των οικονομικών πόρων που διαθέτει ένας πάροχος και περιλαμβάνει πάγια (όπως κτίρια, μηχανήματα κ.λπ.), καθώς επίσης και κυκλοφορούντα στοιχεία (όπως ταμείο, απαιτήσεις, αποθέματα κ.λπ.).</p>
Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ) (στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών)	<p>Ο φορέας που είναι επιφορτισμένος από το ελληνικό κράτος με την υποχρέωση εξασφάλισης της παροχής Καθολικής Υπηρεσίας στις ταχυδρομικές υπηρεσίες. Σήμερα ο Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας είναι ο οργανισμός Ελληνικά Ταχυδρομεία.</p>

B. Συντομογραφίες

ADSL	Asymmetric Digital Subscriber Line
B2C	Business to Customer
BCG	Boston Consulting Group
BEREC	Body of European Regulators for Electronic Communications
FTTx	Fiber to the x
HHI	Herfindahl-Hirschman
IPTV	Internet Protocol Television
ISDN	Integrated Services Digital Network
ITU	International Telecommunications Union
LTE	Long Term Evolution
MMS	Multimedia Messaging Service
PSTN	Public Switched Telephone Network
SMS	Short Message Service
UPU	Universal Postal Union
VDSL	Very High Speed Digital Subscriber Line
VOD	Video On Demand
VoIP	Voice over Internet Protocol
A/Κ	Αστικό Κέντρο
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΠΤΒ	Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο
ΑΡΥΣ	Ασύμμετρου Ρυθμού Σύνδεση
ΓΔΤΚ	Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή
ΔΠΧΠ	Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΤΤ	Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
ΕΚΤ	Εταιρίες Κινητής Τηλεφωνίας
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΛΤΑ	Ελληνικά Ταχυδρομεία
ΕΡΑ	Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές
ΚΥ	Καθολική Υπηρεσία
ΟΤΕ	Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος
ΦΠΑ	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
ΦΠΚΥ	Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας



Γ. Ευρετήριο Πινάκων, Διαγραμμάτων και Εικόνων

I. Διαγράμματα

Διάγραμμα 1.1. Συμβολή τηλεπικοινωνιών στο ΑΕΠ (σε εκατ. ευρώ)	15
Διάγραμμα 1.2. Εξέλιξη μηνιαίου δείκτη τιμών καταναλωτή (Γενικός Δείκτης – Υποδείκτης Επικοινωνιών)	15
Διάγραμμα 1.3. Μεταβολή μηνιαίου δείκτη τιμών καταναλωτή σε σχέση με τον αντίστοιχο δείκτη του προηγούμενου έτους	16
Διάγραμμα 1.4. Εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών αδειοδοτημένων παρόχων (σε δισ. ευρώ)	17
Διάγραμμα 1.5. Κύκλος εργασιών παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (σε δισ. ευρώ)	18
Διάγραμμα 1.6. Μικτά κέρδη παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (σε δισ. ευρώ)	18
Διάγραμμα 1.7. Σύνολο ενεργητικού παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (σε δισ. ευρώ)	19
Διάγραμμα 1.8. Επενδύσεις παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (σε εκατ. ευρώ)	19
Διάγραμμα 1.9. Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας	20
Διάγραμμα 1.10. Αριθμοδείκτης Μικτού Κέρδους	20
Διάγραμμα 1.11. Αριθμοδείκτης Ταμειακής Επιβάρυνσης	21
Διάγραμμα 1.12. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας	21
Διάγραμμα 1.13. Εξέλιξη ευρυζωνικών γραμμών	22
Διάγραμμα 1.14. Ευρυζωνική διείσδυση στην ΕΕ (2013)	23
Διάγραμμα 1.15. Μεταβολή ευρυζωνικής διείσδυσης στην ΕΕ (2013)	24
Διάγραμμα 1.16. Ετήσια αύξηση της ευρυζωνικής διείσδυσης σε Ελλάδα και ΕΕ (σε ευρυζωνικές γραμμές ανά 100 κατοίκους)	25
Διάγραμμα 1.17. Ετήσια αύξηση της ευρυζωνικής διείσδυσης σε Ελλάδα και ΕΕ	25
Διάγραμμα 1.18. Κατανομή ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία (Δεκέμβριος 2013)	26
Διάγραμμα 1.19. Εξέλιξη ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία (σε απόλυτα μεγέθη)	26

Διάγραμμα 1.20. Εξέλιξη ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία	27
Διάγραμμα 1.21. Ευρυζωνικές γραμμές με τεχνολογίες εκτός DSL στην ΕΕ (2013)	27
Διάγραμμα 1.22. Ποσοστιαία κατανομή ταχυτήτων ευρυζωνικών γραμμών (Δεκέμβριος 2013)	28
Διάγραμμα 1.23. Εξέλιξη ταχυτήτων ευρυζωνικών γραμμών	28
Διάγραμμα 1.24. Εξέλιξη μέσης ταχύτητας πρόσβασης γραμμών ΑΡΥΣ λιανικής & χονδρικής	29
Διάγραμμα 1.25. Ποσοστό γραμμών με ταχύτητες >30Mbps στα κράτη μέλη της ΕΕ (Ιανουάριος 2014)	29
Διάγραμμα 1.26. Εξέλιξη γραμμών ΑΠΤΒ	30
Διάγραμμα 1.27. Μέσο μηνιαίο κόστος γραμμής ΑΠΤΒ πλήρους πρόσβασης στα κράτη μέλη της ΕΕ (Οκτώβριος 2013)	31
Διάγραμμα 1.28. Μέσο μηνιαίο κόστος γραμμής ΑΠΤΒ μεριζόμενης πρόσβασης στα κράτη μέλη της ΕΕ (Οκτώβριος 2013)	31
Διάγραμμα 1.29. Ευρυζωνική διαθεσιμότητα ανά γεωγραφικό διαμέρισμα (Δεκέμβριος 2013)	32
Διάγραμμα 1.30. Διαθεσιμότητα ΑΠΤΒ ανά γεωγραφικό διαμέρισμα στην Ελλάδα (Δεκέμβριος 2013)	33
Διάγραμμα 1.31. Εξέλιξη αριθμού ονομάτων δικτυακών τόπων	34
Διάγραμμα 1.32. Αριθμός αιτηθέντων και εκχωρηθέντων ονομάτων δικτυακών τόπων	34
Διάγραμμα 1.33. Ποσοστό εκχωρήσεων επί του αριθμού των αιτήσεων	35
Διάγραμμα 1.34. Μέσο ποσοστό εκχωρήσεων	35
Διάγραμμα 1.35. Δειξοδυσση τηλεφωνικών γραμμών στον πληθυσμό της χώρας	36
Διάγραμμα 1.36. Ετήσια μεταβολή του αριθμού των τηλεφωνικών γραμμών	37
Διάγραμμα 1.37. Μεριδία αγοράς του ΟΤΕ βάσει του αριθμού των τηλεφωνικών γραμμών	38
Διάγραμμα 1.38. Αριθμός γραμμών εναλλακτικών παρόχων μέσω προεπιλογής φορέα και πλήρους ΑΠΤΒ	38
Διάγραμμα 1.39. Αριθμός γραμμών ενεργοποιημένων για χονδρική εκμίσθωση γραμμών	39
Διάγραμμα 1.40. Γραμμές προεπιλογής ως ποσοστό των PSTN και ISDN γραμμών του ΟΤΕ	39

Διάγραμμα 1.41. Μεριδία αγοράς ΟΤΕ (βάσει του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων και όλων των τύπων κλήσεων εξαιρουμένων των dial-up και των κλήσεων μέσω καρτών)	41
Διάγραμμα 1.42. Μεριδία αγοράς ΟΤΕ και εναλλακτικών παρόχων (βάσει του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων) (2013)	41
Διάγραμμα 1.43. Μεριδία αγοράς του ΟΤΕ, των πέντε μεγαλύτερων εναλλακτικών παρόχων και των λοιπών εναλλακτικών παρόχων (βάσει του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων)	42
Διάγραμμα 1.44. Μεριδία αγοράς ΟΤΕ ανά βασικό τύπο κλήσης (βάσει όγκου)	43
Διάγραμμα 1.45. Εξέλιξη εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο	44
Διάγραμμα 1.46. Ετήσια μεταβολή της εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο	44
Διάγραμμα 1.47. Κατανομή εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο	45
Διάγραμμα 1.48. Εξερχόμενη κίνηση από σταθερό τηλέφωνο για τους βασικούς τύπους κλήσεων	45
Διάγραμμα 1.49. Ετήσια μεταβολή εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο	46
Διάγραμμα 1.50. Κατανομή βασικών τύπων κλήσεων	46
Διάγραμμα 1.51. Εξερχόμενη κίνηση για ΟΤΕ και εναλλακτικούς παρόχους	48
Διάγραμμα 1.52. Ετήσια μεταβολή εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο για τους βασικούς τύπους κλήσεων	48
Διάγραμμα 1.53. Λιανικά έσοδα από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας, διαδικτύου και περιεχομένου σε σταθερή θέση	50
Διάγραμμα 1.54. Λιανικά έσοδα των δημοφιλέστερων τύπων συνδυαστικών πακέτων σταθερών υπηρεσιών	50
Διάγραμμα 1.55. Συνδρομές Homezone	51
Διάγραμμα 1.56. Εξερχόμενη κίνηση από την παροχή τηλεφωνικών υπηρεσιών εντός ζώνης από πακέτα Homezone	51
Διάγραμμα 1.57. Συνδέσεις/συνδρομές κινητής τηλεφωνίας	53
Διάγραμμα 1.58. Εξέλιξη αριθμού συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας (καρτοκινητή και συμβόλαιο)	53
Διάγραμμα 1.59. Μεριδία ΕΚΤ στον αριθμό συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας	54
Διάγραμμα 1.60. Δειξοδυσση κινητής τηλεφωνίας στην ΕΕ	55

Διάγραμμα 1.61. Φωνητικές κλήσεις που εκκινούν από κινητό τηλέφωνο	57
Διάγραμμα 1.62. Φωνητικές κλήσεις που εκκινούν από κινητό τηλέφωνο ανά κατηγορία	57
Διάγραμμα 1.63. Φωνητικές κλήσεις ανά κατηγορία	58
Διάγραμμα 1.64. Φωνητικές κλήσεις ανά κατηγορία χρήστη	58
Διάγραμμα 1.65. Συνολικός αριθμός SMS	59
Διάγραμμα 1.66. Αριθμός SMS ανά κατηγορία	59
Διάγραμμα 1.67. Αριθμός SMS ανά κατηγορία χρήστη	60
Διάγραμμα 1.68. Συνολικός αριθμός MMS	60
Διάγραμμα 1.69. Αριθμός MMS ανά κατηγορία χρήστη	61
Διάγραμμα 1.70. Συνολικός αριθμός (σε MB) υπηρεσιών δεδομένων πακετομεταγωγής (data) μέσω κινητού	61
Διάγραμμα 1.71. Όγκος κλήσεων από σταθερό και κινητό τηλέφωνο	62
Διάγραμμα 1.72. Μεριδία αγοράς σταθερής και κινητής τηλεφωνίας	62
Διάγραμμα 1.73. Λιανικά έσοδα κινητής τηλεφωνίας	63
Διάγραμμα 1.74. Μέσο έσοδο ανά χρήστη στην κινητή τηλεφωνία	63
Διάγραμμα 1.75. Μέσο έσοδο ανά χρήστη στην κινητή τηλεφωνία στην ΕΕ	64
Διάγραμμα 1.76. Κίνηση διασύνδεσης εναλλακτικών παρόχων μέσω ΟΤΕ	65
Διάγραμμα 1.77. Πραγματικά τέλη τοπικής διασύνδεσης	66
Διάγραμμα 1.78. Πραγματικά τέλη απλής διασύνδεσης	66
Διάγραμμα 1.79. Πραγματικά τέλη διπλής διασύνδεσης	67
Διάγραμμα 1.80. Κίνηση διασύνδεσης παρόχων κινητής τηλεφωνίας	68
Διάγραμμα 1.81. Εσωτερική κίνηση παρόχων κινητής τηλεφωνίας	68
Διάγραμμα 1.82. Μείωση τελών τερματισμού	69

Διάγραμμα 1.83. Μέσο εθνικό τέλος τερματισμού κλήσεων από σταθερό προς κινητό (2013-2014)	69
Διάγραμμα 1.84. Μέσο εθνικό τέλος τερματισμού κλήσεων από σταθερό προς κινητό	70
Διάγραμμα 1.85. Φορπτότητα αριθμών στην κινητή τηλεφωνία	70
Διάγραμμα 1.86. Φορπτότητα αριθμών στη σταθερή τηλεφωνία	71
Διάγραμμα 1.87. Φορπτότητα αριθμών: Μεταφερθέντες αριθμοί ανά μήνα	71
Διάγραμμα 2.1. Κριτήρια αύξησης των αγορών μέσω διαδικτύου	74
Διάγραμμα 2.2. Έσοδα ταχυδρομικής αγοράς ανά γεωγραφική περιφέρεια	76
Διάγραμμα 2.3. Τιμή επιστολής α' προτεραιότητας εσωτερικού έως 20 γρ. (σε ευρώ)	77
Διάγραμμα 2.4. Τιμή απλής επιστολής εσωτερικού έως 20 γρ. (σε ευρώ)	77
Διάγραμμα 2.5. Τιμή επιστολής εξωτερικού έως 20 γρ. (με προορισμό χώρα της Ευρώπης)	78
Διάγραμμα 2.6. Ετήσια αύξηση στις χρεώσεις των επιστολών ανά χώρα (2012)	79
Διάγραμμα 2.7. Εξέλιξη δείκτη κύκλου εργασιών για την ταχυδρομική αγορά (έτος Βάσης 2005)	80
Διάγραμμα 2.8. Κύκλος εργασιών ανά τομέα της ταχυδρομικής αγοράς	81
Διάγραμμα 2.9. Κατανομή ενεργητικού ταχυδρομικής αγοράς	82
Διάγραμμα 2.10. Κατανομή παθητικού ταχυδρομικής αγοράς	82
Διάγραμμα 2.11. Ετήσιος ρυθμός μεταβολής πλήθους ταχυδρομικών αντικειμένων και εσόδων	84
Διάγραμμα 2.12. Κατανομή ταχυδρομικών αντικειμένων ως προς το πλήθος τα έσοδα (2013)	85
Διάγραμμα 2.13. Κατανομή δεμάτων εξωτερικού ως προς το πλήθος (σε χιλιάδες) και τα έσοδα (σε χιλιάδες ευρώ)	87
Διάγραμμα 2.14. Μεριδία τομέων ταχυδρομικής αγοράς ως προς το πλήθος και τα έσοδα (2013)	88
Διάγραμμα 2.15. Μεριδία αγοράς ΦΠΚΥ και ταχυμεταφορών ως προς τα ταχυδρομικά έσοδα	89
Διάγραμμα 2.16. Μεριδία αγοράς φακέλων Καθολικής Υπηρεσίας και ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα	89

Διάγραμμα 2.17. Μεριδία αγοράς δεμάτων-μικροδεμάτων Καθολικής Υπηρεσίας και ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα	90
Διάγραμμα 2.18. BCG Matrix ταχυδρομικής αγοράς	91
Διάγραμμα 2.19. Δραστηριότητες τομέα Καθολικής Υπηρεσίας	92
Διάγραμμα 2.20. Ετήσια μεταβολή πλήθους ταχυδρομικών αντικειμένων και εσόδων ΦΠΚΥ	92
Διάγραμμα 2.21. Αποτελέσματα μέτρησης ποιότητας αλληλογραφίας εσωτερικού Α΄ προτεραιότητας ΦΚΠΥ	94
Διάγραμμα 2.22. Πελατολόγιο ΦΠΚΥ (2013)	94
Διάγραμμα 2.23. Αριθμός επιχειρήσεων Ειδικής Άδειας	95
Διάγραμμα 2.24. Μεριδία υπηρεσιών (διαφημιστικά, εφημερίδες, βιβλία/κατάλογοι/περιοδικά) του ΦΠΚΥ ως προς το πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων και τα έσοδα (2013)	96
Διάγραμμα 2.25. Αριθμός υπαρχόντων και νέων επιχειρήσεων ταχυμεταφορών στην ταχυδρομική αγορά	97
Διάγραμμα 2.26. Κατανομή ταχυδρομικών αντικειμένων ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα (2013)	98
Διάγραμμα 2.27. Κατανομή ταχυδρομικών αντικειμένων ταχυμεταφορών εσωτερικού - εξωτερικού ως προς το πλήθος και τα έσοδα (2013)	99
Διάγραμμα 2.28. Χρόνος διακίνησης ταχυδρομικών αντικειμένων ταχυμεταφορών (2013)	99
Διάγραμμα 2.29. Πελατολόγιο εταιριών ταχυμεταφορών	100
Διάγραμμα 2.30. Μεριδίο επιχειρήσεων ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα (2013)	102
Διάγραμμα 2.31. Παγκόσμιες πωλήσεις μέσω διαδικτύου από επιχειρήσεις προς καταναλωτές (B2C)	103
Διάγραμμα 2.32. Έσοδα από το ηλεκτρονικό εμπόριο ανά γεωγραφική περιοχή (σε δισ. ευρώ)	103
Διάγραμμα 2.33. Κατηγορίες προϊόντων με τον μεγαλύτερο όγκο πωλήσεων μέσω διαδικτύου (εκτός των υπηρεσιών)	104

II. Πίνακες

Πίνακας 1.1. Η κρίση έχει επηρεάσει τα έσοδα και τις επενδύσεις στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (σε δισ. ευρώ)	11
Πίνακας 1.2. Αδειοδοτημένοι πάροχοι ανά κατηγορία	13
Πίνακας 1.3. Ενεργοί πάροχοι σταθερής & κινητής τηλεφωνίας	14
Πίνακας 1.4. Οικονομικά μεγέθη παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (σε δισ. ευρώ)	14
Πίνακας 1.5. Εξέλιξη τηλεφωνικών γραμμών	37
Πίνακας 1.6. Μεριδία αγοράς ΟΤΕ, των πέντε μεγαλύτερων εναλλακτικών παρόχων και των λοιπών εναλλακτικών παρόχων (βάσει του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων)	42
Πίνακας 1.7. Μεριδία Αγοράς ΟΤΕ ανά τύπο κλήσης (βάσει όγκου)	43
Πίνακας 1.8. Όγκος ανά τύπο κλήσης (σε εκατ. λεπτά)	47
Πίνακας 1.9. Κατανομή βασικών τύπων κλήσεων μεταξύ του ΟΤΕ και των λοιπών παρόχων για τους άμεσα και τους έμμεσα συνδεδεμένους συνδρομητές τους (σε εκατ. λεπτά)	49
Πίνακας 1.10. Συνολικές και ενεργές συνδέσεις/συνδρομές	52
Πίνακας 2.1. Βασικά οικονομικά στοιχεία ανά τομέα της ταχυδρομικής αγοράς σε εκατ. ευρώ (2013)	81
Πίνακας 2.2. Χρηματοοικονομικοί δείκτες ταχυδρομικής αγοράς	83
Πίνακας 2.3. Πλήθος αντικειμένων ταχυδρομικής αγοράς (σε χιλιάδες τεμάχια)	84
Πίνακας 2.4. Έσοδα ταχυδρομικής αγοράς (σε χιλ. ευρώ)	85
Πίνακας 2.5. Πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων (σε χιλιάδες τεμάχια) και έσοδα (σε χιλιάδες ευρώ) ανά υπηρεσία της ταχυδρομικής αγοράς	86
Πίνακας 2.6. Πλήθος (σε χιλιάδες τεμάχια) και έσοδα (σε χιλ. ευρώ) ταχυδρομικών αντικειμένων ανά υπηρεσία εσωτερικού-εξωτερικού	87
Πίνακας 2.7. Κατανομή πλήθους ταχυδρομικών αντικειμένων και εσόδων και μέσο έσοδο ΦΠΚΥ ανά υπηρεσία (σε ευρώ)	93
Πίνακας 2.8. Κατανομή πλήθους ταχυδρομικών αντικειμένων και εσόδων και μέσο έσοδο των υπηρεσιών Ειδικής Άδειας (2013)	96
Πίνακας 2.9. Μεριδία υπηρεσιών ΦΠΚΥ ως προς το πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων και τα έσοδα (2013)	97
Πίνακας 2.10. Μέσο έσοδο ανά υπηρεσία ταχυμεταφορών (σε εκατ. ευρώ)	100
Πίνακας 2.11. Δείκτης Herfindahl-Hirschman ταχυμεταφορών	101

III. Εικόνες

Εικόνα 2.1. Παγκόσμια στατιστικά & ταχυδρομικά δεδομένα	75
---	----

